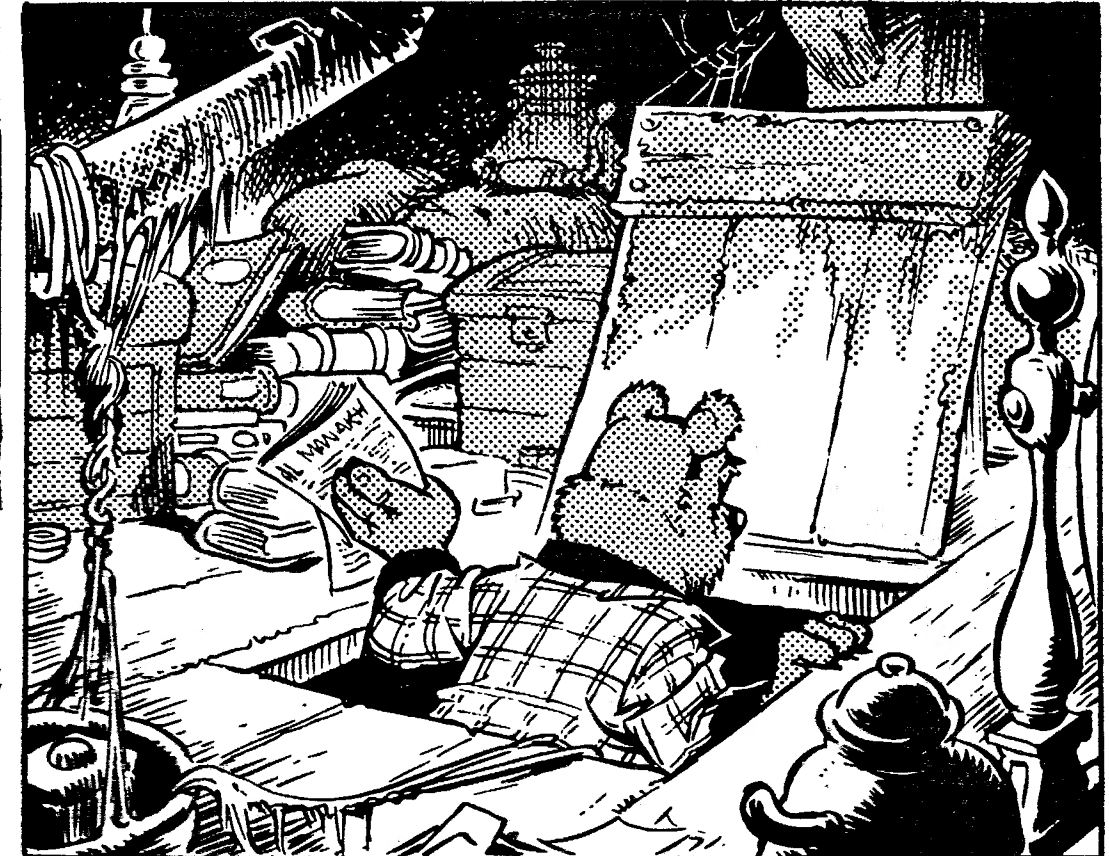
Heer Bommel neemt rust

door Marten Toonder







0951 Heer Bommel moest van de dokter een poosje rust houden omdat het gebeurde hem sterk had aangegrepen. Geen wonder; het valt niet mee om volledig te zijn, zoals ieder lezertje weet dat zijn ziel ergens in heeft gelegd. Hij besloot dan ook om voorlopig thuis te blijven.

"Genieten van de kunst en de schoonheid om me heen", sprak hij tot zichzelf, en met die gedachte beklom hij op een dag de trap die naar de zolder leidde.

"Daar staat warempel mijn boekenkist", mompelde hij. "Het zou misschien wel goed zijn om weer eens wat te lezen; dat verrijkt de geest, zei mijn goede vader altijd. En dat is precies wat ik nodig heb, want mijn varkenslederen bibliotheek is drukkend als men begrijpt wat ik bedoel. Ik heb me al vaker afgevraagd waar Joost mijn indianenboeken heeft gelaten. . ."

Zo denkende haalde hij de oude tafelkleden van het deksel en opende de koffer. Die bevatte echter niet wat hij had verwacht, want in plaats van boeken was hij tot de rand gevuld met vergeelde tijdschriften.

"Almanakken!", sprak heer Ollie verrast. "Kijk eens aan. Dat herinnert mij aan vroeger, toen ik nog jong was."

Hij greep een bundeltje en toen hij er een blik in geslagen had, trok er een glimlach over zijn gelaat.

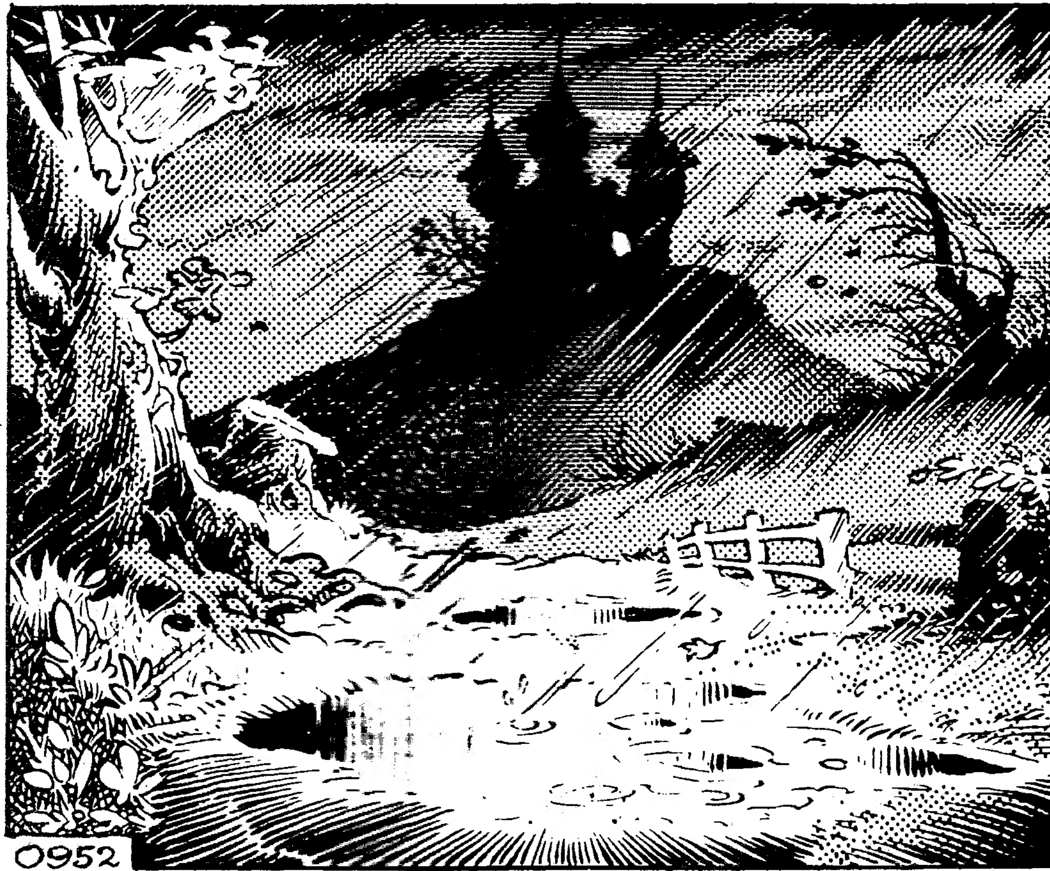
"Wat een onzin", hernam hij vertederd. "Toekomstvoorspellingen! Ach ja, daar geloofde ik in, als jongeling. Toen lag de hele toekomst nog voor mij open, terwijl die nu bestoft achter me ligt. Dat was toch een mooie tijd. Ik zal dit stapeltje nog eens doornemen, want het is altijd aardig om te zien wat er allemaal niet is uitgekomen."

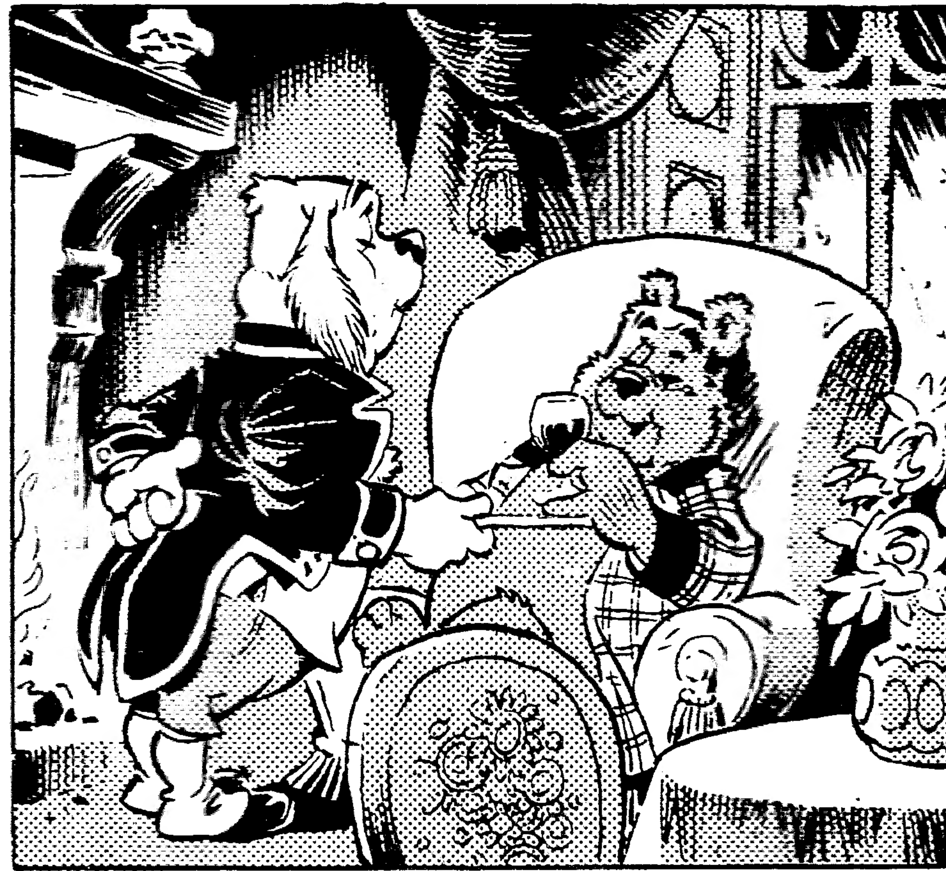
Hij daalde de trap af en kortte zich de rusttijd die de geneesheer had voorgeschreven met de lezing van de geschriftjes.

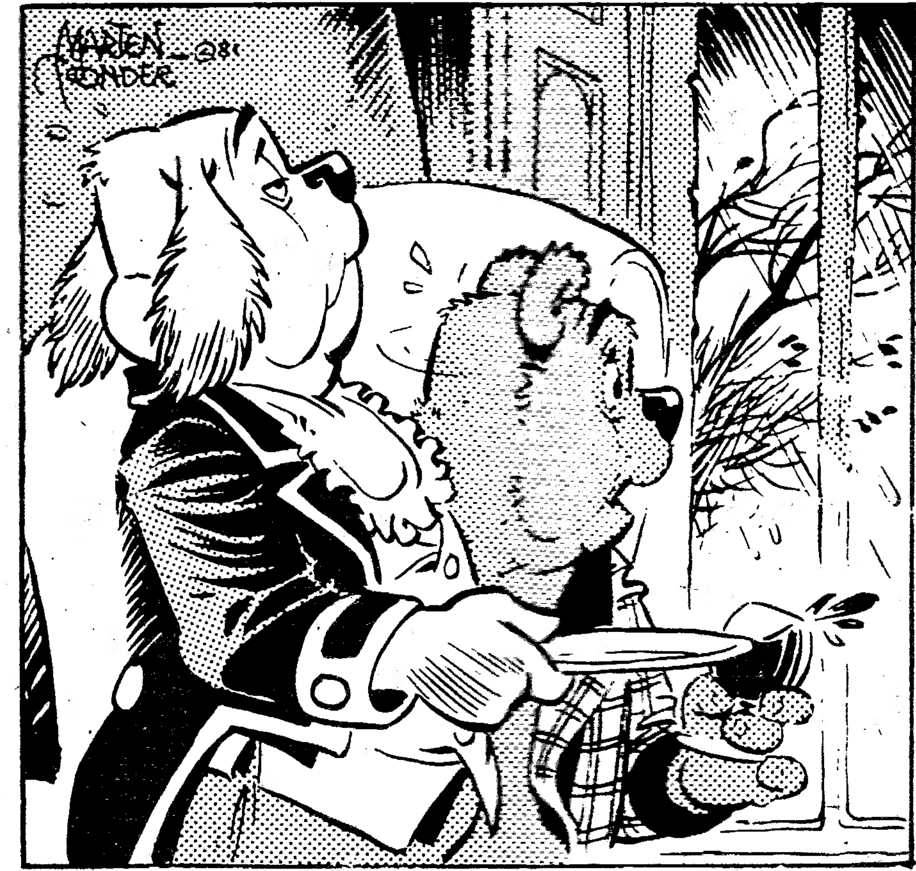
Natuurlijk was het allemaal onzin, maar toch zou deze bezigheid onverwachte gevolgen hebben. Dat zou blijken, toen er op maandag 7 september een plotseling einde aan zijn ontspanning kwam. Tot zolang moet ik het verslag van zijn avonturen dus even onderbreken.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







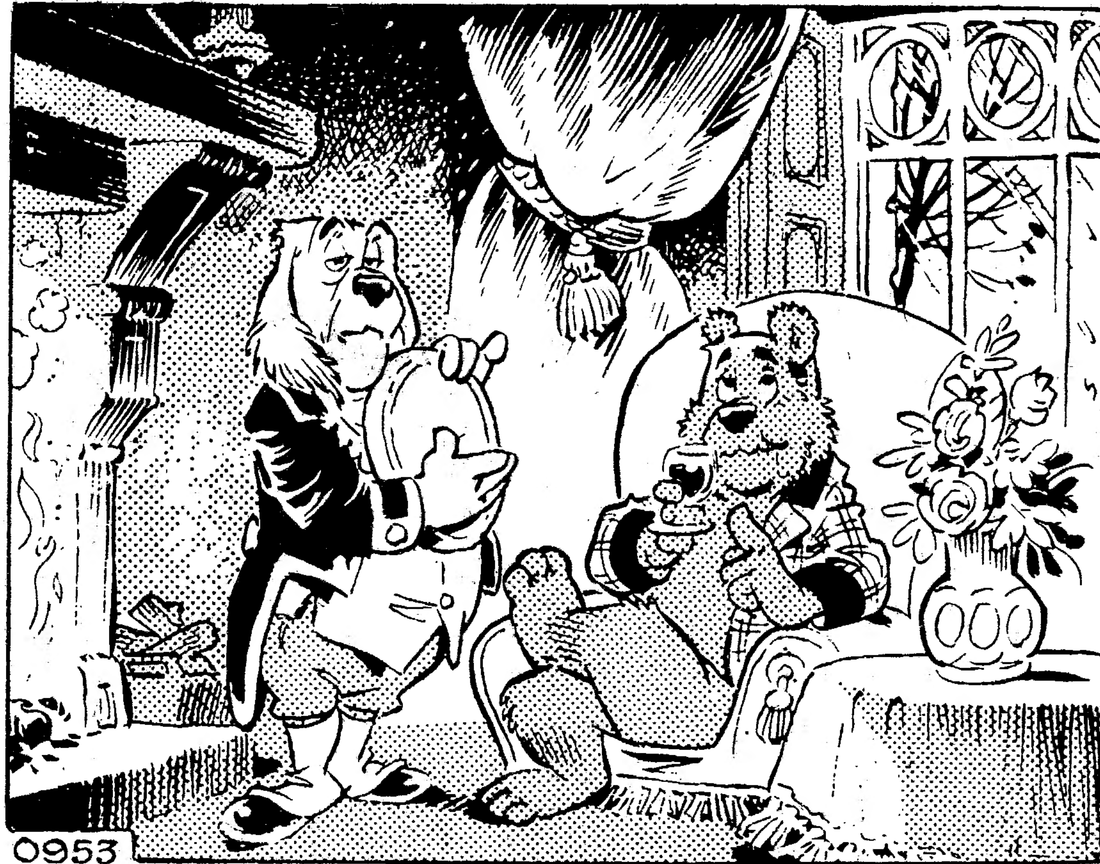
0952 De zomer spoedde ten einde en een sterke wind begon de bladeren van de bomen te rukken, terwijl hij regenwolken en koude lucht aanvoerde.
Het landschap bood daardoor al spoedig een troosteloze aanblik en iedereen die buiten niets te zoeken had, bleef thuis. Dat deed heer Bommel dan ook, want binnen was het warm en gezellig, vooral toen Joost hem een verwarmende drank bracht.
"Dat is aardig van je", sprak hij dankbaar. "Eenvoudige lieden denken wel eens, dat het leven van een heer toch maar gemakkelijk is. Maar ze moesten eens weten wat er allemaal in mij woelt. Waar gaan we heen? Dat vraag ik me af. Wat zal de toekomst brengen? Ik denk wel eens..."
"Doet u toch geen moeite, heer Olivier", zei Joost. "Wat er vandaag geboden wordt, is al erg genoeg".

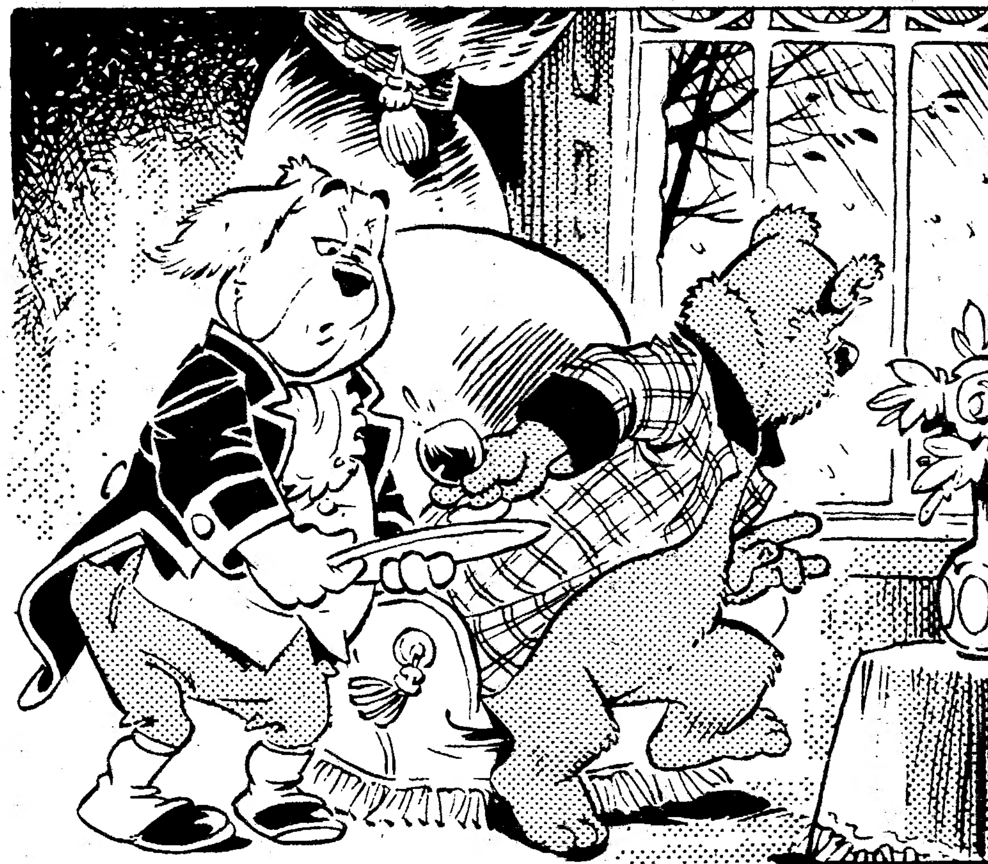
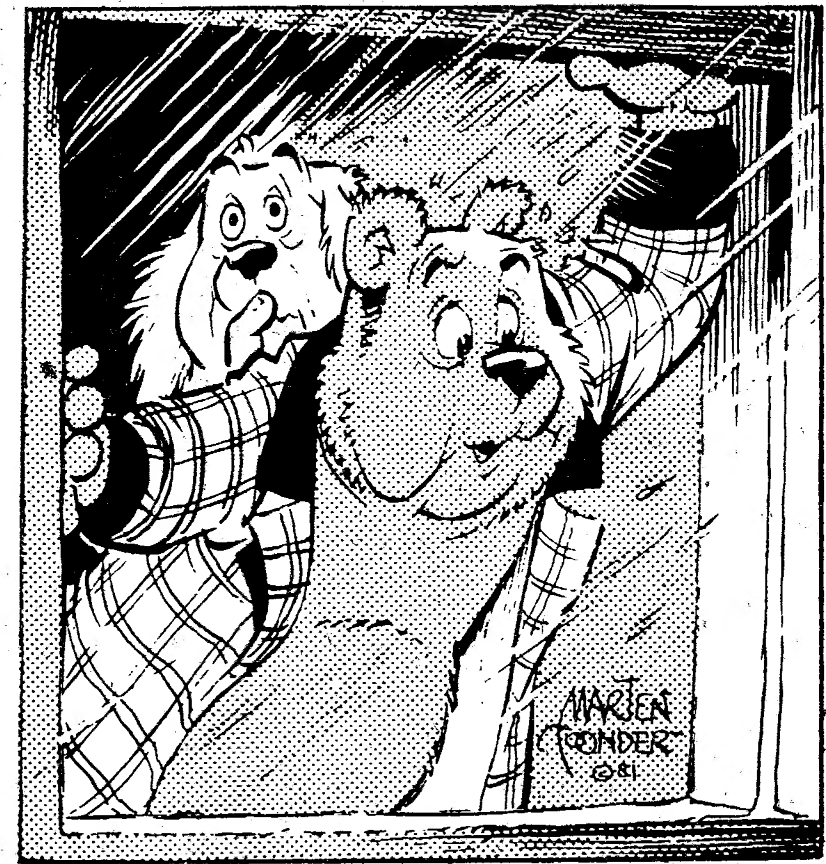
Hij wilde verder gaan, maar op dat moment klonk er een verwaaide kreet boven het huilen van de elementen uit. Heer Bommel keerde zich met een ruk om en wierp een blik op het raam waartegen de regen kletterde.
"Er wordt buiten geroepen", zei hij ongerust.
"Het zal de wind zijn", mompelde de bediende, terwijl een akelig voorgevoel zich van hem meester maakte.

810907

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



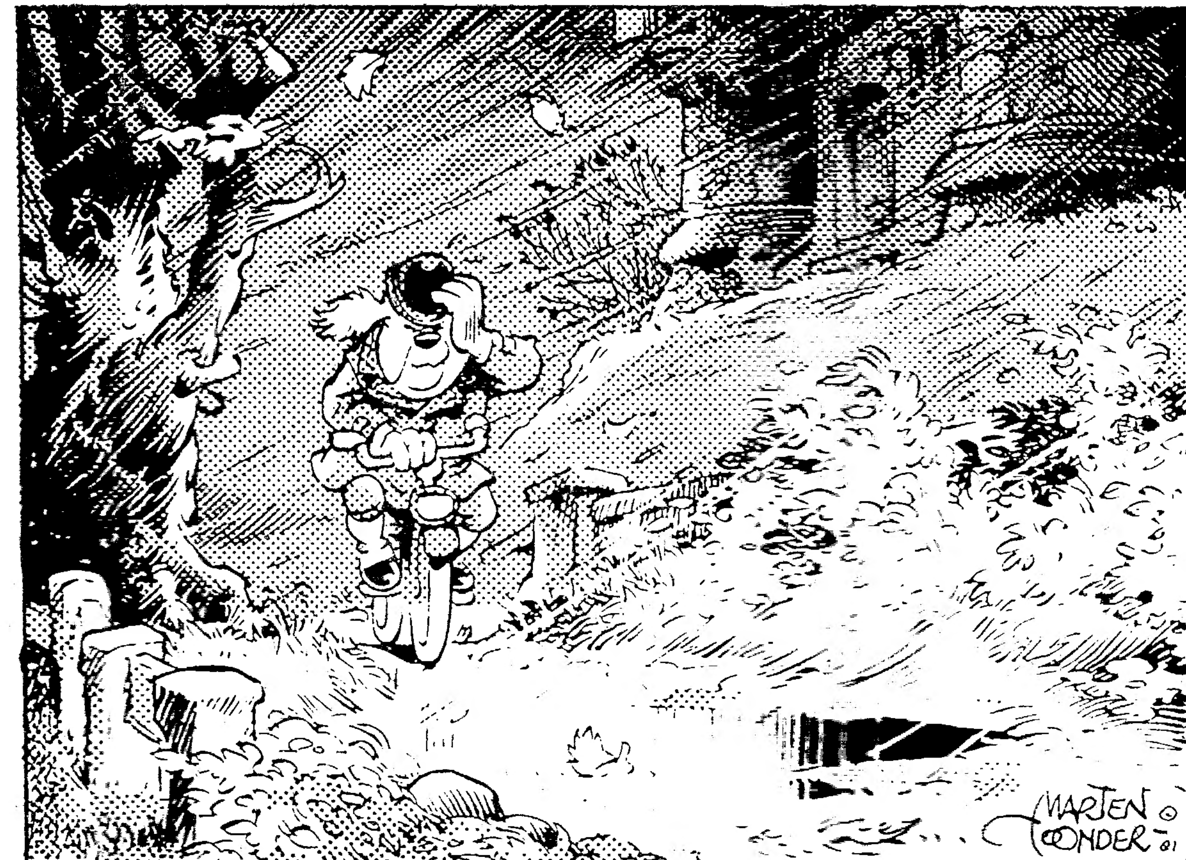
0935 „Ik hoorde duidelijk dat er iemand riep", zei heer Ollie, een nipje uit zijn glas nemend. „Het herinnerde me aan vroeger, toen de wereld nog jong was hoorde ik dat ieder jaar. Toen kon men nog hoop hebben als heer zijnde. Maar nu denk ik wel eens: Welke zin heeft het allemaal?"
„Och", prevelde Joost. „Als het me te veel wordt, is er altijd nog de tv, met uw welnemen. Is er anders nog iets van uw dienst?"
Voordat zijn meester kon antwoorden, klonk opnieuw de akelige kreet, nu dichterbij.
„Het klinkt als Aamnaak", riep heer Bommel opspringend uit. „Dat is de roep van de almanakverkoper! Nog niet lang geleden heb ik op zolder oude almanakken gevonden, zodat het verleden me weer levendig voor de geest kwam en nu ik vol gedachten zit, al weet ik niet precies welke!"
„Van die boekjes heb ik ook wel eens gehoord", gaf Joost toe. „Mijn tante placht ze te kopen, met uw permissie. Maar ze zei altijd: dat is niets voor jou. Zodoende".
Zijn woorden gingen verloren door het opschuiven van het raam, waardoor de wind joelend een regenvlaag naar binnen joeg.
„Het is vast en zeker de almanakventer!" riep zijn werkgever, het hoofd uit het venster stekend. „Hij is vroeg, dit jaar. Maar ik ben toch benieuwd wat er in die dingen staat, al is het ook onzin".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







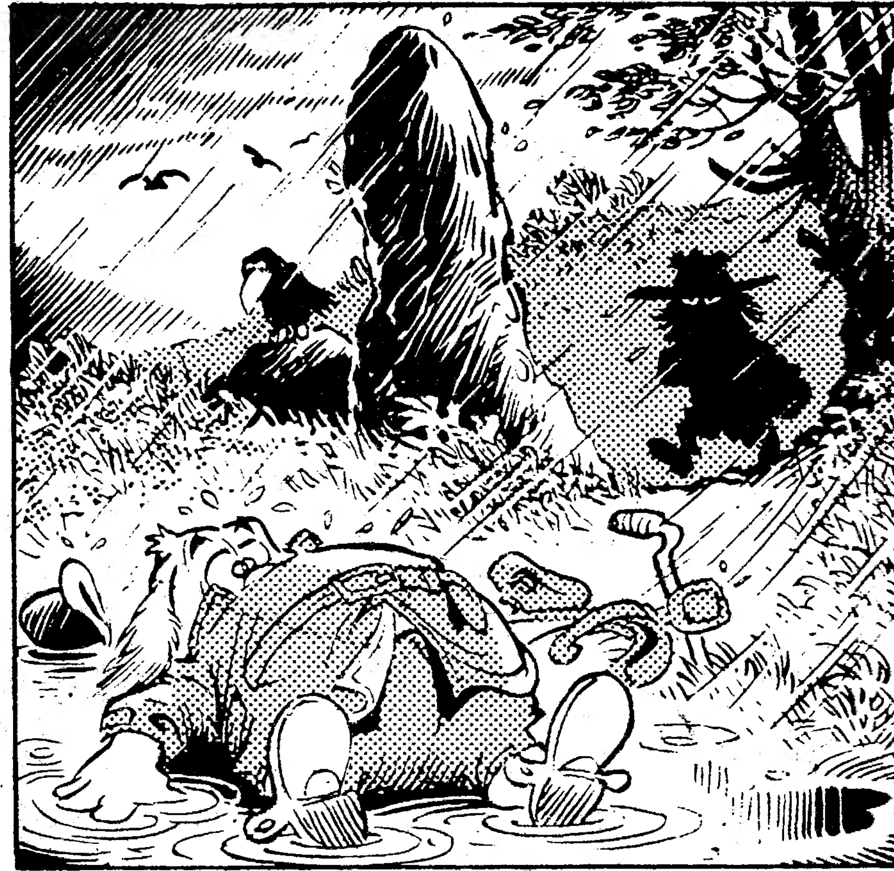
0954 "Almanakken zijn niets voor mij", zei Joost toen heer Bommel het raam weer gesloten had. „Mijn tante kon het weten, want dat is een wijze vrouw, met uw goedvinden".
„Niks tante", sprak heer Bommel afwerend. Hij trok aan de pijp die hij opgestoken had, en vervolgde peinzend: De getijden en de maanstanden staan erin, zodat men altijd weet hoe laat het is, als je begrijpt wat ik bedoel. En de markt- en feestdagen en wat voor weer we kunnen verwachten. Maar het aardigste zijn de toekomstvoorspellingen, die allemaal onzin zijn. Dat weet ik door ervaring. Stel je voor, men heeft tenslotte een vrije wil en men bepaalt zijn eigen lot, als heer zijnde".
„Zeer juist", zei de bediende gerustgesteld. „Zodoende".
„En daarom", vervolgde heer Ollie, „wil ik graag zo'n almanak hebben. Het is leerzaam om te zien wat er allemaal voor verzinsels in gedrukt staan. Ga er een kopen, Joost".
„Maar het regent", protesteerde de knecht zwakjes. „En u zegt zelf...".
„Kom, kom", onderbrak zijn werkgever glimlachend. „Je wilt mijn vrije wil toch niet in de weg staan? Nu dan".

Joost verliet zuchtend het vertrek en even later kon men hem bedrukt over de weg zien fietsen, waar de regen hem in het gelaat striemde.
„Wat een boodschap in dit weer", prevelde hij huiverend. „En dan te bedenken, dat de tv nu een ontspannende griezelfilm biedt..."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0955 Op zoek naar de almanakverkoper trapte de trouwe bediende door de elementen, maar bij het ronden van een bocht, kregen die de overhand.
Het rijwiel slipte in een plas en schoot onder zijn berijder uit, zodat deze een lelijke tuimeling maakte. Versuft lag hij in de modder onder de gutsende regen, zodat hij geheel doorweekt raakte.
De naargeestige kreet 'Aamnaak' bracht hem echter weer tot zichzelf en toen hij zich soppend oprichtte, zag hij een donkere gedaante naderen.
"Wil meneer een almanak kopen?" vroeg deze, terwijl hij bij de plas bleef staan en een drukwerk uit zijn tas trok.

Joost begreep dat hij de gezochte gevonden had, maar dat beurde hem niet op.
"Ik eh... ik niet zozeer", sprak hij met vochtige stem. "Het is voor heer Olivier, want het is allemaal onzin. En ik ben een eenvoudig persoon".
"Eenvoudig!" riep de verkoper uit. "Dan is dit iets voor u! Dit is de almanak van het Gouden meervoud. Geen onzin en geen zwendel. Iedereen krijgt de almanak die bij hem hoort, en ik heb hier precies wat voor meneer hier geschreven is door de alwijze Al Repus. Meneer heeft de maan in de vissen, dat zie ik zo, en voor hem staat geschreven: De wolken vallen, en de val brengt aards slijk voor de Meervoudige".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





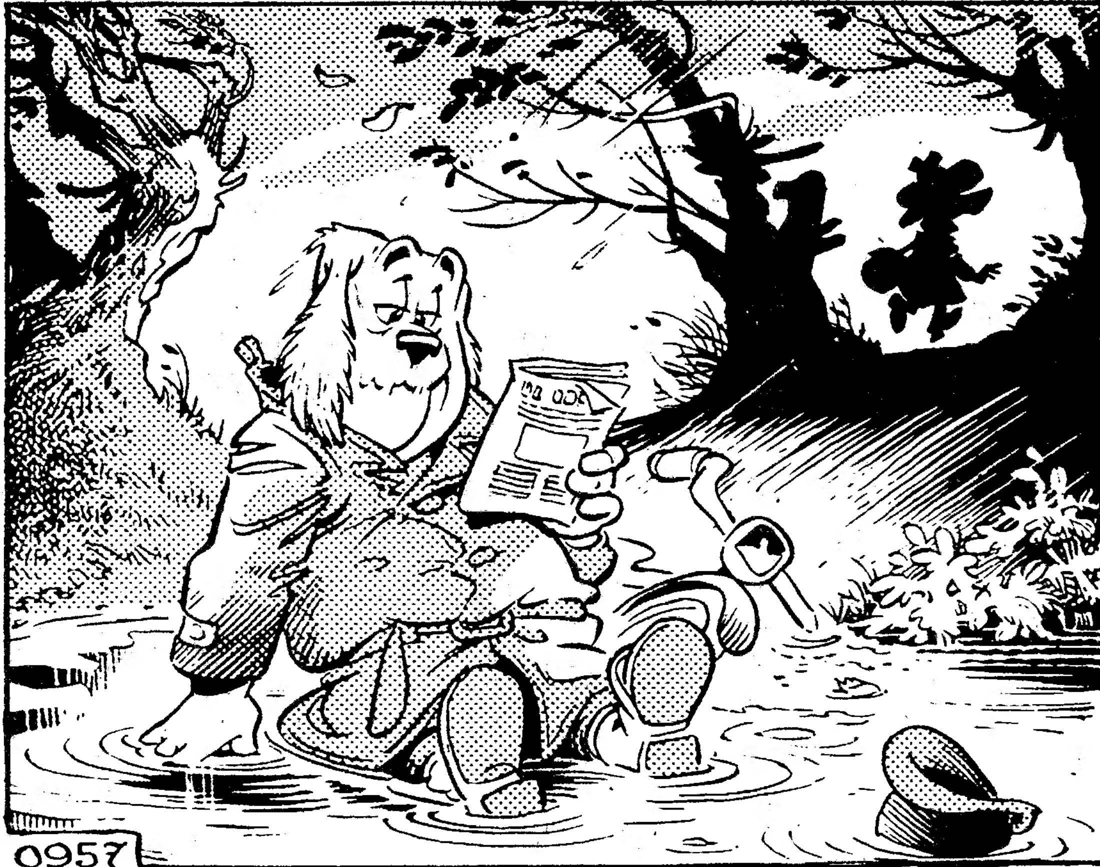


0956 Joost keek de almanakverkoper verbaasd aan.
,,Staat dat er werkelijk?", vroeg hij. ,,Val brengt aards slijk? Dat is toch frappant, als ik zo vrij mag zijn. Ik had dit dus van te voren kunnen weten, dan had ik deze betreurenswaardige plas kunnen vermijden".
,,Juist", zei de koopman goedkeurend. ,,Zo'n almanak is onmisbaar. En niet duur voor het geld. U kunt intekenen op de Eeuwige Almanak voor het Gouden Meervoud voor maar 1000 florijnen per jaar. Te betalen binnen een week tot 1 december en 1 maand cadeau voor degene die vóór Kerstmis het nieuwe jaar betaalt. En wanneer u niet tevreden bent, krijgt u nog geld terug ook".
,,Dat is erg duur", mompelde Joost zorgelijk, maar de andere wuifde zijn bezwaren weg met het tijdschriftje.
,,Iedereen krijgt het zijne", riep hij. ,,Niet één is gelijk. Het lijkt wat prijzig, maar het is te geef, dat zult u merken. Kijk, als u even hier tekent, kunt u uw eigen lot lezen en uw voordeel doen".
Een beetje verward nam de doorweekte bediende het formuliertje aan en staarde onzeker naar de balpen.

,,Ik zit hier eigenlijk voor heer Olivier", sprak hij tot zichzelf. ,,Maar aan de andere kant heb ik het geld in mijn oude kous, en misschien kan ik het slechter beleggen. Wie weet..."
En met die gedachte zette hij zijn handtekening.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



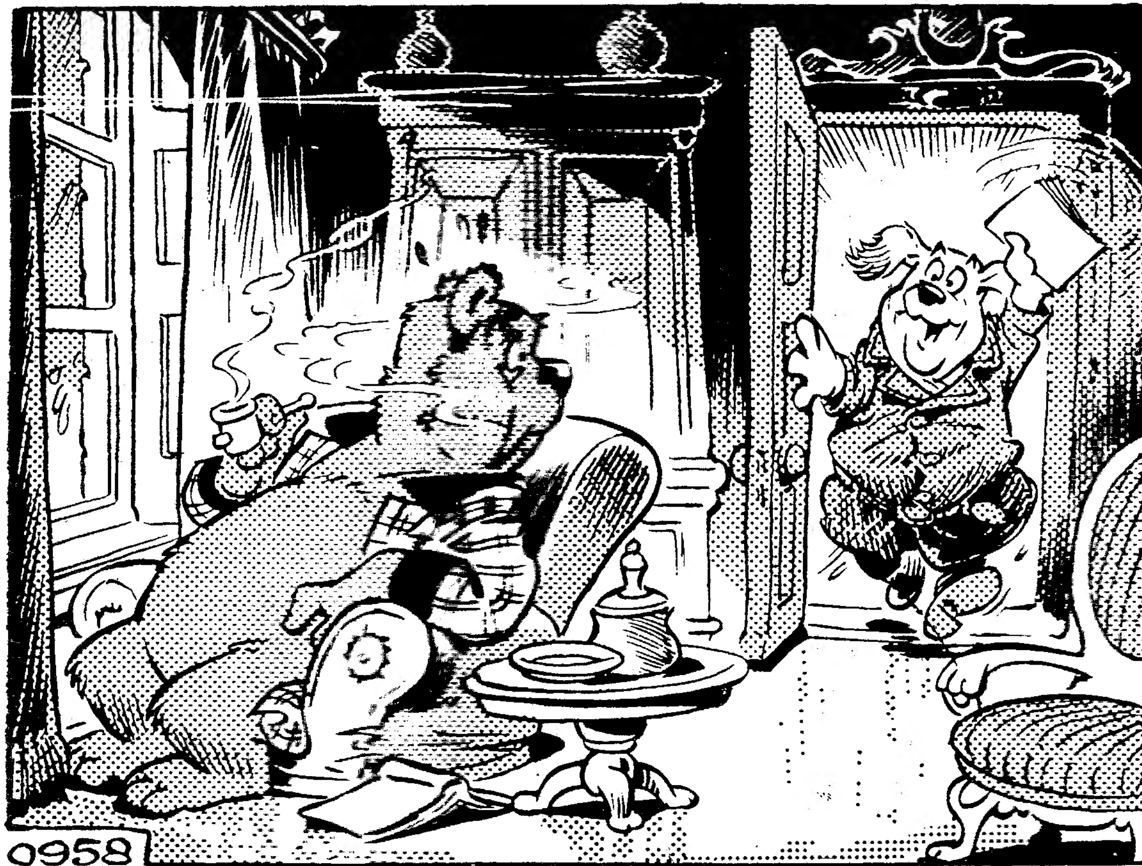




0957 De almanakverkoper reikte Joost het tijdschriftje over en verwijderde zich met snelle tred.
"Deze almanak van het Gouden Meervoud is alleen voor u", riep hij nog. "Iedereen krijgt wat hem toekomt".
Hij verdween over de heuvel en zijn ijl Aamnaakgeroep verstierf in de wind.
"Eigenlijk veel geld voor zo'n blaadje", mompelde de bediende. "En heer Olivier zou best gelijk kunnen hebben, dat het allemaal onzin is. Hoewel mijn tante er veel in las, als ik mij verstouten mag..."
Zo prevelende ging hij een beetje verzitten, want het valt niet mee in de modder te verblijven. Maar terwijl hij dat deed, raakte zijn hand een rond schijfje aan en er verscheen een trek van verbazing op zijn gelaat. Voorzichtig trok hij zijn grijpende vingers uit de blubbeer en keek fronsend naar zijn vondst.
Op dat moment brak het wolkendek, zodat een bleke zonnestraal fonkelend door het schijfje weerkaatst werd, en zijn verbazing maakte plaats voor blijdschap.
"Heb ik ooit, als men mij toestaat!", riep hij uit. "Val brengt aards slijk, staat er in de almanak, en dat kan ook geld betekenen. En dit is een gouden dukaat!"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



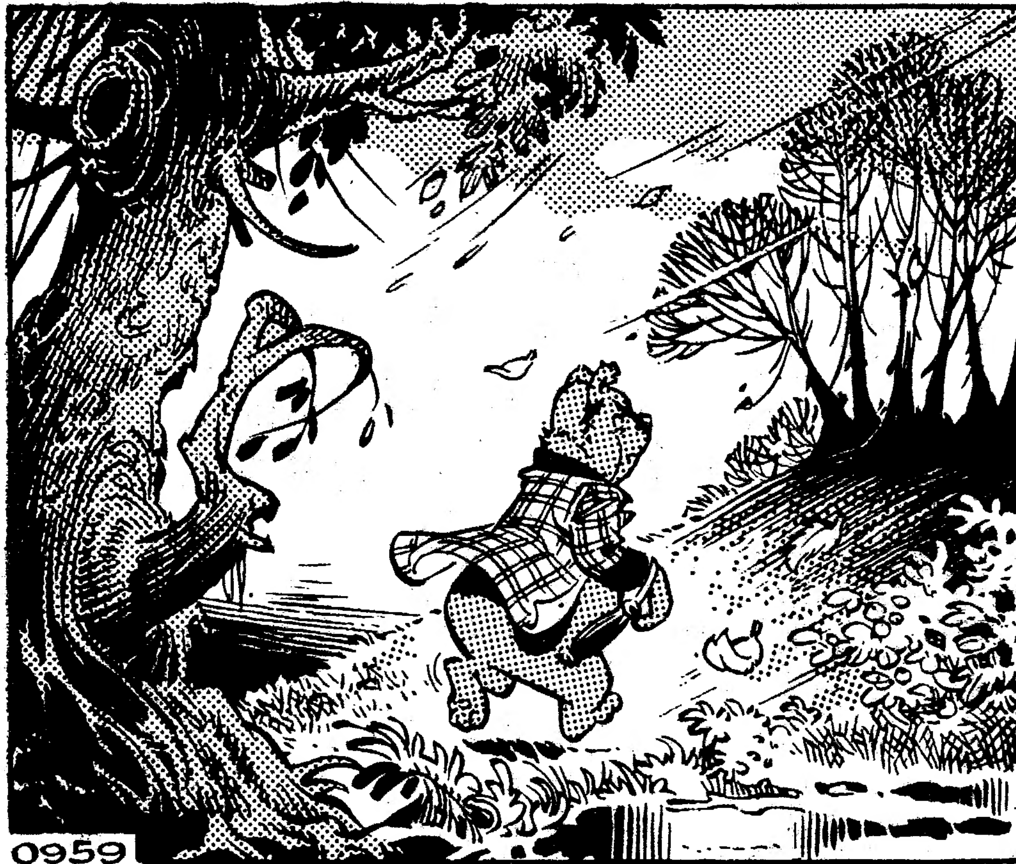




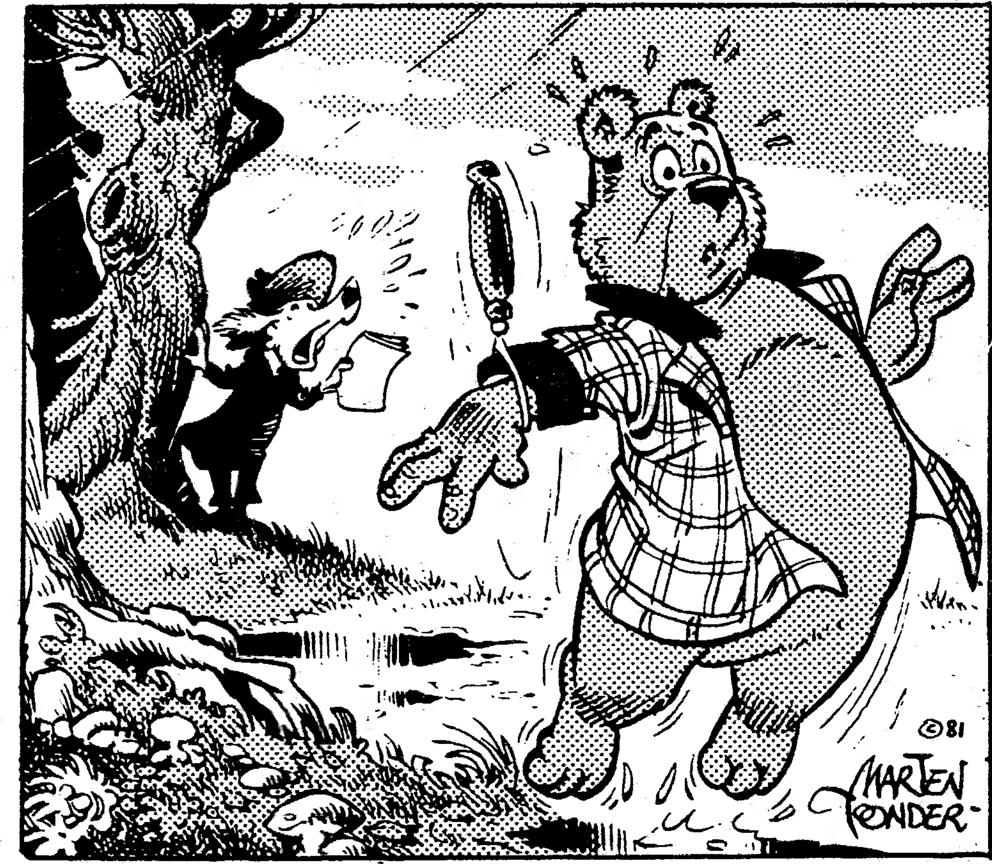
0958 Heer Bommel zat voor het beregende venster naar buiten te staren, toen de deur op ongepaste wijze door zijn bediende geopend werd.
„Het klopt!", riep deze uit, terwijl hij met een almanak zwaaide.
„Maar jij niet", zei heer Ollie misprijzend. „Je hoeft niet zo opgewonden te zijn omdat je eindelijk zo'n onzinblaadje hebt bemachtigd, Joost. Daar kan ik niet tegen. En wat zie je eruit! Je zit vol modder".
„Slijk, met uw goedvinden", verbeterde de knecht. „En dat stond in de almanak. Aards slijk. En daardoor heb ik in een plas een goudstuk gevonden, als ik zo vrij mag wezen".
Zo sprekende haalde hij een glanzend geldstuk uit de zak van zijn regenjas en heer Bommel naderde hem met een ongelovige trek op het gelaat.
„Dat is sterk", mompelde hij. „Een gouden dukaat, als je begrijpt wat ik bedoel. Stond dat werkelijk in mijn almanak? Geef me dat ding, Joost. Ik wil dat zelf lezen. En die dukaat zal ik goed bewaren, voor de aardigheid".
„Hij is van mij, met permissie", verklaarde de bediende. „Iedereen krijgt zijn eigen almanak, zei de verkoper. En zodoende heb ik er zèlf een abonnement op genomen".
„Iedereen zijn eigen almanak?", herhaalde heer Ollie ontstemd. „En ik dan? Trouwens, die dukaat is toeval en zoiets is slecht voor je karakter, zodat ik er niets mee te maken wil hebben. Ik eh... Ik ga een eindje lopen, bedoel ik".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder


0959

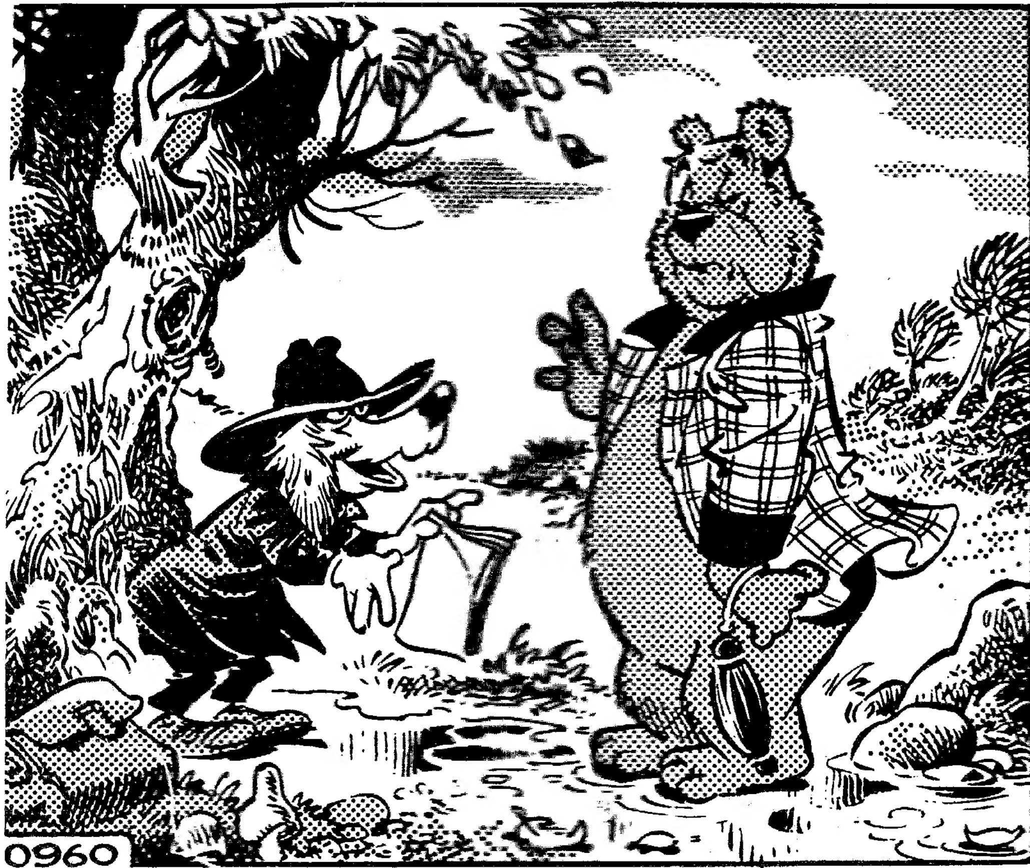




0959 Het regende niet meer, maar voor alle zekerheid had heer Bommel zich gewapend met een inschuifbaar parapluutje voordat hij zich naar buiten begaf.
„Fris weer", sprak hij huiverend tot zichzelf. „Goed voor de bloedsomloop die stil gaat staan als men een zittend beroep heeft. Niet, dat ik belang in die almanak stel. Allemaal onzin, zoals ik duidelijk gezien heb op zolder, waar Joost al die rommel in een koffer heeft bewaard. Ach, ik heb al heel wat ervaring met dingen als toekomstvoorspellingen en zo. Stel je voor, vroeger dacht ik wel eens dat men de toekomst veranderen kan. Jeugdige dwaasheid, dat zie ik nu wel in. En het is gevaarlijk voor Joosts karakter dat hij toevallig een geldstuk gevonden heeft...."
Zo denkende had hij een heuvel beklommen die door een boomgroep gesierd werd, en peinzend liep hij langs de natte stammen zonder op zijn omgeving te letten.
„Het is eigenlijk mijn schuld", prevelde hij. „Dat geroep van 'Aamnaak! heeft allerlei herinneringen uit mijn diepste innerlijk omhoog gewoeld, zodat ik...."
Hij kwam niet verder, want op dat moment werd het suizen van de wind overstemd door een klagende kreet. Achter hem was een donkere gedaante verschenen, die Aamnaak! riep.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



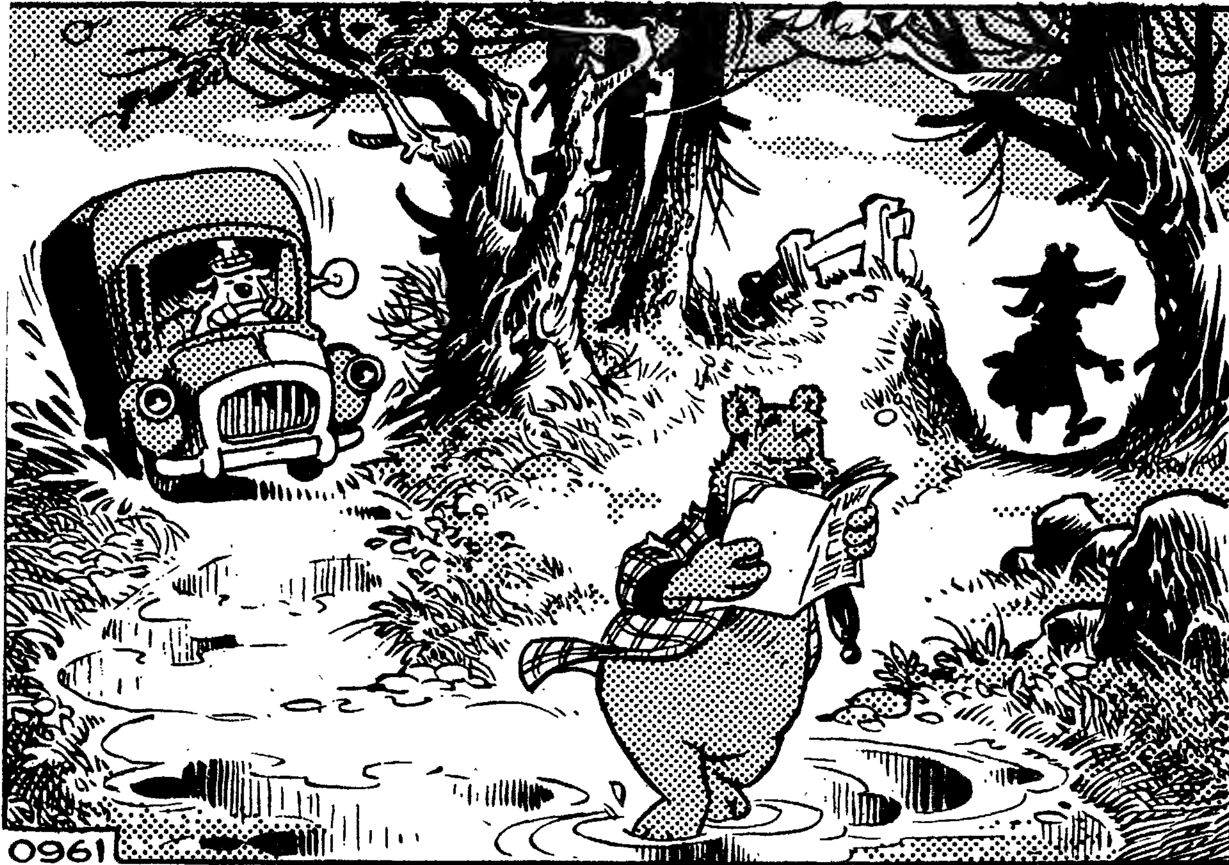


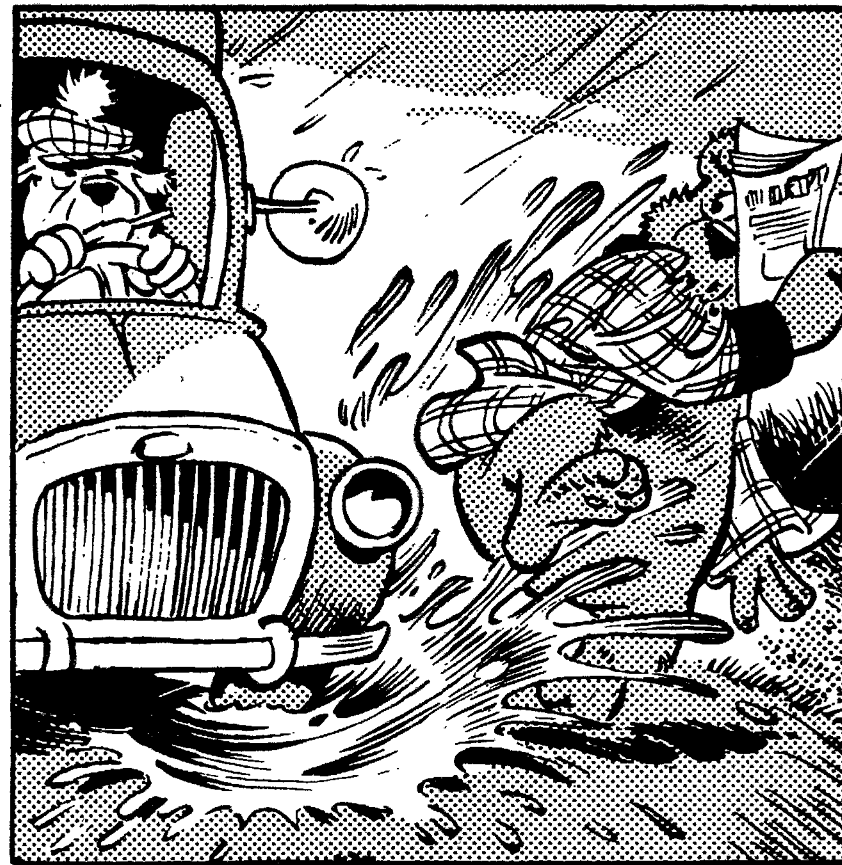


09660 Heer Ollie keerde zich om en haastte zich naar de verregende gedaante, die met een tijdschriftje stond te zwaaien.
"Riep u 'Aamnaak!!", vroeg hij.
"Almanak,", verbeterde de koopman. "Ik heb voor iedereen wat hij zoekt. En in deze, door swami Repus geschreven, almanak kan men lezen hoe dat bereikt kan worden. Hij geeft de weg aan tegen een geringe vergoeding. U kunt intekenen op de Eeuwige Almanak voor slechts 1000 florijnen per jaar. Te betalen..."
"Geld speelt geen rol,", onderbrak heer Bommel uit de hoogte. "Ik voor mij zoek de eenvoud, zoals iedereen weet. En als zwammie Rebus mij de weg kan wijzen, wil ik wel zo'n ding hebben".
De almanakventer begon bezorgd in zijn tas te zoeken.
"Eenvoud,", mompelde hij. "Ik weet niet of ik die heb. Wordt weinig gevraagd. Of wacht... dit lijkt er op. Jupiter op Saturnus. Gouden Eenvoud, dat moet uw teken zijn. De Eenvoudige heeft zich bevrijd van het aardse slijk. Warmte en vriendschap zullen hem omringen, als u hier even tekent. Dan zult u elke week een exemplaar ontvangen en als het niet goed is, krijgt u nog geld terug ook".
"Jullie met je slijk", zei heer Ollie, zijn handtekening op het papiertje zettend. "Jullie weten zeker niets anders, omdat het heeft geregend".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0961 De almanakventer verdween tussen de bomen en heer Bommel vervolgde zijn wandeling.
"Duizend florijnen is wel veel voor deze onzin", dacht hij in het tijdschriftje bladerend. "Daarom kan ik beter eens kijken hoe onzinnig het is; dan krijg ik tenminste waar voor mijn geld. Eens zien, vandaag is het donderdag. Hier heb ik het: De eenvoudige maakt vrienden. Goede zorgen en hartelijkheid zullen hem koesteren. Hij zal een onverwacht geschenk ontvangen, dat hem met dankbaarheid vervult".
"Dat is toch wel mooi" monmpelde hij. "Precies waar ik behoefte aan heb in mijn omstandigheden. En wie weet, ten slotte is het ook droog geworden toen ik op pad ging".
Op dat moment drong het gegrom van een naderend voertuig tot hem door en hij springt snel opzij. Maar hoewel hij niet geraakt werd, kon hij niet voorkmomen dat hij overspoeld werd door de modderplas waar de wagen doorheen reed.
Een ogenblik was de druipende heer sprakeloos, doch toen maakte een grote woede zich van hem meester.
"Piraat!", riep hij. "Kom eens hier als je durft! Ik zal... Ik ga..."
Hij zweeg, want het drong tot hem door dat zijn geschreeuw verwoei in een plotselinge windvlaag, die regen met zich voerde.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0962 De regen werd heviger, zodat heer Ollie beschutting zocht onder een boom die bezig was zijn laatste bladeren te verliezen. Uitgeblust ging hij op een wortel zitten en staarde naar de almanak.

"De eenvoudige heeft zich bevrijd van het aardse slijk", las hij stil voor zich heen. "Hij zal een onverwacht geschenk ontvangen, dat hem met dankbaarheid vervult".

Met een zucht liet hij het blaadje zakken en blikte droevig naar het neergutsende hemelwater.

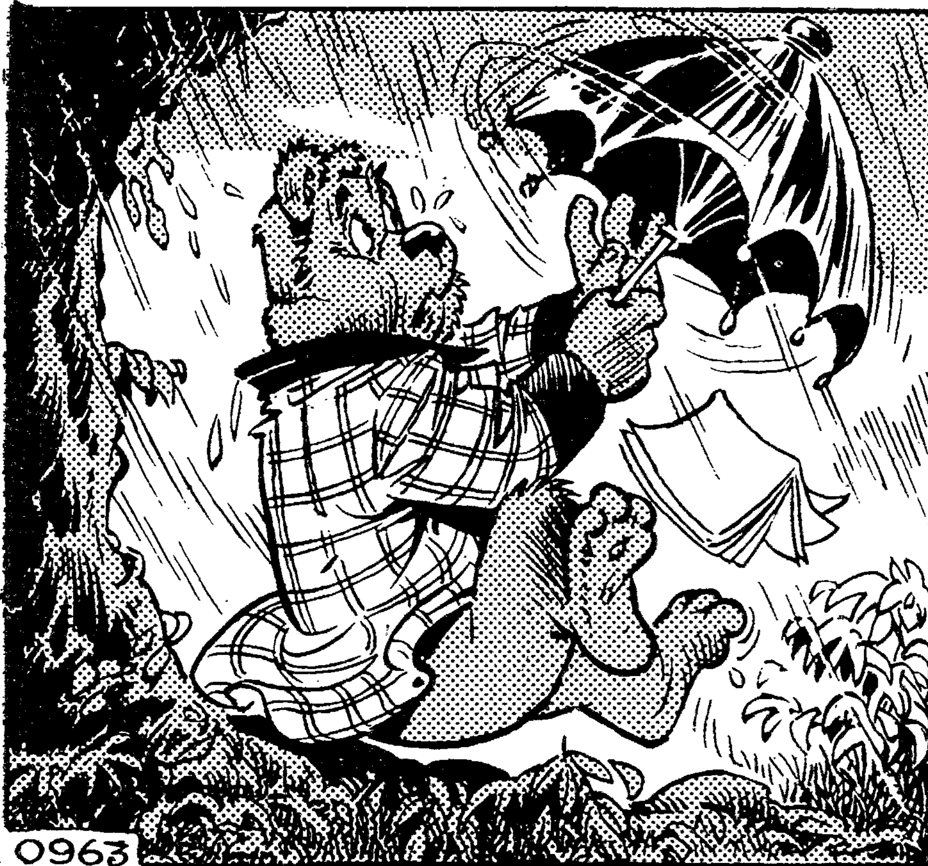
"Warmte en vriendschap", mompelde hij bitter. "Koesteren in hartelijkheid. Geschenk. Dankbaarheid. Terwijl ik hier eenzaam kou zit te lijden, omringd door wegpiraten, die met modder gooien. Ach, vroeger geloofde ik nog in die dingen, en soms kon ik ook zorgen dat ze uit kwamen. Maar nu schijnt er niets anders meer te zijn dan onzin, zodat zo'n almanak oplichterij is. Een of andere handige zakenman, die eenvoudige lieden bedriegt. En ik heb Joost nog zó gewaarschuwd, voordat hij die gouden dukaat vond. Maar ik heb tenminste nog een paraplu om me te beschermen".

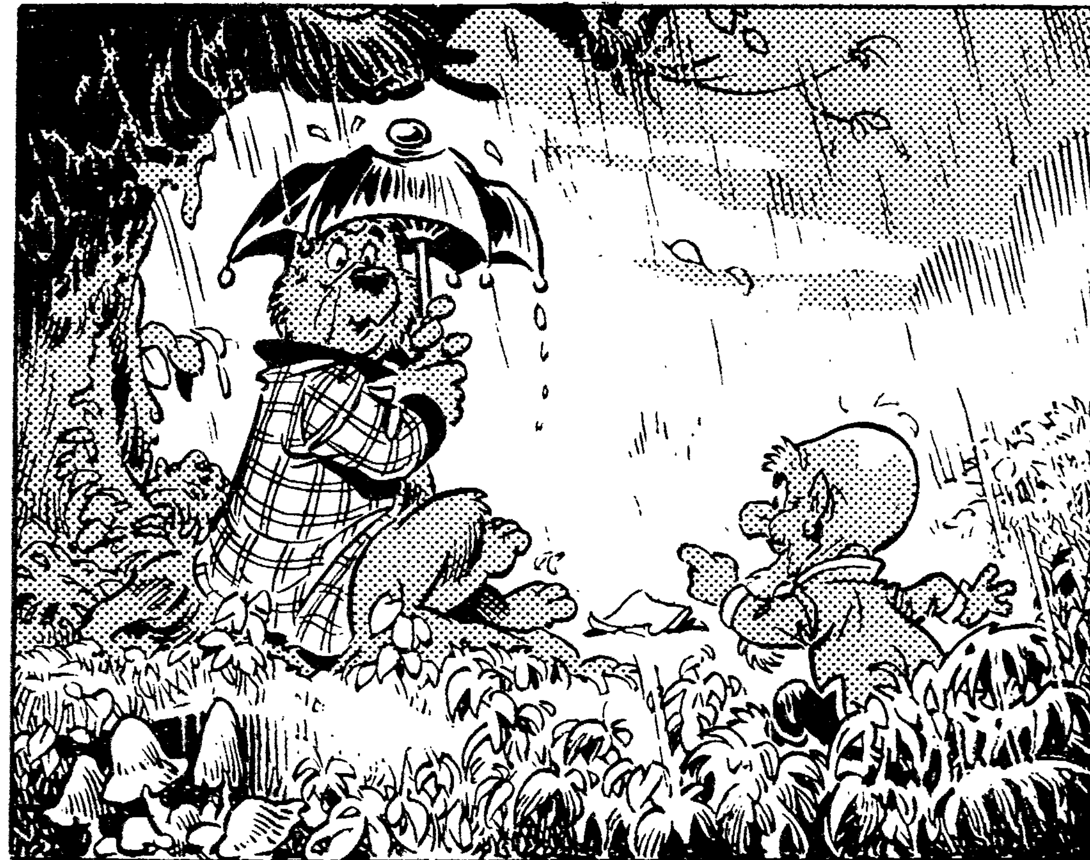
Met die gedachte greep hij het inschuifbare regenscherm en zocht naar de knop om het te ontvouwen. Maar dat viel niet mee. Het inwendige was aan het oog onttrokken en zijn natte vingers waren gevoelloos, zodat het een hele worsteling werd.

"Onzin!", riep hij uit. "Alles is tegenwoordig oplichterij, zodat een heer er geen raad mee weet".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







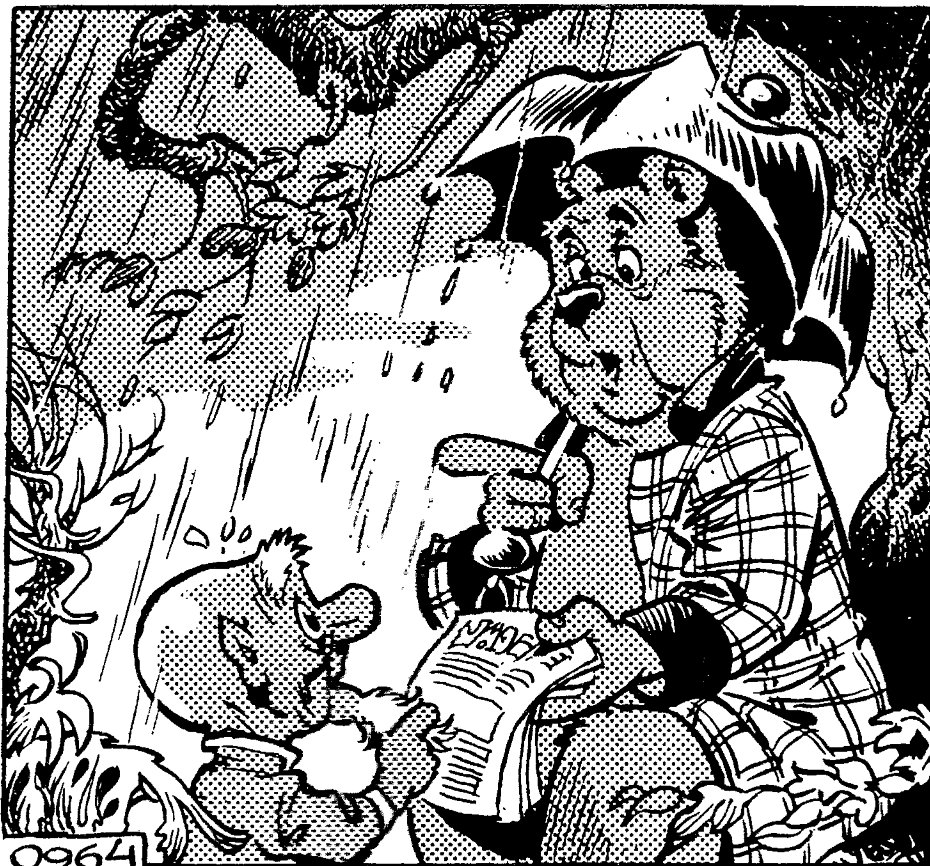
0963 Met meer geluk dan wijsheid vond heer Bommel ten slotte de knop en de paraplu ontvouwde zich met grote kracht.
"Wat een machine", klaagde hij. "Eindelijk een beetje bescherming. Maar ten koste van een geknepen vinger. Dat kon wel eens een lelijke blaar worden. Mijn enige troost is, dat de modder een beetje is weggespoeld."

Naast hem ritselde het in een bosje verlepte varens en toen hij verrast opzij keek, zag hij een klein ventje opduiken, dat op hem afsprong.
"Kweetal!", riep hij uit.

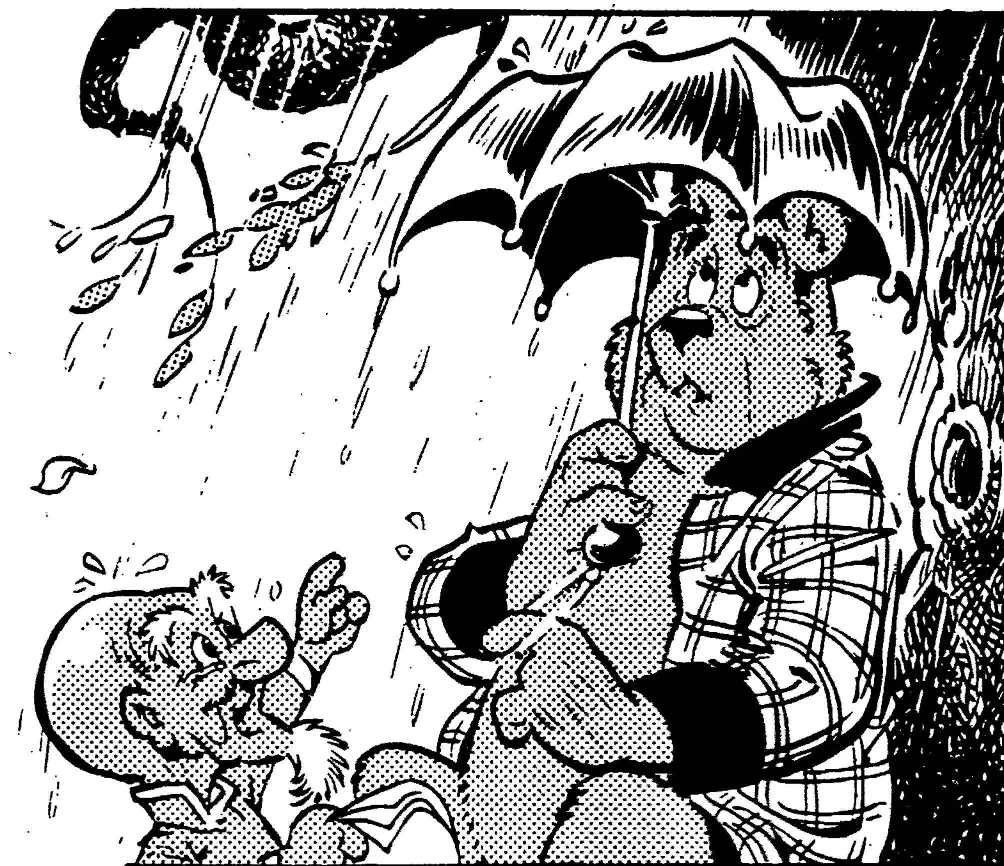
"Bommel weet alles", zei het mannetje, naar de paraplu wijzend. "Zijn denkraam moet reusachtig zijn".
"Eh...ja, dat wel misschien", gaf heer Olivier bescheiden toe. "Maar wat bedoel je eigenlijk? Ik bedoel, tegenwoordig is alles mechanisch terwijl de onzin voor veel geld om ons heen in de blaadjes tiert, zodat een heer er geen raad mee weet".
"Dat is nu net waar ik al lang op geknijsd heb", zei Kweetal, die niet geluisterd had. "Een schutsel tegen lekwolken. Een beetje bollig met een een membraan op krommende stekkels, die zich kleineren laten".
"O, juist", zei heer Bommel begrijpend. "Je bedoelt een paraplu".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







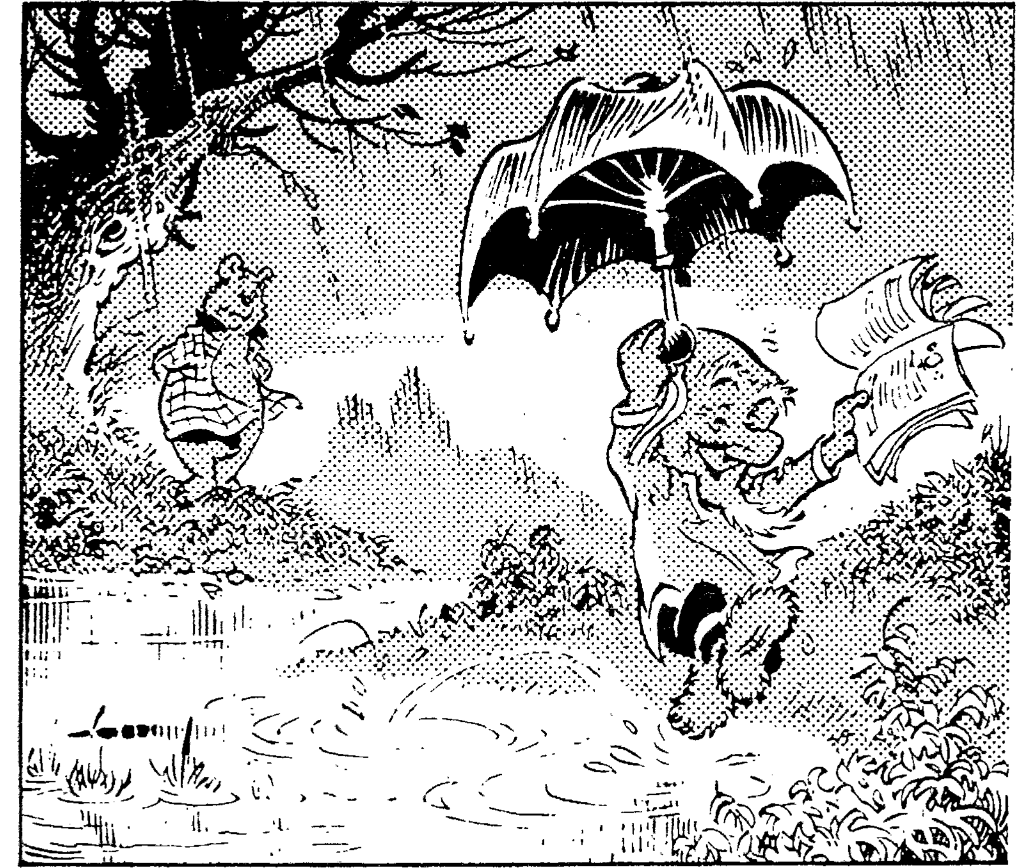
0964 Kweetal keek met grote ogen naar het regenscherm.
,,Een paar aplu," herhaalde hij peinzend. ,,Er zit een noppige stroel in de bolling. Bommel is een reusachtige breinbaas."
,,Ja," gaf heer Ollie toe. ,,Misschien wel. Nee bedoel ik. Neem nu bijvoorbeeld zo'n almanak. Allemaal bedrog van handige lieden. Ik ben zo dom geweest om me erop te abonneren, terwijl ik nu weet dat toekomst-veranderen onzin is. Ze drukken maar wat en noemen zich zwammie Rebus om het echt te laten lijken."
De dwerg nam het drukwerkje en bekeek het aandachtig. ,,Allemaal zwart op wit tekentjes," mompelde hij eerbiedig. ,,Staat daar wat komen gaat? En Bommel zegt, dat het niet waar is."
,,Allemaal leugens," beaamde heer Bommel. ,,Het is allemaal erg droevig. Kranten kan men niet meer lezen omdat men daar niet goed van wordt. En als men bij wijze van ontspanning zo'n blaadje koopt, staan er alleen maar verzinsels in. Het leven van een heer is moeilijk."
,,Moeilijk?" riep Kweetal uit. ,,Hoe kan dat met zo'n mooie paar aplu? Als ik die had zou ik erg noppig zijn. Eindelijk een deksel om mee te dragen als de wolken lekken."
,,Ach ja," zei heer Ollie lusteloos. ,,Wel handig, maar het is niet alles."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0965 Heer Ollie stond op om naar huis te gaan. De regen kletterde eentonig op zijn regenscherm, en grote plassen bemoeilijkten het gaan. Maar daar sloeg hij geen acht op, omdat hij toch al moddervoeten had.
„Veel natsel," zei Kweetal, die hem volgde. „Goed voor het struweel, zegt Pee, maar voor mij is het sloerig. Ik kan geen wieling voegen als alles nat is. Als ik maar zo'n paar aplu had."
Deze woorden gaven heer Bommel te denken.
„Een Eenvoudige geeft, wat hij heeft," sprak hij tot zichzelf. „Dat staat ergens in die almanak, die onzin is, zodat ik het niet zo licht vergeten zal. De eenvoudige maakt vrienden..."
Hij dacht een poosje na en toen stond hij stil.

„Hier," sprak hij, zijn paraplu overreikend. „Die mag jij hebben, want je hebt er meer aan dan ik. Als eenvoudig heer verspreid ik warmte om mij heen."
Het ventje nam het scherm gretig aan.

„Dat is monkel!" riep hij uit. En met die woorden huppelde hij vrolijk weg, zonder afscheid te nemen.
„Dat is nu echt een eenvoudig iemand," prevelde heer Ollie, hem naogend. „Hij is blij met een eenvoudig geschenk, terwijl hij vergeten heeft mij te bedanken en die almanak terug te geven. Nu ja; daar staat toch alleen maar onzin in."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0966 Pee Pastinakel was druk bezig om sprokkels te krenten voordat het winter werd. In die bezigheid werd hij gestoord door Kweetal, die hem dravend naderde.

„Wat een noppig natschutsel heb je daar", zei hij bewonderend. „Een paar aplu", verbeterde de ander. „Het is van Bommel. „Die heeft een groot denkraam, maar toch is hij droef en slordig en sloerig. En weet je waarom? Omdat er geen waarheid in dit druksel staat".

Hij gaf de almanak aan Pee, die er oplettend aan snoof.

„Er zit geen sprit in", verklaarde deze. „Hoe kan dat? Ik ruik zwart op wit, en dat is altijd waar".

„Het is gemaakt door een lieger", legde Kweetal uit. „Maar nu ik dit grote natschutsel gekregen heb, moet ik daar wat aan doen, want Bommel is vol treur".

„Wat kan je daaraan doen?" vroeg Pastinakel. „Het is gevaarlijk om sprit aan een lieger te geven, dat weet je".

„Ik ga geen sprit aan iemand geven", verzekerde Kweetal, terwijl hij het blaadje weer aanpakte en wegliep. „Ik ga het aan iets geven".

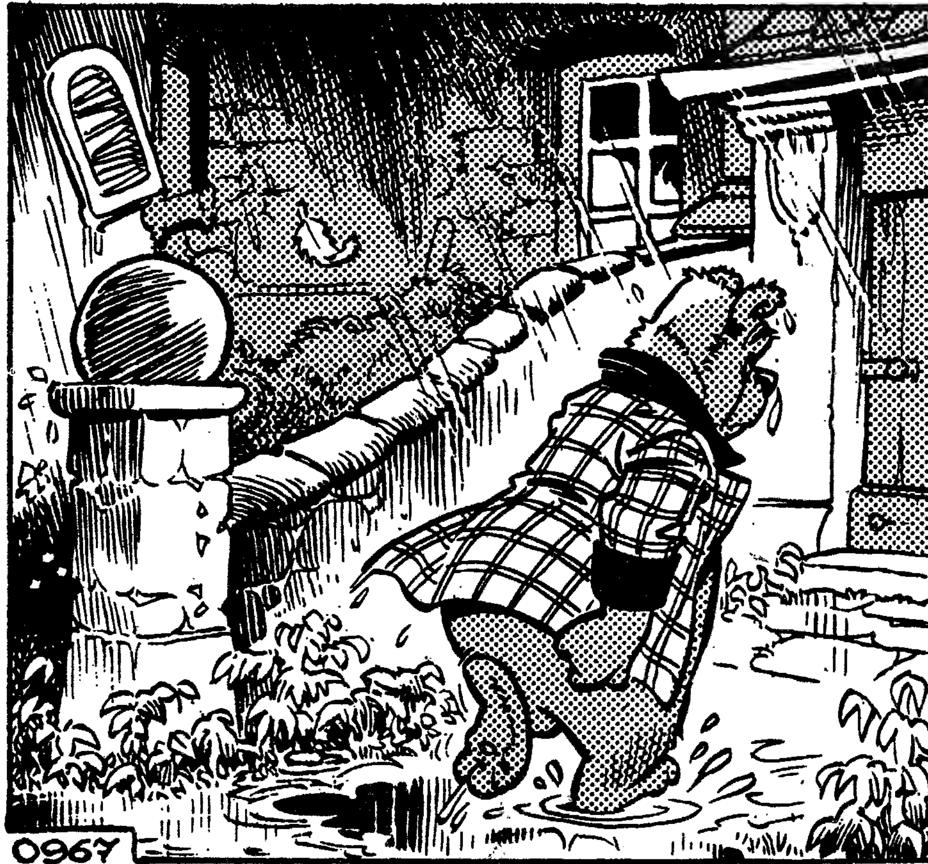
„Aan iets?" herhaalde Pee opstaande. „Dat kan niet. Een iets heeft geen denkraam".

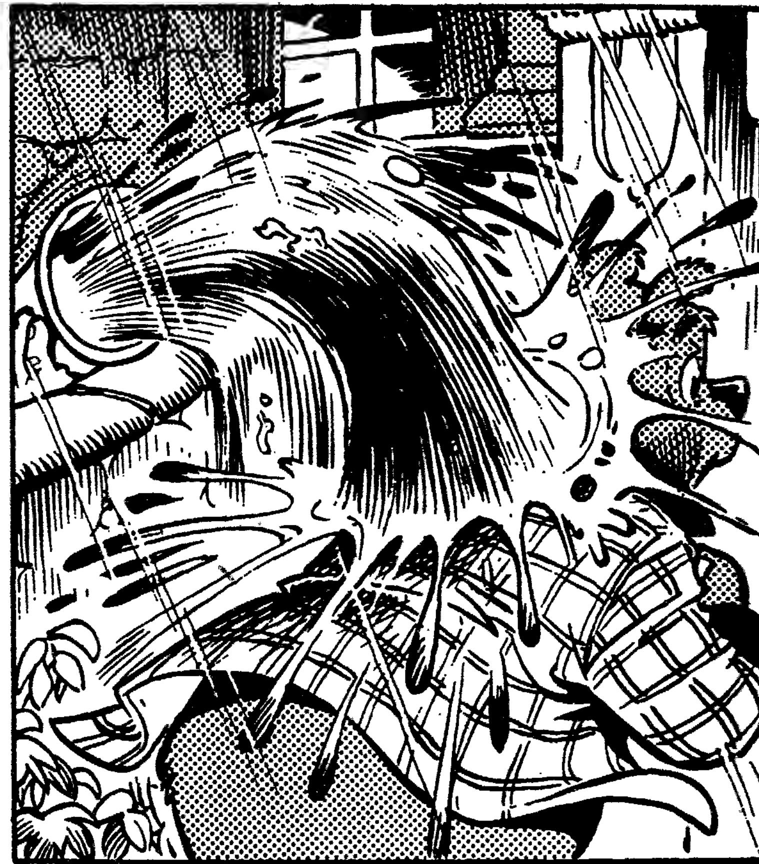
„Hedentijds wel", riep de ander over zijn schouder. „Ze persen hun denksels uit een doos met knoppen. En die doos kan ik stuipen met alruin".

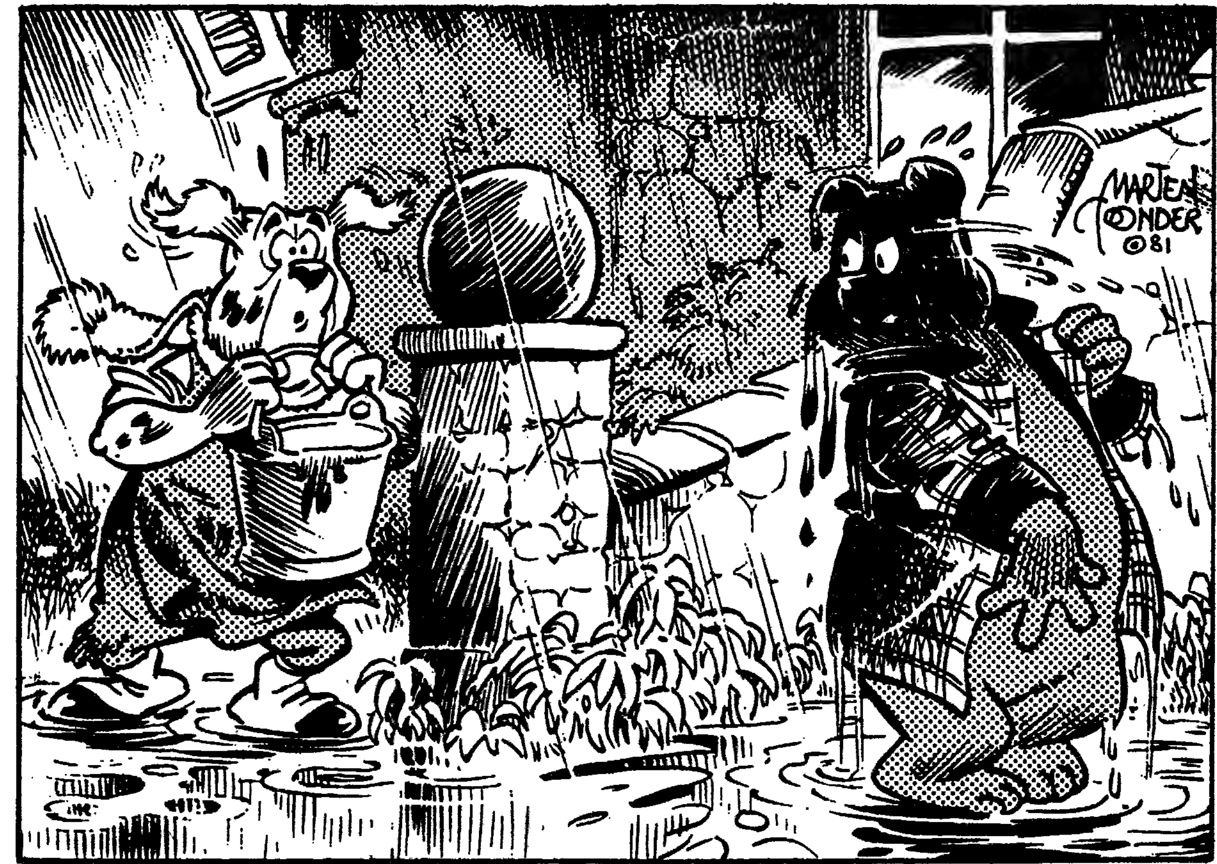
Met die uitleg verdween hij onder zijn paraplu tussen de verlepte varens, en Pee Pastinakel keek hem verbluft na.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0967 Toen heer Bommel thuis kwam, besloot hij door de achterdeur te gaan, omdat hij geheel doorweekt was.

„Natte voeten zouden de plavuizen bederven", dacht hij, door een grote modderplas wadend. „Het is beter om me in de keuken een beetje te drogen. Ach, het is allemaal droevig. Regen en bedrog van buiten en van binnen, als men begrijpt wat ik bedoel. Maar hier zal ik tenminste warmte en een droge jas vinden".

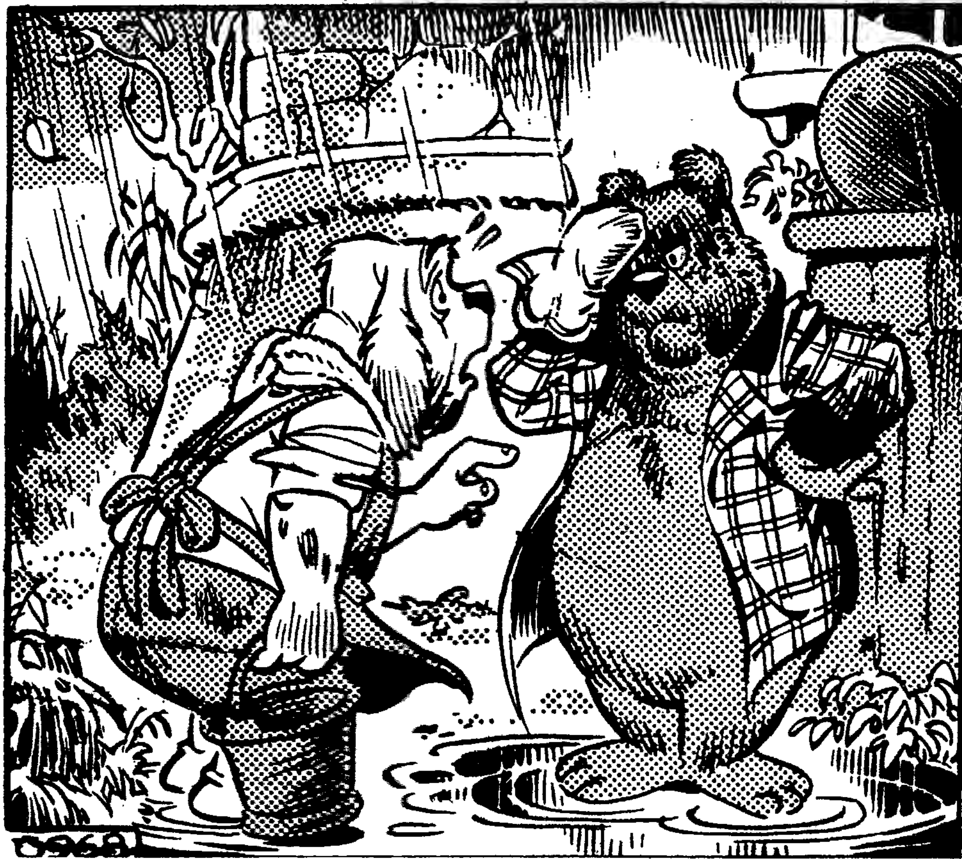
Met deze gedachte passeerde hij het muurtje, dat de vaalt van de ingang scheidde, zonder aandacht te schenken aan de bedrijvigheid aan de andere kant. Daardoor kwam het dat hij danig schrok toen er een emmer over het metselwerk werd leeggegooid. De inhoud bestond uit donker drab, dat onaangenaam geurde, en het is te begrijpen dat de toch al natte heer heel onprettig getroffen werd.

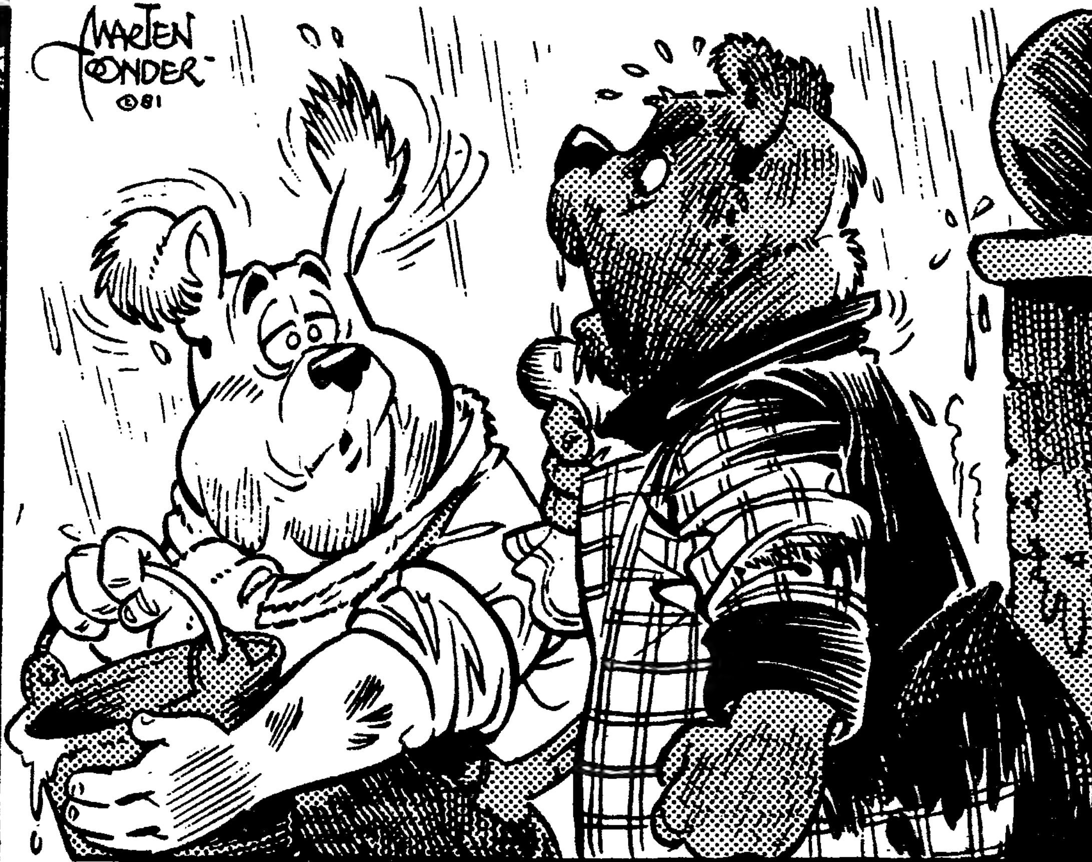
Hij slaakte een door modder gesmoorde kreet, die de bediende Joost toe deed snellen.

„Heer Olivier!" riep deze uit. „D-dit is z-zeer betreurenswaardig. U moet mij verschonen. Ik eh... Ik was bezig de modder hier te onderzoeken, met uw goedvinden. het aardse slijk liet mij niet meer los".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0968. Heer Bommel trok zijn zakdoek en bette zich het gelaat, terwijl Joost aarzelend naderbij kwam.
„Aards slijk," herhaalde de knecht. „Het stond zwart op wit in de almanak, en het kwam uit, doordat ik een goudstuk vond. En ik wil ook wel eens wat, al ben ik maar een eenvoudig persoon, met uw welnemen..."
Heer Ollie liet zijn neusdoek zakken en richtte zich op.
„Zo," riep hij met verstikte stem. „En voor mij stond in de almanak: Warmte en hartelijkheid en een onverwacht geschenk. En kijk nu eens! In mijn eigen huis word ik met drek gegooid in de kou, zodat ik zorgen heb. Over mijn tere gezondheid, bedoel ik. Dat drukwerk is zwendel, en ik ga de schrijver de waarheid zeggen, zodat het hem vreemd te moede zal worden. Desnoods met het gerecht in de hand. En jij... Je moest je schamen na al die jaren trouwe dienst. Maak onmiddellijk een warm bad klaar, en een schone jas."

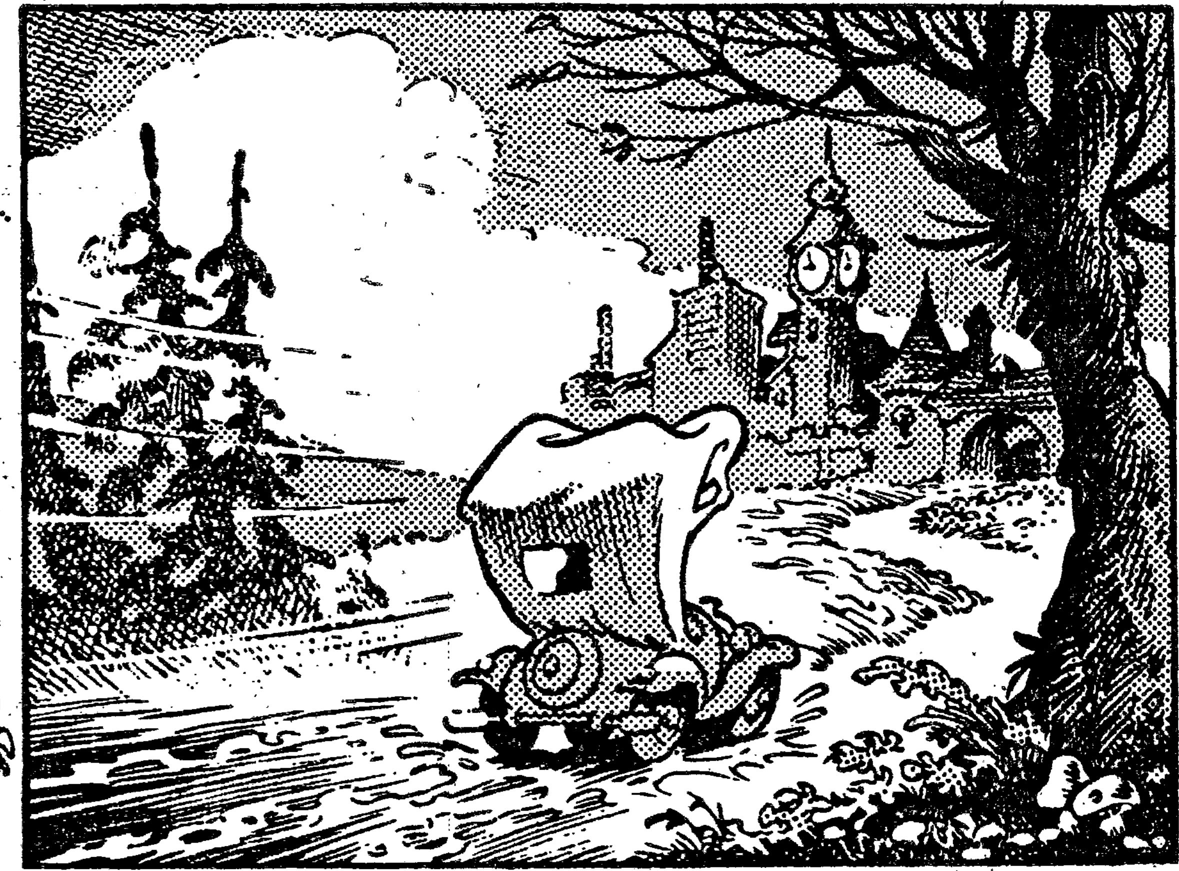
Hij verdween soppend naar binnen en de knecht liep schuldbewust naar de andere kant van het muurtje om de emmer weg te zetten.
„Misschien heb ik het een beetje te groot aangepakt met dit ding," sprak hij beteuterd voor zich heen. „Maar het zal toch geen kwaad kunnen als ik straks eens, héél voorzichtig, met de hand de aarde onderzoek?"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



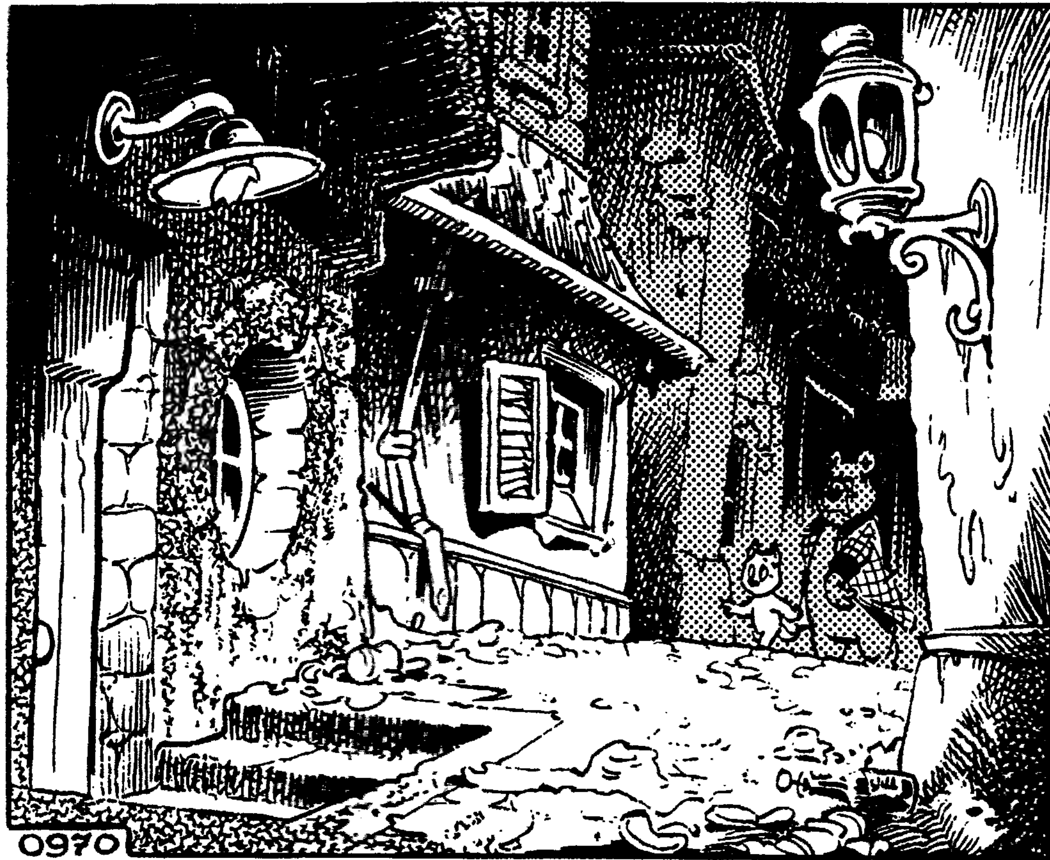


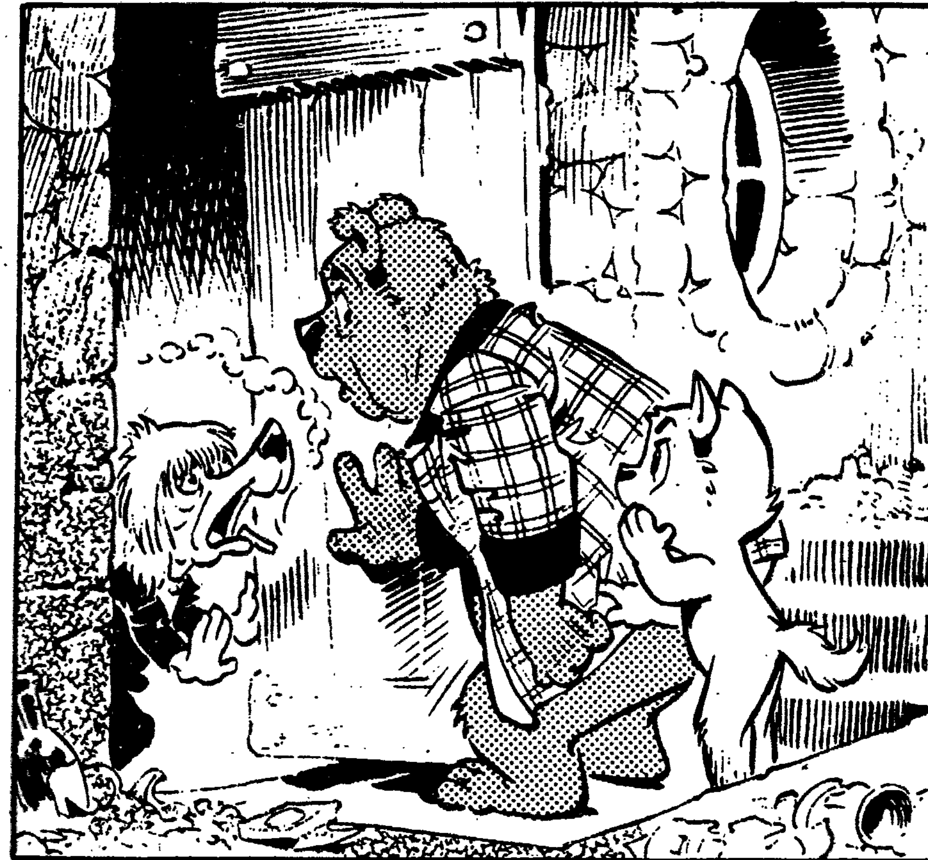


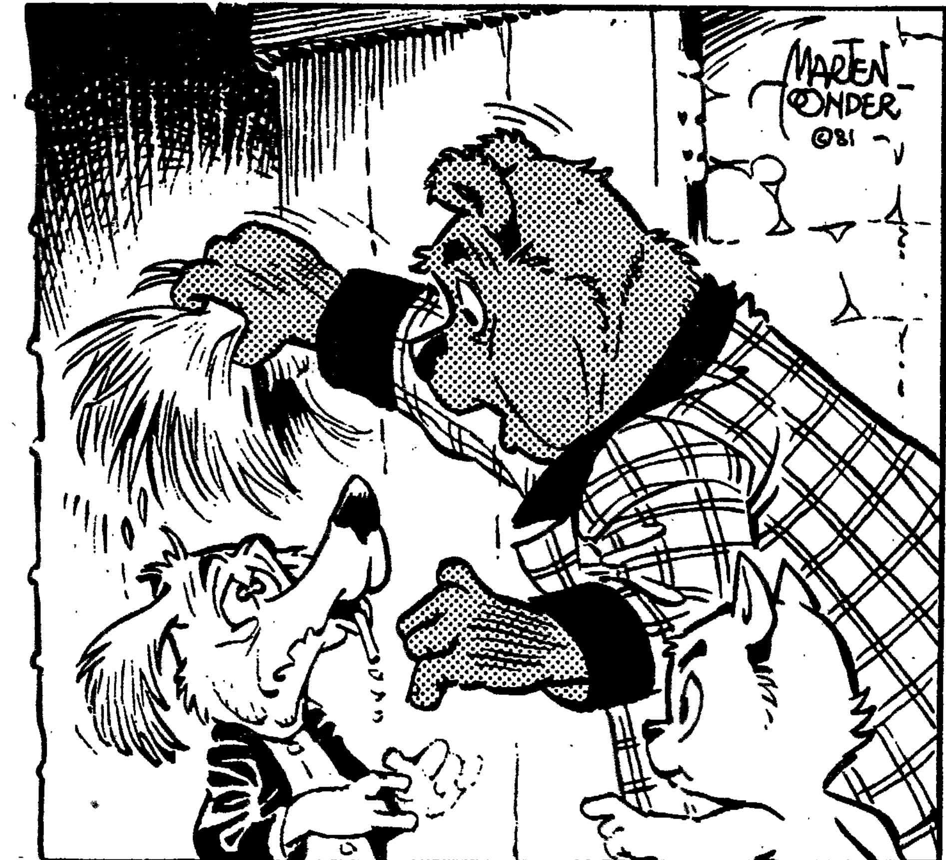
0969. Toen heer Bommel zich gereinigd had, klom hij in zijn auto en reed naar de stad om zijn recht te gaan halen.
„Ik zal die Rebus weten te vinden," mompelde hij dreigend. „Zijn adres stond in dat lorrenblad, en men kan een heer niet ongestraft met modder gooien."
Op dat moment werd hij Tom Poes gewaar, die een eindje was gaan lopen omdat het niet meer regende.
„Goed, dat ik je net zie, jonge vriend," sprak hij remmend. „Stap in en ga mee, want dit is heel leerzaam voor een jong iemand. Geloof nooit in voorspellingen in almanakken, want die komen nooit uit. Dat heb ik gemerkt in een moeilijk leven vol bedrog en gevaren."
„Daar weet ik alles van," zei Tom Poes. „Maar gelukkig heb ik u toch ook wel eens kunnen tegenhouden."
„Dit keer niet," zei heer Ollie opschuivend. „Je bent er nooit als ik je nodig heb, bedoel ik. Maar ik zal je laten zien, dat ik mijn eigen modder kan doppen."
Hij gaf gas en terwijl ze voor de wind naar Rommeldam reden, vertelde hij wat er gebeurd was.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



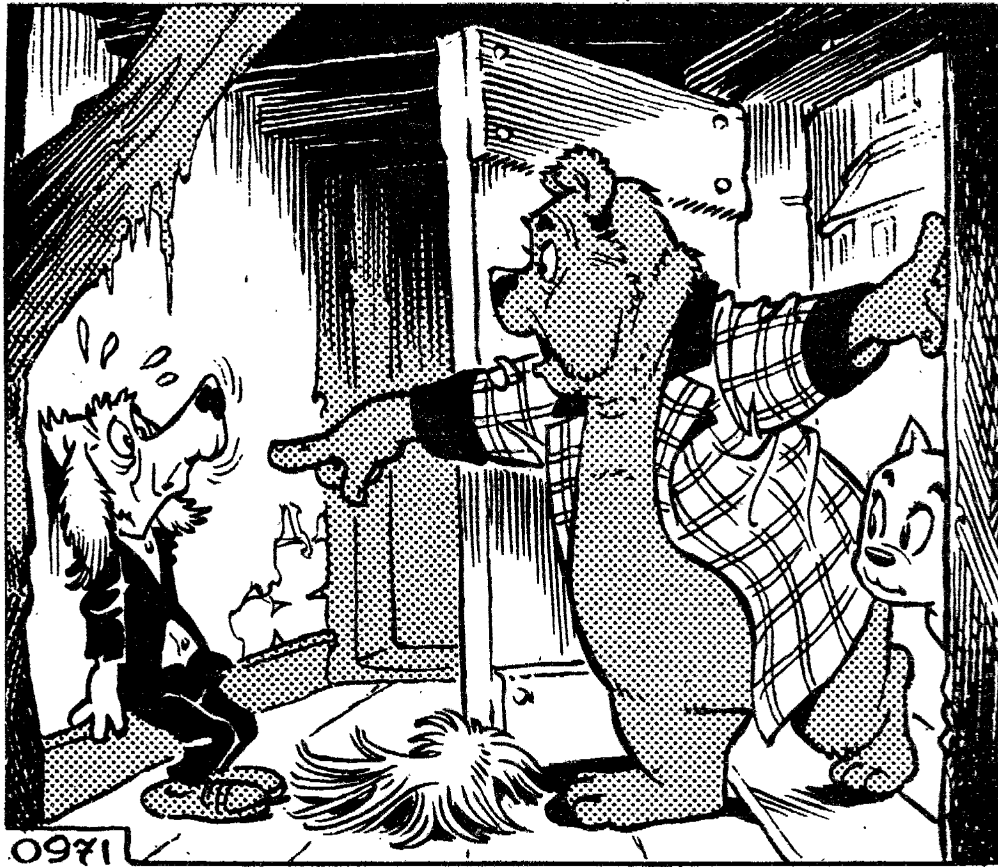




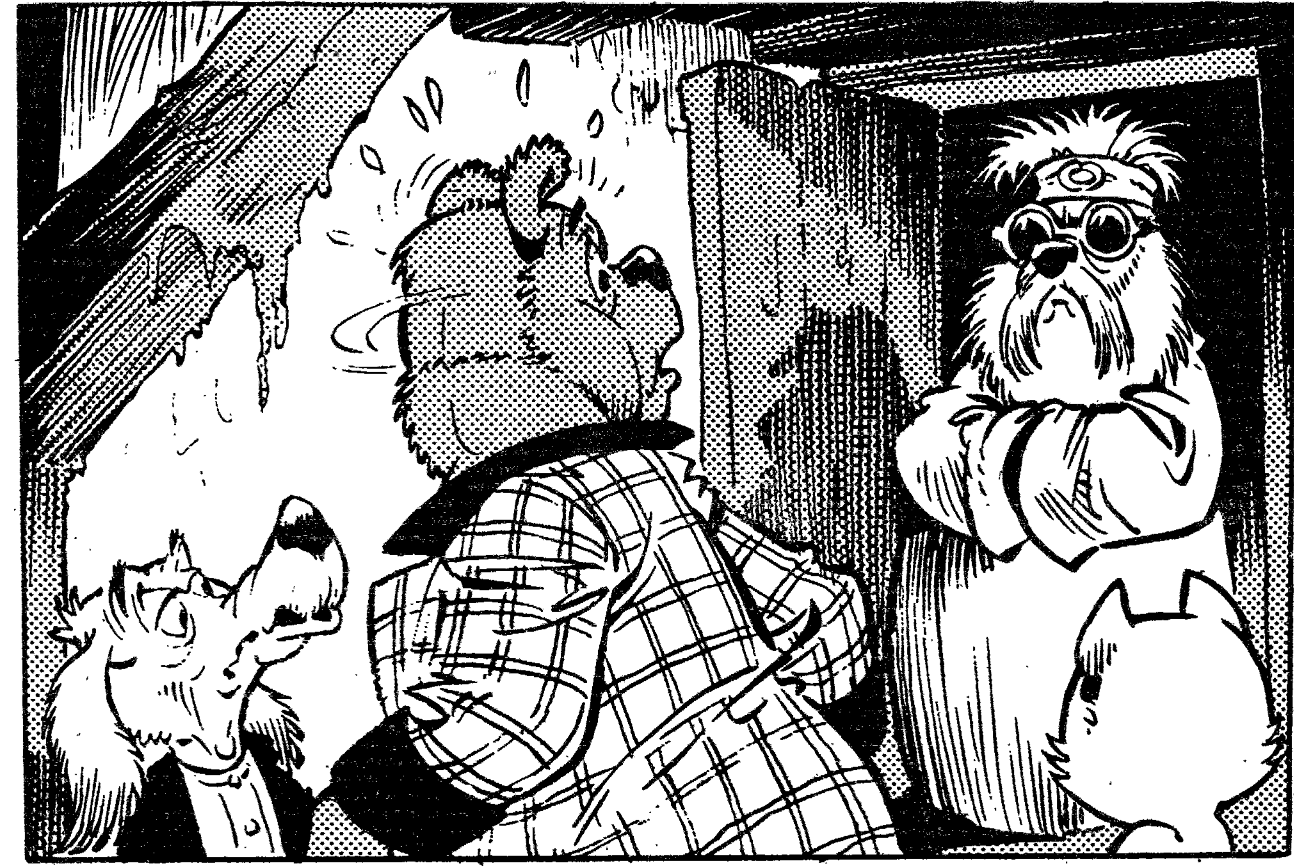
0970 Omdat de almanak in een buurt gevestigd was, waar hij niet parkeren kon, liet heer Bommel de Oude Schicht op de markt achter.
"Dit straatje moet het zijn," sprak hij, terwijl hij de Sofsteeg inliep.
"Hm," zei Tom Poes. "Vreemd, dat ze hun adres in dat blaadje hebben gezet.
"Ze zijn dom," verklaarde heer Ollie. "Dom en brutaal. Maar let op, hoe ik ze te pas laat komen, jonge vriend. Ze zullen vreemd opkijken."
Hij daalde de stoep af en nadat hij enkele keren dringend had geklopt, werd de deur geopend door een schrale gedaante, die hen wantrouwend opnam.
"Juist," zei heer Bommel. "U hebt mij een abonnement aangesmeerd, zodat mijn trouwe bediende mij met modder heeft gegooid. Bent u heer Rebus?"
"Nee, nee," riep de ander nerveus. "Ik ben alleen maar een afgezant van de grote swami. Hebt u soms klachten?"
Heer Ollie haalde diep adem om lucht te geven aan zijn grieven, maar op dat moment werd hij aangestoten door Tom Poes.
"Hij draagt een pruik," fluisterde die. "We kennen hem."
Heer Bommel greep toe, en ja hoor. Onder de haardos werden de ongunstige trekken van Hiep Hieper zichtbaar.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0971 Heer Bommel wierp de pruik op de grond en trad dreigend binnen.
"Jou ken ik!" riep hij uit. "Men kan een heer niet zo gemakkelijk voor de gek houden. Jij bent een schurk en een oplichter. Altijd geweest trouwens. Waar is heer Rebus, die hier de baas is?"
Hieper zocht steun tegen de muur en wrong de handen.
"Ik... Ik heb mijn leven gebeterd," riep hij huilerig. Heus waar. Met veel moeite heb ik een eerlijke betrekking gevonden door het verkopen van dat blaadje. Het is hard werken in weer en wind; maar ik heb het er graag voor over als ik daardoor een oppassend lid van de maatschappij kan wezen. Verraad me niet, meneer Bommel. Geef me een kans, want de boosheid van de goede en wijze swami zou te erg zijn."
Heer Ollie aarzelde, omdat zijn zachtere gevoelens de overhand kregen. Maar voordat hij iets had kunen zeggen, werd de deur aan het einde van het gangetje geopend door een indrukwekkende figuur.

"Gegroet," sprak deze met galmende stem. "Ik wist al lang, dat deze gooser een zwart verleden had, want ik weet alles. Wat moet u hier? U stoort mijn meditatie."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0972 Heer Bommel en Tom Poes keken verbaasd naar de vreemde gedaante, maar Hieper viel met een gesmoorde kreet op de knieën.
"Wees niet boos, swami," riep hij uit. „Vroeger was ik onder de invloed van slechte vrienden. Maar door uw wijsheid ben ik een beter iemand geworden; heus! Geef me nog een kans."
"Die kans heb je steeds al," zei de heer Rebus mild. "Ik ben grootmoedig. Ga aan je werk."
Hiep snelde heen, en nu wendde de wijze zich tot zijn bezoekers.
"En jij, broeder?" vroeg hij. "Heb jij het licht ook al gezien?"
"N-nee," stamelde heer Ollie. Ik bedoel eh..."
"Je komt je beklagen over mijn almanak," hernam de swami. "Je hebt lef, broeder. Jij zoekt naar de Zuivere Eenvoud, terwijl je in overvloed in een kasteel woont! Bah! Ik zou lachen als het niet zo droevig was."
Heer Bommel was een ogenblik sprakeloos en zijn gastheer maakte daarvan gebruik door hem met krachtige hand naar buiten te geleiden.
"Ik weet alles," riep hij met zware stem. "Het abonnement op de Eeuwige Almaak is door jezelf getekend, sukkel. En wat geschreven staat, staat geschreven. Ga heen en verdiep je in mijn geschriften. Je lot is bepaald en wordt maandelijks thuis bezorgd."

Heer Ollie beklom haastig het stoepje, terwijl hij vergeefs naar zijn toorn zocht — en Tom Poes volgde hem.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0973 Een poosje liepen ze zwijgend door de Sofsteeg, maar toen heer Bommel naar zijn auto wilde gaan, bleef Tom Poes staan.
''Ik heb goed opgelet'', zei hij. ''Het was werkelijk heel leerzaam voor een jongere.''
''Het is vreemd, dat die wijze alles van me wist,'' mompelde heer Bommel peinzend. ''Zou die almanak dan toch...''
''U bent er lelijk ingelopen,'' vervolgde Tom Poes. ''De enige, die te pas kwam bent u zelf. Het is allemaal oplichterij, en u kunt beter naar de politie gaan.''
Hij liept verder de stad in en heer Ollie keek hem broedend na.

Intussen was de swami naar zijn meditatie-vertrek gegaan, waar Hiep Hieper hem opwachtte.
''Ze gaan vast naar de politie, baas,'' zei deze bedrukt. ''Dit is link werk en ik sappel me te pletter. Het drukken van al die verschillende blaadjes is pokkewerk, al hebben we dan ook een tiep-zetter.''

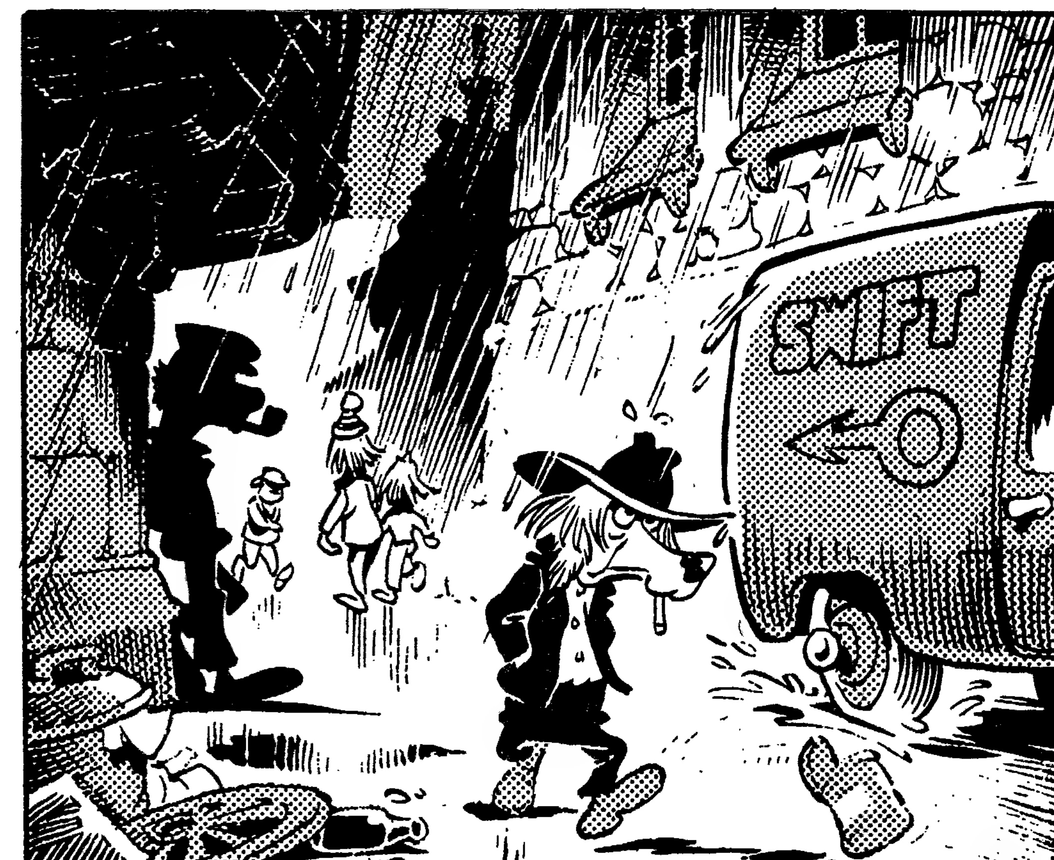
De wijze trok een sigaar uit zijn pij, en ontdeed zich van zijn haargroei.
''Laat de politie maar komen,'' sprak hij koeltjes. De abonnees hebben getekend, en wat geschreven staat, staat geschreven. Nee, dit is een superzaak, jongen.''

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



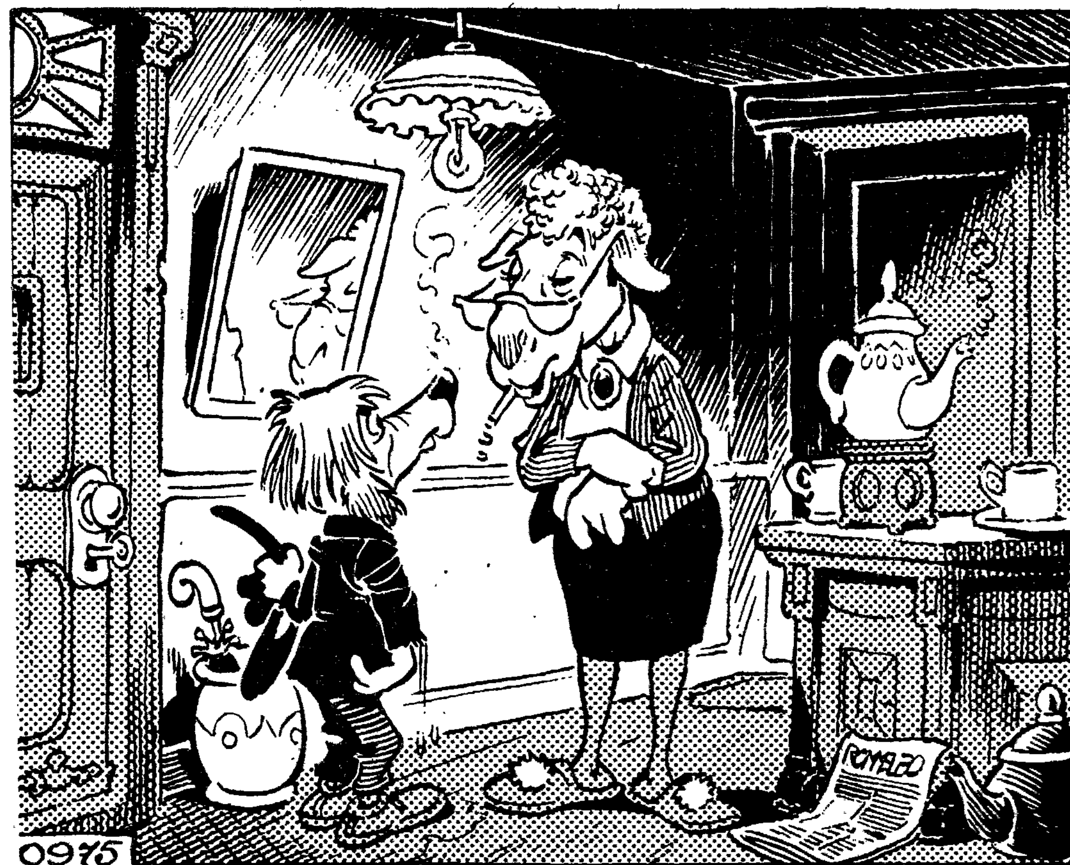


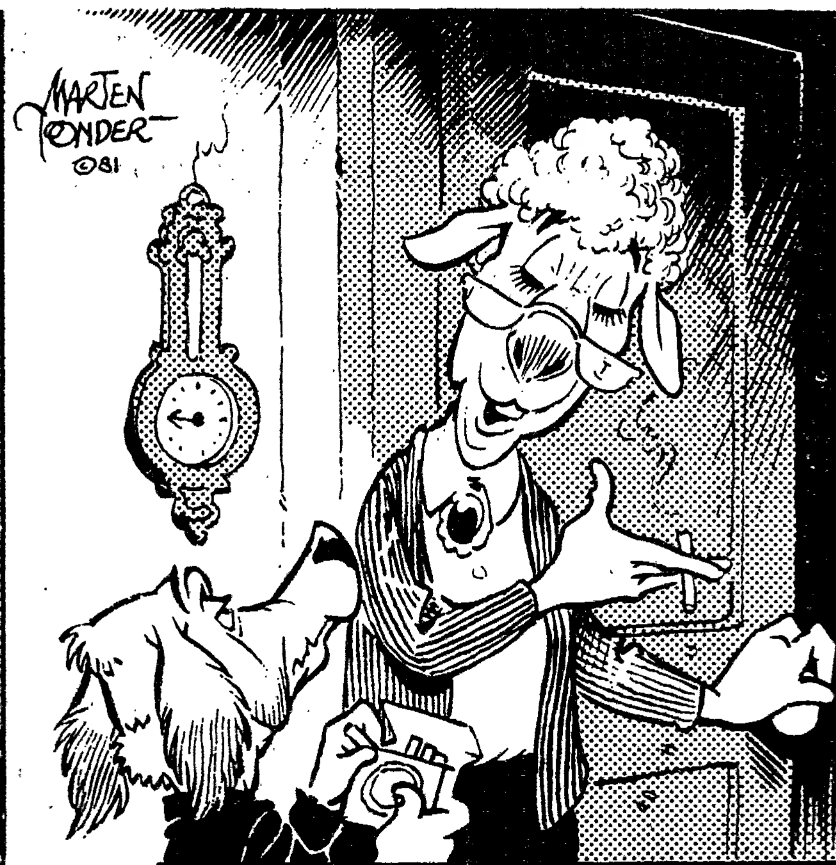


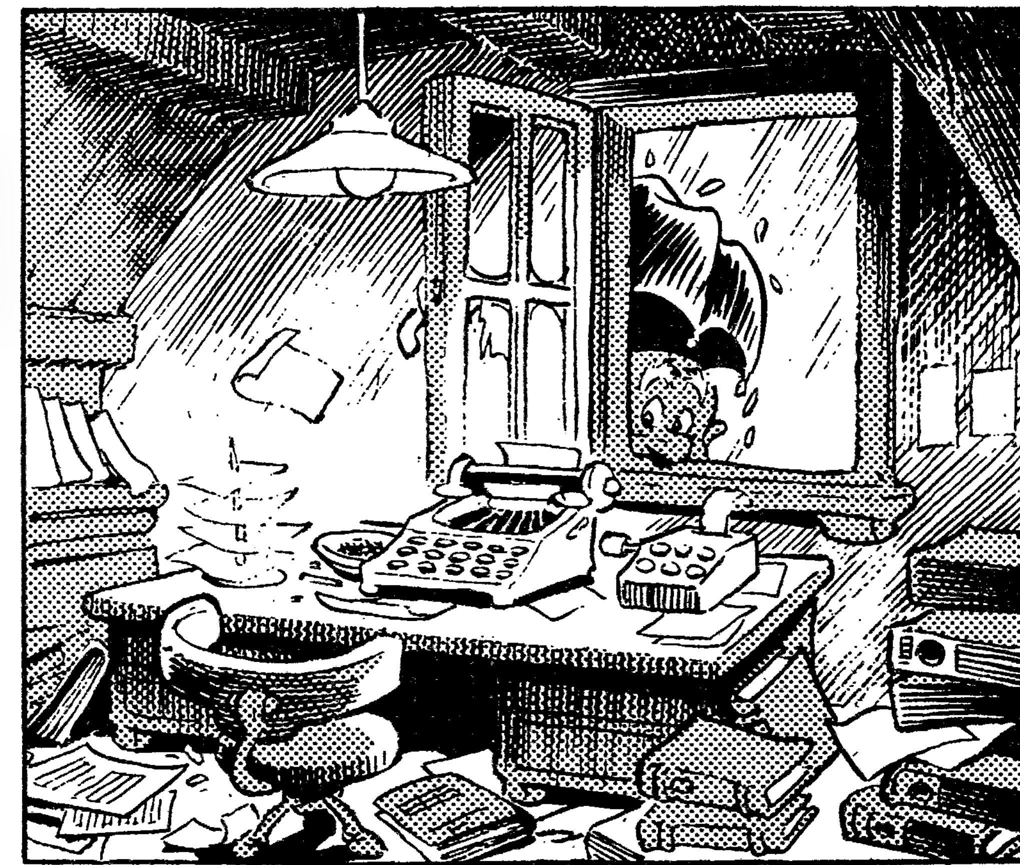
0974 „Een superzaak?" herhaalde Hieper bitter. „Ik sjouw me te sappel. En waarvoor? Als ik 100 abonné's heb opgehaald is het veel."
„Zeker," gaf de ander toe. Hij trok een la open en haalde er een stapel papiertjes uit.
„Allemaal abonné's," vervolgde hij. „En reken nu maar uit. 1000 florijnen per jaar; dat is een ton als we er honderd hebben. We hoeven alleen maar Kwerulijn Hakstroo betalen voor het schrijven van die blaadjes. Jij drukt ze en je krijgt vijftig procent van de winst. Een superzaak, zo zeker als ik Super heet."
„En jij krijgt vijftig procent voor niks doen," zei Hieper schril. „Het is niet eerlijk!"
Super stond op en opende de deur.
„Ik run deze zaak," zei hij streng. „En dat is Super-werk. Ga nu naar Hakstroo en bestel een nummer van de Zuivere Eenvoud voor de bolle. Geen telefoon, want die kan worden afgetapt. Schiet op."
Hiep gehoorzaamde en even later slenterde hij verdrietig door de regen, die opnieuw begon te vallen.
„Het is niet eerlijk," sprak hij tot zichzelf. „De een moet werken en de ander krijgt de centen. Hoewel; vijftig procent..."
Hij dacht een poosje na, en toen klaarde hij wat op.
„Tenslotte is dit eerlijk werk," prevelde hij. „En de politie kan er niks aan doen, zegt Suup."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







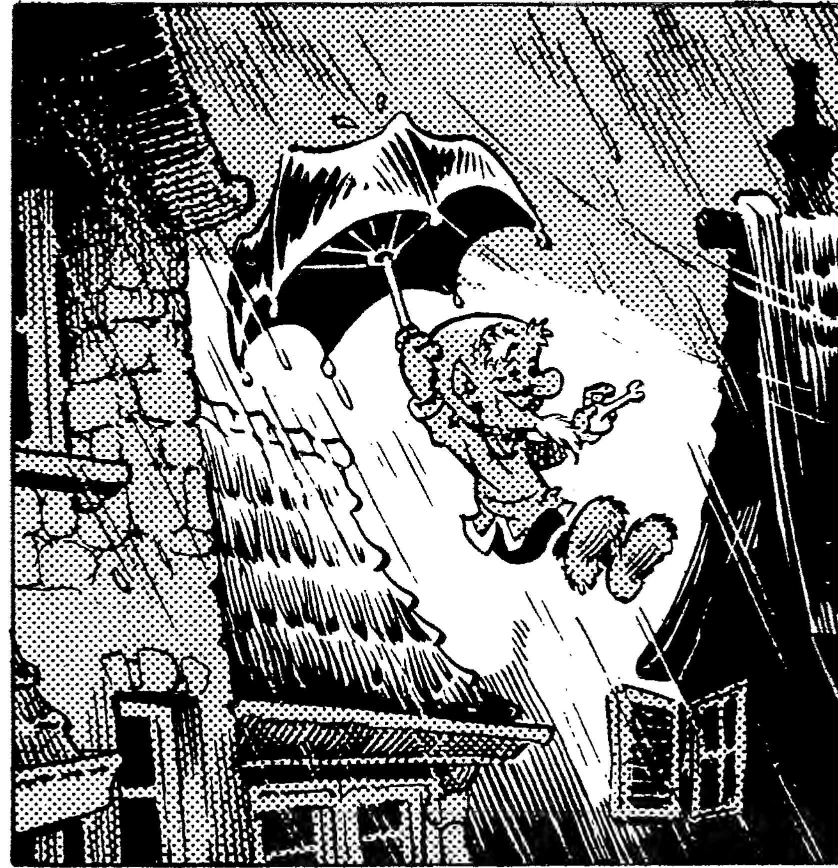
0975 De schrijver van de almanakken bewoonde de zolderkamer van een net pension; maar jammer genoeg was hij niet thuis toen Hieper aanbelde.

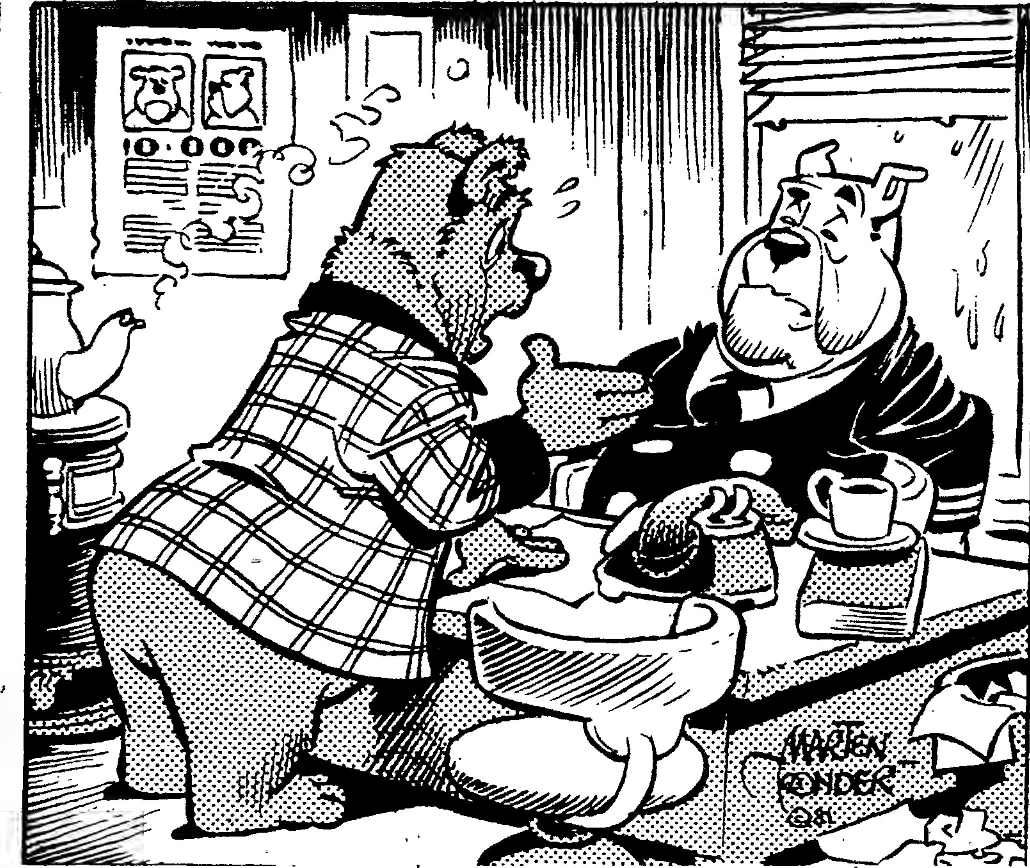
„Meneer Hakstroo is op zijn werk," verklaarde de pensionhoudster. „Ik verwacht hem over een uurtje of zo. Hij heeft het druk, hoor. Overdag en dan 's avonds ook nog. Hij schrijft zich nog eens een hersensvergroting."
„Maar ik heb een dringende boodschap voor hem," zei Hieper bedremmeld. „Ik moet hem spreken."
„Nou u ken hier wel in de eetkamer wachten," zei de dame goedig, terwijl ze een deur opende. „Meneer Hakstroo wil niemand op zijn kamer hebben als hij er niet is."
Dat was te begrijpen, want het werk van de schrijver was natuurlijk van vertrouwelijke aard. Zijn vertrekje lag er dan ook tamelijk slordig en verlaten bij, en omdat het raam een eindje open stond, tochtte het er lelijk. Dat werd nog erger, toen het venster verder werd opengestoten. Op de vensterbank werd nu een hoofd zichtbaar, dat de ruimte van onder een paraplu scherp opnam.
„Hier moet het zijn," mompelde een stem. „Het ruikt hier net zo kwarg als het druksel."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





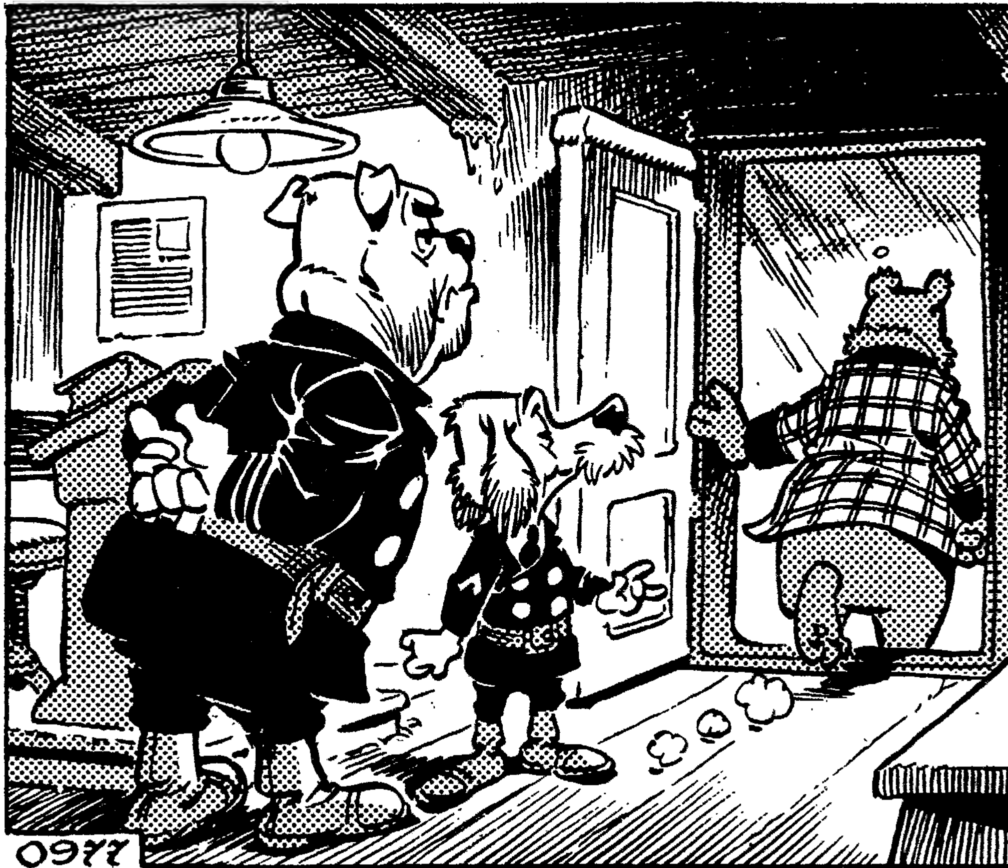


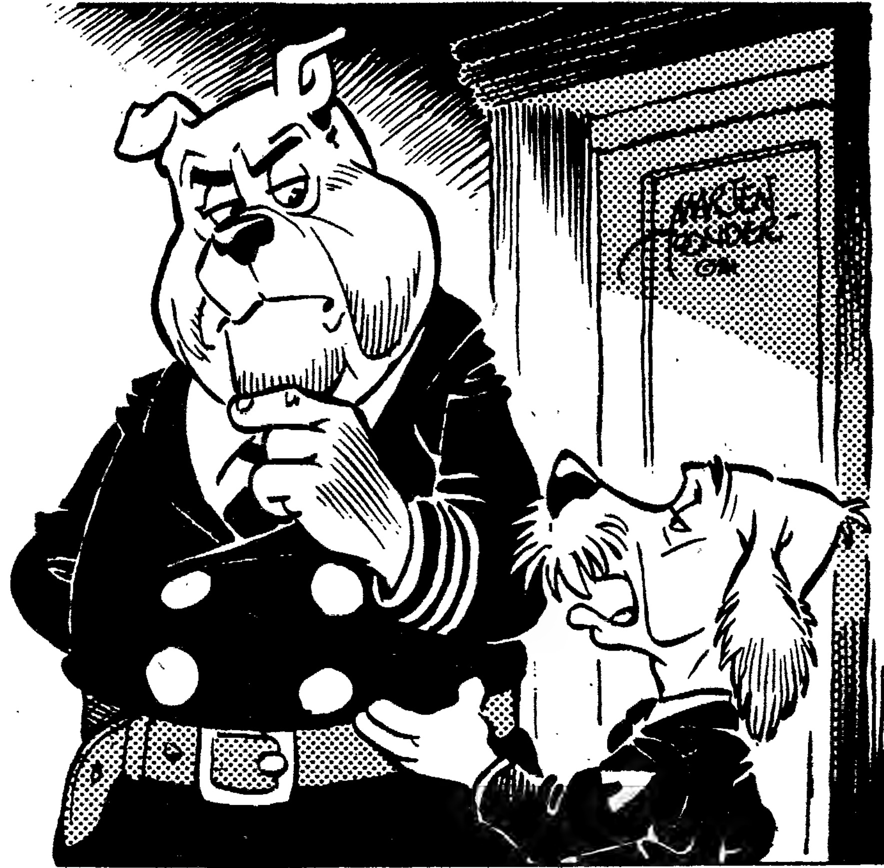
0976 Door het openstaande venster klom Kweetal naar binnen en, nadat hij zijn regenscherm gesloten had, sprong hij op het bureau van de heer Hakstroo.
„Kwarg", mompelde hij, nadat hij aandachtig aan de schrijfmachine gesnoven had. „Dit is de doos met knoppen waar de lieger zijn denksels uitperst".
Hij haalde een vreemd gevormd staafje voor de dag en drukte daarmee een kromme houtsplinter in het inwendige van de machine.
„Kweetalruin", vervolgde hij tevreden. „Dat geeft sprit. Alles wat hij nu zwart op wit perst zal zijn loop hebben".
Hij klom weer op de vensterbank en, nadat hij de paraplu weer had geopend, verwijderde hij zich op een windvlaag.
Heer Ollie wist daar natuurlijk niets van en hij had zich gramstorig naar het politiebureau begeven om zijn beklag te doen.
„Het is treurig", sprak hij, nadat hij zijn zaak had uitgelegd. „Voor veel geld abonneert men zich op een tijdschrift waar niets dan onzin in staat. Het is mijn plicht als heer daar tegen op te treden. Het wordt tijd dat de politie er wat aan doet, denk ik".

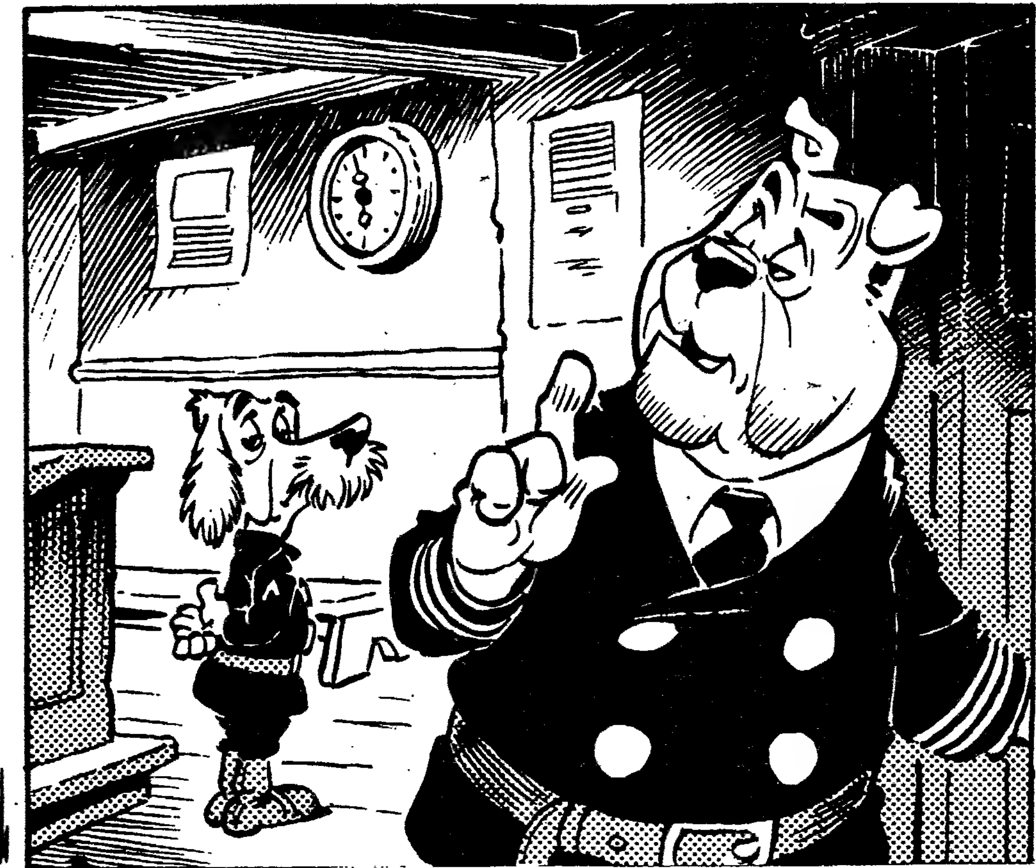
„We zullen zien", zei commissaris Bas lusteloos. „Geef me het adres maar, we zullen de zaak onderzoeken. Maar ja, lieden die ergens een handtekening onder zetten, moeten de gevolgen zelf dragen, vrees ik".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







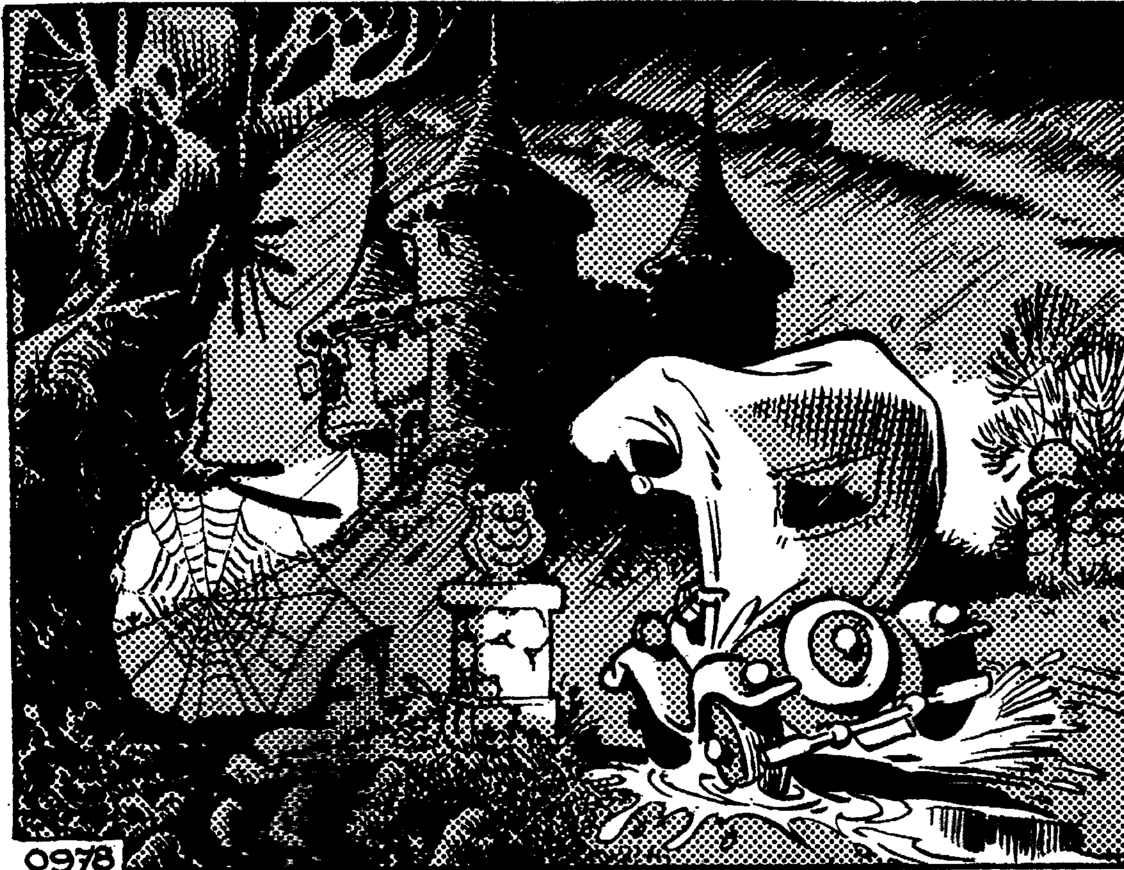
0977 Heer Bommel verdween ongetroost in de regen en de politiechef keek hem hoofdschuddend na.
„Die kwam hier met een klacht over almanakken", zei hij. „Weet jij daar iets van, Snuf?"
„Toevallig wel", verklaarde de brigadier. „Er zijn al heel wat klachten gekomen van sukkels die hun handtekening hadden gezet. Niks aan te doen, natuurlijk. Wat getekend is, is getekend".
„Zo is het", gaf zijn chef toe.
„Aan de andere kant", hernam Snuf, „zijn er ook klachten van de uitgever van dat blaadje. Een zekere swami Repus. Hij dreigt de tobbers met deurwaarders en rechtzaken als ze niet dokken".

Het gelaat van de commissaris betrok.
„Dit is een misselijk soort zaak, waar ik niet van houd", gromde hij. „Met Bommel heb ik geen medelijden. Maar het zijn meestal arme sloebers die het slachtoffer zijn. En wij kunnen alleen iets doen als we oplichting kunnen bewijzen. Maar hoe bewijs je oplichting in toekomstvoorspellingen?"
Peinzend begaf hij zich naar zijn kamer, maar op de drempel keerde hij zich om.

„Doe zo hier en daar eens navraag", zei hij. „Dan kunnen we kijken of er wat aan te doen is".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0978 „Politie", mompelde heer Ollie, toen hij door de plassen naar huis reed, „die treedt alleen maar op als men per ongeluk aan de verkeerde kant van de weg rijdt. Maar echte misstanden kunnen alleen maar door een heer worden bestreden, die overal alleen voor staat, zodat ik er voor vandaag genoeg van heb. Een geneeskrachtige drank voor het haardvuur zal me goed doen na alle narigheid en kou die zo slecht zijn voor mijn teer gestel."

Maar jammer genoeg was zijn thuiskomst anders dan hij zich had voorgesteld. Toen hij de voordeur opende, werd zijn blik getroffen door zwarte voetsporen, die ordeloos door de hal liepen, en de wanden werden ontsierd door handafdrukken, waar de modder in dunne straaltjes vanaf droop. Het was duidelijk dat er iets ernstigs gebeurd was, zodat heer Bommel met kloppend hart de duistere sporen volgde. Ze liepen in de richting van de keuken en toen hij de deur openduwde, werden zijn ergste vermoedens bewaarheid.

Bij het fornuis stond Joost geheel vervuild zijn gezicht te wassen, terwijl de modder van zijn gestalte droop.

„U m-moet mij verschonen, heer Olivier", stamelde de knecht. „Met uw welnemen heb ik met de hand in het slijk gewroet. Ik hoopte nog meer gouden dukaten te vinden en zodoende heb ik mezelf vergeten. De avondmaaltijd ook, als ik zo vrij mag wezen. Het is zeer betreurenswaardig, maar als u het door de vingers wilt zien, zal het niet weer gebeuren."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0979 De gouden dukaat die hij in de plas gevonden had, liet Joost niet met rust. En hoewel zijn werkgever hem 's avonds uitputtend op de onzin van de almanak en het ongepaste van zijn gedrag gewezen had, haastte hij zich na het ontbijt de volgende morgen naar de stad.
„Ik kom zelf de boodschappen even halen, meneer Grootgrut", sprak hij. „Heer Olivier wil verse grutsprits bij zijn koffie, zodoende".
Hij liet zijn stem dalen en vervolgde vertrouwelijk: „Ik moest toch in de stad zijn, want ik wil iets laten taxeren. Het is een mirakel, zo'n almanak, als ik me zo mag uitdrukken".
„Die almanak is onzin", zei de kruidenier gemelijk. „Mij is een overvloedige omzet voorspeld, maar de zaken zijn nog nooit zo slecht geweest".
Joost haalde een fonkelend geldstuk uit zijn zak.
„Een gouden dukaat", fluisterde hij. „Die heb ik in een plas gevonden, zoals er geschreven was. 'Aards slijk' stond er, hoewel ik verder niets in het slik gevonden heb".

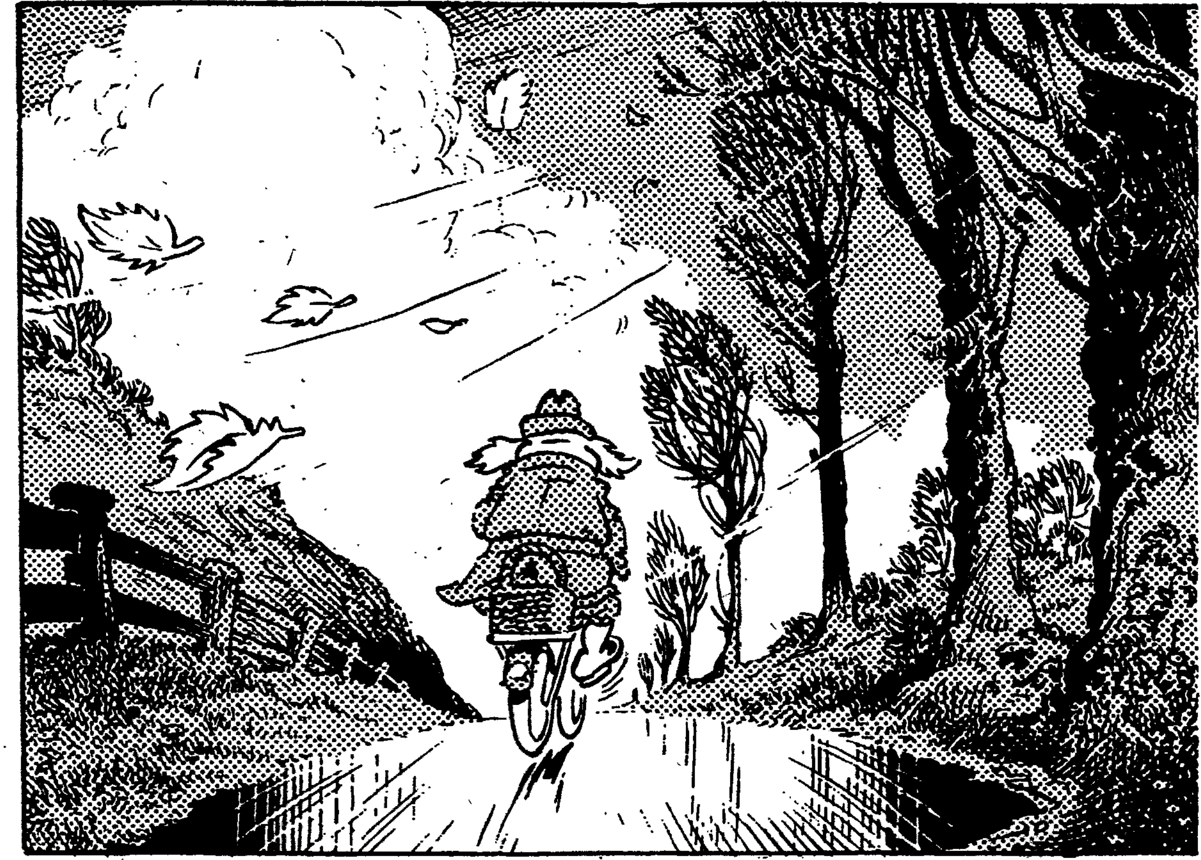
„Dat is sterk", mompelde de heer Grootgrut getroffen. „Hiernaast is een goudsmid die hem schatten kan. Zou de almanak dan toch..."
Joost luisterde verder niet. Hij deed zijn boodschappen en stapte toen met fiere tred de winkel uit.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



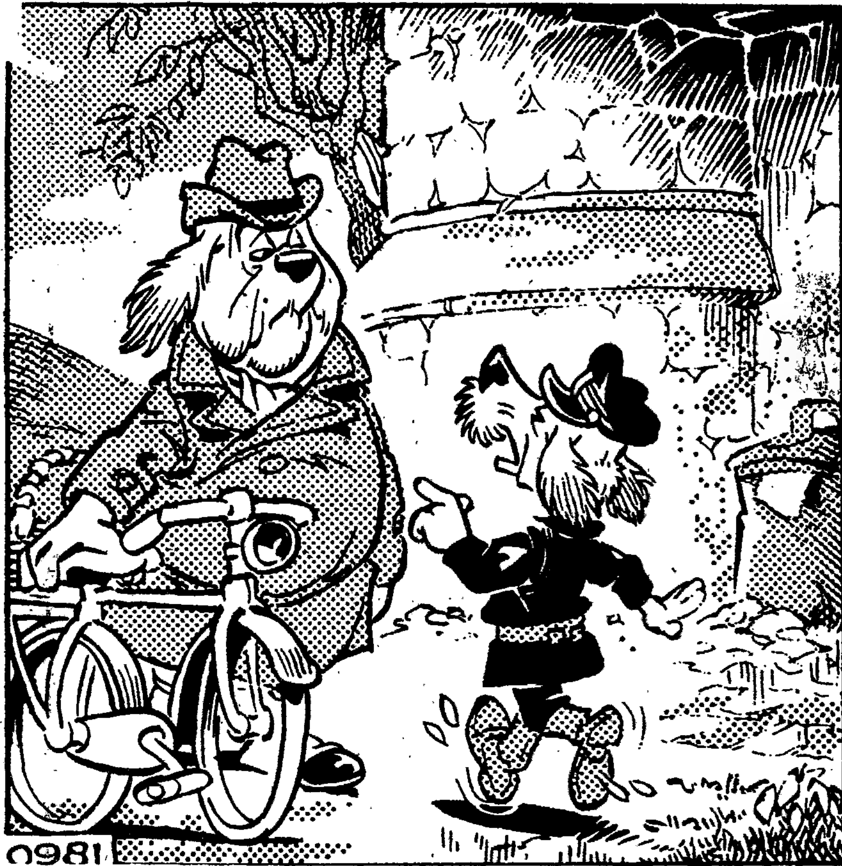


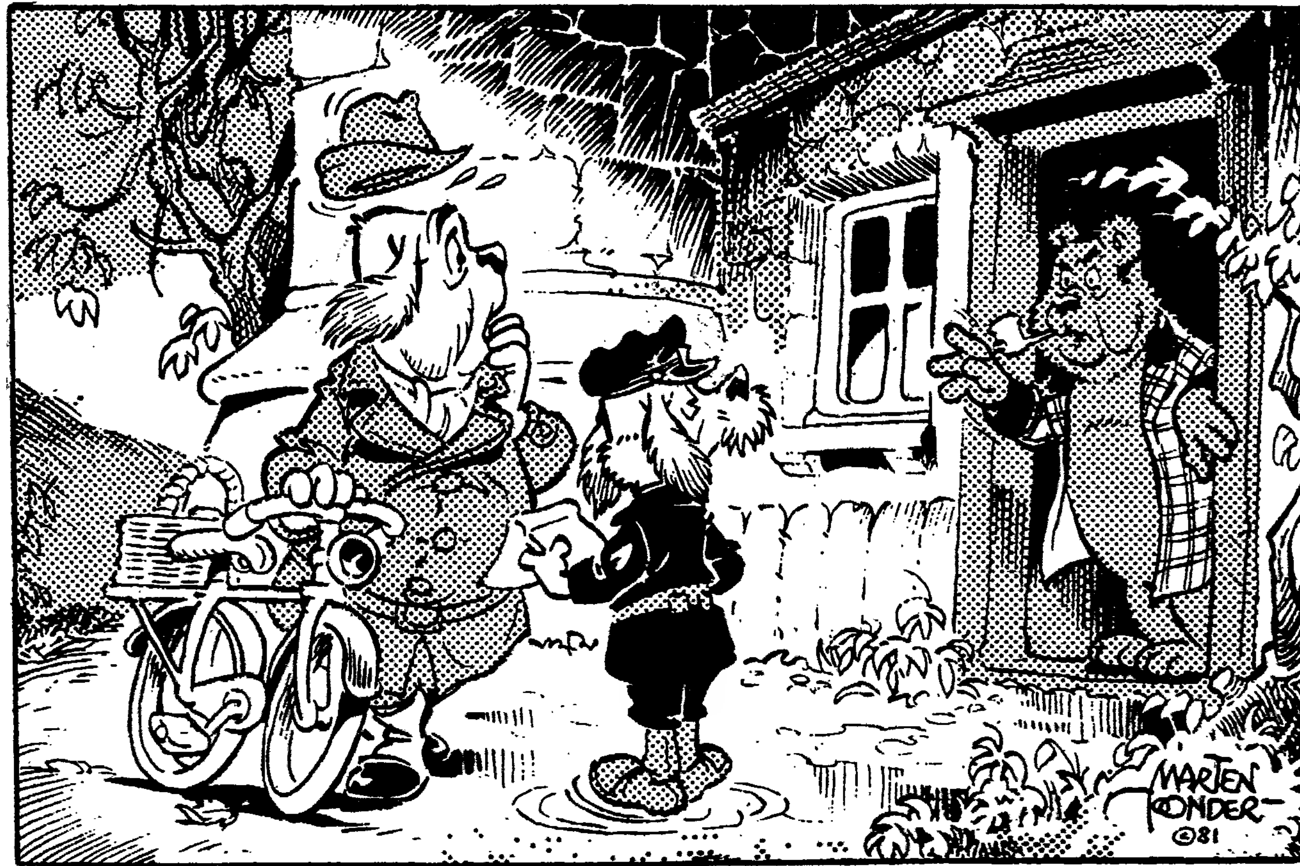


0980 Grootgrut sloop zijn winkel uit en volgde Joost naar zijn buurman, de goudsmid, om op de hoogte te blijven.
„Ik wil dit goudstuk verkopen", hoorde hij de knecht zeggen. „Goud is veel waard vandaag de dag, met uw goedvinden. En dit brengt misschien wel duizend florijnen op, dacht ik zo. Dan heb ik de kosten van de almanak er weer uit".
Er volgde een korte stilte, gevolgd door een dor lachje.
„Goud is veel waard", zei de goudsmid. „Maar dit soort niet, vriend! Dit is een vergulde reclamemunt. Je wilt me oplichten, hè? Ik ken jou en je soort. Verdwijn, voordat ik de politie waarschuw".
„Ik heb het wel gedacht", prevelde de comestibleshandelaar en hij haastte zich naar zijn eigen nering terug, terwijl Joost de winkel van de edelsmid uitslofte.
De terugweg was geen pretje voor de verslagen bediende. Hij had de wind tegen en was vervuld van bittere gedachten.
„Zo wordt een eenvoudig iemand bedrogen", hijgde hij. „Daarvoor heb ik in de modder gewroet en een strenge berisping gekregen. Mijn livrei moet naar de stomerij en mijn spaarcenten gaan op aan een abonnement op die waardeloze almanak. Er is geen recht meer op de wereld, als men mij toestaat. Maar gelukkig heeft heer Olivier de politie gewaarschuwd".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





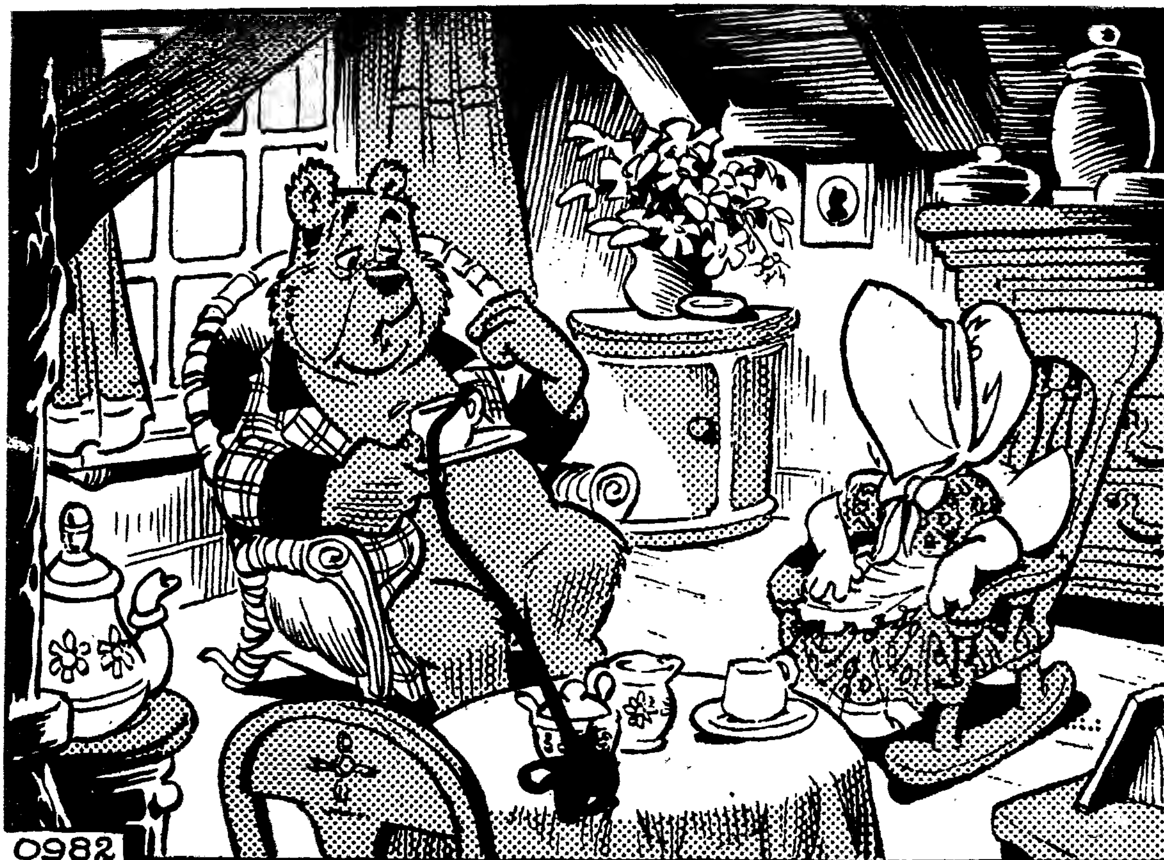


0981 — Toen Joost achter Bommelstein van zijn fiets stapte, kwam de politie hem al tegemoet.
„Een ogenblikje", zei brigadier Snuf. „Ik onderzoek klachten over een almanak die op het ogenblik in omloop is. En in de stad hoorde ik dat u zich geabonneerd hebt op dat blaadje. Wat kunt u mij er over vertellen?"
„Heel veel", zei de bediende met overslaande stem. „Het is bedrog van eenvoudige personen. Hun laatste spaarcenten gaan eraan. Hier moet worden ingegrepen, dat zeg ik ervan, wanneer ik zo astrant mag zijn".
„Maar u hebt uw handtekening gezet", onderbrak de brigadier. „En de uitgever is een swami, daar moeten we mee oppassen tegenwoordig. Ik zal uw klachten noteren, maar ik kan niets beloven".
Hij trok zijn boekje, maar voordat hij iets op kon schrijven, klonk de klagende stem van heer Bommel uit de keuken.
„Als er iemand met klachten is, ben ik het wel", riep deze uit. „Ik wil wel eens weten waar mijn koffie blijft! Ik ondervind alleen maar smeerlapperij en honger en dorst, terwijl de almanak me warmte en vriendschap heeft beloofd, omdat ik de Eenvoud zoek! Het is oplichting!"

Brigadier Snuf keek peinzend omhoog naar de torentransen die zich fier tegen de herfstlucht aftekenden, en snoof eens.
„Eenvoud, hè?", herhaalde hij. „Ik weet niet of hier van oplichting kan worden gesproken"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





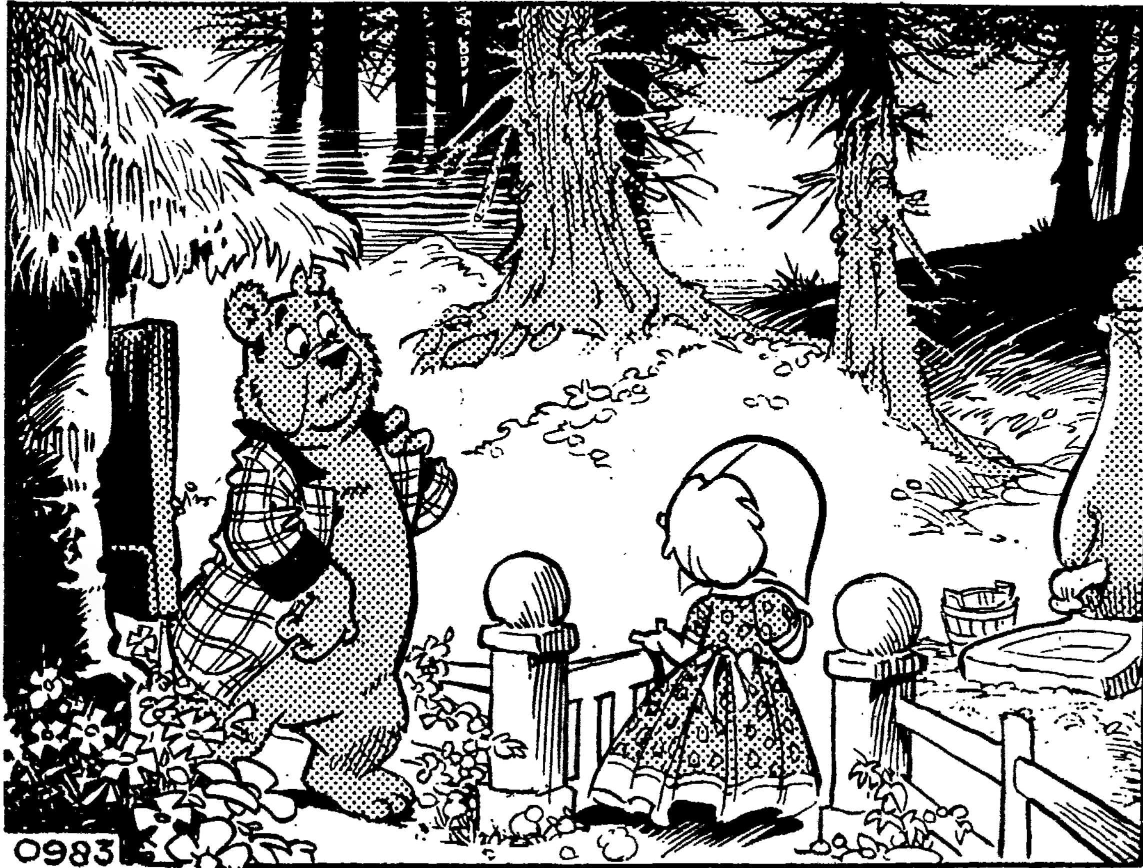


0982 Het bezoek van brigadier Snuf deed heer Ollie geen goed en omdat hij dringend behoefte had aan een kopje koffie, besloot hij zijn buurvrouw op te zoeken.
„Zo'n bakje troost was nu net wat ik nodig heb", sprak hij, nadat hij zich over de houding van de politie beklaagd had. „Die brigadier wilde niet geloven, dat ik wèrkelijk een eenvoudig heer ben, terwijl ik toch alleen naar de Gouden Eenvoud zoek. Of niet soms?"
„Ja, hoor", zei juffrouw Doddel een beetje bedrukt. „Jij bent reuze eenvoudig. Maar je woont zo groot, hè? En je zegt altijd dat geld geen rol speelt. Niet iedereen begrijpt dat je altijd aan anderen denkt".
„Ik woon zo groot", herhaalde heer Bommel peinzend. „Dat zei Snuf ook al, al zei hij het niet direct. Een voorvaderlijk kasteel geeft verplichtingen, als heer zijnde. Maar misschien . . . ach, ik hoopte steun te vinden in die almanak waar alleen maar onzin in staat. Hoe bereikt men Gouden Eenvoud?"
Hij zette zijn kopje neer en begaf zich naar buiten om weer naar huis te gaan.

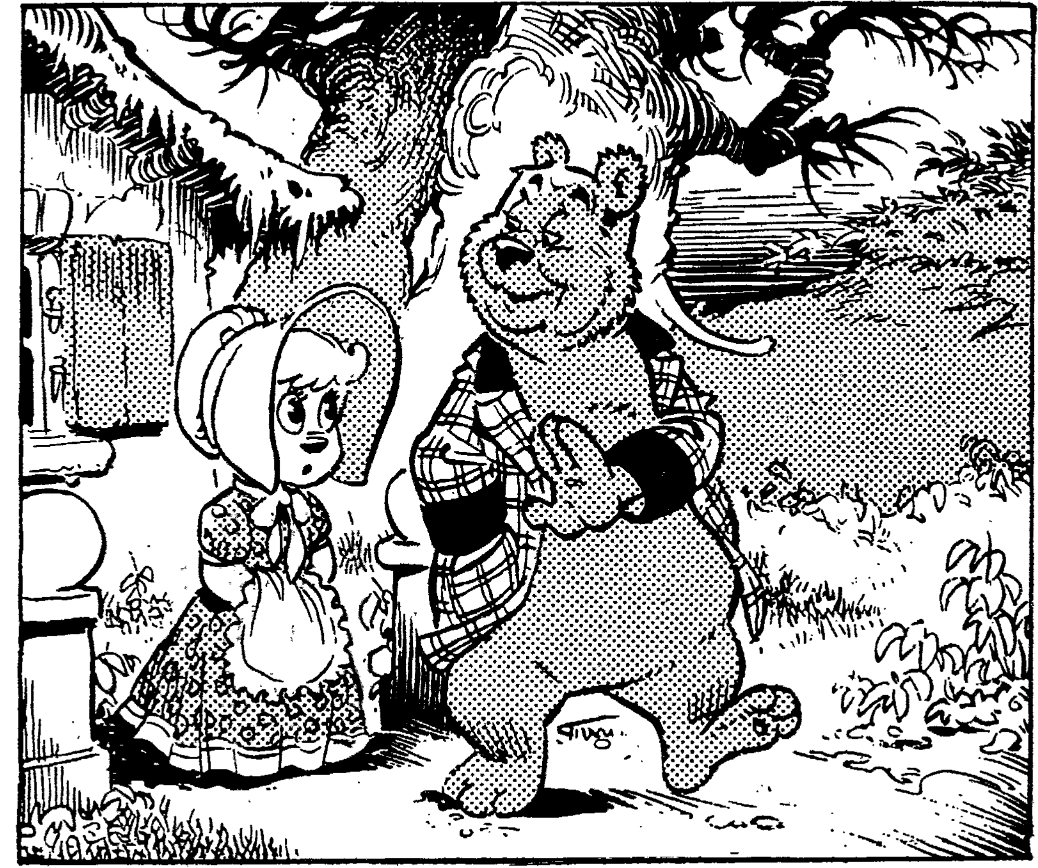
„Ja, die almanak", zei zijn buurvrouw, die hem tereergeslagen uitliet. „Ik lees dat soort dingen graag. Dom van me, natuurlijk. Maar toen kwam er een verkoper langs . . . en toen . . . . en toen heb ik een abonnement genomen, dat ik eigenlijk niet betalen kan".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







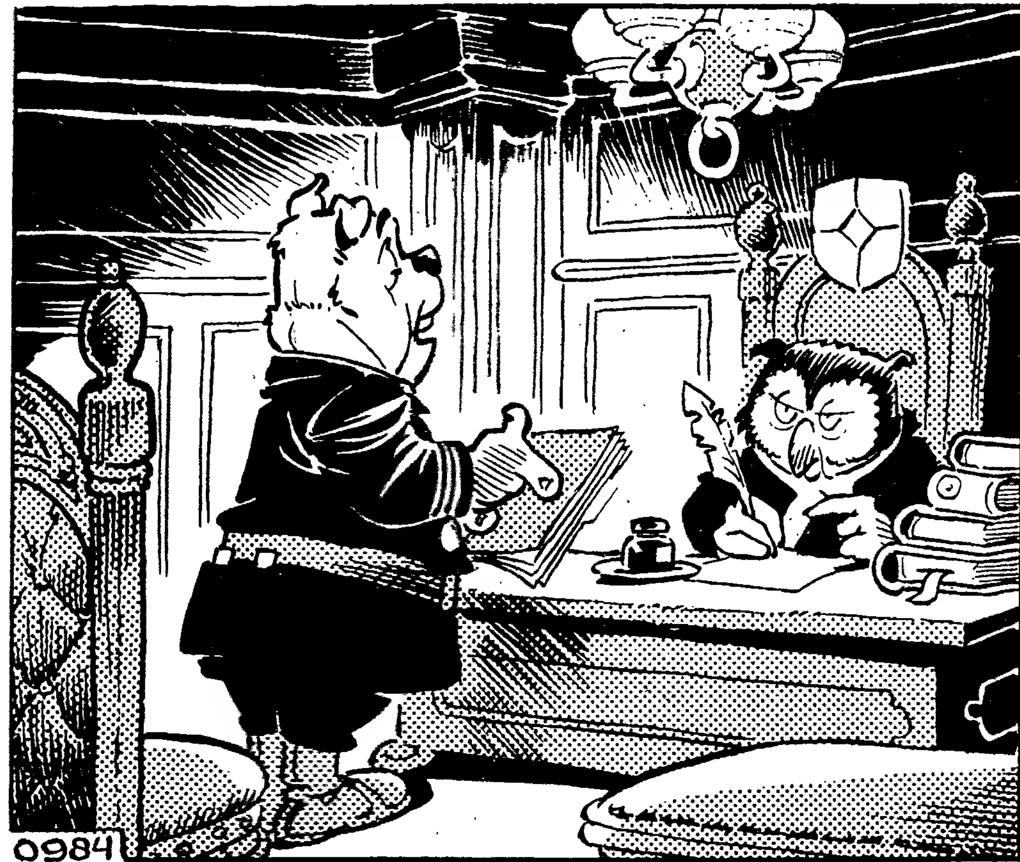
0983 „Hebt u ook al een abonnement op die almanak genomen?" , vroeg heer Ollie onthutst. „maar dat is . . . waarom, bedoel ik?"
„Ach", zei juffrouw Doddel bedremmeld. „Ik heb wel eens last van de eenvoudigheid, zie je? Soms denk ik, dat alles gemakkelijker zou zijn als die eenvoud wat minder was. En toen zei die verkoper dat mijn maan in een boogschutter stond en dat ik vanzelf geluk zou vinden als ik de almanak maar goed las. En toen . . . nou ja . . .'
Haar stem stierf weg en heer Bommel werd bevangen door tegenstrijdige gevoelens.

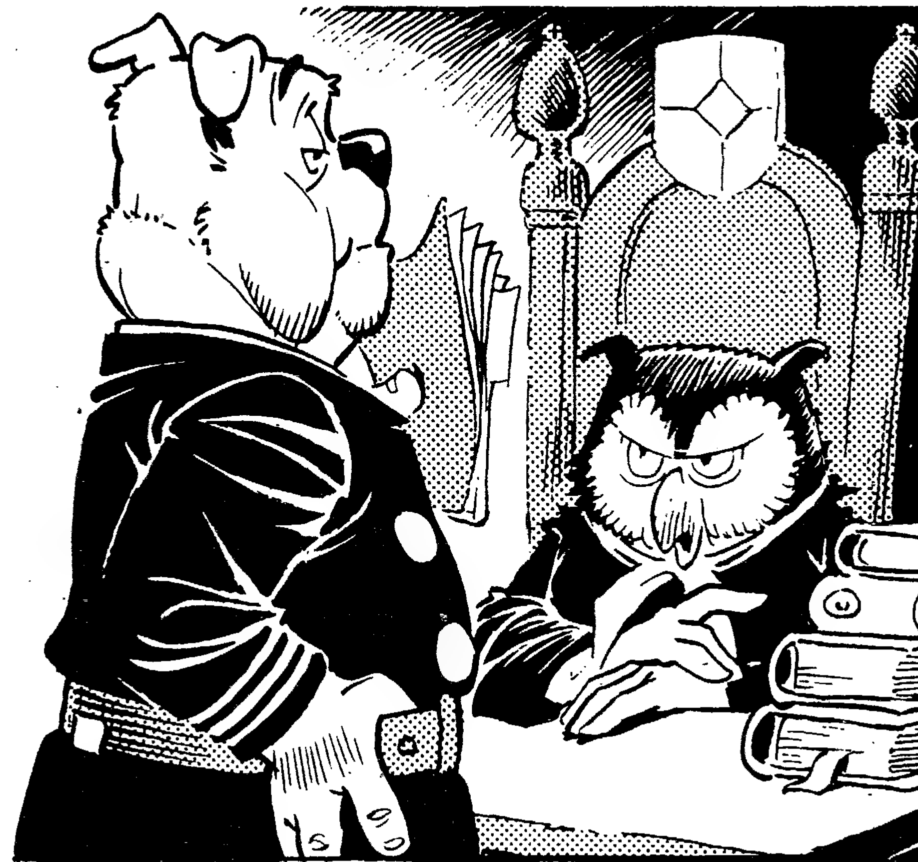
„De oplichterij!", mompelde hij. „U had dat nooit moeten doen, mevrouw. Ik bedoel dat abonneren. Hoewel ik zelf . . ."
„Maar ik zal er een einde aan maken", sprak hij met een dappere glimlach. „Tenslotte ben ik al bij de politie geweest en omdat dat niet helpt, haal ik persoonlijk de rechtbank erbij. U hoeft niet te betalen voor die onzin, dat beloof ik u".

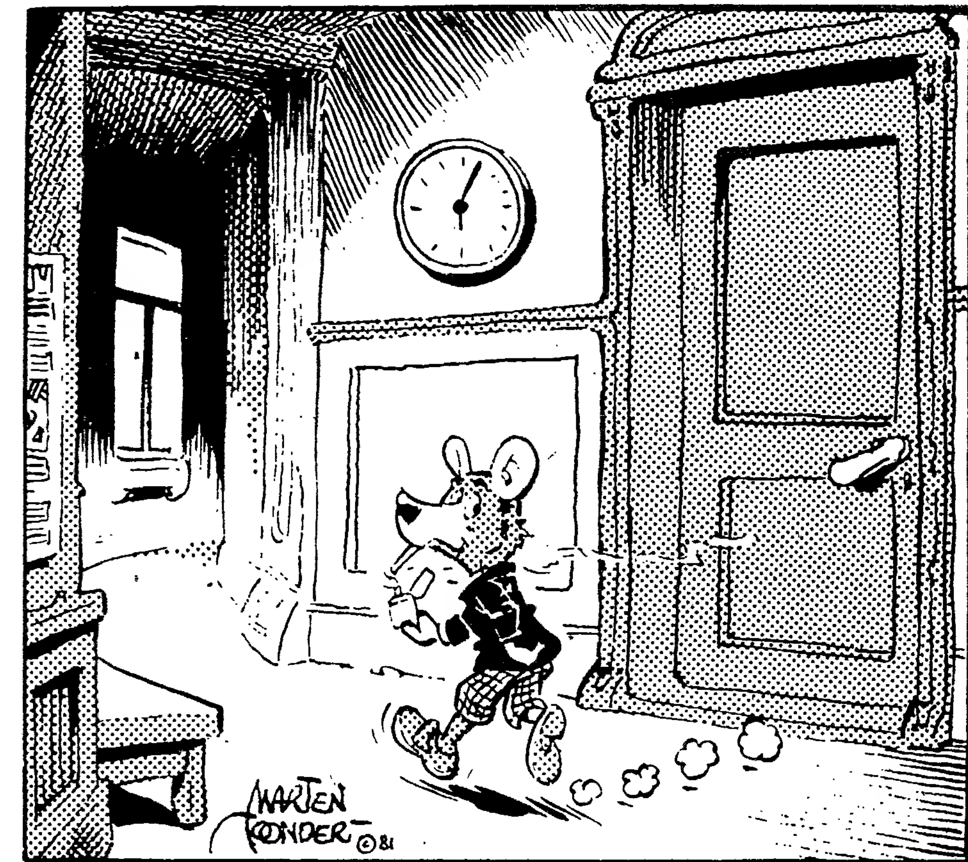
„Wat ben je toch flink, Ollie", zei zijn buurvrouw toen hij fier de weg opliep.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0984 Heer Bommel onderschatte de ijver van de politie, want reeds enige dagen later begaf commissaris Bas zich met een bundel papieren naar rechter Rans.

„Ik heb hier", sprak hij, „een dossier met klachten, allemaal van abonnees op een blaadje vol onzin".

„Het schrijven en in omloop brengen van onzin staat iedereen vrij", zei de magistraat. „De wet is daar heel duidelijk in. Ook het lezen van nonsens is niet strafbaar".

„Het gaat hier om een zogenaamde almanak", hernam de politiechef. „Men abonneert zich levenslang, voor 1000 florijnen per jaar. Zuivere oplichting, volgens mij".

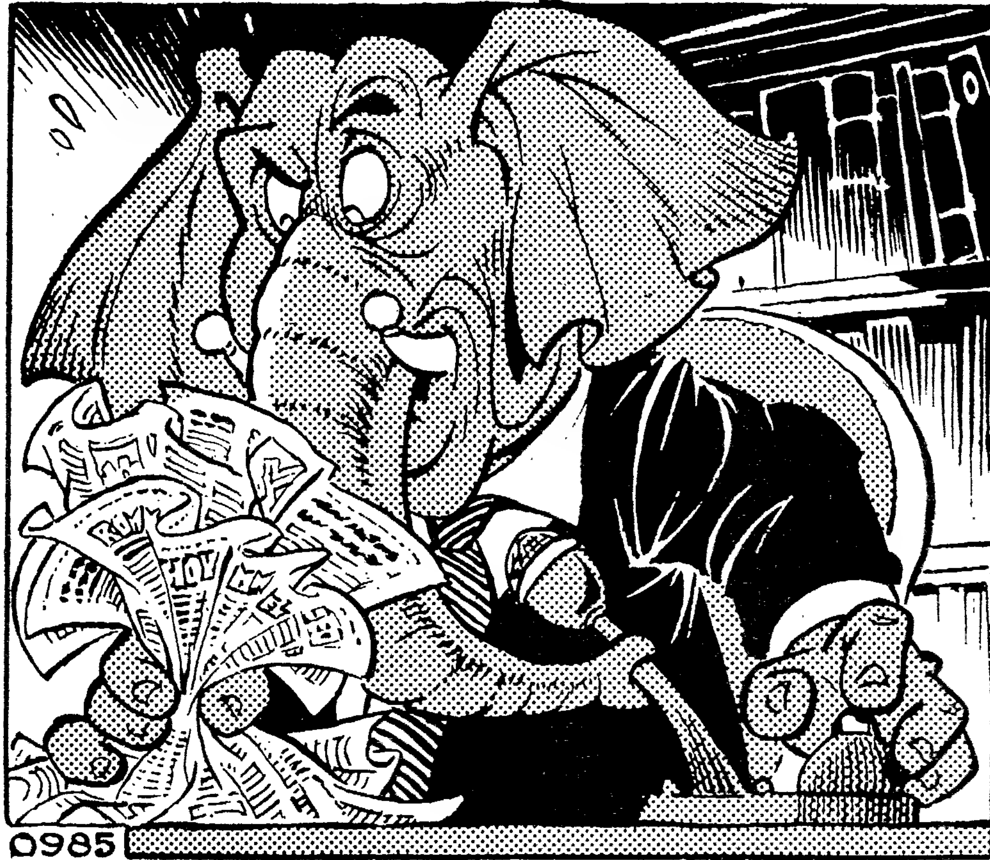
„Het is iedereen toegestaan zich op oplichterij te abonneren", verklaarde de rechter. „Als de gedupeerden zich schriftelijk hebben vastgelegd, zullen ze moeten betalen, zo is de wet. Het enige wat de politie kan doen, is een waarschuwing publiceren".

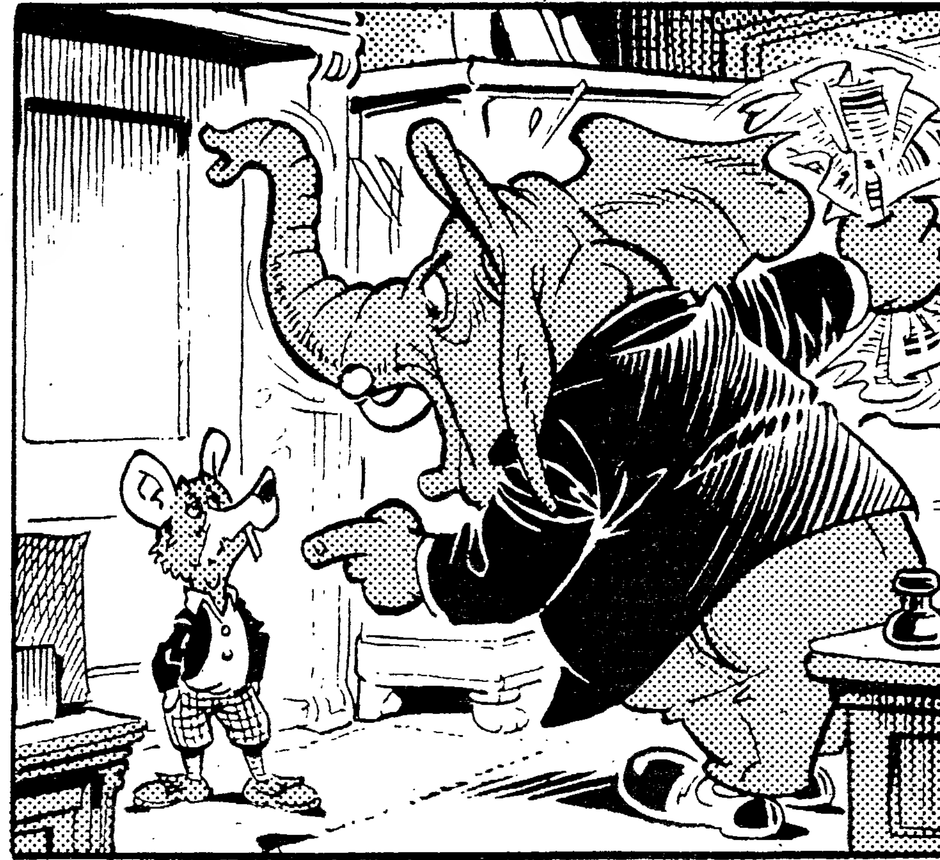
Zo gebeurde het; tot grote ontstemming van de verslaggever Argus, die 's avonds laat de opdracht kreeg het stukje te schrijven.

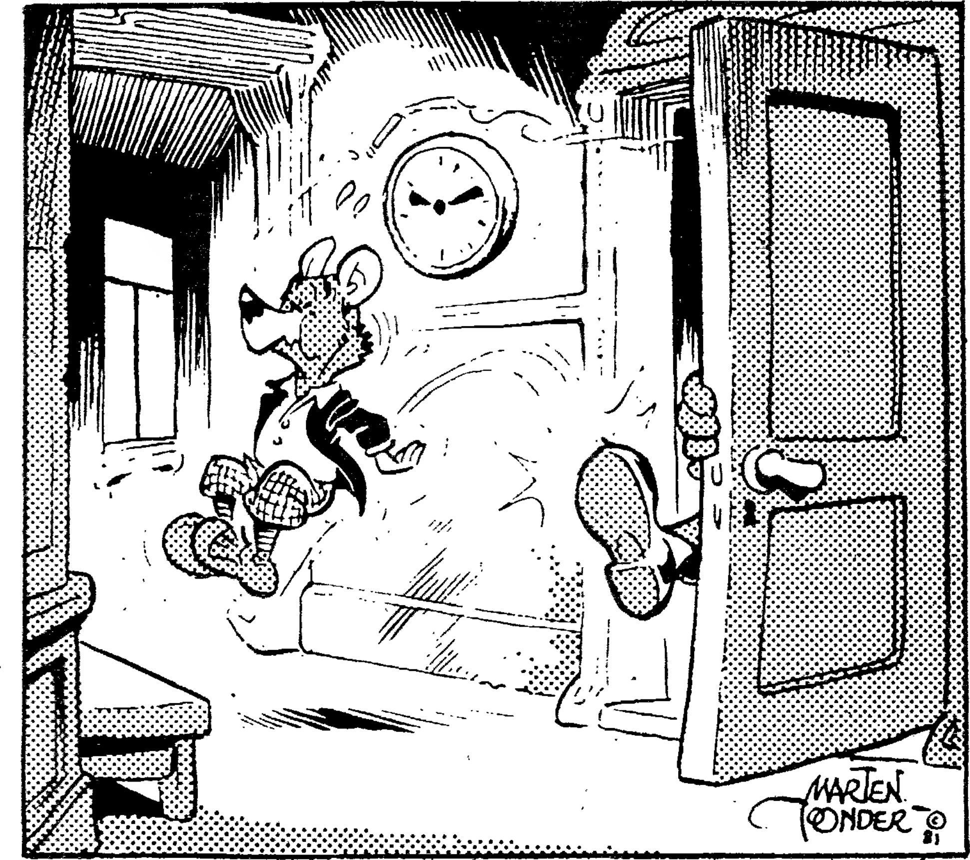
„Ze kunnen me nog meer vertellen", mompelde deze toen hij de kamer van de hoofdredacteur verliet. „Ik ga eerst een stukje eten. Die waarschuwing tegen de almanak zal ik thuis wel schrijven".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





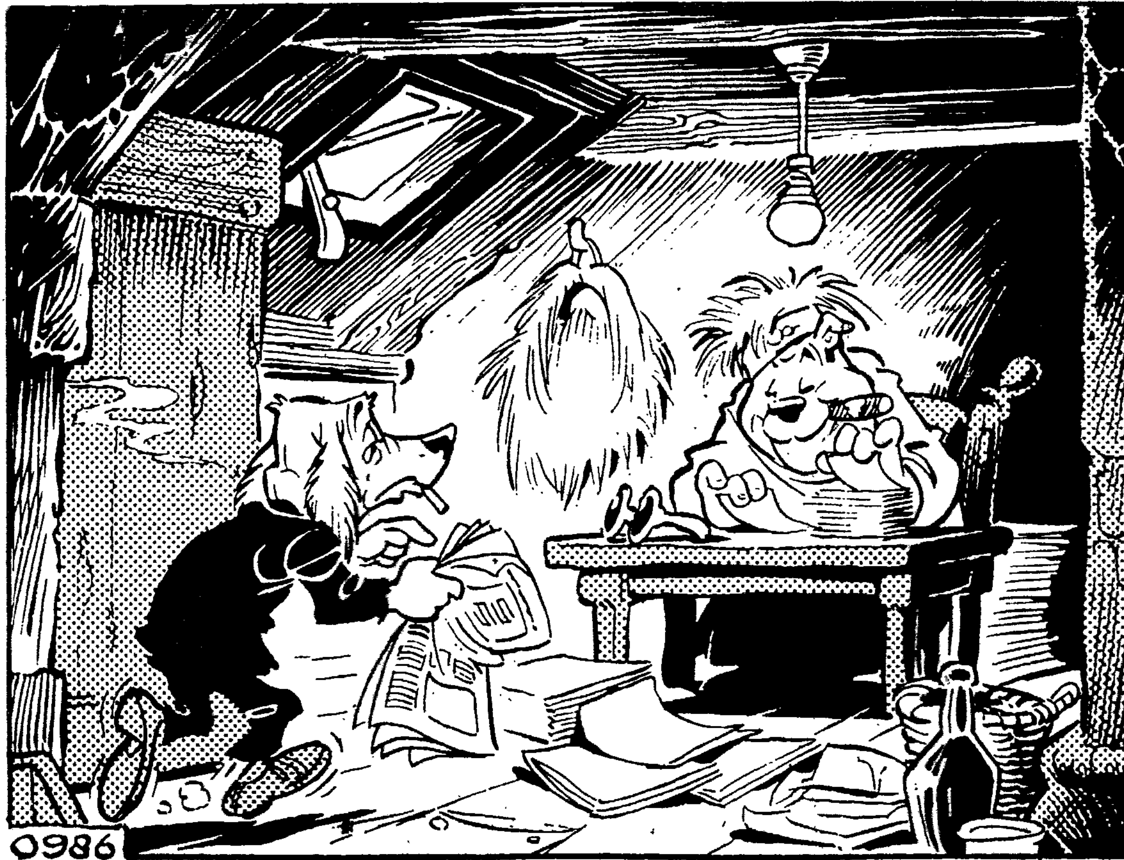


Hoofdredacteur Fanth van de Rommelbode greep de volgende morgen onmiddellijk het ochtendblad om dat nauwkeurig door te nemen, zoals zijn gewoonte was. Zo doende viel zijn blik op de waarschuwing tegen de almanak en terwijl een ernstige ontstemming zich van hem meester maakte, ontbood hij de journalist Argus.

„Wat betekent dat?", riep hij toen deze binnentrad. „Is dat soms wat ik je opgedragen heb?"
„Ik dacht van wel", gaf de verslaggever toe. „De commissaris van politie waarschuwt het publiek zich goed te bedenken bij het nemen van een abonnement op de zogenaamde almanak van swami Repus, daar men zich levenslang verplicht een . . ."
„Leuter niet!", loeide zijn chef. „Wat staat er onder, huh? 'Alles wat in deze almanak zwart op wit geperst is, zal zijn loop hebben'. Dàt staat er. 4 punts cursief nog wel. Wat betekent dat?"
„Ik weet het niet", mompelde Argus schouderophalend. „Het stond er voorat ik er erg in had en ik vond het wel aardig".
„Zo, vond je dat?", vroeg de heer Fanth met grote zelfbeheersing. „En weet je wat ik vind? Ik vind dat jij ontslagen bent. Op staande voet!"
En met deze woorden voegde hij de daad bij het woord.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







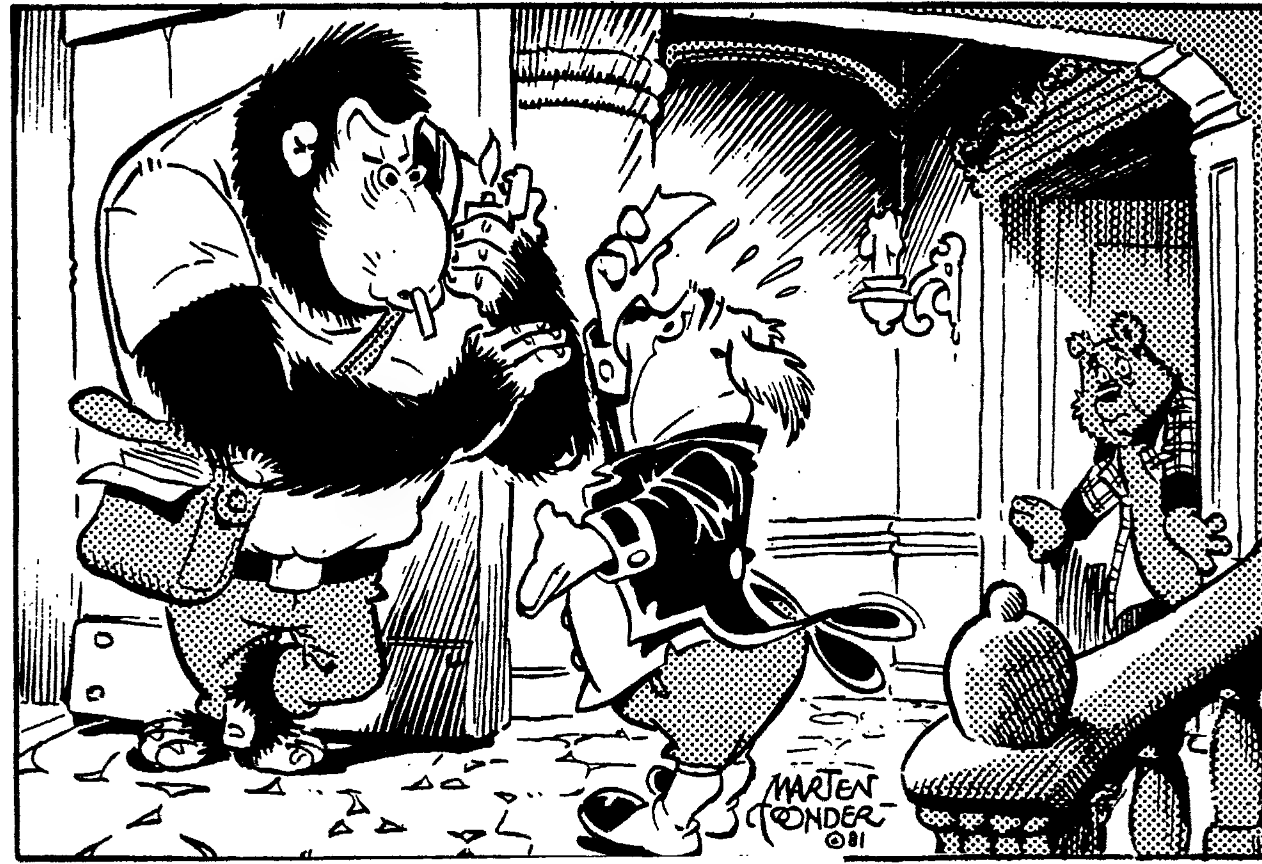
0986 Dezelfde ochtend kwam Hiep Hieper verslagen het meditatie-vertrek van swami Repus binnen.
„Hier in de krant staat een waarschuwing tegen de almanak", zei hij klagend. „Hier, baas. Kijk zelf".
Hij legde het blad op de tafel en vervolgde: „De commissaris van politie waarschuwt het publiek: En dat, terwijl de zaken toch al slecht gaan. Waar blijft nou die superzaak?"
„Er staat anders een mooie reclame bij", sprak de wijze glimlachend. 'Alles wat er in deze almanak staat, zal zijn beloop hebben' staat er".
„Wat betekent dat?" vroeg de ander bitter. „De loop heb ik, want ik loop me kreupel".
„Hiep, jongen, je bent een sukkel", hernam de swami. „Hier liggen 113 handtekeningen. Dat zijn 113.000 florijnen! En omdat jij kreupel bent, zal ik die laten innen door Klop de Bonk. Een eerlijke zaak waar niks aan te doen is. Ieder jaar een leuk inkomentje, dus. Als Kwerulijn Hakstroo nu maar mooi blijft schrijven".

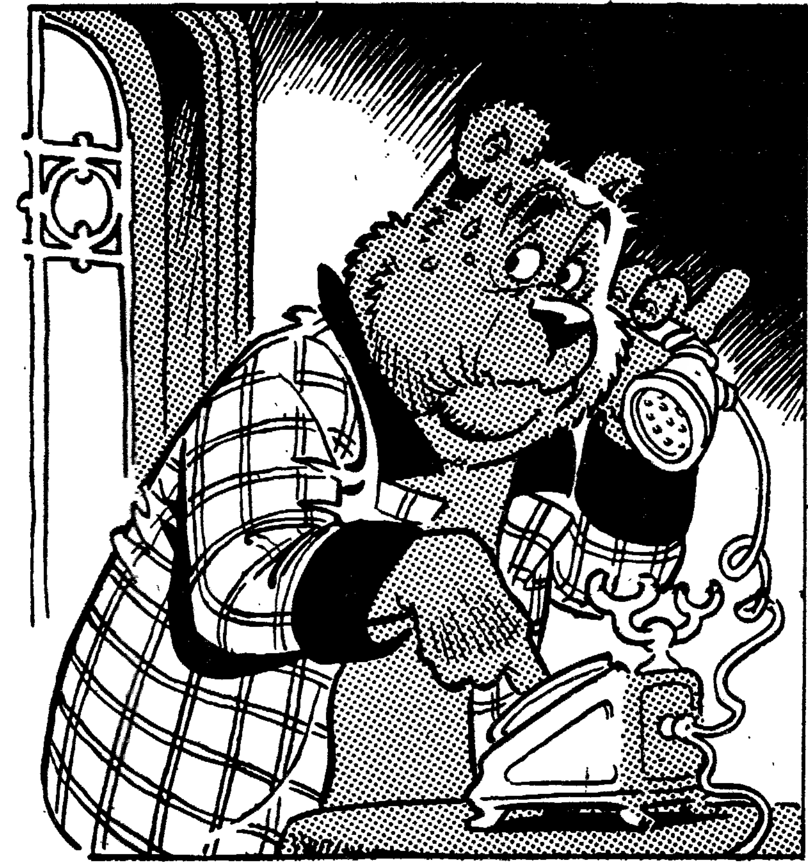
Hij nam een trekje aan zijn sigaar en vervolgde: „Trouwens, jij hoeft niet meer zo hard te drukken, want dat zal Hakstroo wel doen. Hij heeft wat meer vrije tijd gekregen en hij heeft er apparaatje voor. En we delen eerlijk, ik de helft en jij de andere helft, die je eerlijk moet delen met Klop en Hakstroo".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



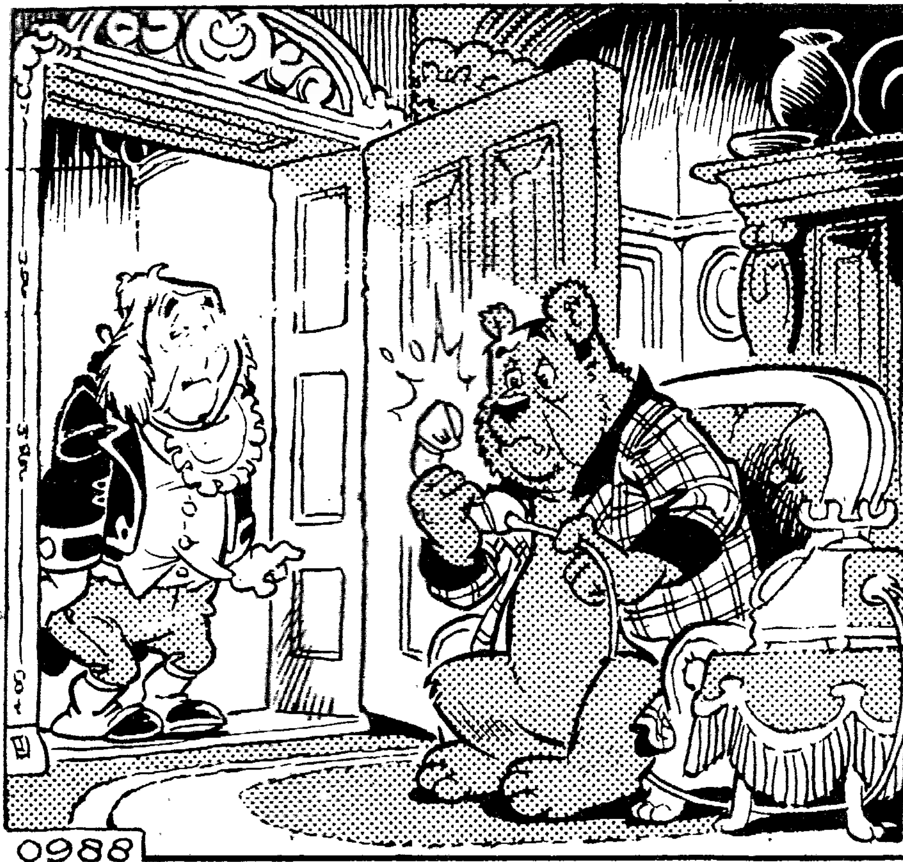




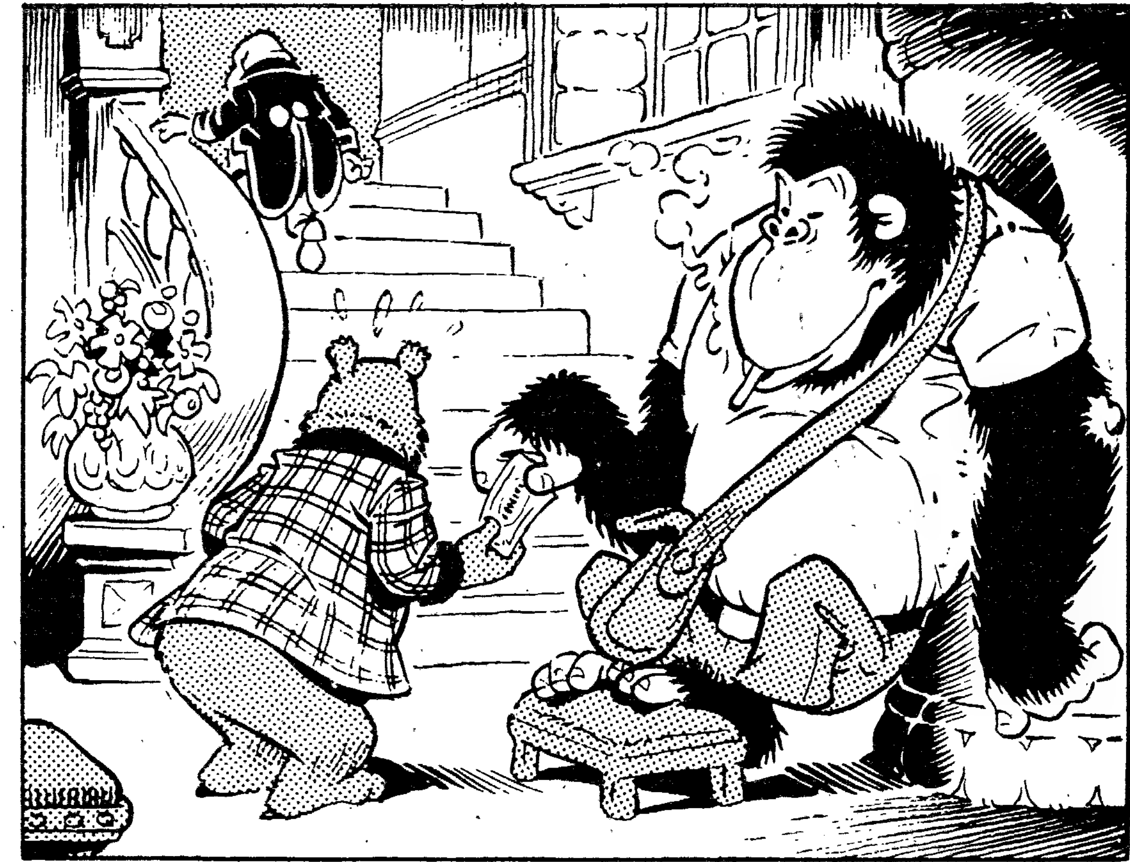
0987 Trouwe lezertjes zullen zich misschien afvragen wie Klop de Bonk is. Ze hoeven niet lang te wachten, want ongeveer een week later maakte de bediende Joost kennis met hem toen hij de deur opende omdat er dringend werd gebeld.
„Kwitantie", zei Klop, die op de stoep stond. „Abonnementje op de almanak. Duizend florijnen graag".
De trouwe knecht was een ogenblik sprakeloos en hij deinsde terug, zodat de bezoeker kon binnentreden.
„M-maar", stamelde Joost. „M-maar het is bedr-bedrog! Het is oplichterij, waarvan een eenvoudig persoon de dupe is, met uw w-welnemen".
„Duizend florijnen graag", herhaalde de heer De Bonk, een sigaretje opstekend.
„Die duuk, die dukaat was niet eens echt goud!", riep de bediende en hij slaakte een kreet, toen de kwitantieloper hem met een rustig gebaar het zwijgen oplegde.
Het rumoer ontging heer Bommel natuurlijk niet en toen hij de toestand vanuit zijn kamer had opgenomen, haastte hij zich naar de telefoon om de advocaat Woordkramer te raadplegen.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0988 Toen Joost op de drempel verscheen om te melden dat het uur van afrekenen geslagen had, trof hij zijn werkgever bij de telefoon aan.
"Een moeilijke zaak", sprak de rechtsgeleerde uit de hoorn. "Krachtig aanpakken is het enige. Een aangetekende waarschuwing, gevolgd door een Kort Geding. Rechtzaak daarna, en dan Hoger Beroep".
"Ja, ja", zei heer Ollie nerveus. "Krachtig aanpakken, bedoel ik. . . ."
"Ik ga er onmiddellijk werk van maken", kraakte de rechtskundige. "Maar het zal wel even duren. Een paar jaartjes voordat we bij de Raad van State zijn, schat ik. En waarschijnlijk moet de wet veranderd worden. Een kolfje naar mijn hand. Gezien de kosten zou ik echter wel een voorschot op prijs stellen. Zoiets beloopt al gauw enkele tonnen, dus u begrijpt . . ."
Heer Bommel legde de telefoon op de haak en staarde dof voor zich uit.
"Een paar jaartjes, zei meester Woordkramer", mompelde hij. "Enkele tonnen. We kunnen beter dat abonnement betalen, Joost".

Hij trok zuchtend duizend florijnen uit zijn portefeuille en begaf zich naar de hal, waar de kwitantieloper het zich op een bankje gemakkelijk had gemaakt. En terwijl hij betaalde, sleepte de beklagenswaardige knecht zich met trekkende mond naar boven om zijn spaargeld te gaan halen.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0989 Er verstreken enkele weken zonder dat er iets gebeurde. Maar toen heer Bommel op een morgen aan zijn ontbijt zat, kwam Joost binnen met de ochtendpost.

"Hier is de nieuwe almanak", sprak de bediende vreugdeloos. "Ik ben zo vrij geweest hem op te merken omdat ik er zelf ook een ontvangen heb. Een een brief van uw bank, geloof ik".

"Je hebt het recht niet om mijn post te bekijken", zei heer Ollie verwijtend.

"Ach, het viel mij op", hernaam Joost. "Die almanak heeft mijn spaarcenten gekost, zodat ik nu in behoeftige omstandigheden verkeer, als ik mij verstouten mag. Een lapje van 25 is alles wat mij blijft, en dan is zo'n bankbrief wel schril, met uw goedvinden".

Hij verliet de eetkamer met stille tred en heer Bommel opende de enveloppe.

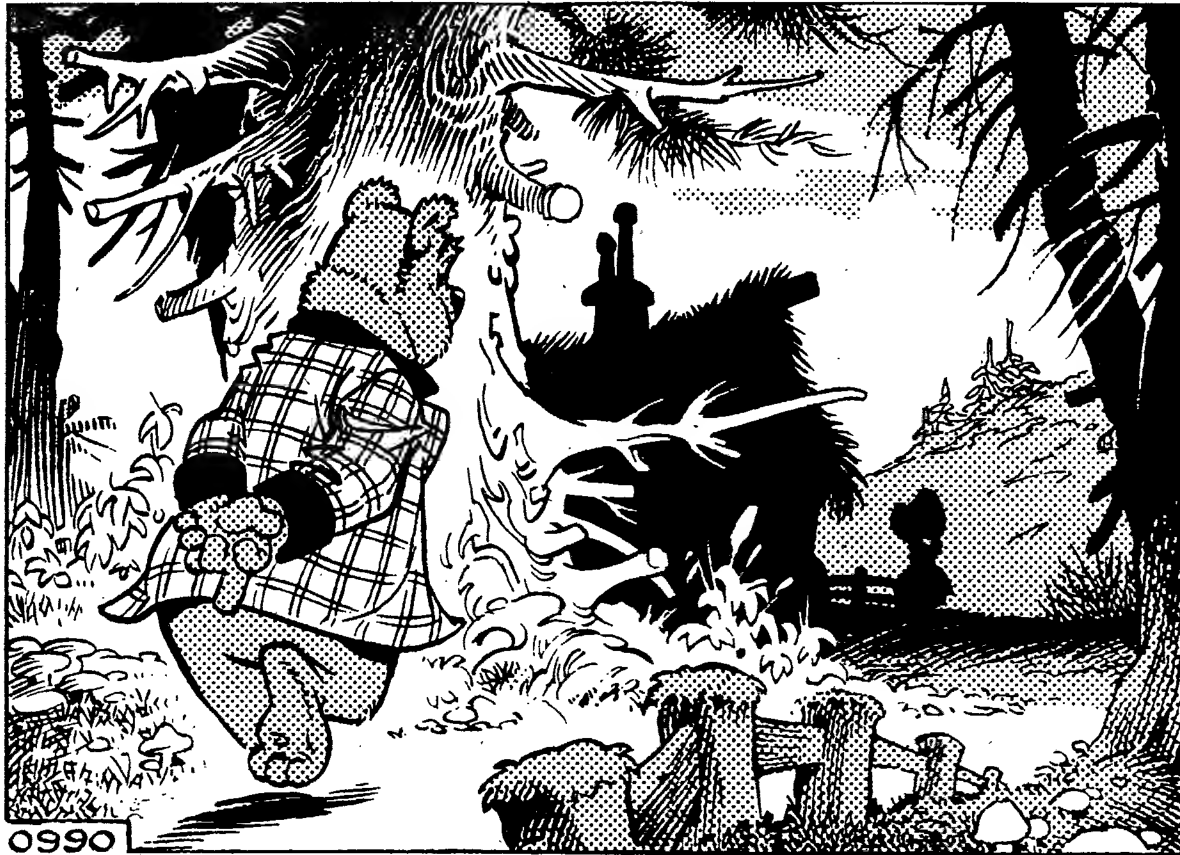
"Door de omhooglopende rentevoet heeft er een zorgwekkende toename van uw kapitaal plaats gevonden", las hij mompelend. "Gaarne vernemen wij van u wat we moeten doen met al dat geld".

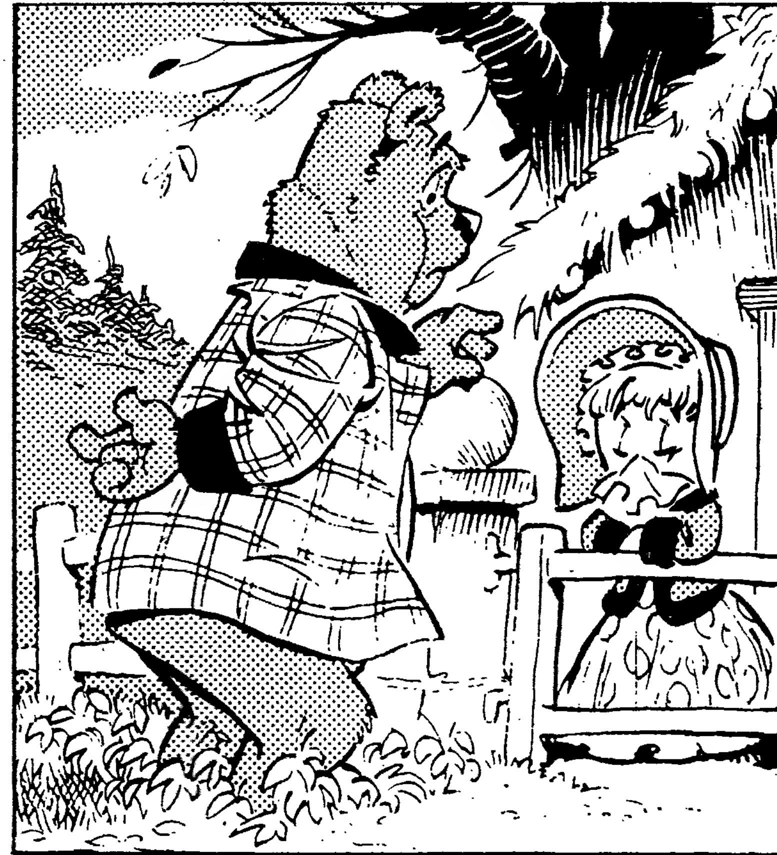
Hij liet de brief zinken en staarde bekommerd voor zich uit.

"Nu weer een lopende rentevoet", prevelde hij. "Een heer van mijn stand heeft toch ook altijd zorgen".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







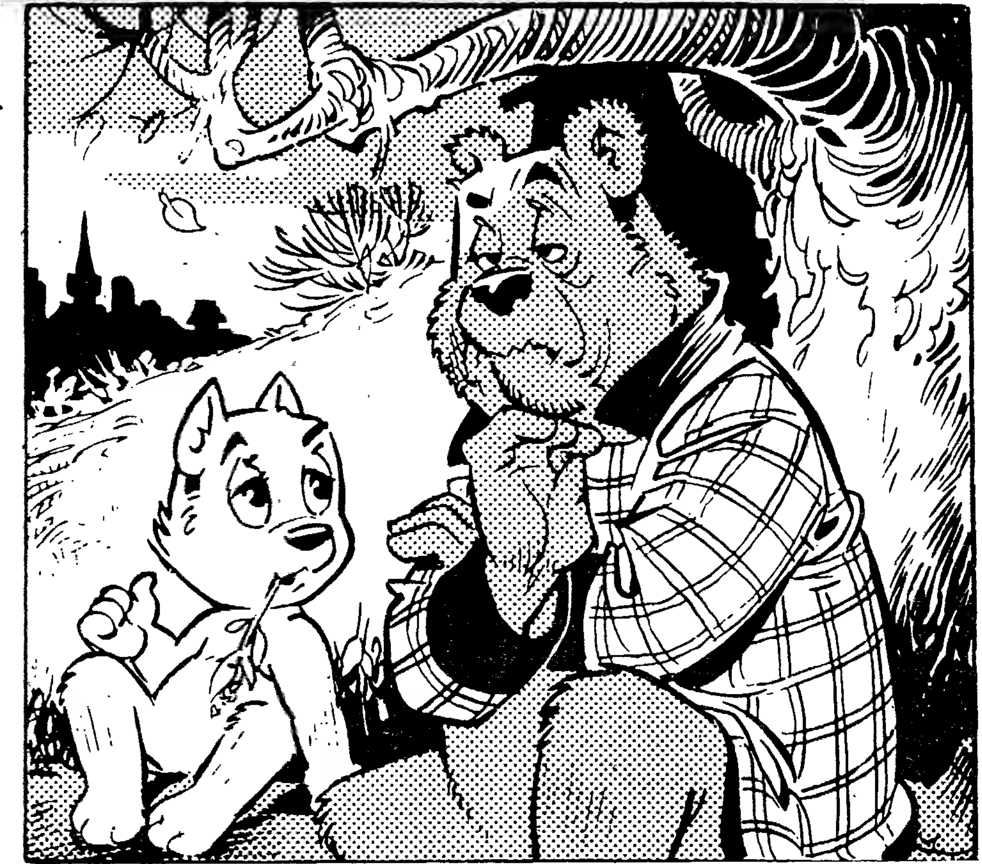
0990 Na het ontbijt besloot heer Ollie een wandeling te maken om na te denken.
„Wat te doen met al dat geld?", vroeg hij zich af. „Zo'n bank doet maar. Het leven van een heer voor wie geld geen rol speelt, is moeilijk. Mijn goede vader had dat eens moeten weten. Wat een zorgen, altijd".
Bekommerd liep hij door de stille herfst en zodoende passeerde hij het huisje van zijn buurvrouw. Juffrouw Doddel stond eenzaam in haar tuin en met zijn gevoelige aard merkte hij meteen dat ze er droevig uitzag.
„Is er iets, mevrouw?", vroeg hij deelnemend. „Hebt u zich bezeerd, bedoel ik?"
„Nee, hmpf" zei het vrouwtje, haar ogen bettend. „Nee, dat is het niet, het is veel erger. Ik heb een brief van de bank gehad".
„U ook al?", riep heer Bommel ontsteld uit.
Juffrouw Doddel knikte. „Over de afbetaling van mijn huis", legde ze uit. „Maar die kan ik niet betalen omdat ik de almanak met dat geld heb betaald. Jij had gezegd dat ik dat niet hoefde doen. Daar zou je voor zorgen, zei je. Maar er kwam zo'n groot iemand om dat geld te vragen en toen durfde ik niet zeggen dat jij dat beloofd had..."
Heer Ollie zweeg geruime tijd.
„Beloofd", mompelde hij tenslotte. „Maar de politie heeft.... De advocaat zei zelf.... Ik bedoel.... Een brief van de bank, daar kan ik van meepraten. Ik weet me ook geen raad, net zo min als u".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





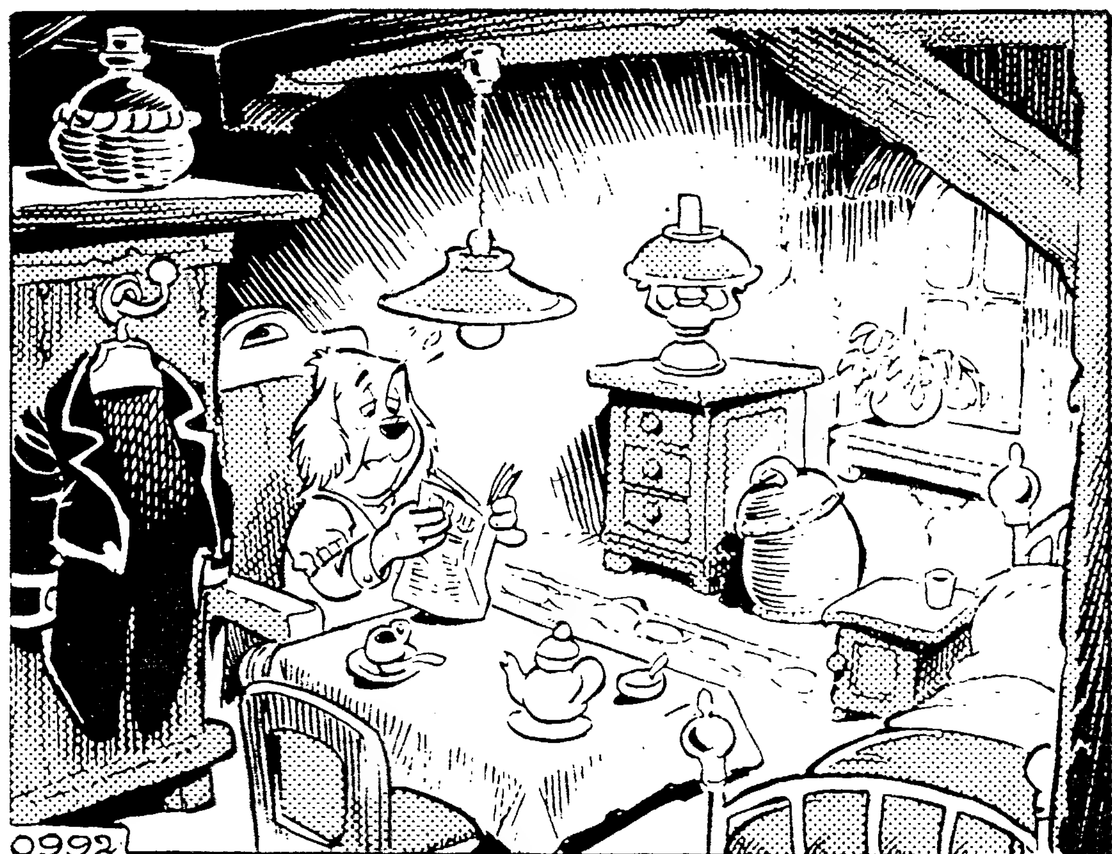


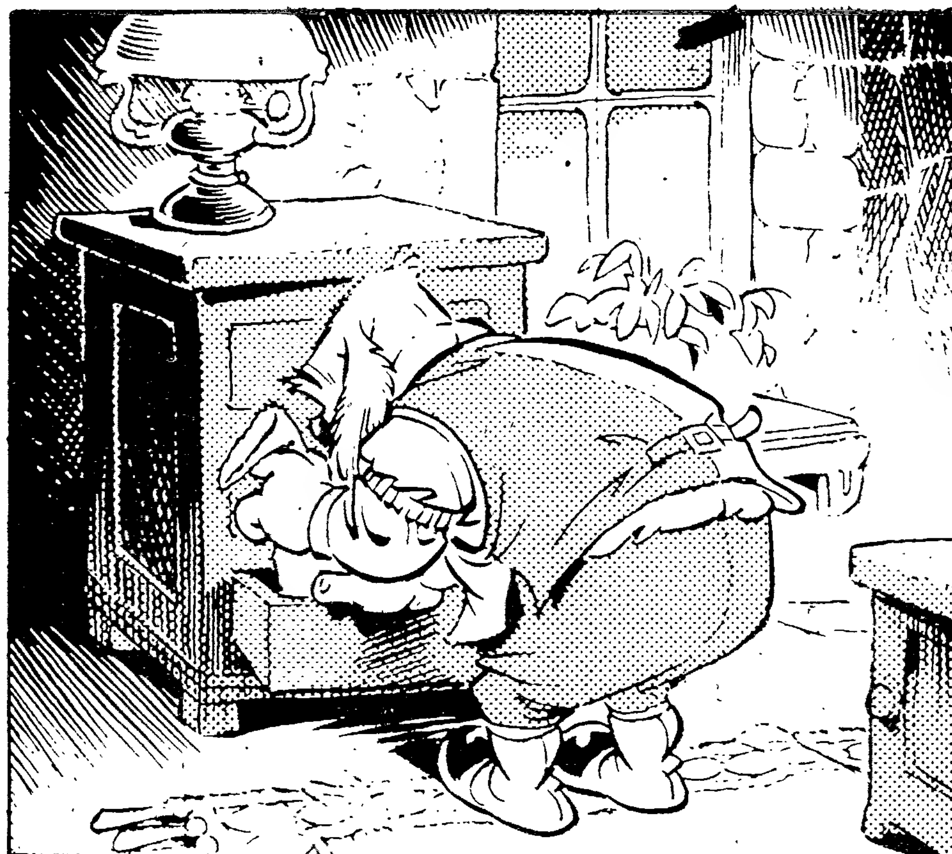
0991 Tobberig vervolgde heer Bommel zijn weg en toen hij een heuveltje beklommen had, zag hij Tom Poes op een omgezaagde boom zitten.
„Het is vreselijk, jonge vriend", sprak hij. „mevrouw Doddel heeft de almanak betaald en nu heeft ze geen geld meer om haar huis af te lossen".
„Ze kan misschien naar de bank gaan voor een lening", stelde Tom Poes voor, maar heer Ollie schudde afkeurend het hoofd.
„Ik had haar beloofd dat ze dat abonnement niet hoefde te betalen", zei hij. „Maar ik ben tekort geschoten omdat er een héél onaangenaam iemand aan de deur kwam, als je begrijpt wat ik bedoel. En nu heeft ze een vervelende brief van de bank gehad. Ik ook trouwens".
„Is uw geld ook op?", vroeg Tom Poes ongelovig.
„Integendeel", hernam heer Bommel, terwijl hij bekommerd ging zitten. „Het is erger. Ze schreven dat mijn geld zorgwekkend omhoog was gelopen en ze willen weten wat ze ermee moeten doen, zodat ik niet weet wat ik ermee moet doen. Wat moet ik doen, bedoel ik?"

„Dat lijkt met niet zo moeilijk", zei Tom Poes. „iets nuttigs, lijkt me. „iets waar iedereen wat aan heeft. Dat soort dingen is er genoeg, als u om u heen gaat kijken".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





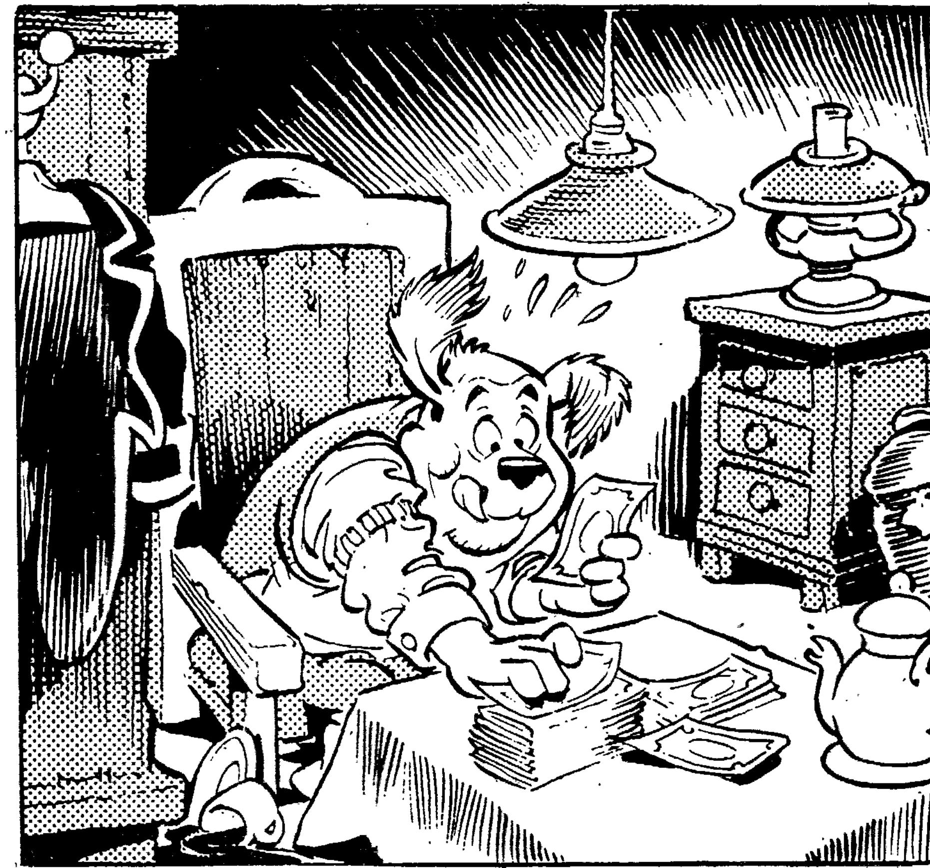
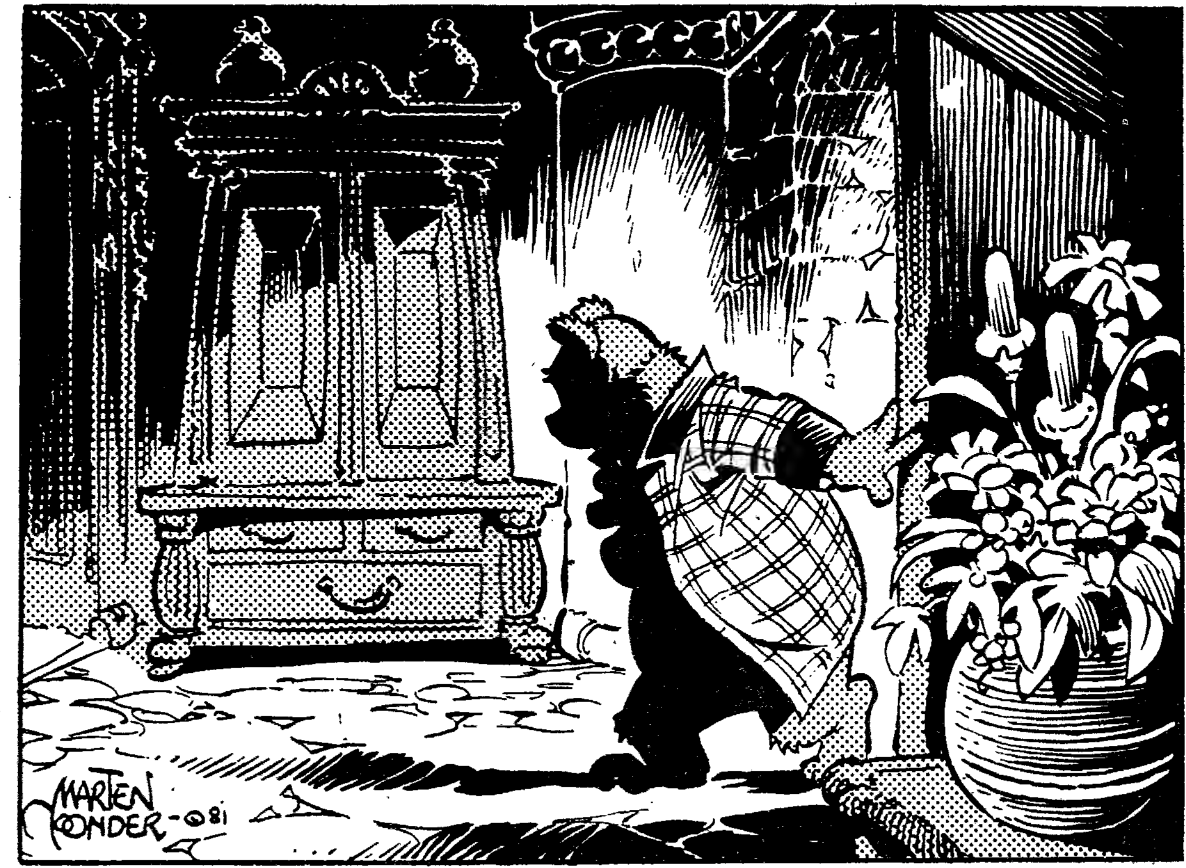


0992 Joost had zich met zijn nieuwe almanak teruggetrokken in zijn kamer.
''Toch eens even kijken wat er nu weer in staat'', sprak hij tot zichzelf. ''De getijden kunnen me niet zoveel schelen, maar de voorspellingen... Ah! Hier heb ik het: Voor de Meervoudige! Duimelot en Likkepot maken eens zo veel. Dubbel en strubbel. Hoe langs, hoe meer. Pas op voor zeer''.
Hij liet het blaadje vallen en keek er misprijzend naar.
''Duimelot en Likkepot'', mompelde hij. ''Wat een onzin, als ik me zo mag uitdrukken. En daar heb ik 1000 florijnen voor betaald. Een lapje van vijfentwintig is alles wat ik over heb. Of is het tien? Ik zal nog eens kijken''.
Hij stond op en haalde uit de onderste lade van zijn kastje een oude slaapsok te voorschijn.
''Hij was zo mooi vol'', sprak hij droevig. ''En nu grijnst de bedelstaf me aan. Eén papiertje, als men mij toestaat''.
Met die woorden trok hij een bankbiljet uit het kledingstuk en bekeek het oplettend. Het was een kleine opluchting voor hem dat het 25 florijnen waard was, maar veel troost gaf het hem toch niet.
''Net wat ik dacht'', prevelde hij. ''Ach, wat heb ik daar aan? Het is dat heer Olivier nog wel een mooi flesje in de kelder heeft, anders zou ik hier op een droogje zitten''.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



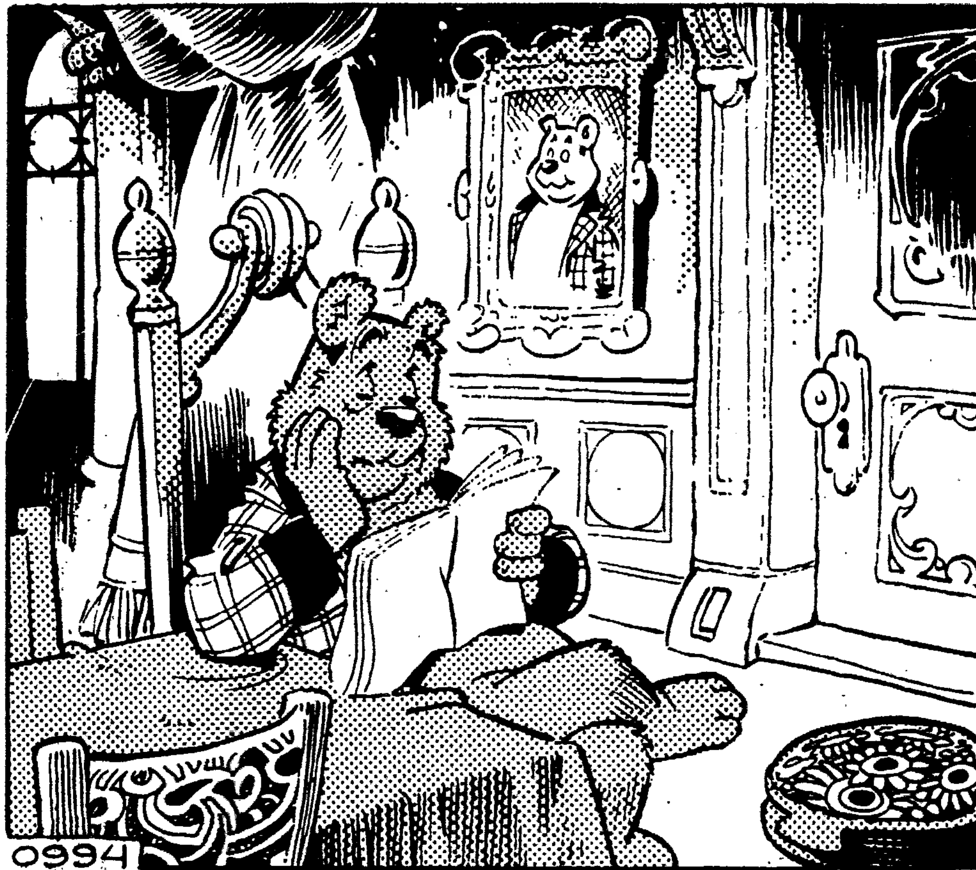



0993 Joost wierp een laatste blik op het bankbiljet en wreef het liefkozend nog even tussen duim en wijsvinger voordat hij het weer in de oude sok stopte. Tot zijn verrassing zag hij dat er zich nu plotseling twee biljetten tussen zijn vingers bevonden en hij slaakte een gesmoorde kreet. "Wacht eens.." riep hij uit. "De almanak! In de almanak staat: Duimelot en Likkepot maken eens zo veel. Zou die onzin dan toch een diepere zin hebben? Dat moet geprobeerd worden, als men mij toestaat".

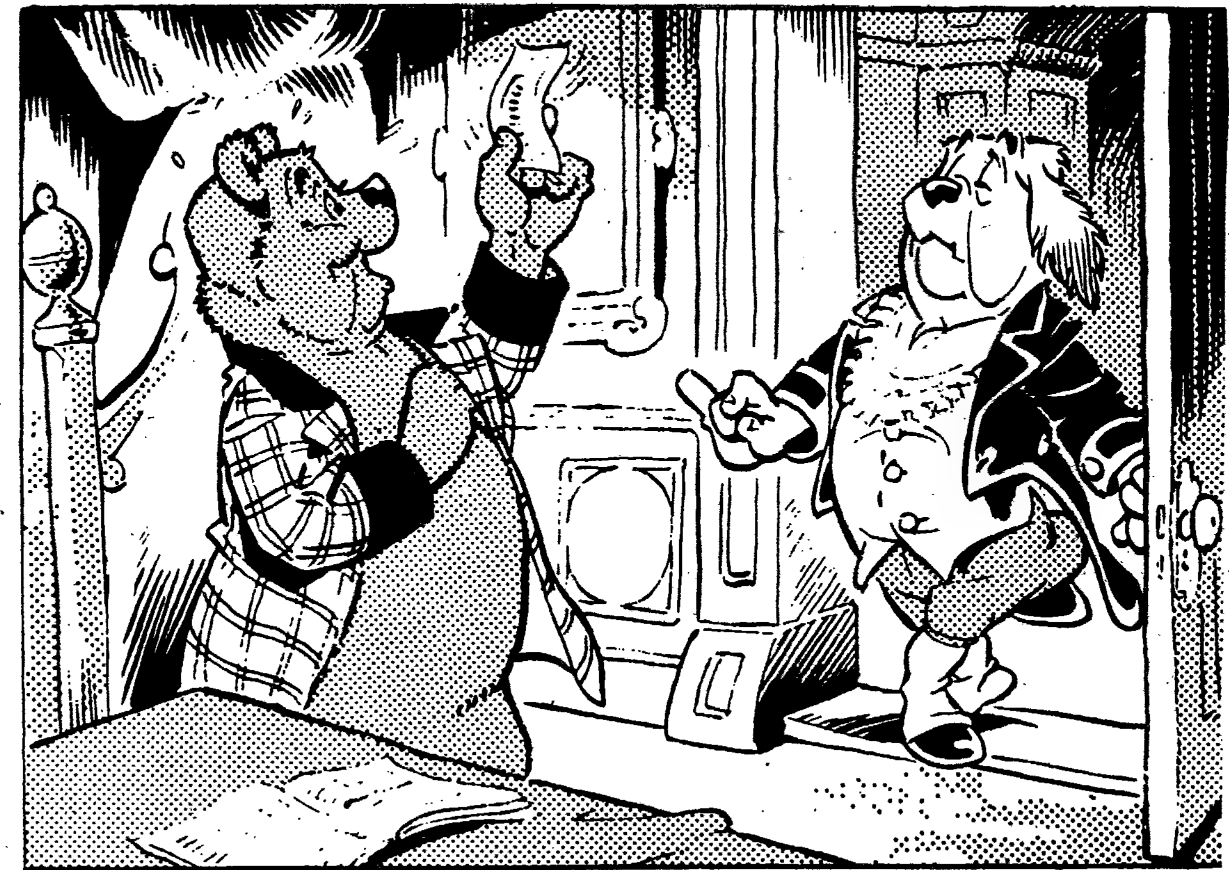
Hij legde een van de papiertjes op de tafel en wreef met grote aandacht het ander tussen zijn vingers. En ja hoor, iedere keer dat hij dat deed, kwam er een nieuw bij, zodat hij na een tijdje achter een mooi stapeltje geldswaardig papier zat.
Het is te begrijpen dat dit hem aanmoedigde en hij ging tenslotte zo op in zijn werk dat hij alles om zich heen vergat. Hij hoorde dan ook niet dat zijn werkgever terugkeerde van zijn wandeling en de voordeur achter zich in het slot wierp.
"Aan de raad van Tom Poes heb ik ook niet veel", mompelde heer Bommel, terwijl hij zich mismoedig naar de eetkamer begaf, "iets nuttigs", zei hij. "iets voor iedereen. Om mij heen kijken, zei hij. Maar daar staat mijn pet helemaal niet naar. Misschien na de lunch waar ik nu net trek in heb. Want van zorgen krijgt men honger".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







0994 Toen heer Ollie in de eetkamer kwam, ging hij aan de kale tafel zitten.

"Joost schijnt de lunch nog niet klaar te hebben", mompelde hij, terwijl hij ontstemd de almanak ter hand nam, die daar nog steeds lag. "Hm, ik kan natuurlijk de tijd korten met deze onzin; dat verruimt de geest. Eens even kijken... Ja, daar heb ik het. 'De Zuivere Eenvoud'.

De Eenvoudige geeft wat hij heeft. Hij denkt aan al wat leeft. Wél doen is zijn leven. Geluk vindt hij in geven..."

Hij stond op het punt het blaadje weg te werpen, maar toen werd hij plotseling door een gedachte getroffen

"Geeft wat hij heeft", herhaalde hij peinzend, en een uitdrukking van grote goedheid verspreidde zich over zijn trekken. "Misschien heeft zo'n almanak toch een diepere zin, want dat brengt me op een idee. Ten slotte zitten Doddeltje en Joost in moeilijkheden, als ik nu geef wat ik heb..."

Hij dacht niet langer na, en greep zijn portefeuille. Spontaan trok hij er een bankbiljet uit, juist op het moment dat de bediende binnentrad.

"Kom je de tafel dekken?" vroeg hij. "Dat is goed, Joost. En kijk, dit is voor jou. Voor al die jaren trouwe dienst, bedoel ik. Duizend florijnen voor die almanak-onzin".

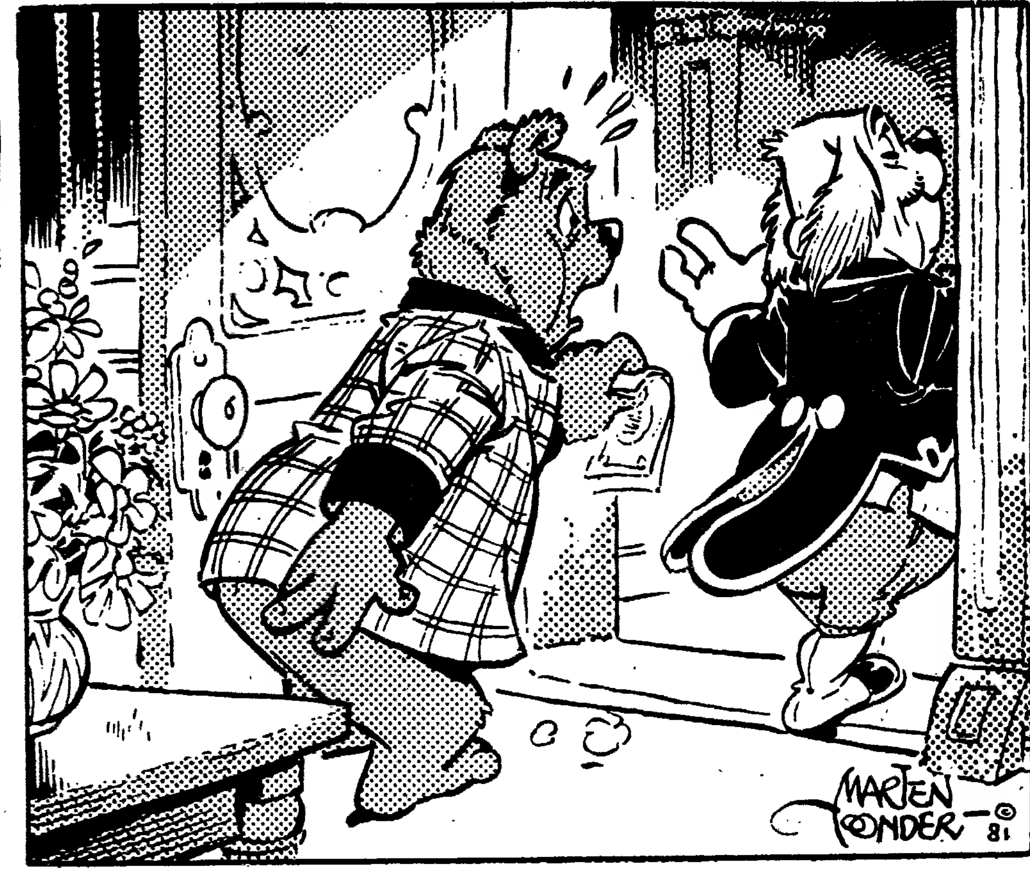
"Het is geen onzin", zei de knecht. "Ik heb de bewijzen, met uw welnemen."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







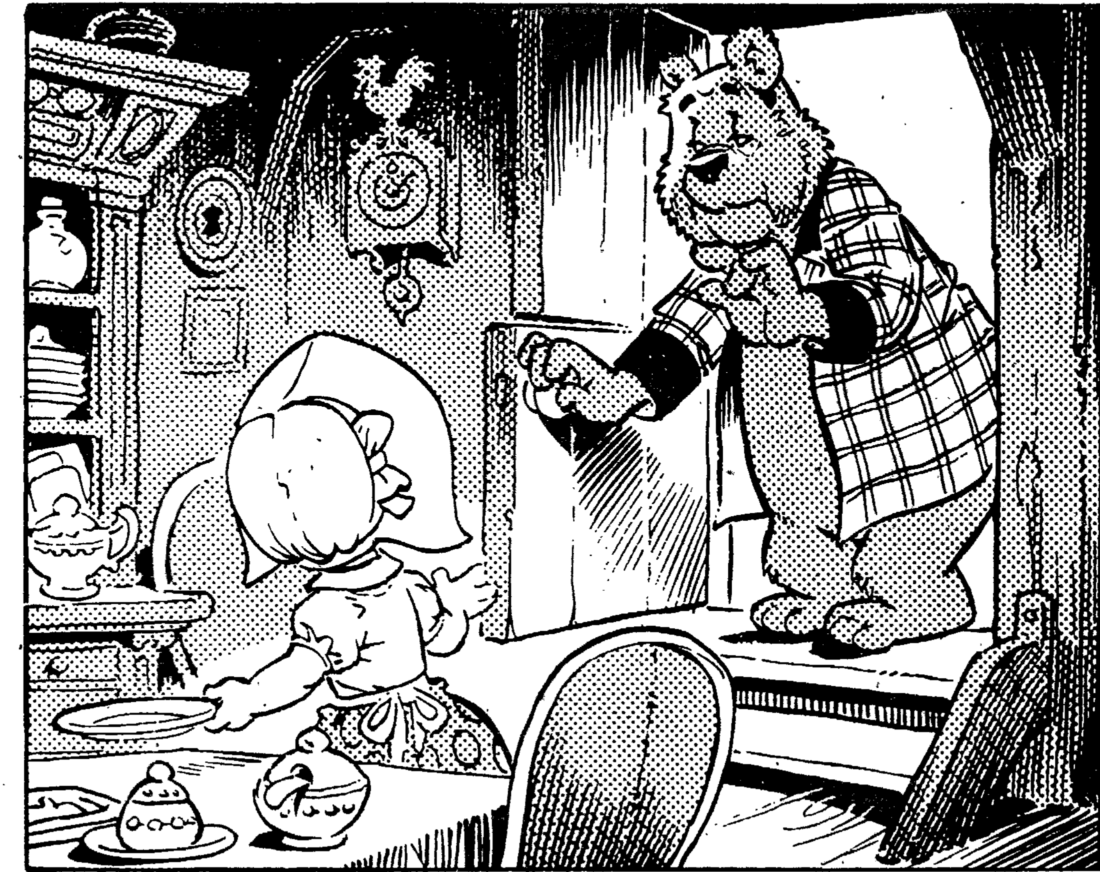
0995 Joost nam het bankbiljet aan en hield het glimlachend tussen duim en wijsvinger.
"Het is heel goed van u om mij tegemoet te komen", sprak hij. "Maar weet u wel, wat u doet, als ik vragen mag?"
Zo sprekende wreef hij over het kostbare papier en tot grote verbazing van heer Bommel hield hij plotseling twee biljetten tussen de vingers.
"W-wat is dat?", vroeg zijn werkgever ontdaan
"Duimelot en Likkepot maken eens zo veel", legde de bediende uit. "Ik zou hier nog veel meer van kunnen maken, als ik geen kramp in mijn vingers had, met uw goedvinden. Dat komt omdat ik mij vanmorgen heb bezig gehouden met het verdubbelen van mijn lapjes van 25. Klein maar fijn. U mag uw geld houden, heer Olivier. Ik ben maar een eenvoudig persoon, die zijn trots heeft, en ik wil liever op eigen benen staan. Daarom neem ik nu mijn vrije middag om een motorfiets aan te schaffen, als u mij toestaat".
"Ik eh... ik begrijp het niet", stamelde heer Ollie. "W-wat betekent dit? En mijn lunch dan, bedoel ik?"
"Die kunt u beter zelf klaar maken", zei de knecht, terwijl hij het geld overreikte en de kamer verliet. "Ik moet nog even doorwerken met Duimelot en Likkepot voor mijn eigen kapitaaltje".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



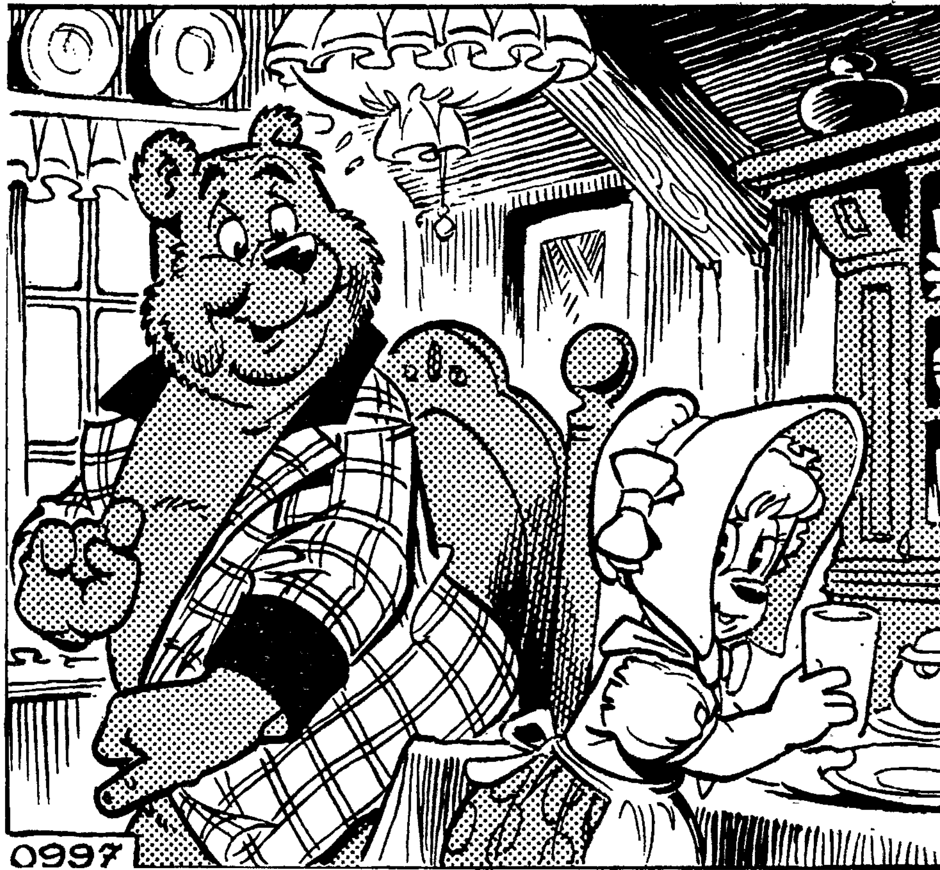


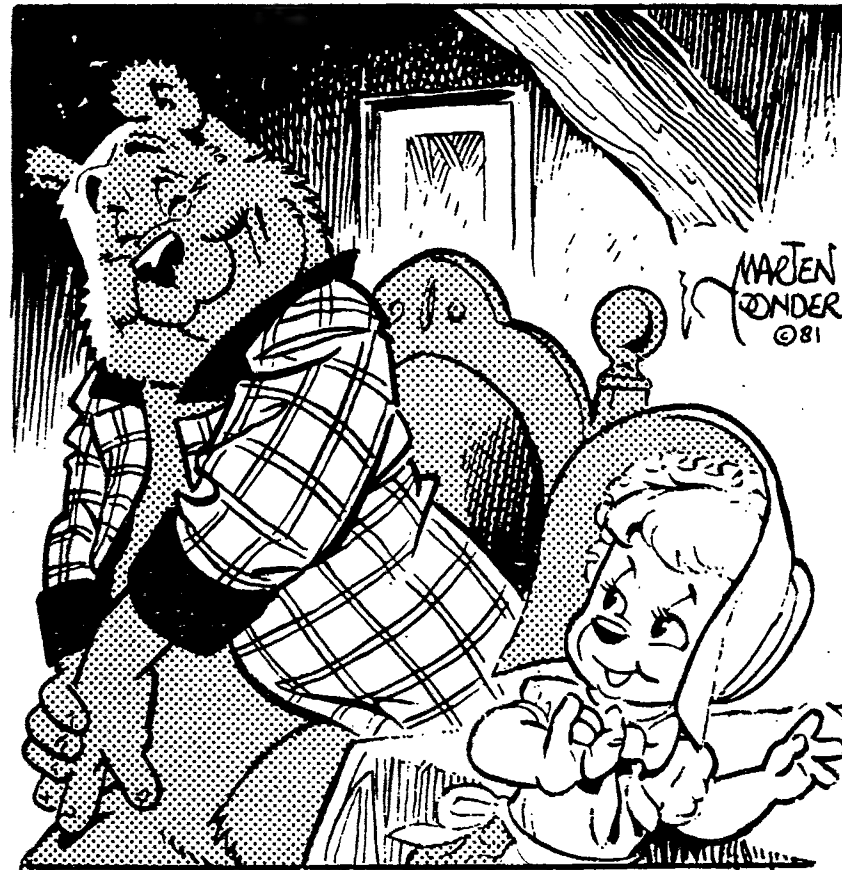


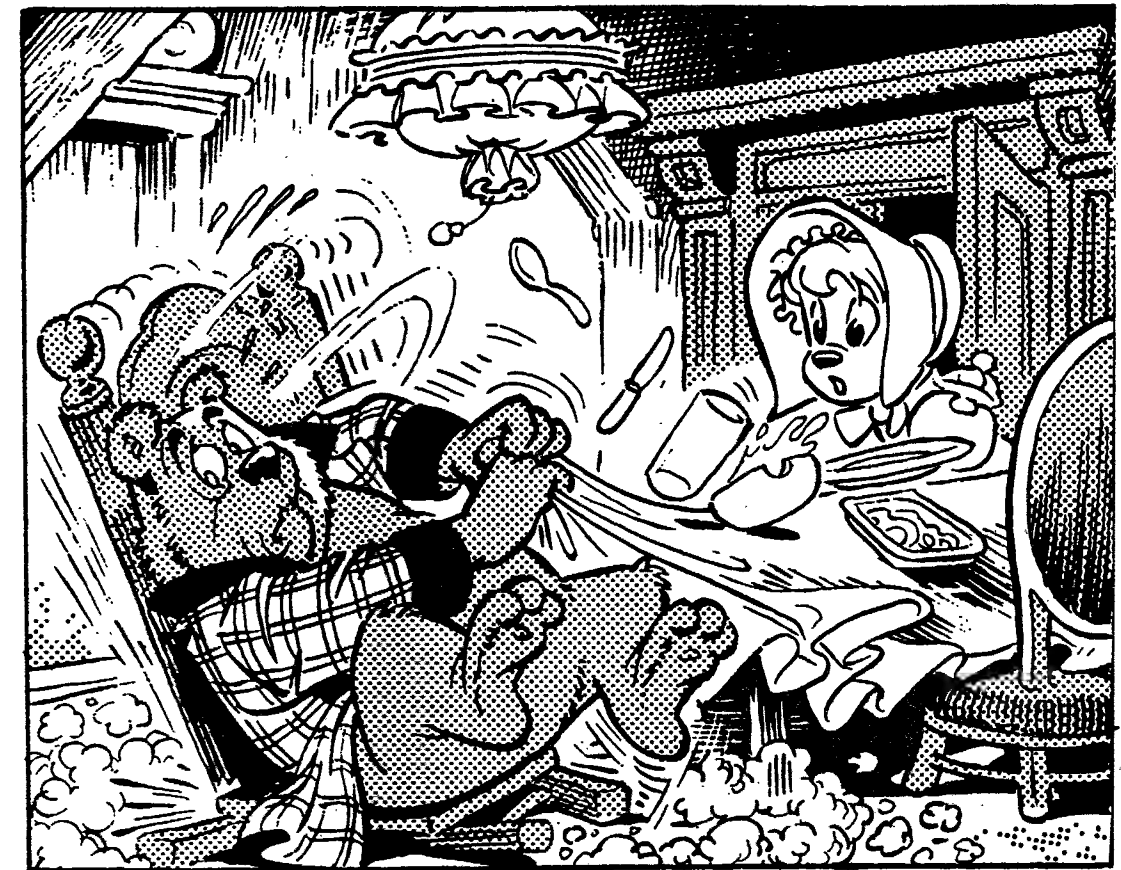
0996 Heer Bommel verliet het huis, in gedachten verzonken. "Wat heeft Joost ineens?", vroeg hij zich af. „In plaats van dankbaar te zijn, doet hij een goocheltruc met mijn geld, zodat ik nu twee biljetten heb en nog meer zorgen, omdat ik niet weet wat het echte is. Ze zien er precies hetzelfde uit, bedoel ik. Het is allemaal héél moeilijk voor een eenvoudige heer, die geluk vindt in geven, en geen eten heeft gehad". Zo denkende had hij als vanzelf de weg naar het huisje van zijn buurvrouw ingeslagen, en dat bracht hem op een idee. „Misschien heeft Doddeltje nog wel een hapje over", sprak hij tot zichzelf. „Vooral als ik háár die briefjes geef, zodat ze blij zal zijn". Toen hij echter voor haar deur stond, werd hij door onzekerheid bevangen. „Maar hoe?" mompelde hij. „Ik moet dit héél delicaat aanpakken, want Doddeltje zal... Mevrouw Doddel, bedoel ik. Ze is erg fijn van gevoel, en als heer moet ik tact en hoffelijkheid gebruiken, zeg nu zelf. Als ik nu eens... Of nee, eigenlijk zou ik..." Bedremmeld klopte hij aan en opende de deur. „Ik eh... ik stoor toch niet?", vroeg hij. „Mag ik even storen, bedoel ik? Want Joost heeft heel vreemd gedaan, waardoor ik zonder eten ben weggelopen, zodat ik nu met twee briefjes zit en niet weet hoe ik moet beginnen..." „Zonder eten?", riep zijn buurvrouw uit. „Kom toch binnen, Ollie. Al heb ik niet veel, een boterham kan er altijd nog wel af".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







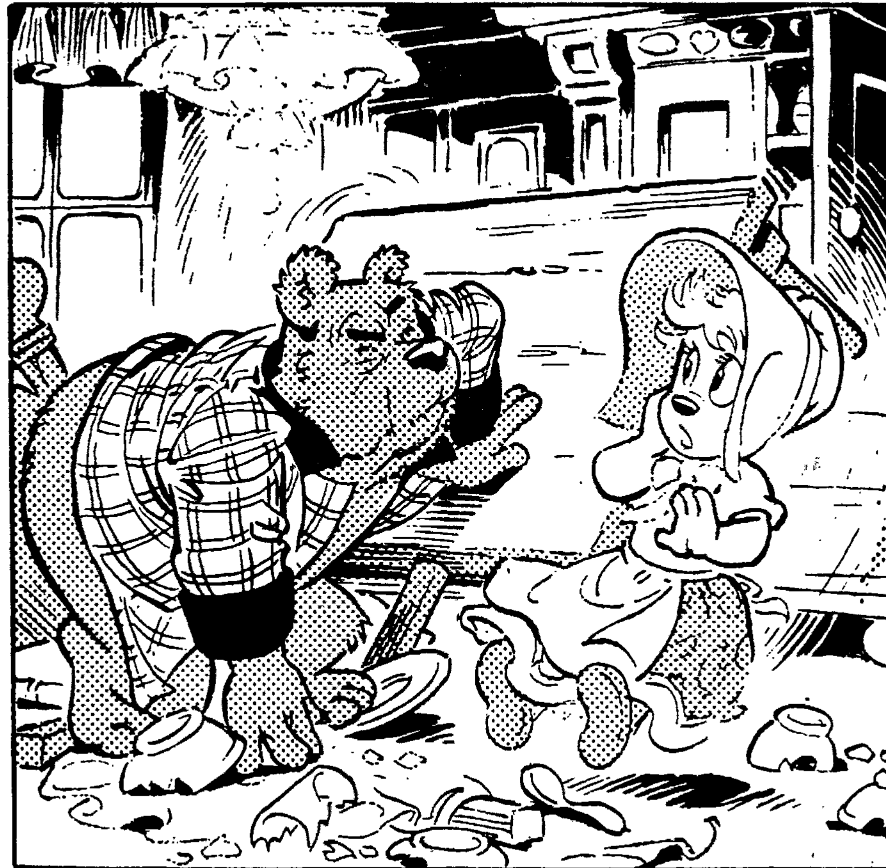
0997 „Ik was net bezig voor mezelf de tafel te dekken", zei juffrouw Doddel. „Maar het is natuurlijk gezelliger met z'n tweetjes, hè?" „Het is eh... het is erg aardig van u", stamelde heer Ollie bevangen. „Dat ik bij u mag eten, terwijl u niet veel hebt. Daarvoor kom ik nu juist; omdat ik twee briefjes heb en honger, bedoel ik. Maar het is moeilijk om eh..." „Neem die grote stoel maar", zei zijn buurvrouw. „En moeilijk is het helemaal niet, hoor. Ik zal even een glas halen. Warme melk is goed voor je". Nu geraakte heer Bommel in grote verwarring. Hij greep zijn hand om steun te hebben en vervolgde: „Het moeilijke is, dat een van die briefjes gegoocheld is. Heel delicaat... Ik bedoel eigenlijk eh... Hoffelijkheid, als u begrijpt wat ik bedoel. Tact is nodig, omdat ik u wilde vragen..." „Mallerd", riep Doddeltje uit. „Ga toch zitten en sta daar niet zo te draaien". Heer Ollie voelde dat woorden hem te kort schoten, en overmand door verlegenheid liet hij zich in de aangeboden stoel vallen.

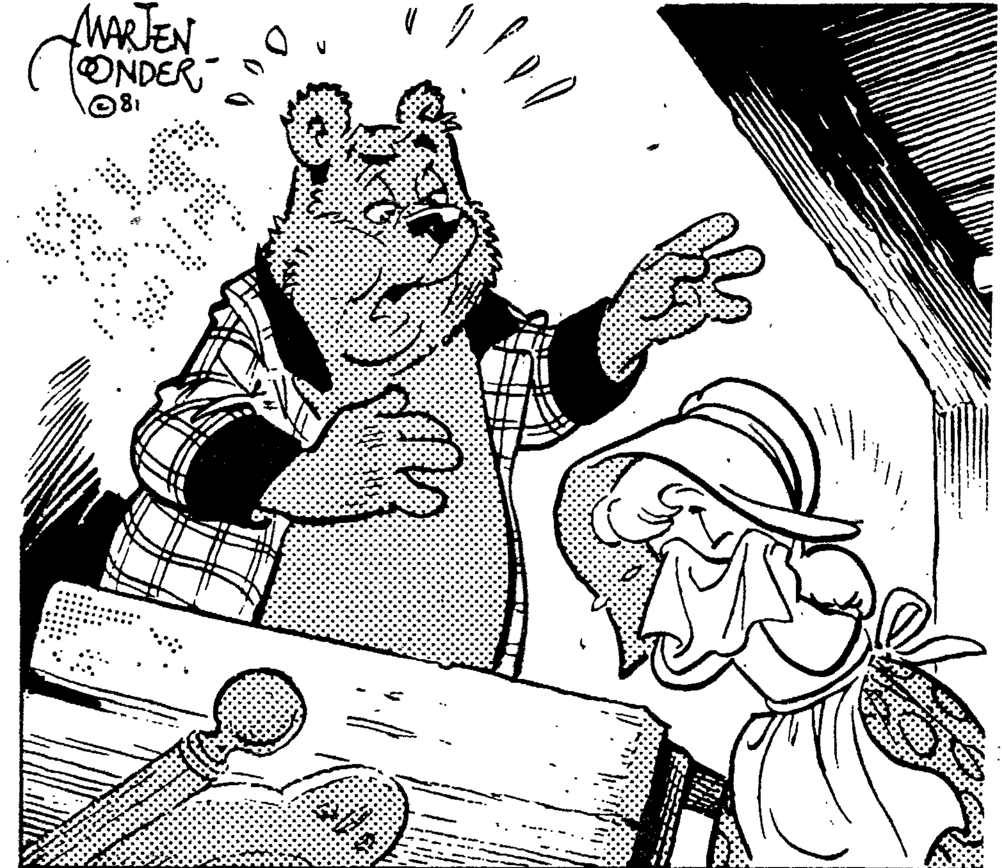
Helaas, het plotselinge gewicht was veel te veel voor het oude meubel, zodat het door de poten zakte. De gast greep het tafelkleed om zijn val te stuiten, maar dat bood niet voldoende houvast.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



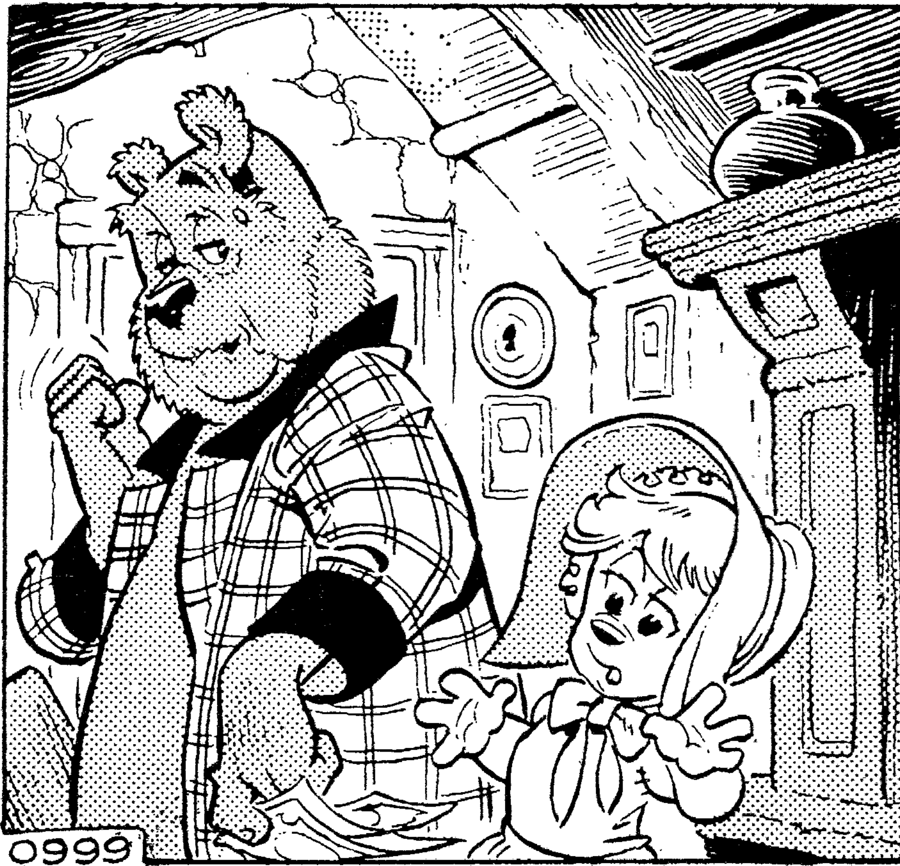


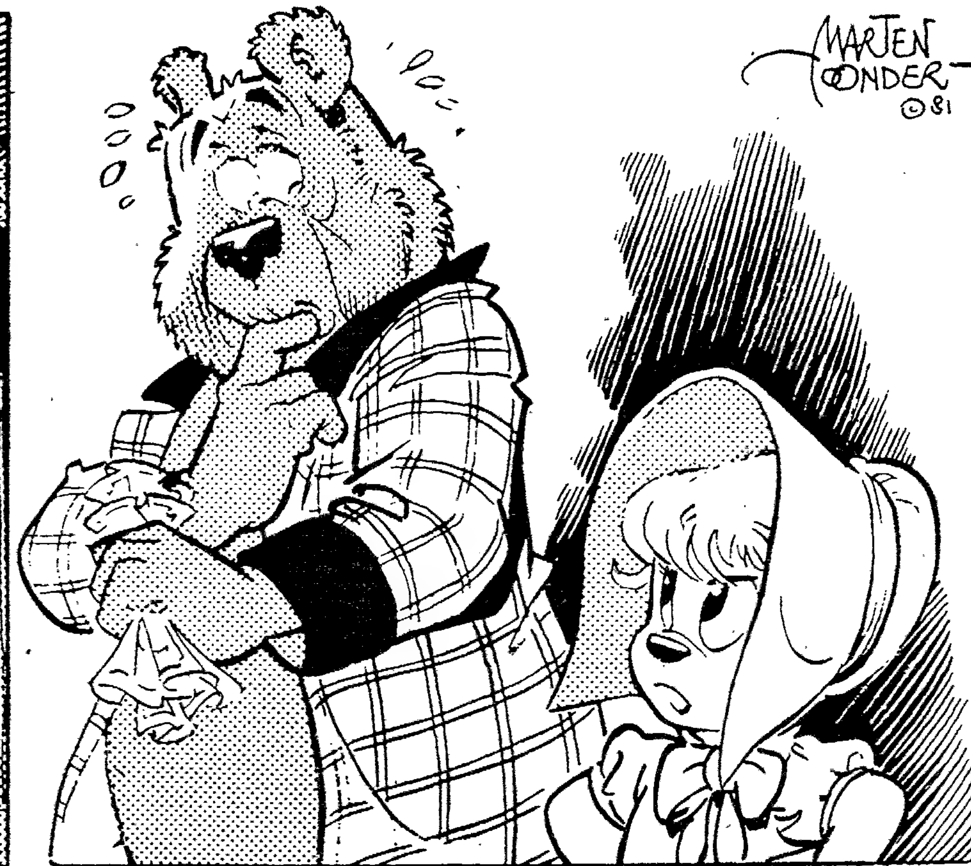


0998 — Toen heer Bommel zich oprichtte, zat hij onder het laken naast de tafel, omringd door versplinterd houtwerk en serviesgoed. „O, wat erg", riep zijn gastvrouw. „Heb je je pijn gedaan, Ollie?" „J-ja", stotterde heer Bommel. „Nee, bedoel ik. Heel erg. Ik bedoel de stoel, terwijl u nu juist... Kijk; ik kwam eigenlijk om u te vragen... Met tact en delicatessen wegens die briefjes, zodat ik niet wist hoe ik het zeggen moest terwijl ik niet goed uitkeek en ik het goed zal maken..."
Zo sprekende greep hij de tafelrand om op te staan; maar omdat hij er nogal zwaar op leunde, sloeg de tafel om en vernietigde wat nog heel was.
Dit was te veel voor juffrouw Doddel, en ze barstte in schreien uit. „O, wat erg", snikte ze. „Het was jouw schuld niet, hoor. Maar-maar het w-was mijn laatste servies".
„O, dat geeft niet", riep heer Ollie met overslaande stem, terwijl de zenuwen hem over het gelaat voeren. „Daarvoor kom ik juist, want ik heb niet één, maar twee briefjes, hoewel een ervan gegoocheld is door Joost, die mij zonder eten heeft laten zitten zodat ik bij u kwam om ze aan u te geven zonder u te beledigen, wat heel moeilijk is voor een heer, die een hoogstaande dame..."
Hij zweeg, overmand door aandoeningen.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





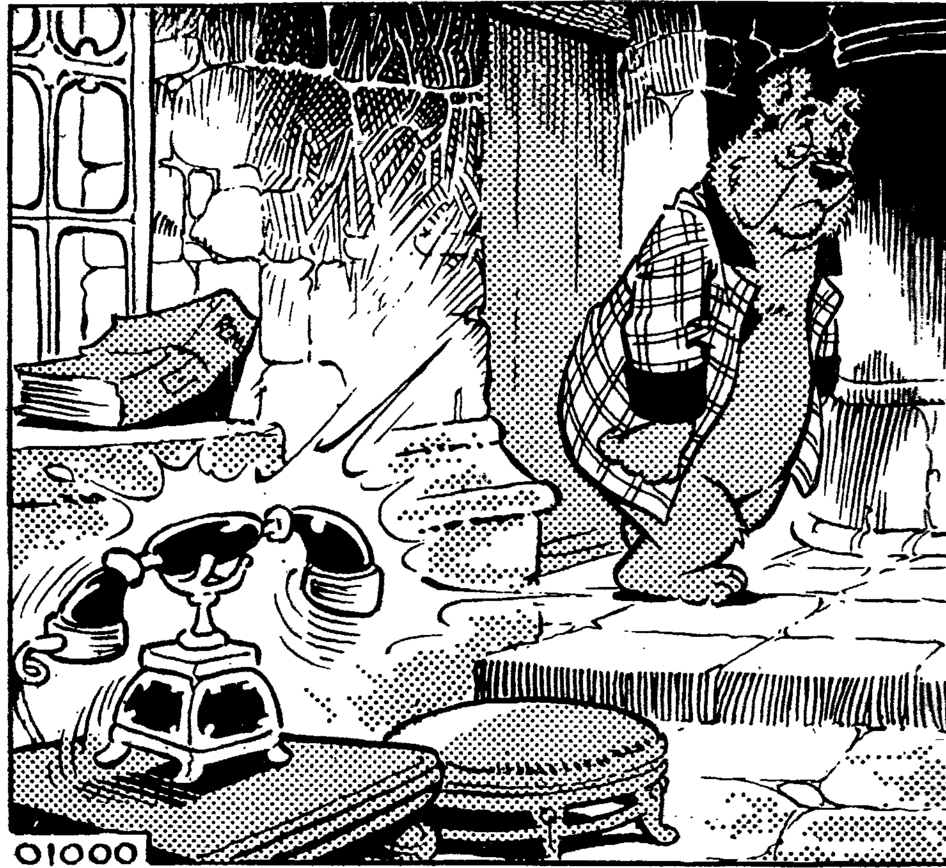


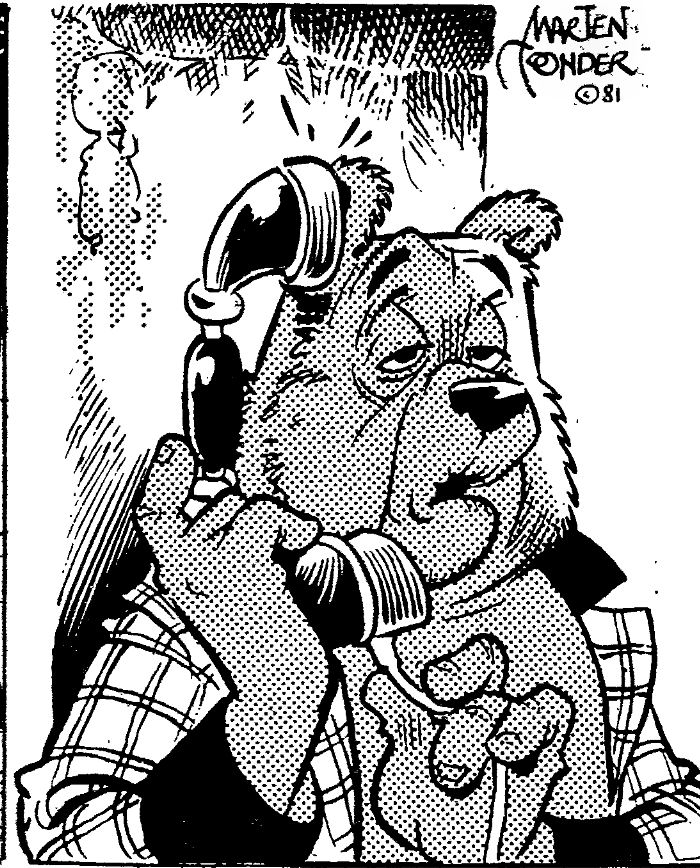
0999 „Wat bedoel je, Ollie", vroeg juffrouw Doddel, nadat ze haar tranen gedroogd had. „Waar heb je het over?" Heer Bommel trok de twee bankbiljetten uit zijn zak en reikte ze aan met afgewend gezicht.
„U moet dit héél delicaat aanpakken", mompelde hij. „Met tact en hoffelijkheid, bedoel ik. Ik bedoel eigenlijk andersom".
„Geld?" riep zijn buurvrouw uit. „Wil je me geld geven? Denk je soms dat je met geld alles goed kan maken? Geld speelt geen rol, zeg je altijd. Het wordt me te veel, meneer Bommel. Jij altjd met je snertgeld. Daarvoor heb ik die almanak genomen, nu weet je het! Maar ik moet jouw geld niet. Wat zou juffrouw Hooinaald wel niet zeggen?"
Heer Ollie luisterde geheel verslagen toe, terwijl hij de dure papiertjes met bevende vingers verfrommelde. Het drong langzaam tot hem door dat hij hier te veel was, en met knikkende knieën beklom hij het trapje om zich naar buiten te begeven.

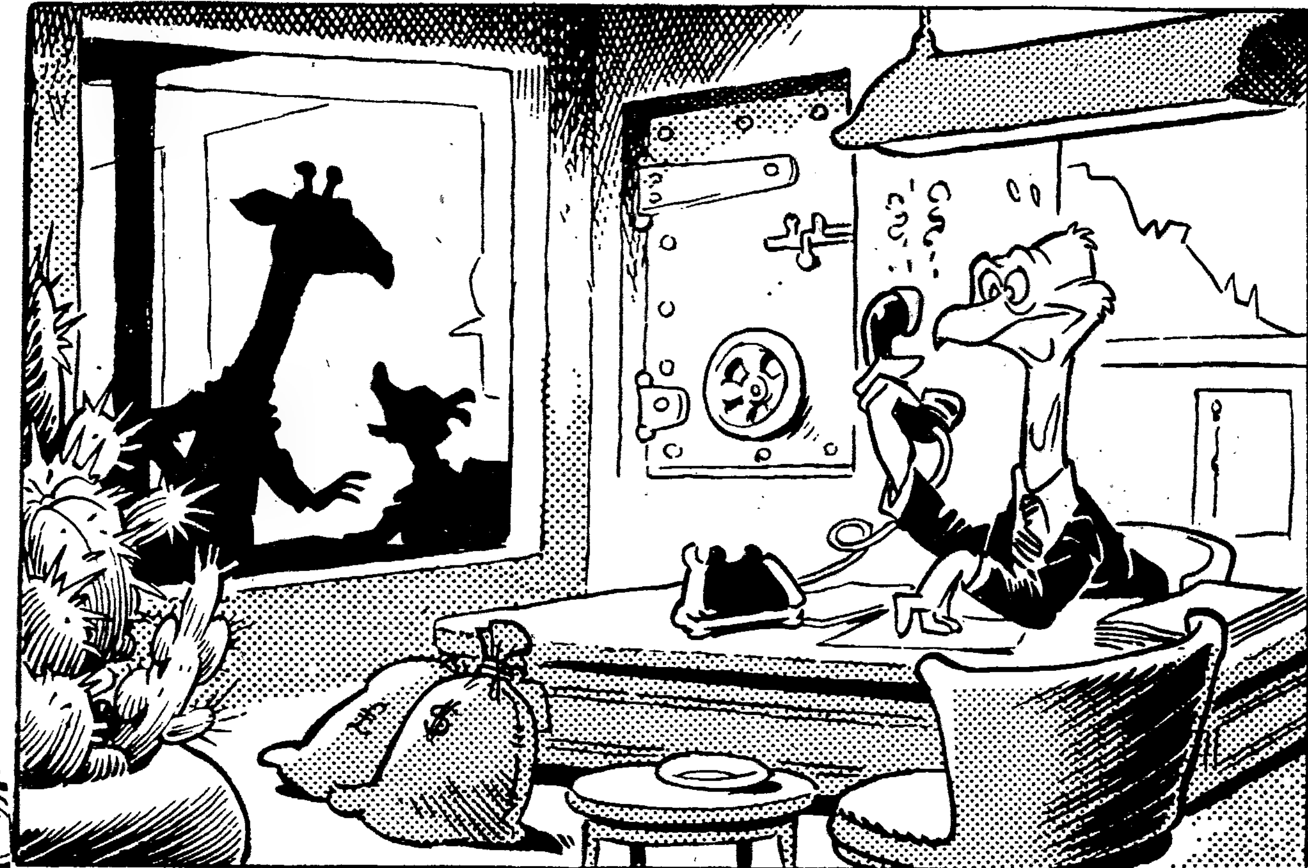
„Hoe kan je?", riep juffrouw Doddel bij het tuinhek. „Ik wil je nooit meer zien, meneer Bommel. Nooit meer". En terwijl heer Ollie zich met slepende tred naar huis begaf, barstte ze opnieuw in tranen uit.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



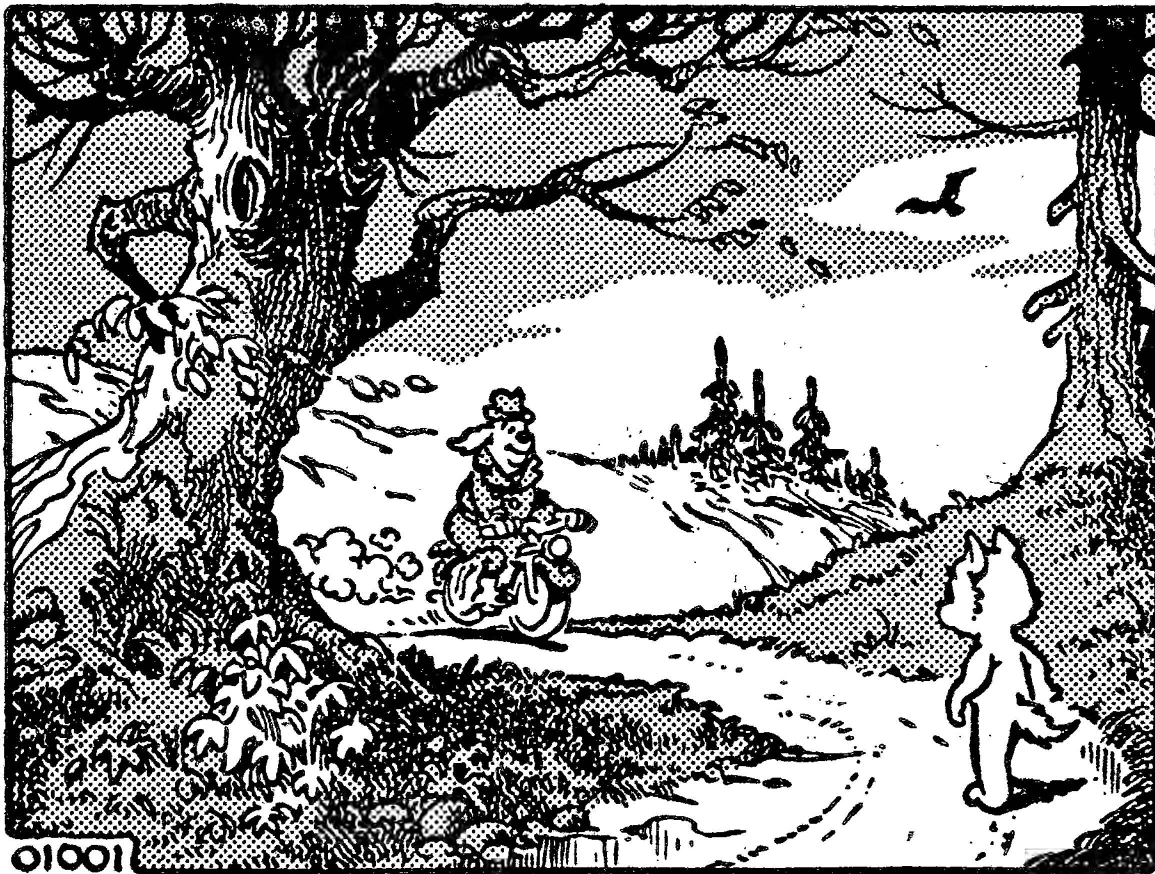




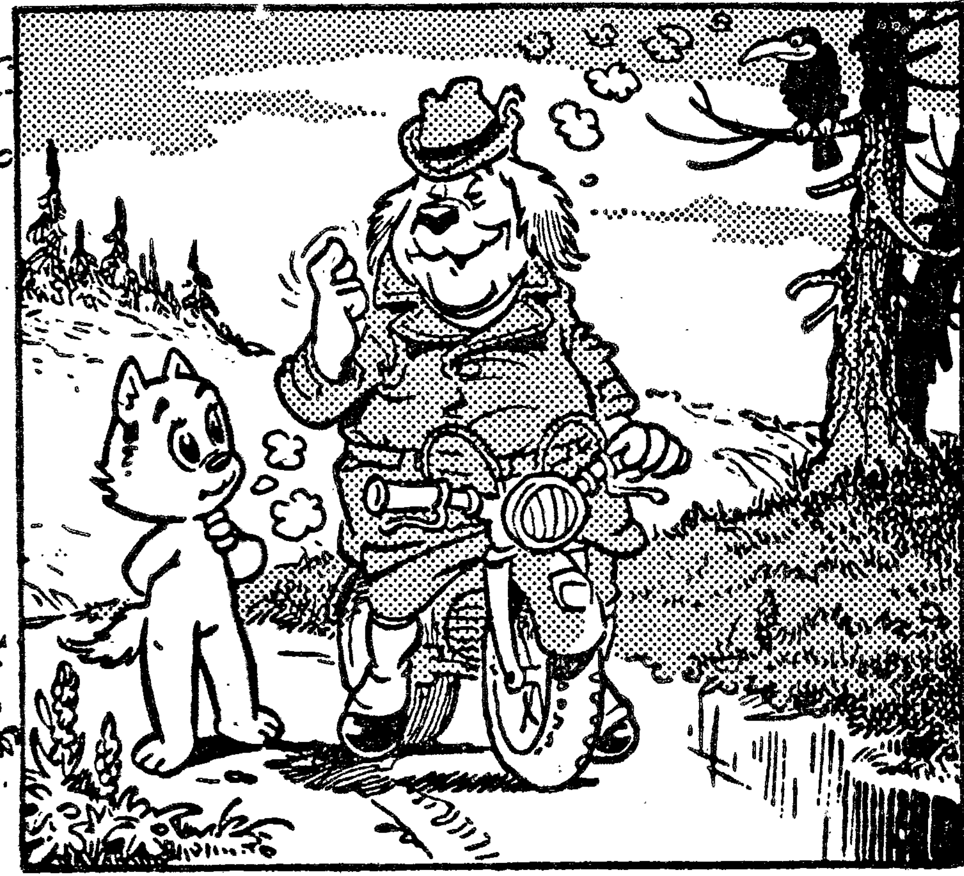
01000 In de hall van Bommelstein hing de geur van belegen stof, en de stilte werd er slechts verbroken door telefoongerinkel.
„Zelfs geen gebakken eitjesgeur", prevelde de huiswaarts kerende heer. „Maar de trek is me vergaan, omdat ik mijn maag vol heb van mevrouw Doddels leed. Ach, ik heb alles verkeerd aangepakt! De eenvoudige geeft wat hij te veel heeft, stond er in de almanak, en een heer van mijn stand doet zoiets natuurlijk altijd in stilte; terwijl ik... Ach, het is allemaal héél vreselijk, en nu wordt er nog opgebeld ook".
Hij ging lusteloos naast het toestel zitten en nam de hoorn op. Het was de heer Puleer van de Rommeldamse Bank, die hij aan de lijn had.
„Hebt u ons schrijven onvangen?", vroeg deze. „De termijn van uw uitstaand kapitaal vervalt vandaag, en omdat het nogal gegroeid is, wil ik graag weten wat u er mee doen wilt".
"Heel gewoon", sprak de heer Ollie dof. „Geven wat ik te veel heb. Maar vooral stilletjes. Aan wat? O, gewoon; nuttig. Nuttig voor iedereen. Ik bedoel; algemeen. Ja, nut van het algemeen, als u begrijpt wat ik bedoel".
Hij verbrak de verbinding, en de heer Puleer staarde verbaasd in het apparaat.
"Nut van het Algemeen", vroeg hij zich af. "Welk fonds is dat? Nooit van gehoord. Zal een deskundige moeten raadplegen. Die grote beleggers hebben soms ideeën die de beurs vreemd kunnen beinvloeden".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





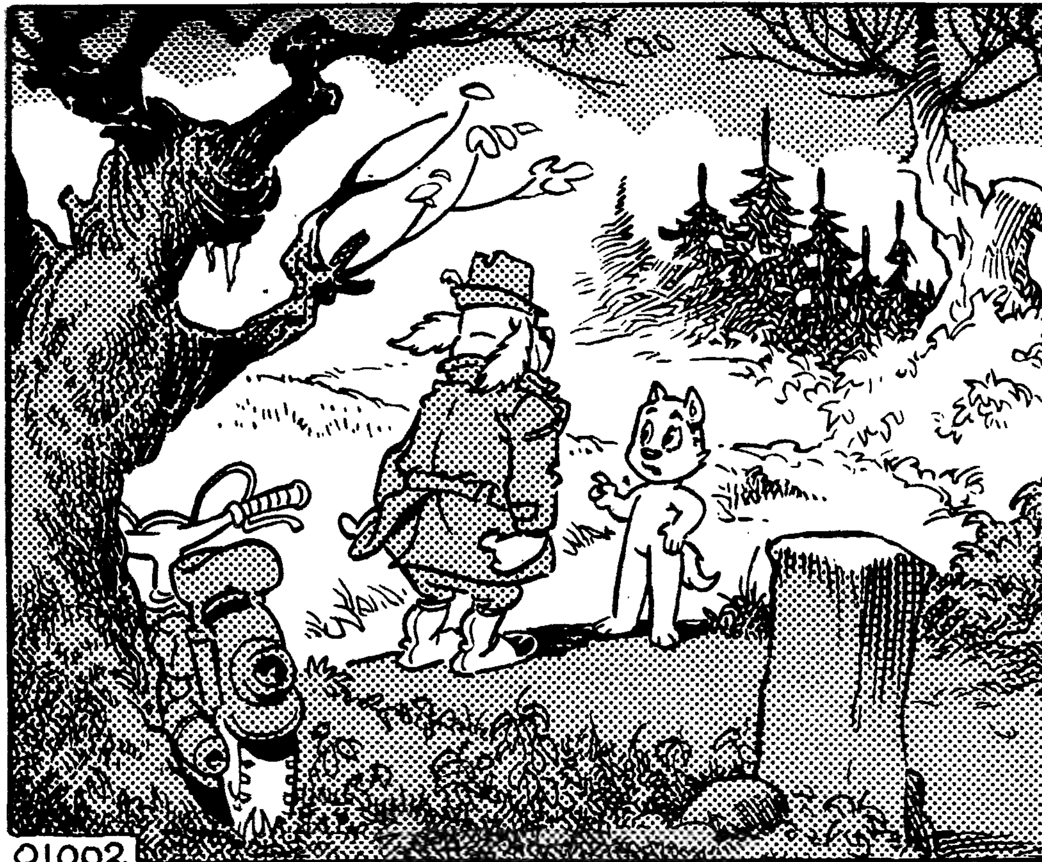


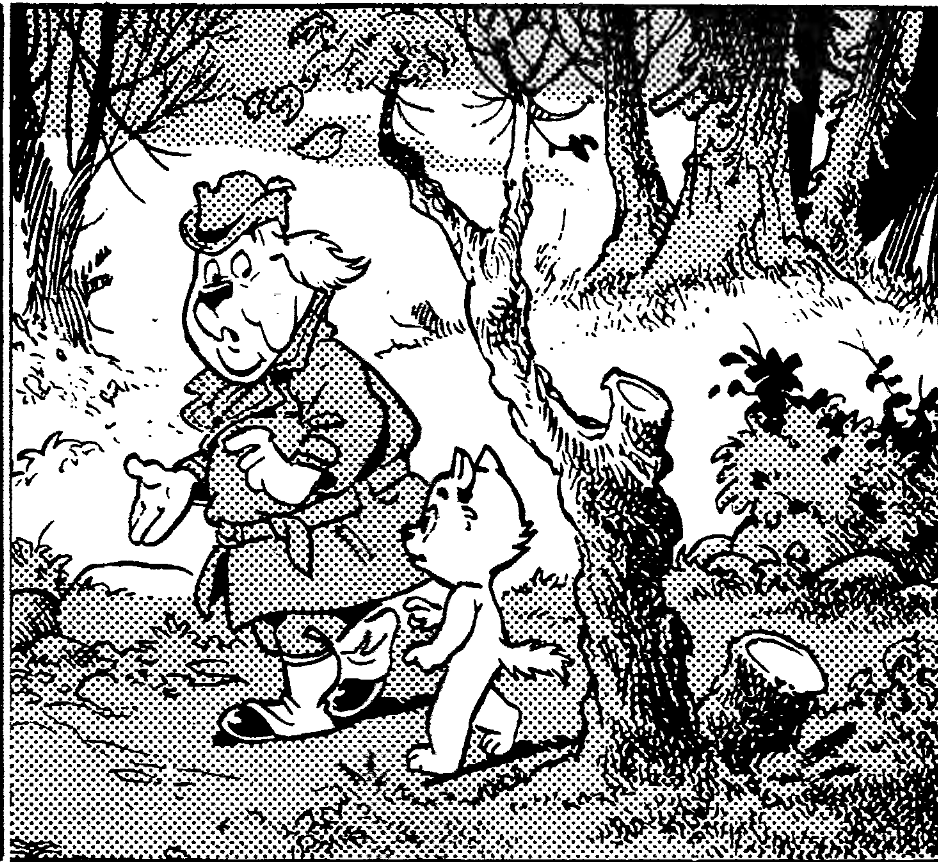
01001 Op het pad van Bommelstein naar de hoofdweg is meestal niet veel verkeer en het geluid van een naderende stoomfietser trok dan ook de aandacht van Tom Poes, die daar liep te wandelen. Tot zijn verbazing zag hij dat het Joost was, en hij bleef nieuwsgierig staan.
„Dag, jongeheer", sprak de bediende remmend. „Ik ben zo vrij geweest een Bromota te kopen, en nu wil ik graag uw opinie hebben. Hoe vindt u hem, als ik vragen mag?"
„Erg mooi", zei Tom Poes. „Hoe kom je eraan?"
„Door het kunstje van Duimelot", legde Joost uit. „Ik wist niet, dat het in mijn vermogens lag, maar ik kon mijn biljetje van 25 verdubbelen door er over te wrijven. Het stond in de almanak, zodoende".
„Wat daarin staat is toch onzin?", vroeg Tom Poes. „De vorige keer vertelde je me zelf, dat je alleen maar modder en een valse dukaat gevonden had".

„Maar dit was de nieuwe aflevering", zei Joost. „En deze komt uit; wat heel prettig voor mij is, als onvermogend persoon zijnde. De bankbiljetten waren echt. Ik heb ze laten keuren door een geleerde bij de bank".
„Dat is een vreemd geval", zei Tom Poes. „Hm, geld verdubbelen door erover te wrijven? Nooit van gehoord. Maar je zal heel wat gewreven hebben voordat je genoeg had voor een motor. En je kan natuurlijk almaar doorgaan".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder

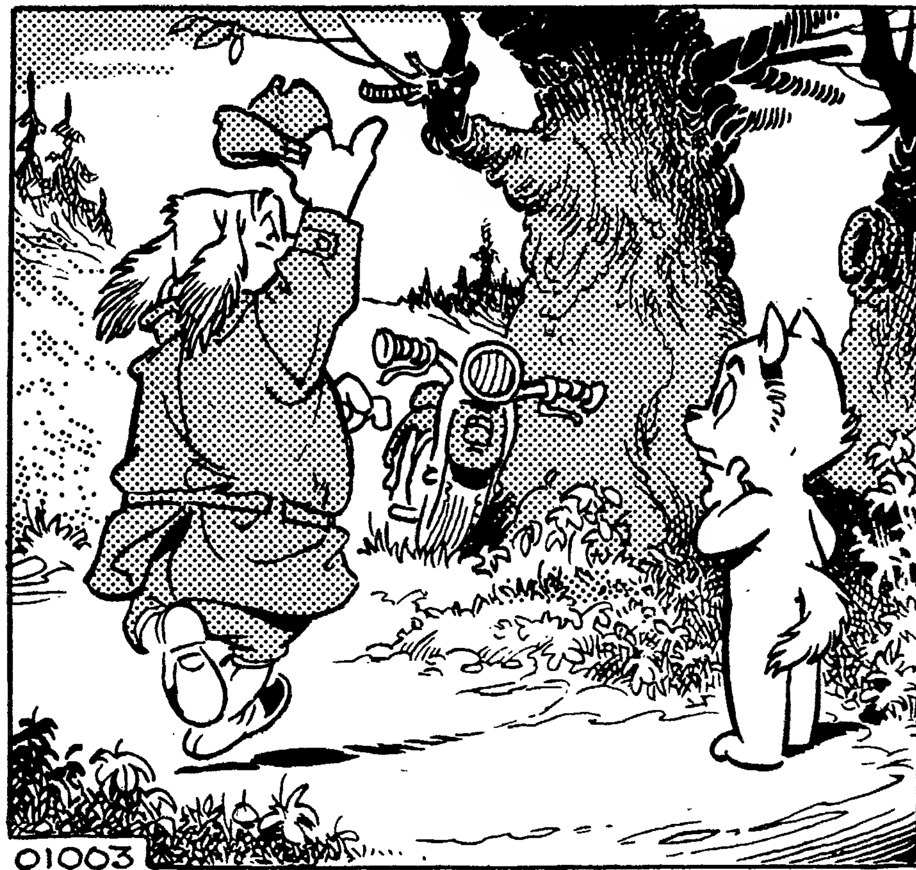




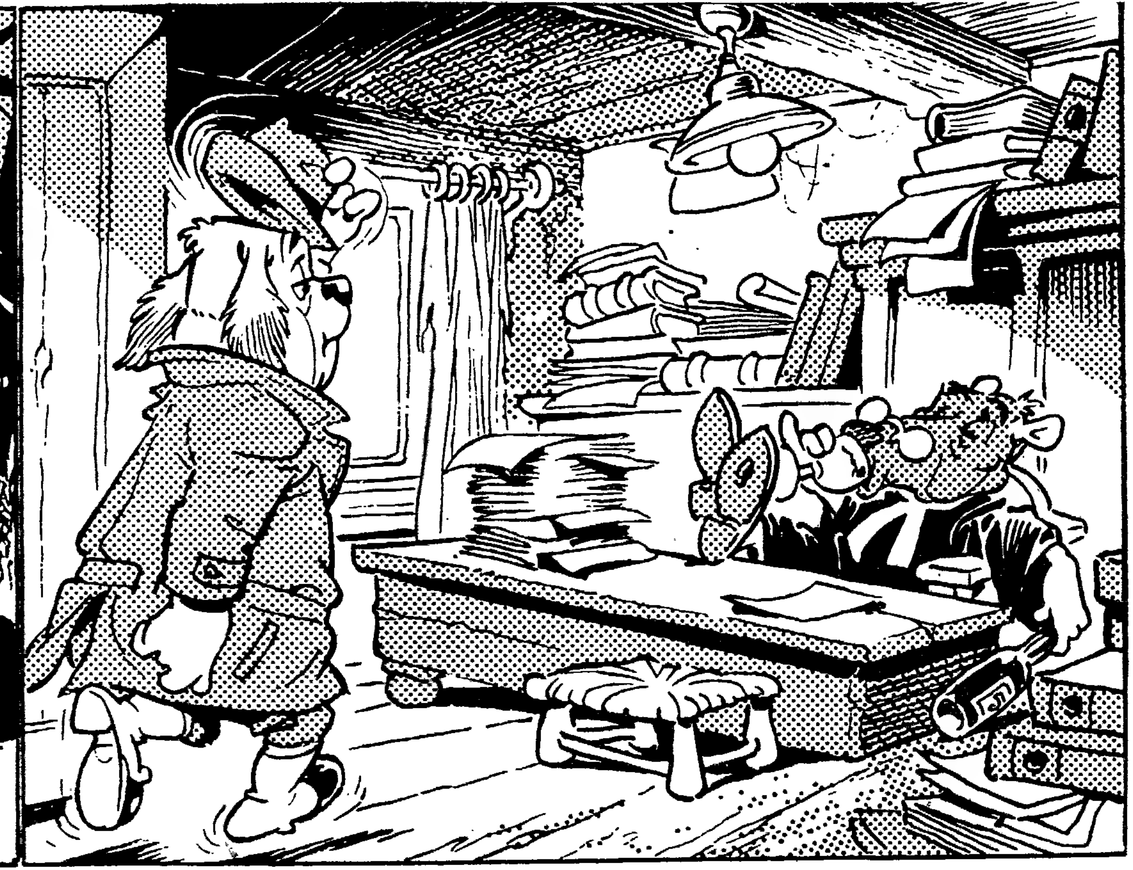

01002. Joost stapte af, en zette zijn motor tegen een boom aan.
„Al rijdende ben ik zo astrant geweest eens na te denken”, sprak hij. „En zodoende heb ik mij afgevraagd hoe ik mijn gave het beste kan gebruiken”.
„Waarom verdubbel je alleen lapjes van 25 florijnen?”, vroeg Tom Poes. „Kan je het niet met grote biljetten doen?”
„O ja, dat is geen kunst”, verklaarde Joost. „Maar ik speel geen mooi weer met andermans geld. Ik heb mijn trots en ik had alleen een briefje van 25. Klein maar fijn, ziet u? Maar nu ik de gave eenmaal ontdekt heb, voel ik, dat ik hem moet gebruiken, zodat ik mij ontplooien kan. Maar hoe? Wat zou u mij aanraden?”
„Hm”, zei Tom Poes. „In jouw geval gaat men meestal zaken doen. Maar dat is moeilijk, als je het klein maar fijn wilt houden”.
„Net als ik dacht”, hernam Joost peinzend. „Het is niet gemakkelijk voor een eenvoudig persoon; ik kan me beter tot een geleerde wenden. Heer Olivier belde wel eens met een zekere meester Woordkramer, als hij moeilijkheden had. Zou ik in mijn positie...”
„Je moet het zelf weten”, zei Tom Poes. „Die almanak bevalt mij niet. Ik zou dat geld liever voor iets nuttigs gebruiken. Om anderen te helpen, bijvoorbeeld”.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







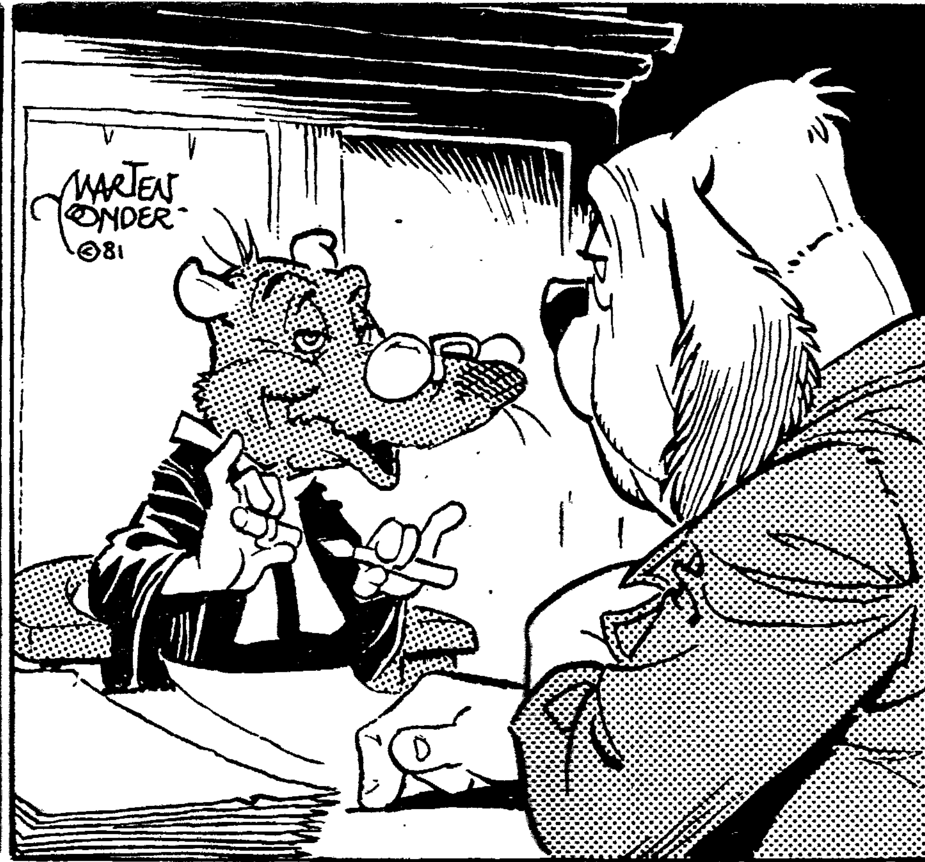
01003 Joost keerde zich om en liep terug naar zijn nieuwe motor.
„Het was heel vriendelijk van u mij te helpen, jonge heer", zei hij afscheid nemend.
Tom Poes keek hem nadenkend na. De almanak begon hem dwars te zitten, want hij wist zo langzamerhand wel, dat voorspellingen die uitkomen gevaarlijk zijn. Maar Joost had zoiets nog nooit meegemaakt, en hij raasde dan ook met knallende motor en stoutmoedige gedachten terug naar de stad.
„Zonde van de benzine natuurlijk", sprak hij tot zichzelf. „Dat heen-en weer-gerij is geldverspilling voor iemand die zich de kramp in de vingers gewerkt heeft. Als zakenman houd ik daar niet van. Maar de raad die ik heb gekregen, was goed. Zo'n meester weet vast wel hoe een zakenman zijn geld het beste kan gebruiken, als ik zo parmantig mag zijn".

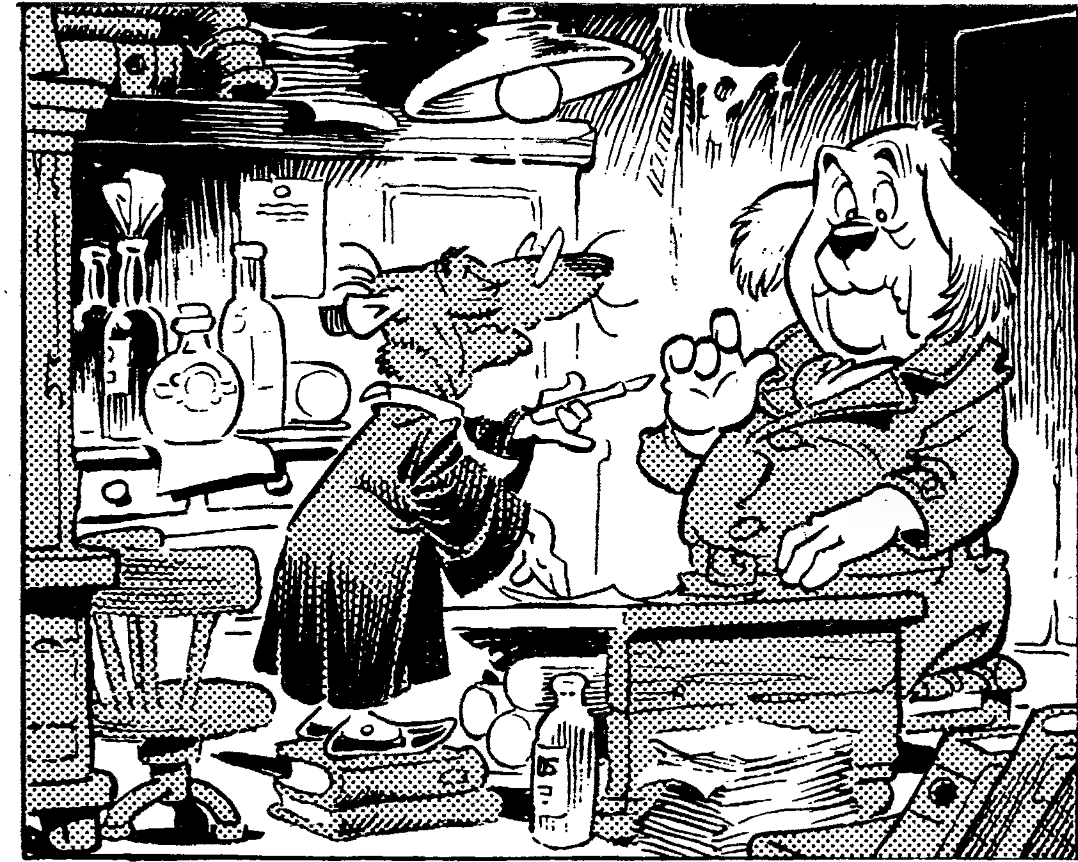
Dat was waar. Meester Woordkramer had genoeg ideeën hoe men zijn geld kan gebruiken, maar door omstandigheden had hij niet veel cliënten die ernaar luisterden. Toen Joost binnentrad, zette hij dan ook snel zijn glas en zijn voeten op de grond.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01004 „Het gaat om wat geld, dat ik gespaard heb", legde Joost uit. „Met uw goedvinden heb ik er hard voor gewerkt door het te verdubbelen. Verdubbeld en verdubbeld en verdubbeld..."

„Dat is een hele verdubbeling" prees de rechtsgeleerde. „U zult wel heel wat hebben".

„Zoveel als er nodig is", hernam de bediende. „Ik moet alleen mijn vingers wat ontzien, door de krampen. Maar ik wil graag uw raad hebben, want ik weet niet precies, wat ik ermee moet doen".

„Dan bent u aan het goede adres", riep meester Woordkramer uit. „Ik raad u aan een enveetje op te zetten en in onroerend goed te gaan".

„O, juist", mompelde Joost. „Een enveetje, ja, ja. Maar het moet wel nuttig zijn. Anderen helpen en zo, zei de jongeheer..."

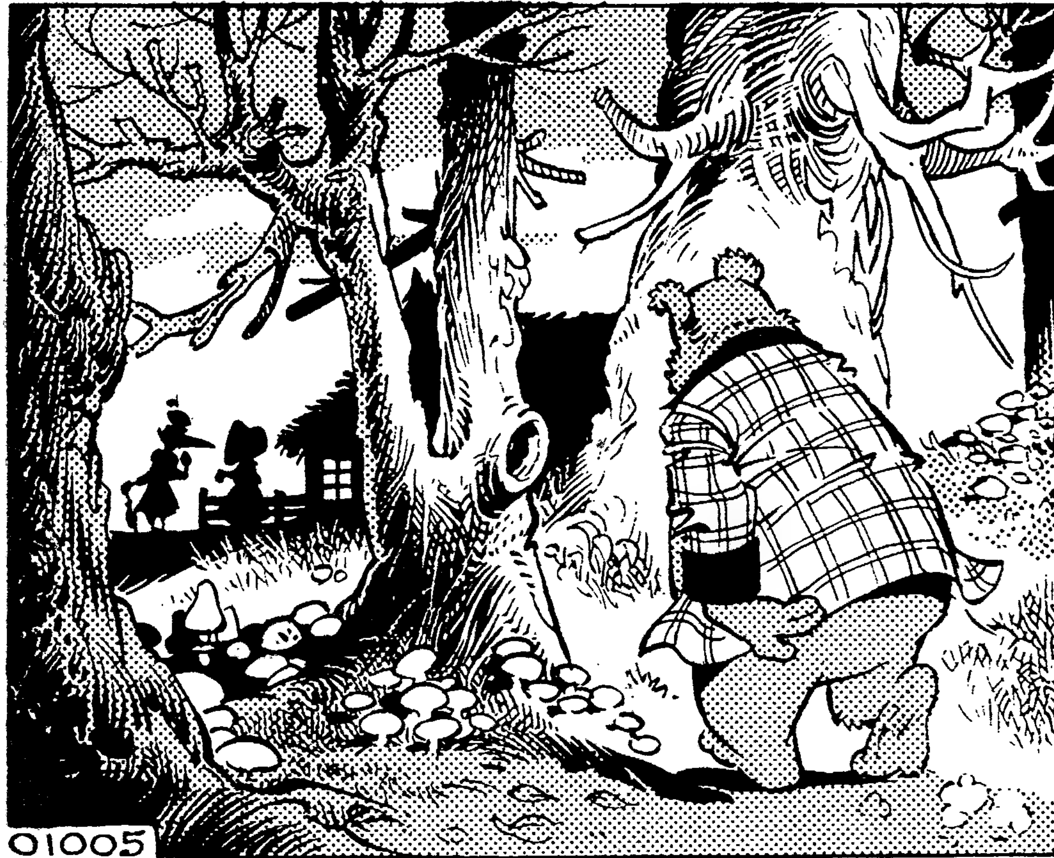
„Precies mijn idee", gaf de ander toe. „We gaan in de woningbouw, u en ik. We maken een grote onderneming, met aandelen op de beurs, en we kopen krotten en braak land. We doen half om half; u het geld en ik de kennis. Nuttig, hoor! Wacht, ik zal even een stukje opmaken".

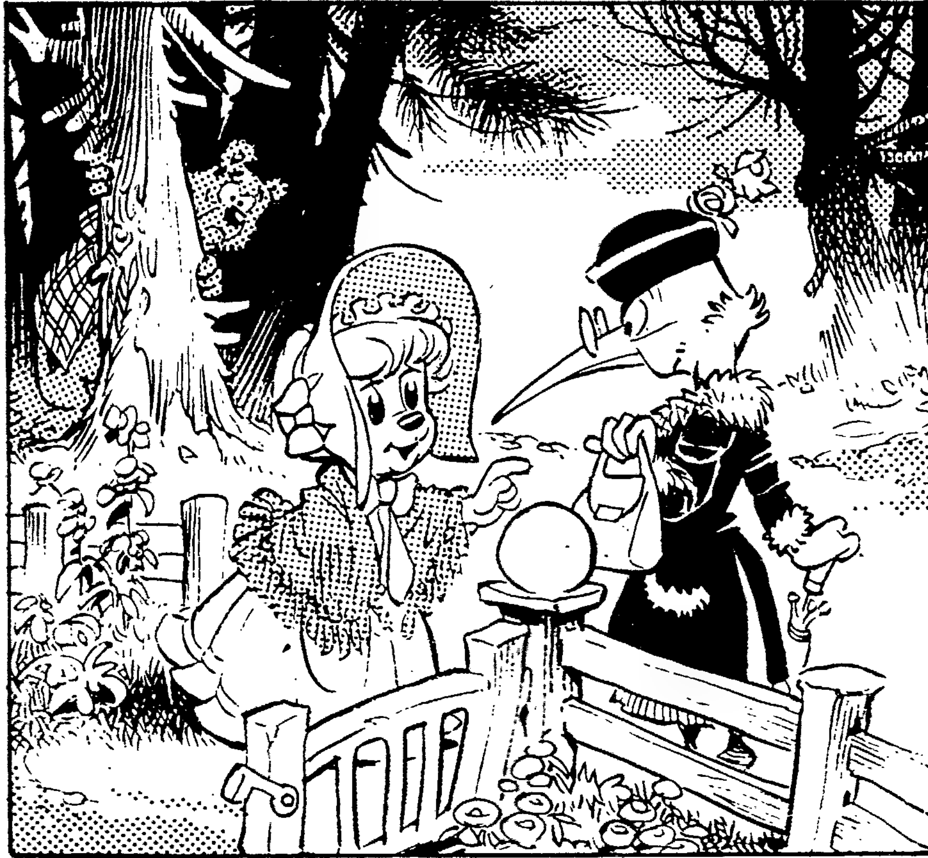
Daar had de bekwame rechtskundige niet lang voor nodig, en even later schoof hij een papier en een penhouder over het bureau.

„Hier tekenen", sprak hij wijzend. „Dan ga ik een begin maken met de NV, eh... De NV Tot Nut van het Algemeen! Wat zegt u daarvan?"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01005. Terwijl Joost in zaken ging, liep heer Bommel verkommerd over de weg. Zijn maag en zijn geweten knaagden, en omdat ook zijn hart ernstig bezeerd was, begaf hij zich opnieuw naar het huisje van zijn buurvrouw.

„Ik zal het goed maken", beloofde hij zichzelf. „Ik zal mijn gemoed openleggen en duidelijk maken wat er in mij omgaat. Dat heeft vroeger ook altijd geholpen. Doddeltje is een hoogstaande dame... Mevrouw Doddel, bedoel ik. Ze zal altijd een heer in omstandigheden helpen".

Op dat moment drong het geluid van stemmen tot hem door, en omdat hij zag dat zijn buurvrouw niet alleen was, verborg hij zich haastig achter een boom.

„Ja, héél onverwacht", hoorde hij haar zeggen. „Ik kreeg een brief met de middagpost. Van een notaris. En het is een neef die ik helemaal niet ken. Maar omdat er verder geen familie is, ben ik zijn enige erfgenaam. Vind je het niet enig?"

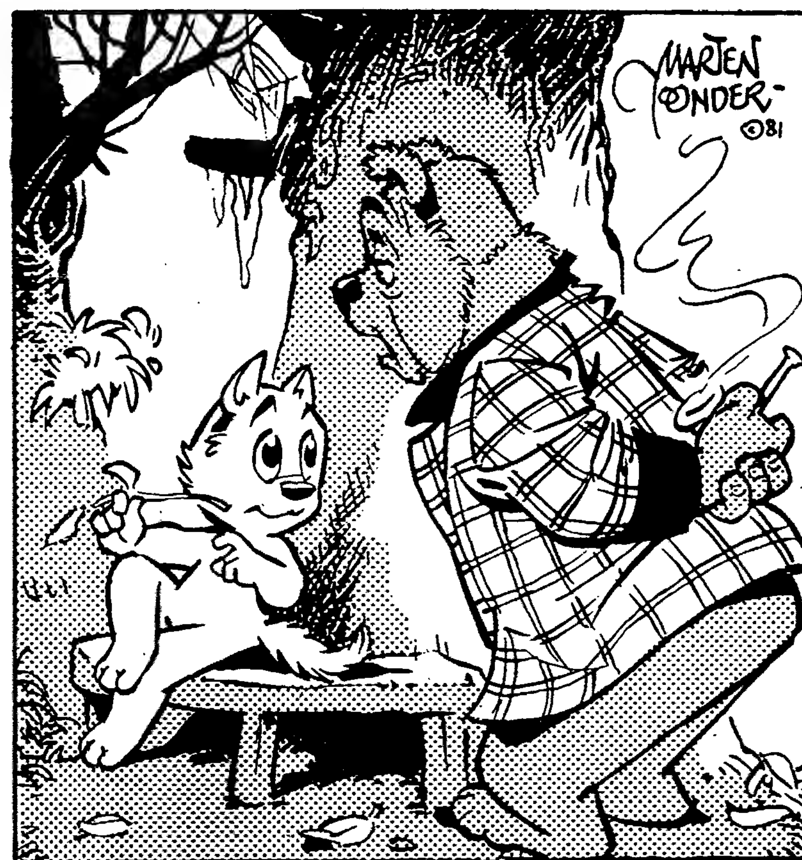
„Hoe bestààt het?", riep de weduwe Hooinaald uit. „Het is gewoon te gek".

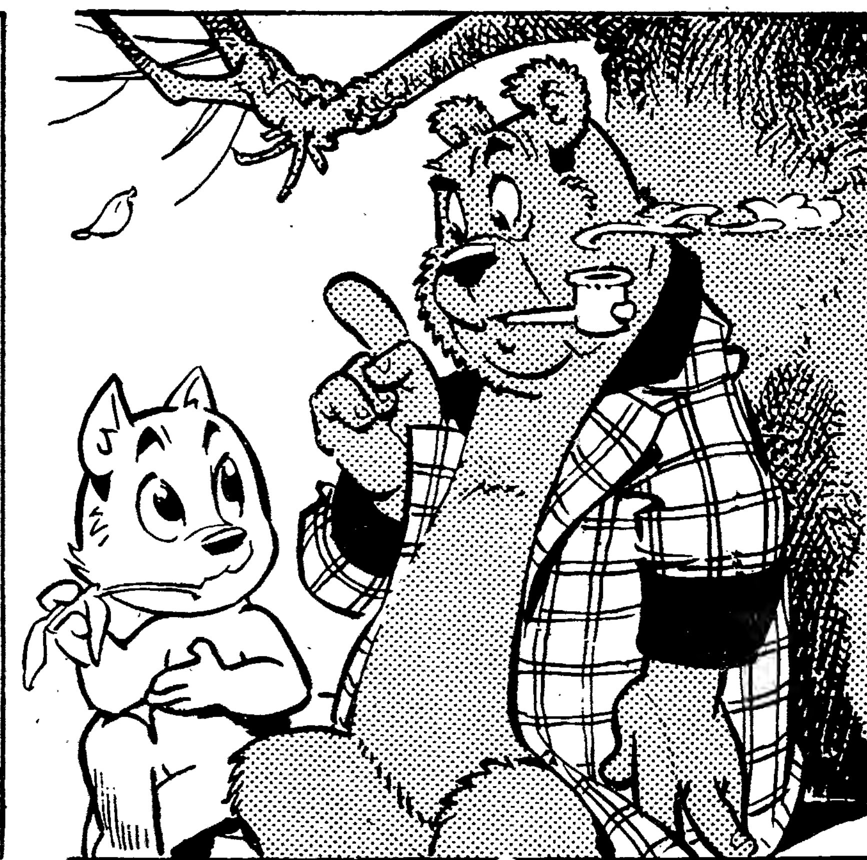
„En weet je wat het allervreemdste is?", vroeg juffrouw Doddel. „Het stond precies zo in de nieuwe almanak, die ik met dezelfde post kreeg. Sterk, hè?"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01006 Heer Ollie luisterde niet langer naar het opgewonden gebabbel van juffrouw Doddel. Hij verliet zijn schuilplaats en begaf zich met naar binnen gekeerde blikken huiswaarts.

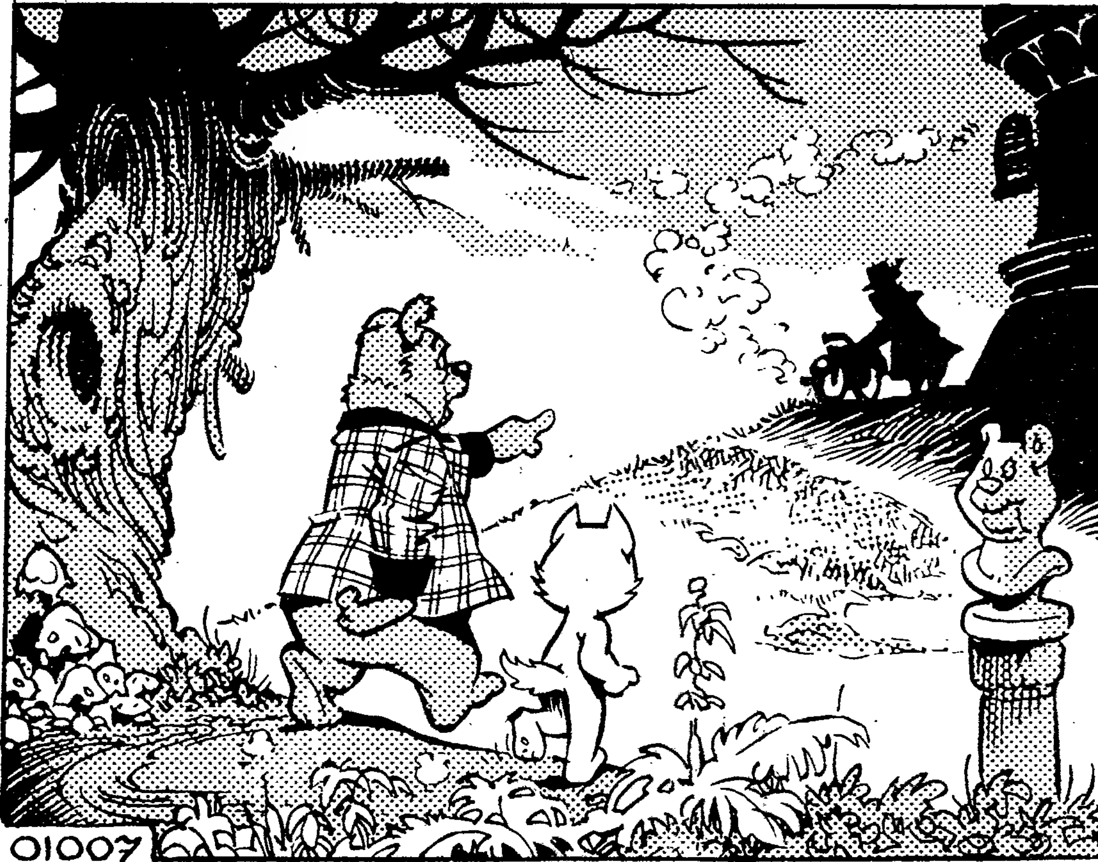
„Daar hoef ik niet meer te komen", sprak hij droevig tot zichzelf. „Ze heeft een erfenis gehad met de middagpost, nadat ik haar servies had afgebroken, zodat ik voortaan te veel ben. Ik zie dat heel duidelijk in..."

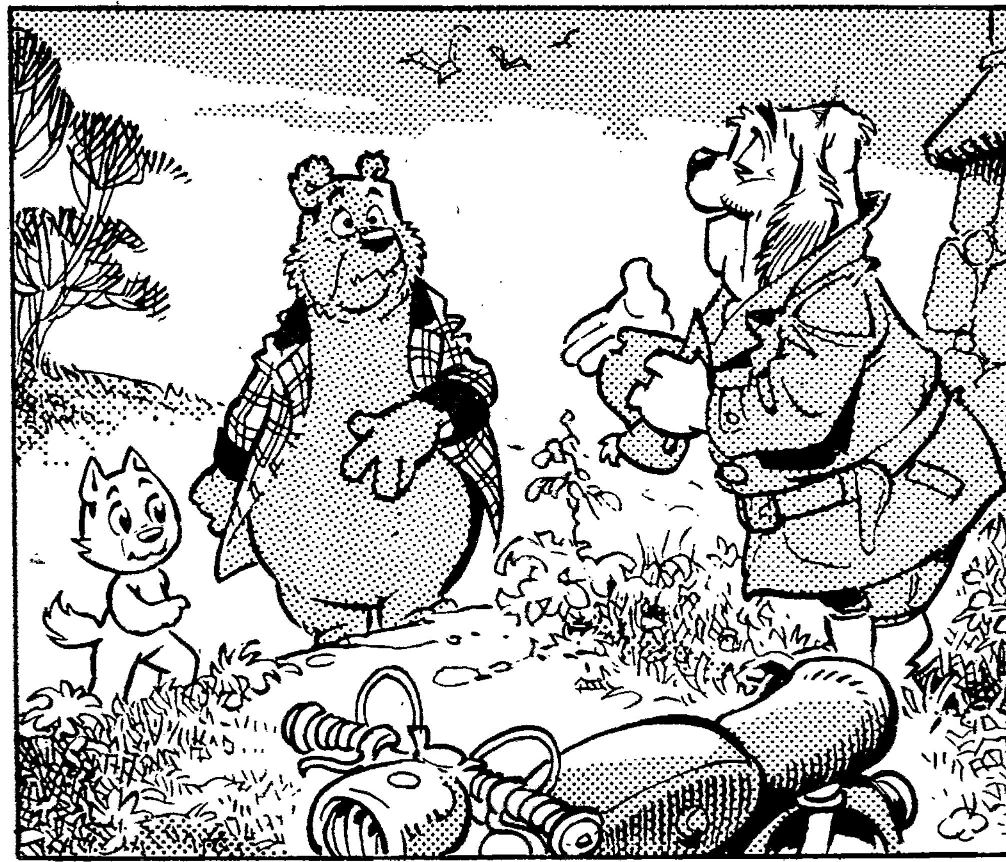
„Is er iets?", vroeg Tom Poes, die hem zo mompelend zag passeren. Heer Bommel schrok op en bleef bij het bankje staan. „Dat zou ik denken, jonge vriend", zei hij gebroken. „Het is te laat. Ik bedoel: ik ben te laat, zodat ik het niet meer goed kan maken, wat ik had kunnen doen, ls ik de almanak maar beter gelezen had. Het is heel vreselijk".

„Hm", zei Tom Poes. „Er is iets raars met die almanak. Ik zat juist aan dat ding te denken". „Zeg niet, dat het allemaal onzin is", waarschuwde heer Ollie. „Bij Doddeltje is het uitgekomen. Bij mevrouw Doddel, bedoel ik, zodat ik in het vervolg beter onbegrepen thuis kan blijven". „En bij Joost ook", vulde Tom Poes aan. „Dat is het juist. Onzin is het niet, maar ik zou wel eens willen weten, wat het dan wèl is. Het deugt niet".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





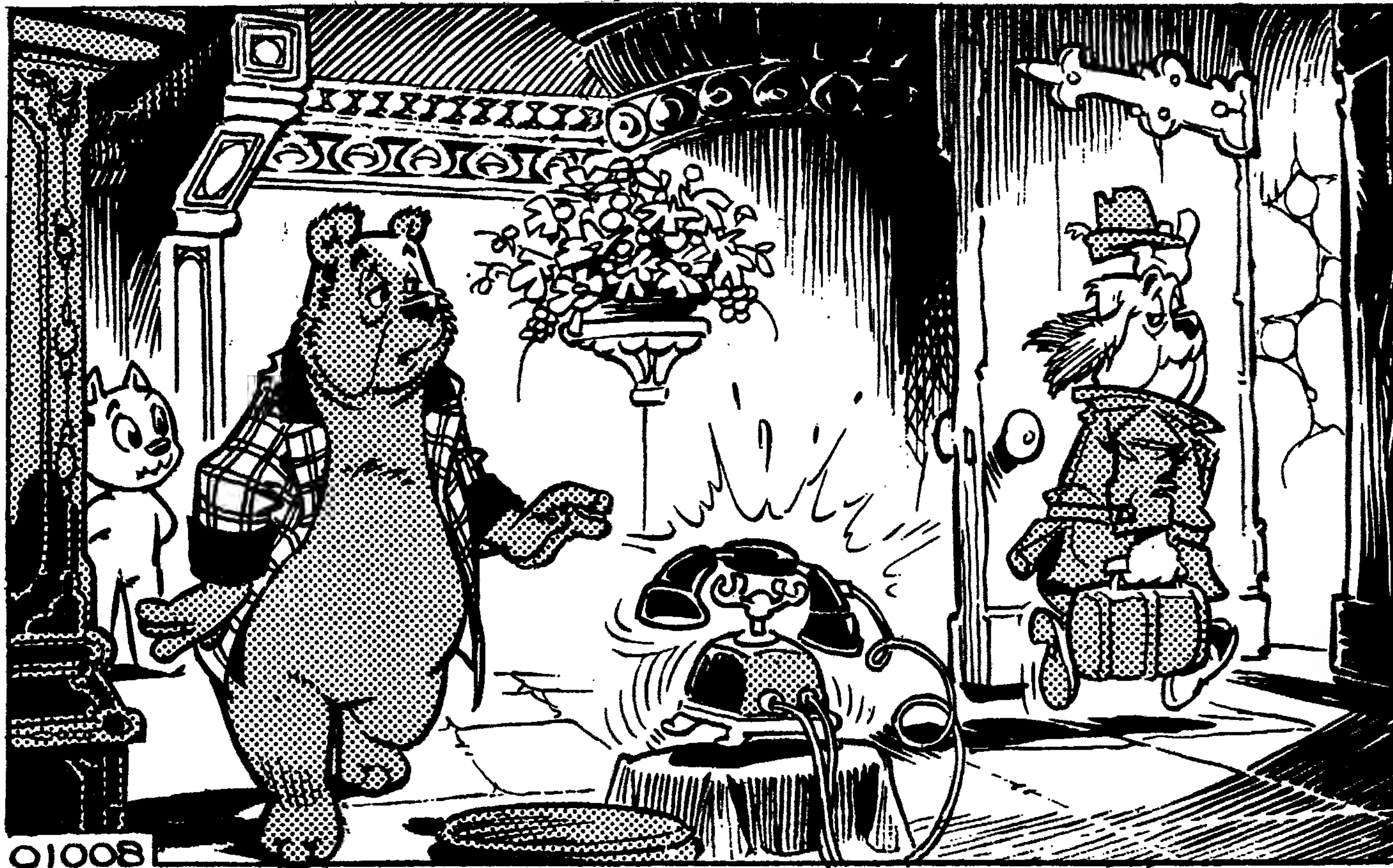

01007 „Dat vorige nummer was gewoon maar gezwam", zei Tom Poes, terwijl hij heer Ollie naar Bommelstein volgde. „Maar dit is ineens anders. Ik zou wel eens willen weten wie die dingen schrijft". Heer Bommel luisterde niet. Na het beklimmen van een heuvel had hij een goed uitzicht op zijn huis gekregen, en daar zag hij iemand bij een ronkende machine staan. „Wat is dat", vroeg hij ongerust. „Dat is Joost", zei Tom Poes. „Hij heeft een motor gekocht". Dat was waar, zoals oplettende lezertjes weten. Maar toen zijn werkgever de toren naderde, had hij het mechaniek stilgelegd en zijn hoedje afgenomen.

„Excuseer, heer Olivier", sprak hij. „Na al die trouwe dienst, die u zo goed was te memoriseren, heb ik mijn omstandigheden gebeterd. Ik verstout mij mijn ontslag aan te bieden, want ik ga in zaken, met uw goedvinden".

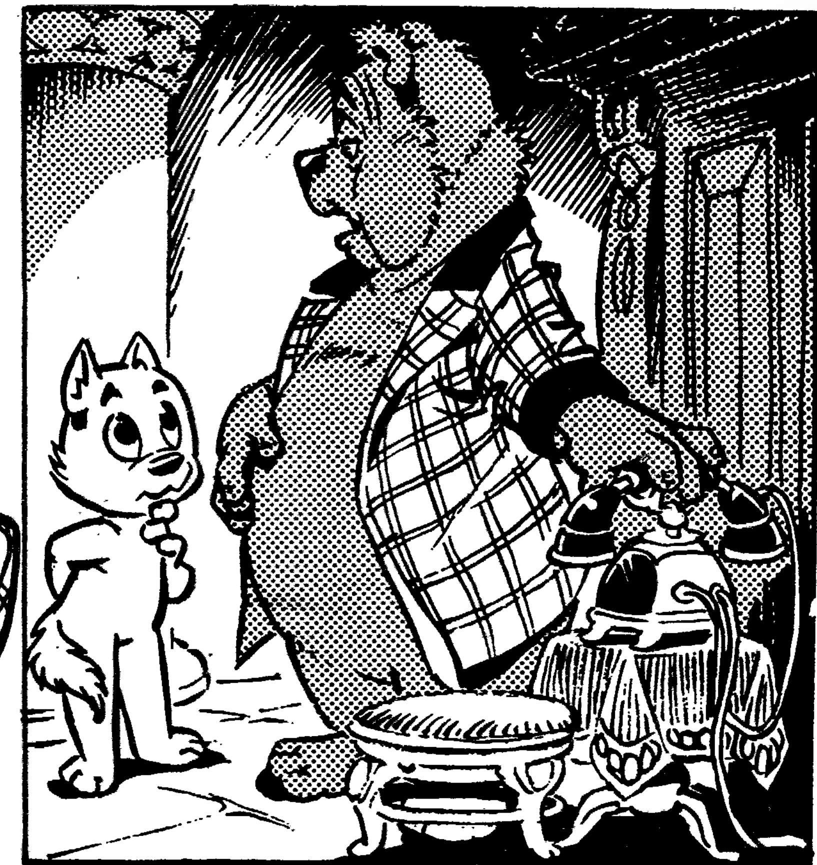
„In z-zaken?", herhaalde heer Ollie ontsteld. „En ik dan?" „Ik zou u de lezing van de almanak willen aanraden, als ik zo vrij mag zijn", hernam de knecht. „U zult daar zeker baat bij vinden".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01008 - „Hoe kan ik baat vinden, als ik niet eens een maaltijd krijg?", vroeg heer Bommel zich bitter af. Hij betrad de hal waar de telefoon stond te rinkelen en keek terneergeslagen naar Joost, die zijn koffertje had gehaald.

„Bedankt voor de langdurige, trouwe dienst, heer Olivier", zei de oudbediende. „Voor een maaltijd kan ik u hotel De Gebraden Haan aanbevelen. Ik ken de bardame daar; zodoende. En ik wens u het uitkomen van uw wensen toe, als u me toestaat".

Zo sprekende verliet hij het pand, en terwijl buiten de motor knallend tot ontploffen kwam, nam heer Ollie de hoorn op.

Al luisterende verzakte zijn door zorgen getekend gelaat nog meer, en zijn ogen namen een verwilderde uitdrukking aan.

„Is het erg?", vroeg Tom Poes, toen het gesprek was afgelopen.

„Het was de bank", verklaarde heer Bommel dof. „Ze hebben voor mijn geld aandelen gekocht van een nieuwe onderneming, die Tot Nut van het Algemeen heet".

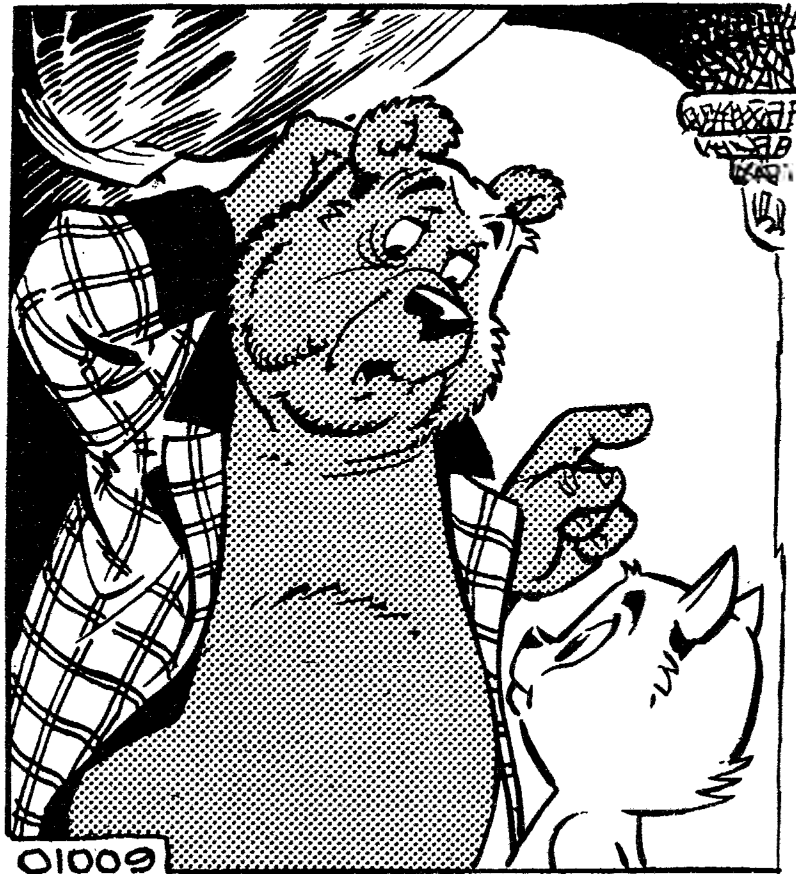
„Dat is toevallig", zei Tom Poes.

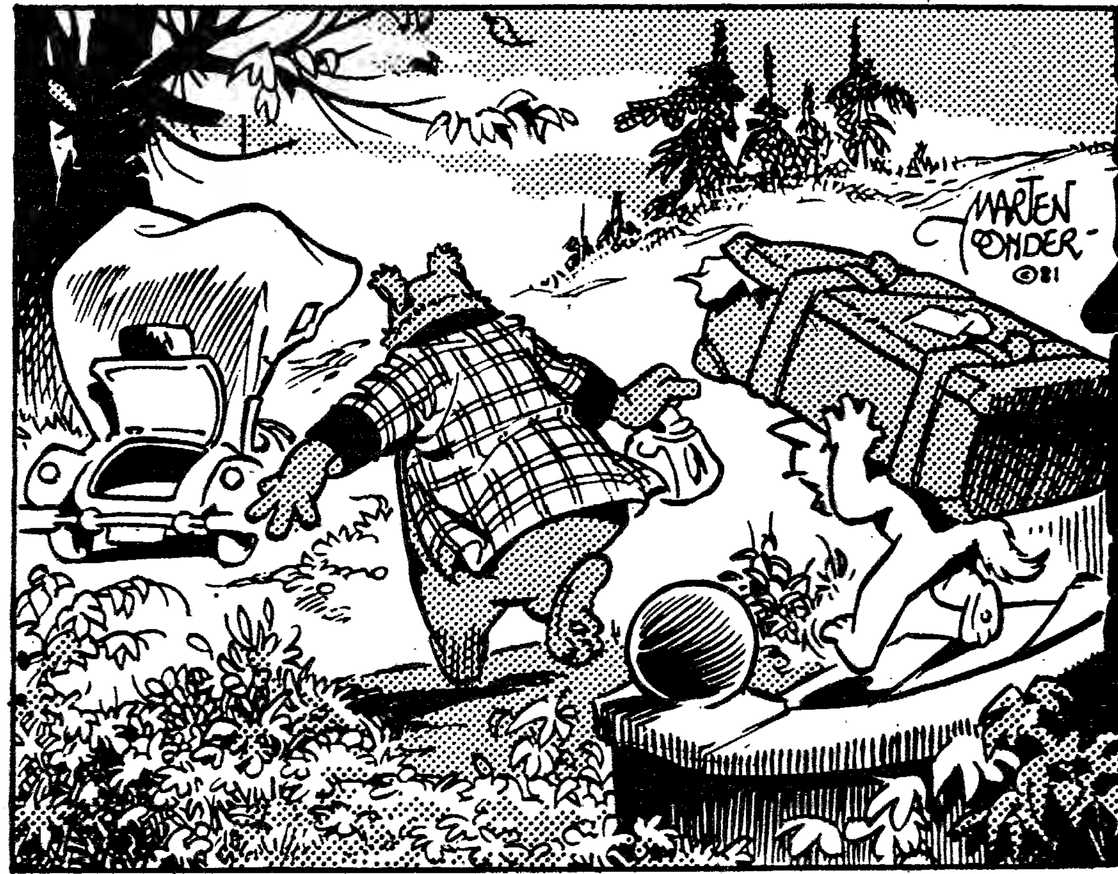
„Heel toevallig", gaf heer Ollie toe. „Maar doordat ik die aandelen heb gekocht, zijn ze aardig in waarde gestegen. Die bankheer vreest een hoos, als je begrijpt, wat hij bedoelt. Die almanak komt écht uit, want er staat in, dat de eenvoudige geluk heeft met geven".

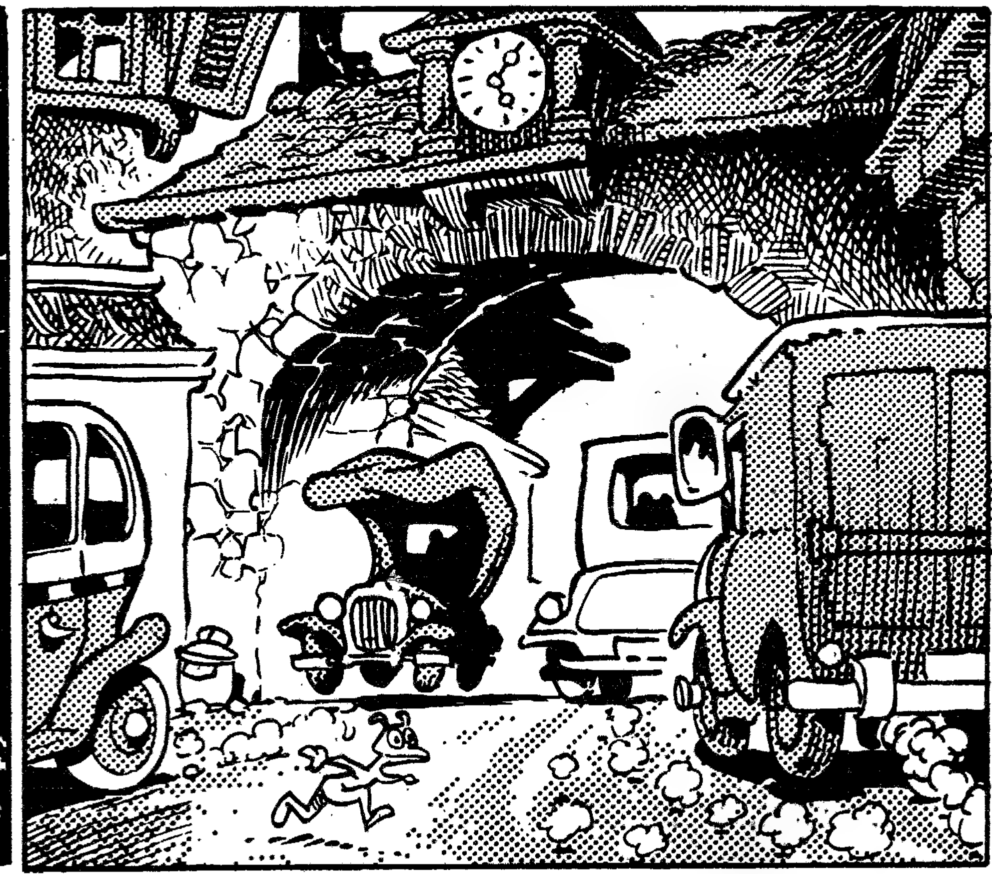
„Hm", zei Tom Poes. „U hebt niets gegeven en u ziet er trouwens ook niet erg gelukkig uit".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01009 - „Ach nee", zei heer Bommel nadat hij een poosje had nagedacht". In plaats van te geven, hebben ze aandelen gekocht. Zo'n bank doet maar. Die aandelen zijn nu wel in waarde gestegen, maar wat heb ik daar aan? Het maakt me niet gelukkig, bedoel ik. Het bewonen van Bommelstein is trouwens erg bezwaarlijk zonder Joost. Ik weet niet eens, waar hij de port bewaart, zodat ik mijn intrek maar in hotel de Gouden Karper ga nemen".

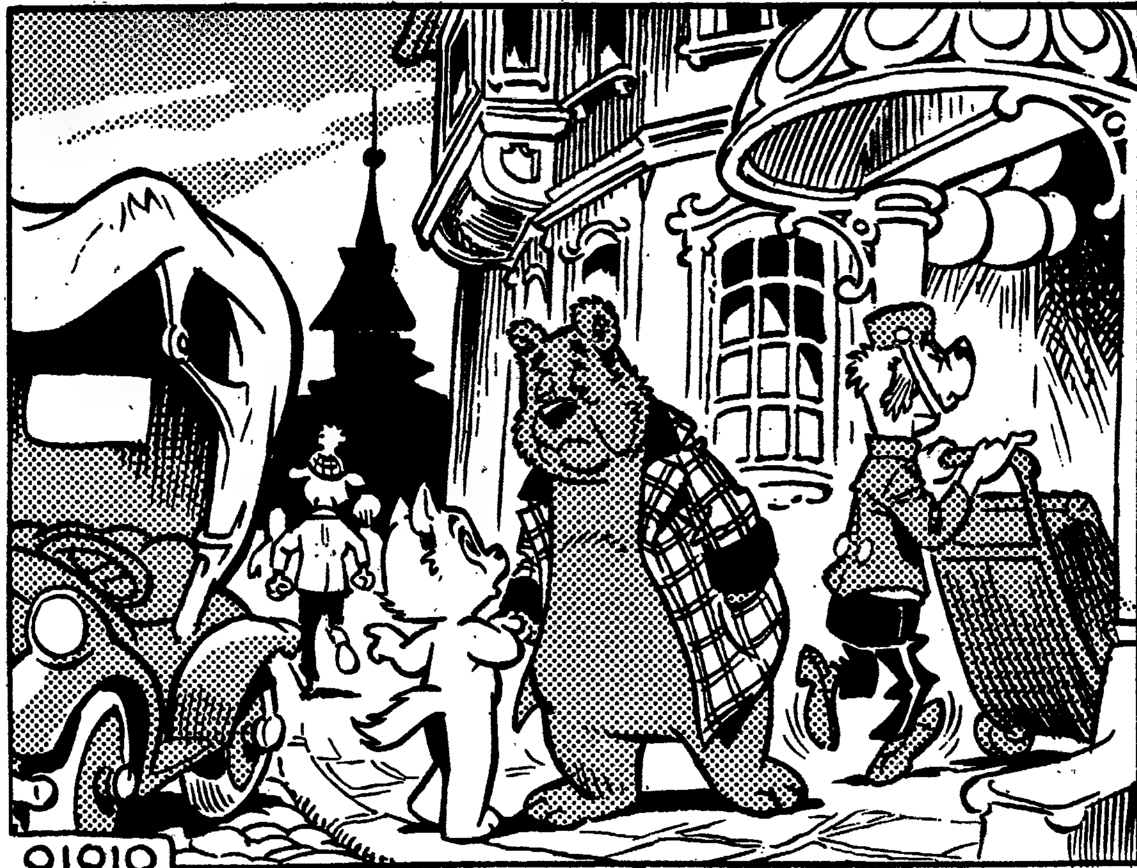
Met deze gedachte begaf hij zich naar boven om enige lijfgoederen in te pakken, en even later reed de zwaarbeladen Oude Schicht stadwaarts.

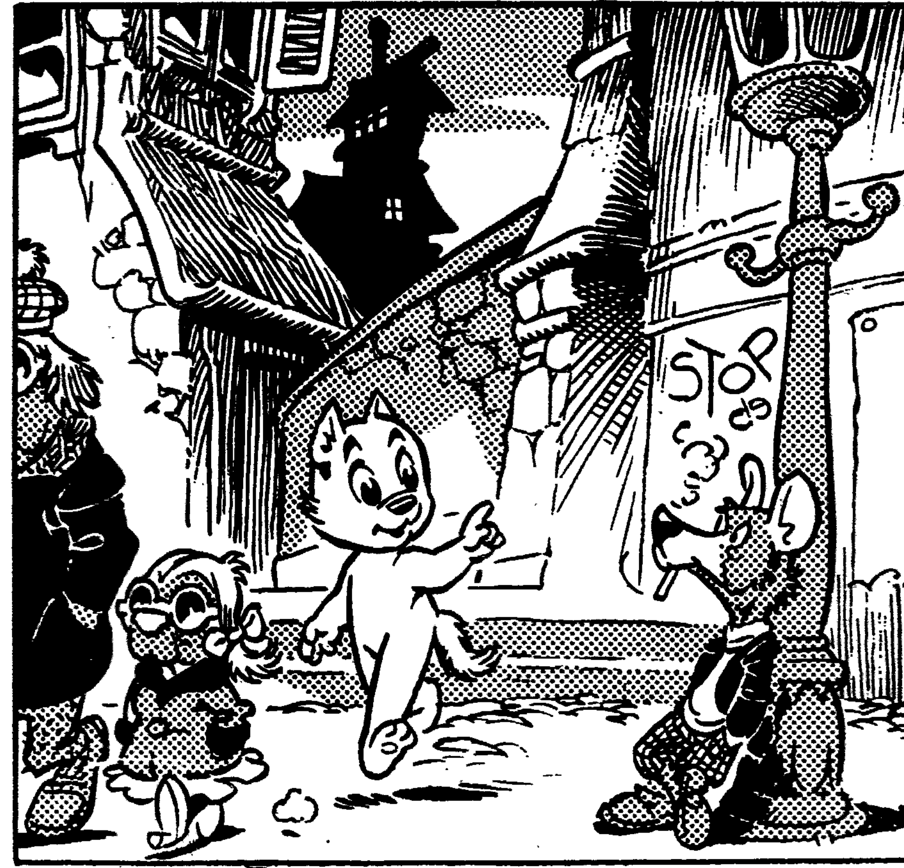
„Ik heb er nog eens over nagedacht", sprak heer Ollie. „Eenvoudige lieden denken soms dat ze door geld gelukkig worden en daarom geloof ik, dat de almanak voor hen is geschreven. Het is niks voor een heer met onderscheidingsvermogen, wat jij".

„Ik weet het niet", zei Tom Poes. „Misschien komt uw geluk nog als u hebt gegeven. maar dat Nut van het Algemeen lijkt me niet zo nuttig als ik bedoelde, want u wordt er alleen maar rijker van. In ieder geval is er iets raars met dat blaadje, en ik ga uitzoeken wat dat is".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01010 — Heer Bommel nam dus zijn intrek in hotel de Gouden Karper, en terwijl zijn bagage naar binnen werd gebracht, nam hij afscheid van Tom Poes.

"Eenzaam en vergeten," sprak hij. "Misschien denk je nog eens aan me, als je blaadjes uitzoekt. Maar maak je vooral geen zorgen; ik zal wel zien hoe ik me hier doorheen sleep."

"Ik ga in de stad beginnen," zei Tom Poes. "Hier is de meeste kans om iets te ontdekken; bij die swami Repus bijvoorbeeld."

Hij liep in de richting van de odue binnenstad, en toen hij de Hoogwaterstraat uitkwam, zag hij tot zijn verrassing de journalist Argus staan.

"Ben je vrij?" vroeg hij. „Dat treft, want ik heb een leuk nieuwtje voor je."

"Ik heb geen vrij," zei de verslaggever landerig. "Ik ben vrij, want ik heb mijn ontslag gekregen."

"Hoe kan dat?" vroeg Tom Poes verbaasd. "Waarom?"

"Omdat ik iets had geschreven wat meneer niet beviel," mompelde Argus bitter. "Zo is t'ie, die Fanth. Maar de tijd is voorbij voor lui als hij. Voor mijn part zakt hij in zijn snertkrant."

"Ja, ja," zei Tom Poes. "Vervelend voor je. Nou, ik ga maar weer eens verder..."

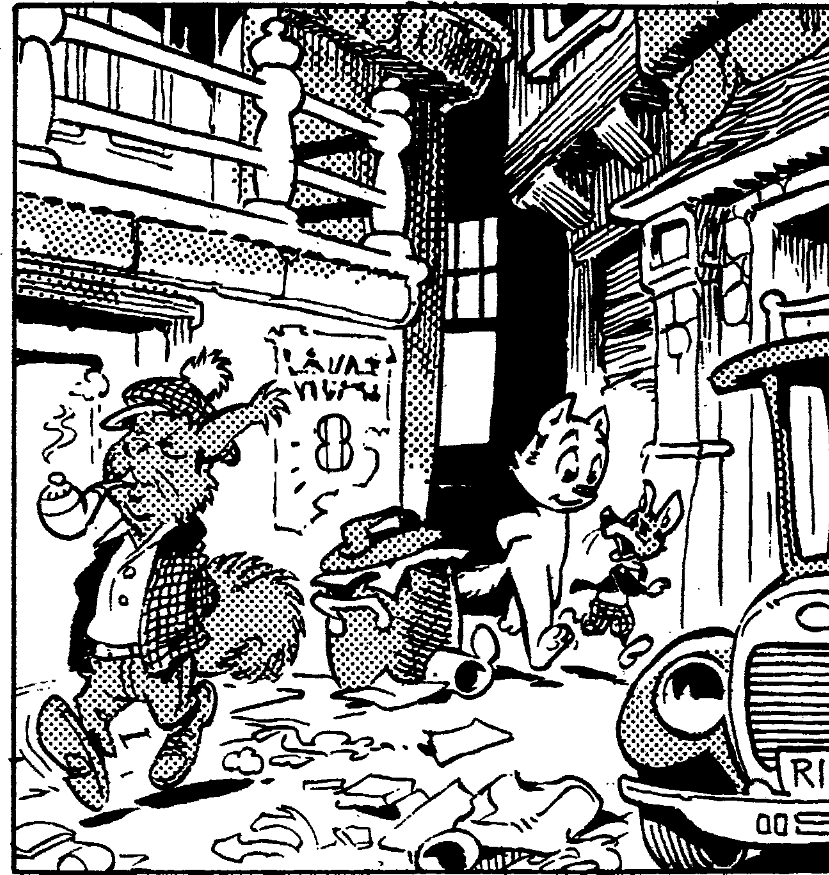
Maar nu kwam er wat leven in de ander, want men is ten slotte journalist of men is het niet.

"Wat is dat voor nieuwtje waar je het over had?" vroeg hij.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder

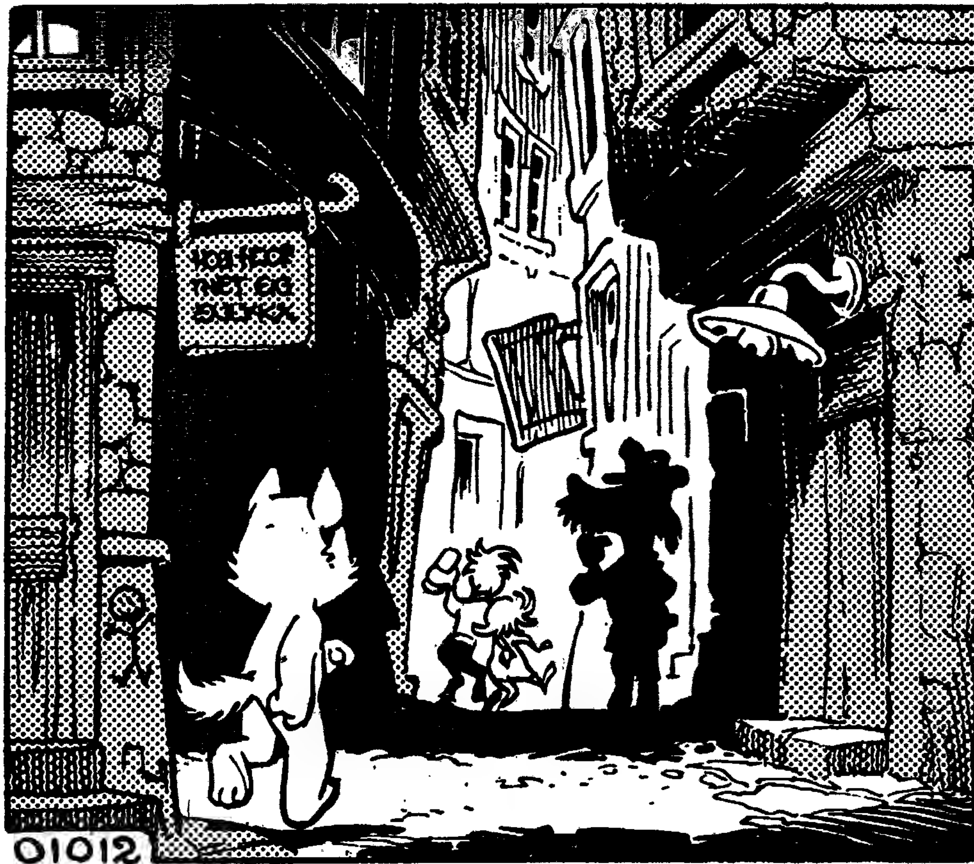


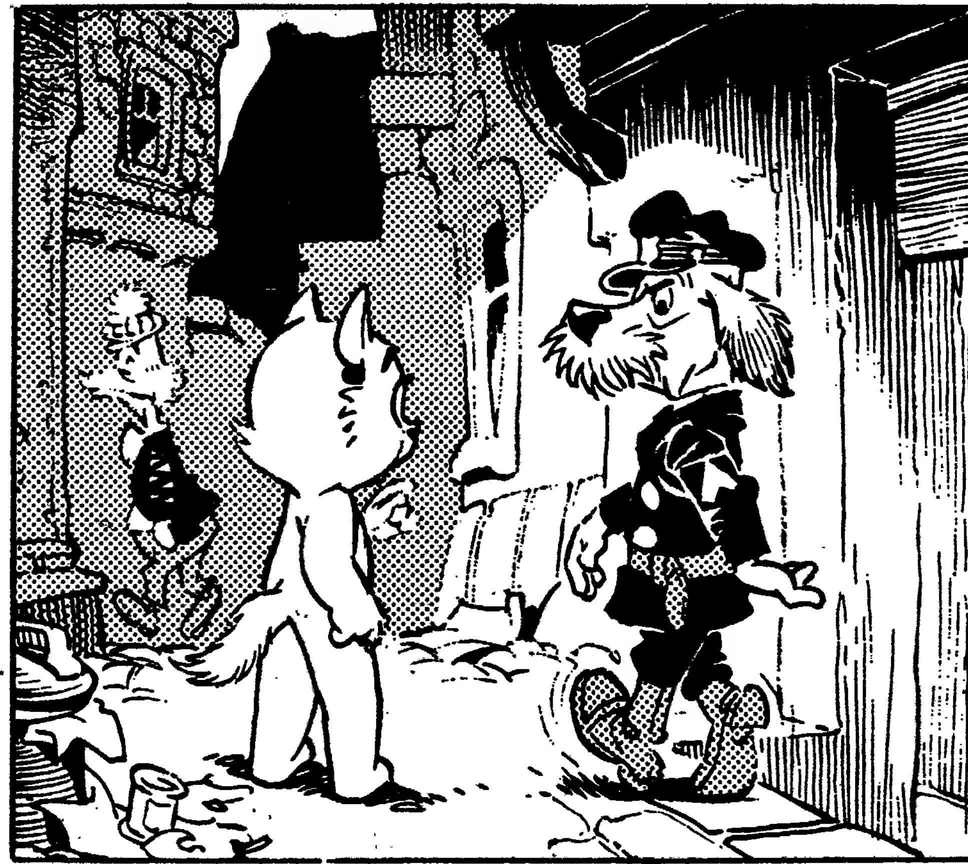



01011 — "Je hebt toch wel eens van de alamak gehoord?" vroeg Tom Poes.
"Allicht," gaf Argus toe. "Zoiets lezen ze graag; ook al is het een prul vol onzin."
"Dat was het," zei Tom Poes. "Maar het is veranderd. Wat er in het laatste nummer staat, komt uit, en wat er in je krant over stond, is waar. Wat er in de almanak gedrukt staat zal zijn loop hebben, stond er. Of zoiets."
"Ik weet er alles van," riep de verslaggever uit. "Daar heb ik mijn ontslag aan te danken."
"O," zei Tom Poes. "Nou, het is zo, hoor. Ik heb er verschillende bewijzen van gezien."
Hij vertelde wat hij had meegemaakt, en dat scheen indruk te maken op Argus. Hij liep een eindje zwijgend met Tom Poes mee door de vallende avond, en schudde verbaasd het hoofd.
"Dat is sterk," zei hij. "Ik dacht al; wat doet dat ding raar."
"Welk ding?" vroeg Tom Poes verbaasd. Maar inplaats van te antwoorden verdween de ander haastig door het poortje van de Teutsteeg.
"Dat vertel ik je later misschien wel eens," riep hij over zijn schouder. "Ik moet hier het mijne van hebben."

¬eer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01012 Tom Poes begreep dat het weinig zin had met de uitgever van de almanak te gaan praten; inplaats daarvan zwierf hij de volgende dagen in de buurt van de Sofsteeg rond. Hij is geduldig van aard en hij verwachtte dat hij op die manier misschien wel iets te weten zou komen.
Op een morgen zag hij brigadier Snuf, die in de schaduw naar het bouwvallige pand van swami Repus stond te kijken. Dat verbaasde hem natuurlijk, omdat de buurt om veiligheidsredenen door de politie gemeden werd, en hij liep op hem toe.
"Zitten jullie nog achter die almanak aan?", vroeg hij.
De brigadier, die zich net onopvallend wilde verwijderen, bleef staan en wierp hem een achterdochtige blik toe.
"Waar bemoei jij je mee?", vroeg hij bars. "Wat wil je?"
"Ik wil weten wat er achter dat blad zit", verklaarde Tom Poes. "Het is niet gewoon, er is iets raar mee".
"Iets raars", herhaalde de beambte getroffen. "Dat is nou precies wat ik ervan vind. De commissaris wilde het onderzoek staken, maar ik voel iets verdachts. In het begin ritselde het van de klachten, maar nu zijn er ineens geen ontevreden abonnees meer te vinden. Dat klopt niet. Worden ze bedreigd, vraag ik me af? Of wat?"

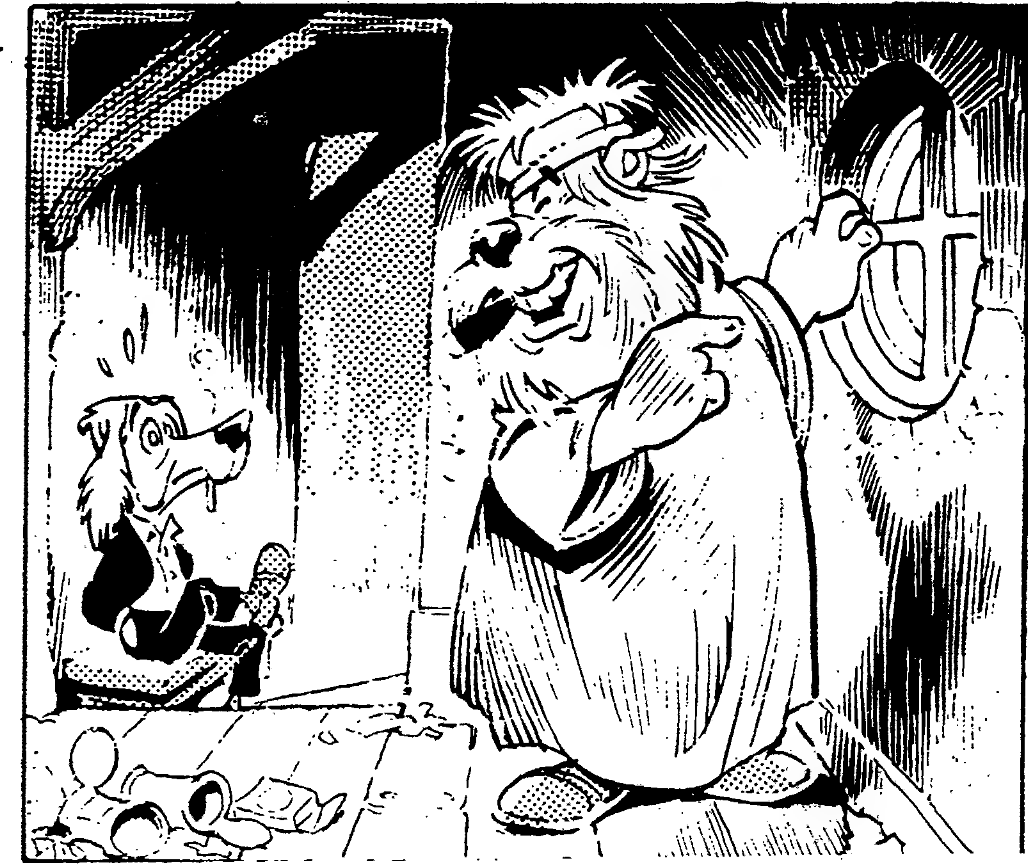
"Het is iets anders", zei Tom Poes. "In het begin klaagden ze omdat er onzin in stond. Maar alles wat er in het tweede nummer staat, komt uit!"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder


01013



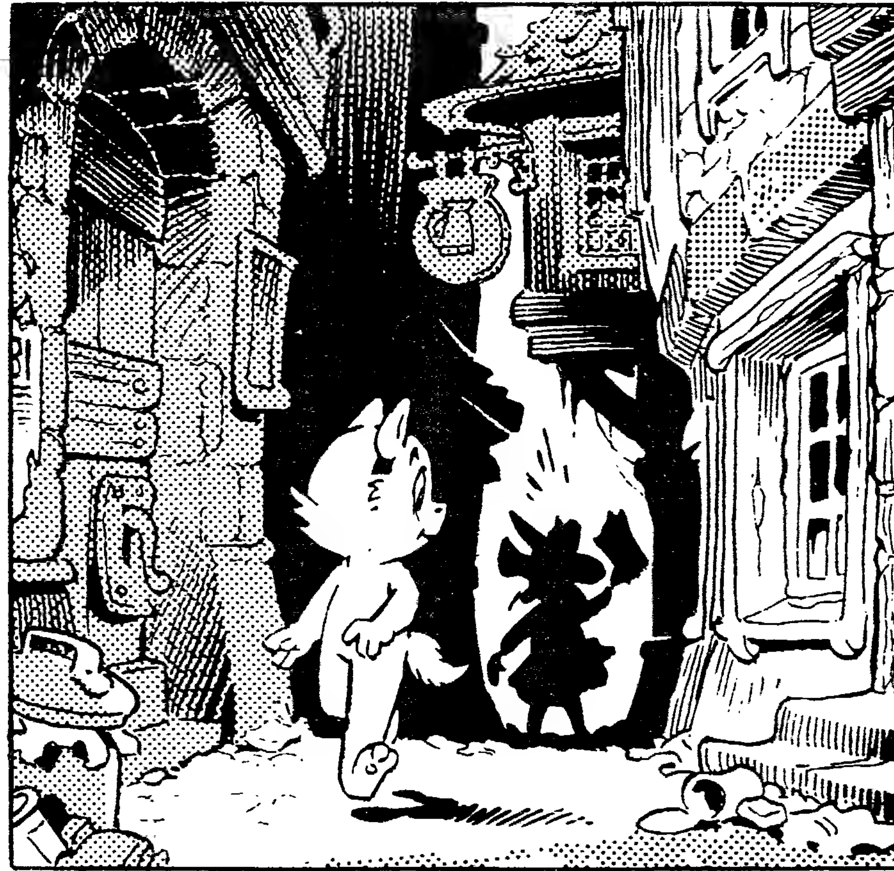


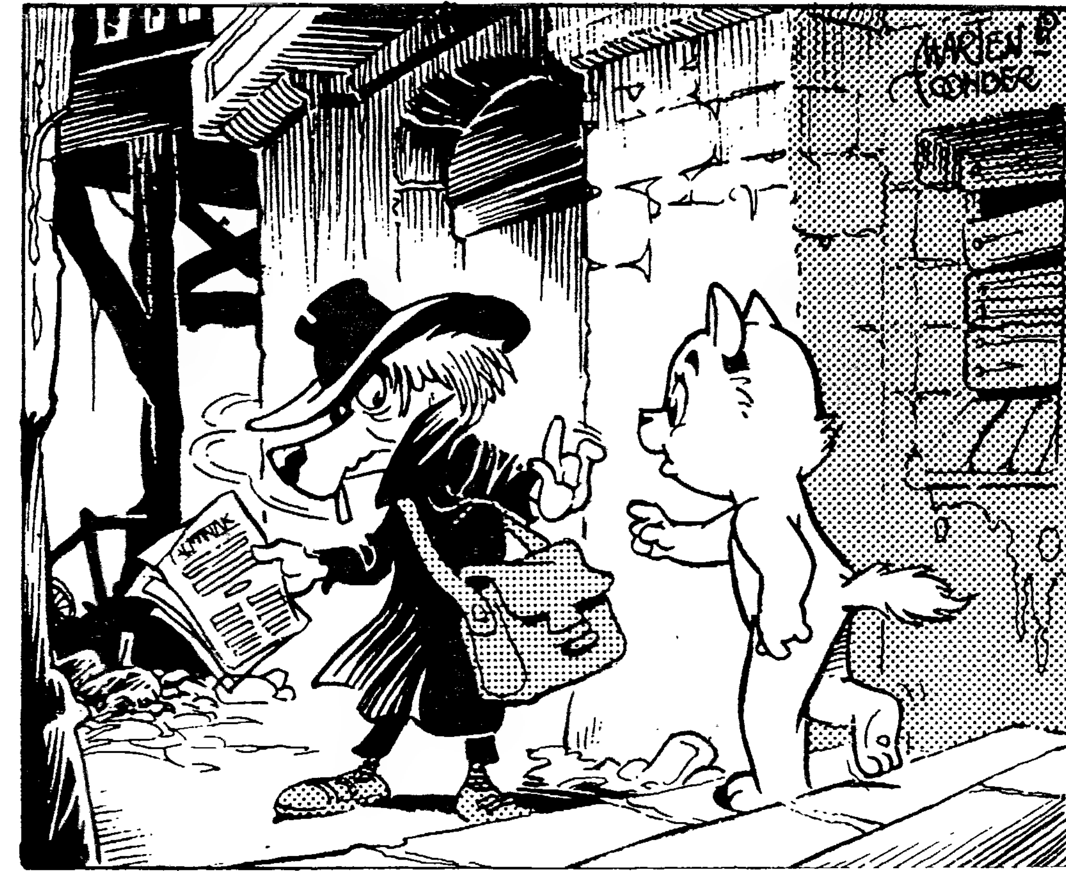
01013 „Wat zeg je me daar?", riep Snuf ongelovig uit. „Komt alles uit wat er in dat krantje staat? Dat kan niet".
"Het is waar", zei Tom Poes. "Ik heb de bewijzen".
"Zo", hernam de brigadier. "Dan is de zaak ernstiger dan ik dacht. Het is tegen de orde om van te voren te weten wat er gaat gebeuren. Stel je voor; dan kan het gezag wel op het dak gaan zitten, terwijl het falderappes vrij spel heeft".
"Het is gevaarlijk", gaf Tom Poes toe. „Ik weet niet wat er achter zit, maar het deugt niet".
"Ik ga met de commissaris praten", mompelde Snuf en hij haastte zich de steeg uit.
Dit gesprek was niet onopgemerkt gebleven, want terwijl ze passeerden, had swami Repus het hoofd uit het raam gestoken om wat frisse straatlucht in te ademen, en zodoende had hij enkele woorden opgevangen.
"Da's een goeie, Hiep", sprak hij, terwijl hij het venstertje weer sloot. "Ze geloven dat alles waar is wat er in die almanak staat!"
"Zeker een scheur in hun bovenkamer", veronderstelde Hieper. Zijn stem klonk onzeker, want hij voorvoelde onheil, en daar had hij gelijk in.
"Er op uit, jongen", riep de wijze uit. "Als ze er zó over denken, kunnen we de zaken uitbreiden. Ga blaadjes verkopen!"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





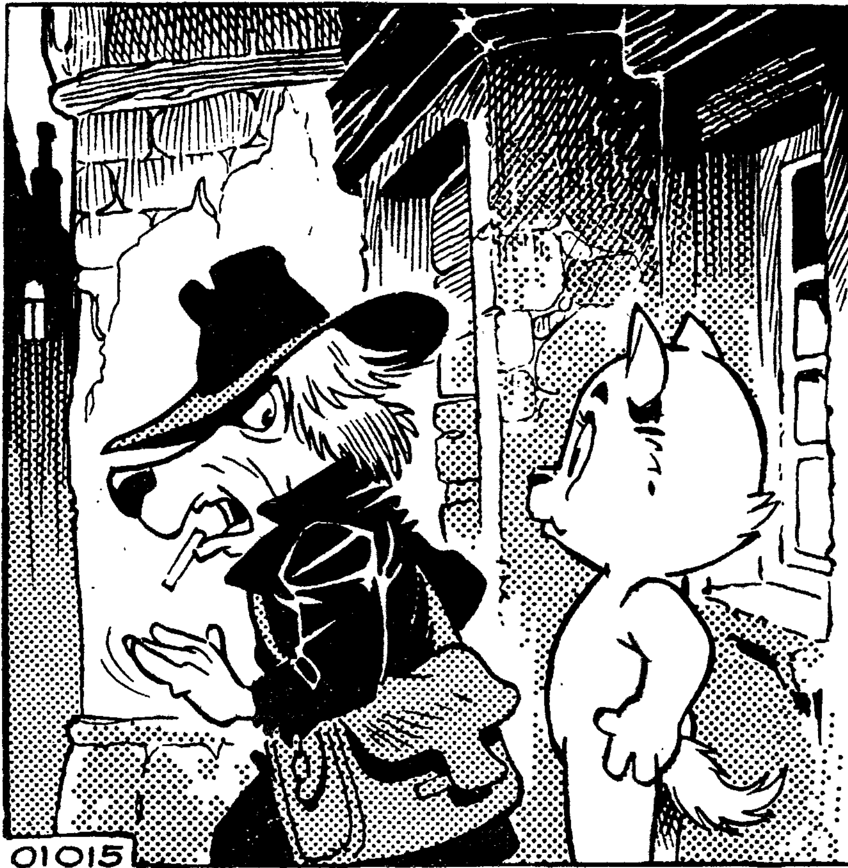


01014 "Moet ik weer de straat op?", vroeg Hieper mismoedig. "Die stomme verzinsels verkopen? In weer en wind?"

"Juist", bevestigde de swami. "Als ze alles geloven wat er in staat, is het tijd om zaken te doen. En probeer om publiciteit te krijgen, ouwe reus. Dat stukje in de krant heeft het natuurlijk gedaan. Je weet wel: wat zwart op wit in de almanak geperst wordt, zal zijn loop hebben. Zoiets pakt de lezers. Schiet op, dit is een superzaak".
De ander begreep dat verdere tegenstand niet zou baten en zuchtend greep hij tas en hoed om zich naar buiten te begeven. Al spoedig schalde zijn Aamnaak-kreet door de oude buurt, en Tom Poes, die daar nog steeds ronddwaalde, keek verrast om.
"Eindelijk een kans", dacht hij, terwijl hij achter de venter aandraafde. Deze hoorde hem naderen en bleef staan.
"Wil meneer een almanak kopen?, vroeg hij, met een drukwerk zwaaien.
"Dat ligt eraan", zei Tom Poes. "Meestal is dat soort dingen onzin. Wie schrijft ze eigenlijk?"
"Dit is geen onzin", verzekerde de verkoper. "Wat hier in staat, zal zijn loop hebben. Dat heeft zelf in de krant gestaan. Ze zijn trouwens uitgegeven door de grote swami Repus en die weet alles".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





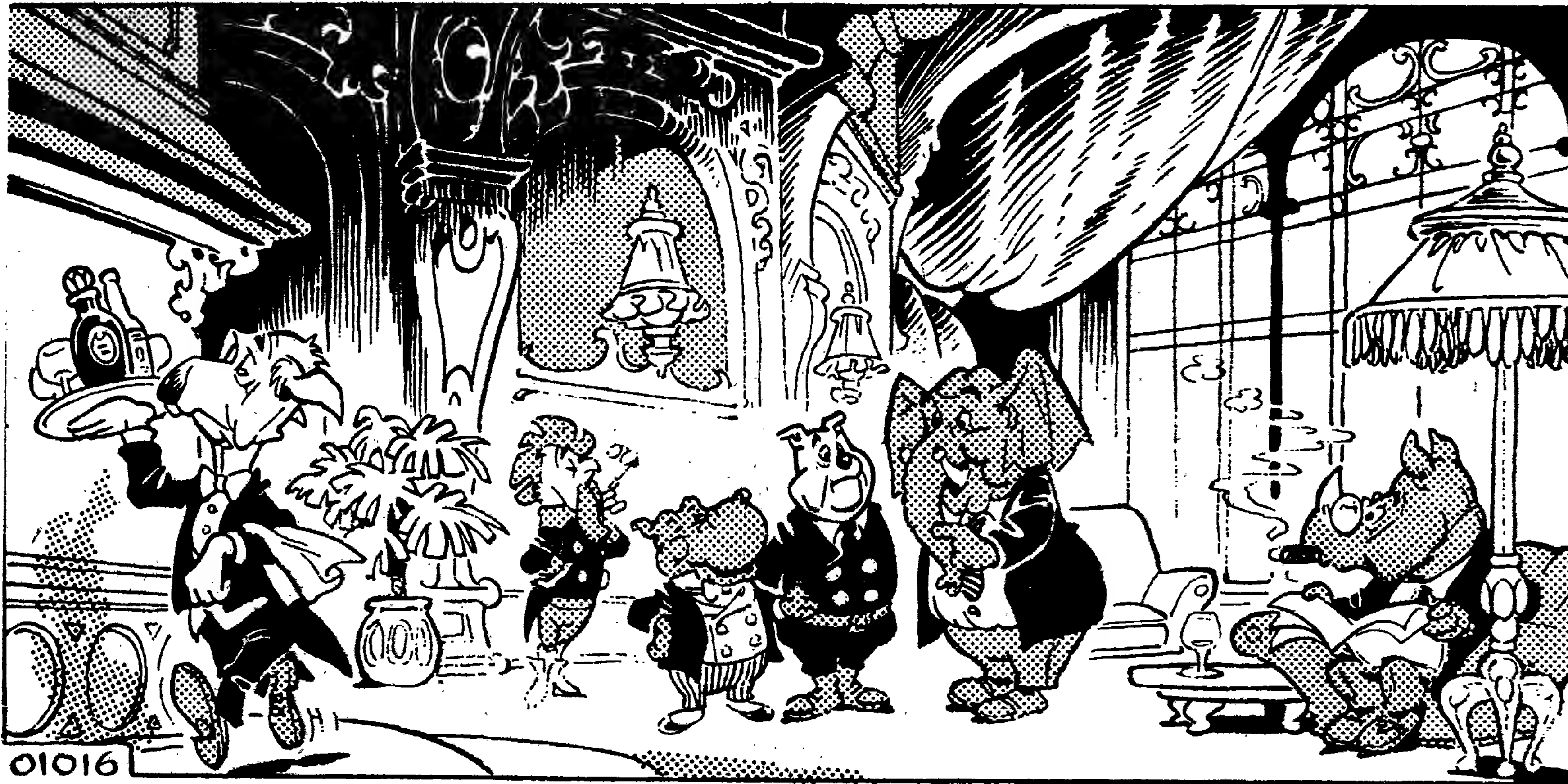


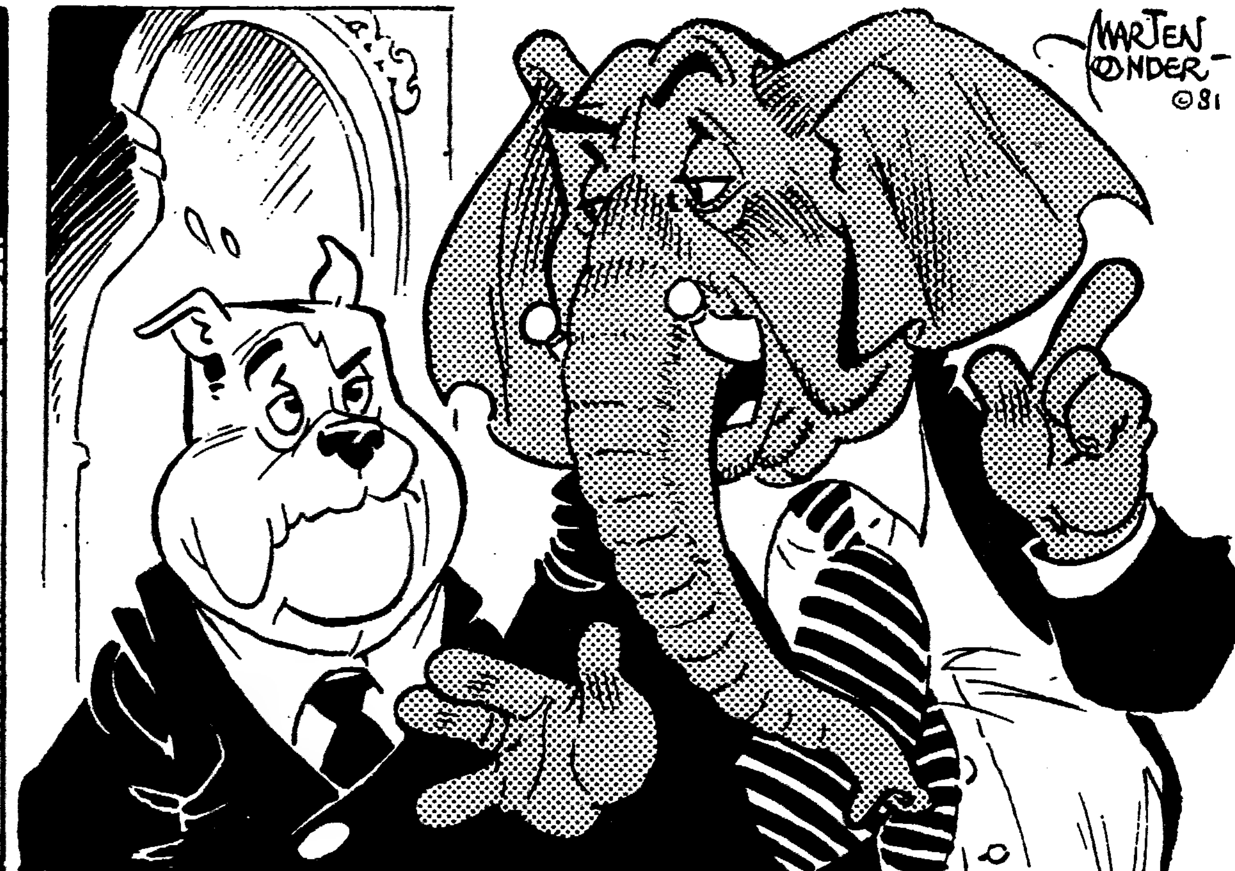
01015 "Weet die swami alles? vroeg Tom Poes. "Dat is knap. Maar kan hij ook schrijven? Daar is hij toch veel te wijs voor?"
Hieper wierp hem een duistere blik toe en wendde zich af.
"Hij is zo wijs dat hij anderen het werk laat doen", gaf hij bitter toe. "Mij en Hakstroo..."
"Wie is dat, vroeg Tom Poes, toen Hiep plotseling zweeg en zich weghaastte. Hij kreeg echter geen antwoord en daarom liep hij nadenkend verder, totdat hij bij het einde van de Sofsteeg kwam.
Daar stonden twee heren naar de braakliggende grond te kijken en hi hoorde de kleinste zeggen; Kijk, dit ligt al plat door vooruitzien van overheidswege. De rest maken e me de grond gelijk na een onbewoonbaarheidsverklaring. Er wonen alleen maar krakers, dus dat geeft geen moeite. Ik heb de troep al opgekocht".
Tom Poes bleef nieuwsgierig staan, want hij had één van de zakenlieden herkend.

"Joost!", riep hij uit. "Wat gaan jullie met al die grond doen?
"Dag jonge heer", sprak de oud-bediende, de hoed lichtend. "Dat is een verrassing, als u mij toestaat. We gaan hier huisjes bouwen, met uw goedvinden. Klein maar fijn, voor eenvoudige personen. En meneer hier is meester Woordkramer. Hij gaat voor een vergunning van het stadhuis zorgen.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder

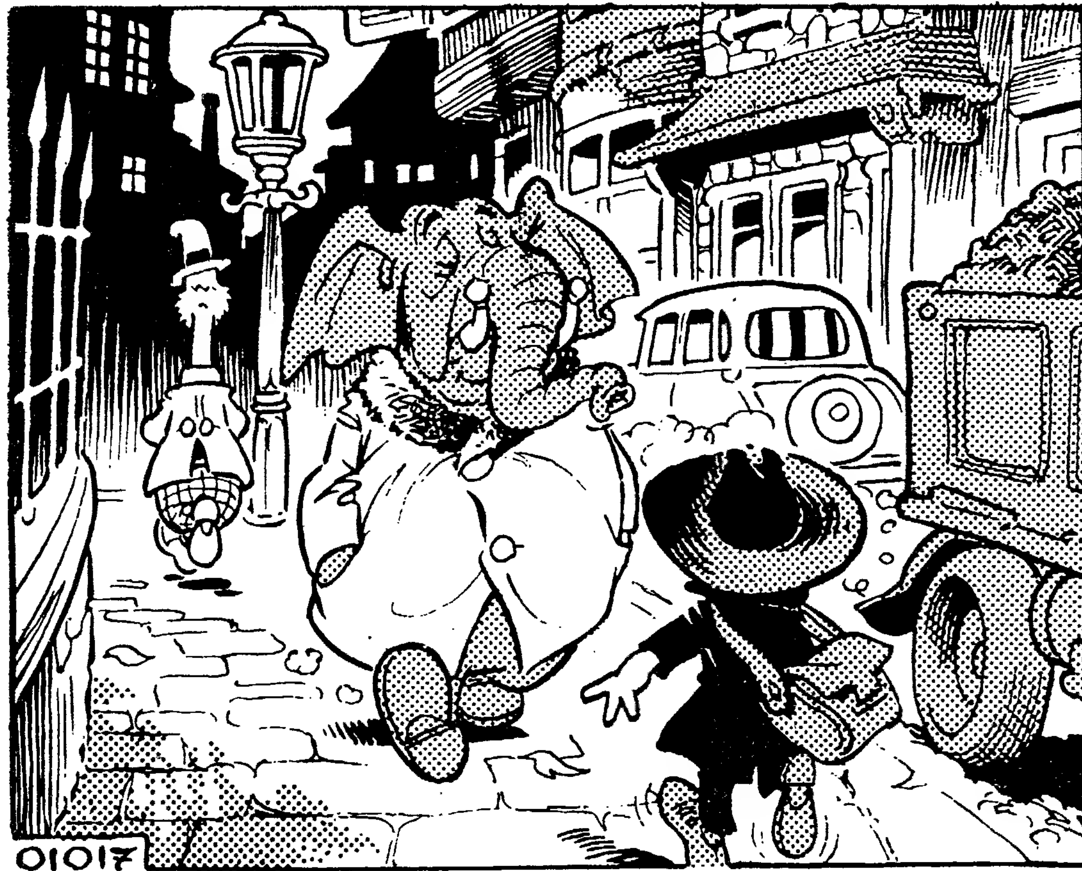


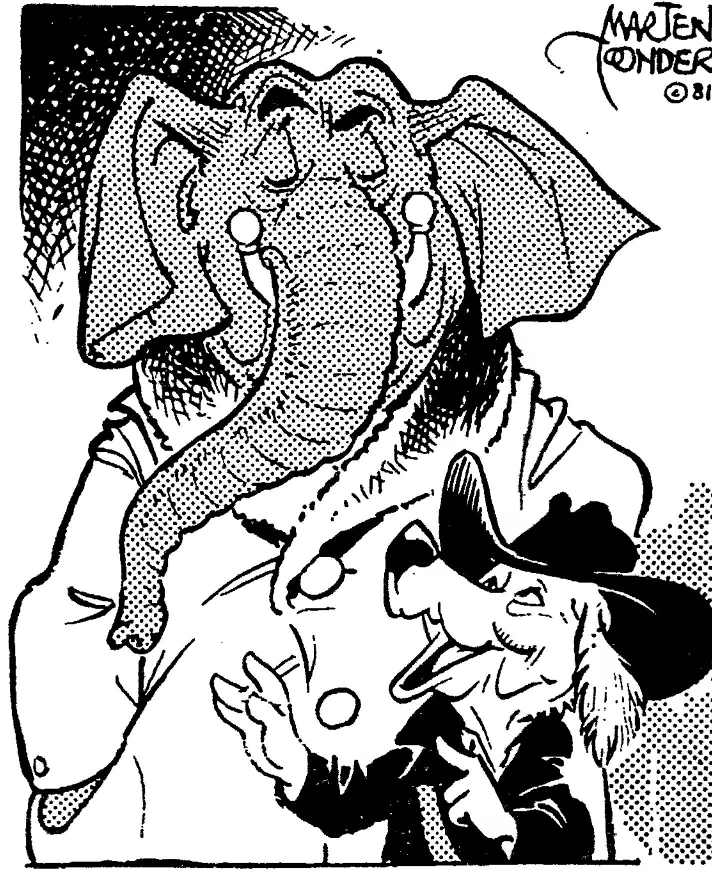


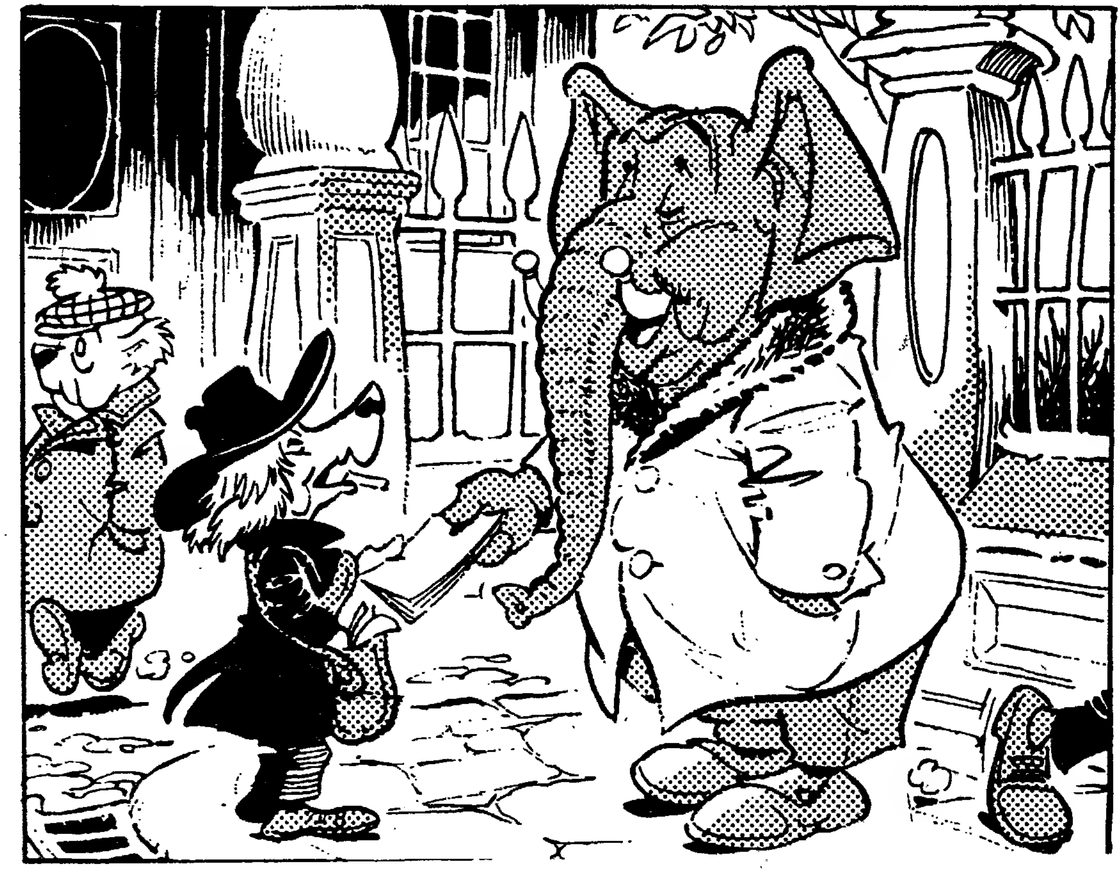
01016 Het was die morgen tamelijk druk op de Kleine Club en dat trof, omdat de burgemeester belangrijk nieuws had.
„Ik heb het net door de raad gejaagd", sprak hij vergenoegd. „We gaan vergunning geven voor nieuwbouw in de krottenwijk. Er is een onderneming met veel geld achter zich, die het in handen heeft".
„Wat voor onderneming is dat?", vroeg de heer Fanth.
„De NV Tot Nut van het Algemeen", verklaarde de magistraat.
„Walgelijk", prevelde de markies in de invallende stilte en commissaris Bas zei peinzend: „Die onderneming heeft iets met een almanak te maken. Snuf heeft me gewaarschuwd. Alles wat daar in staat, komt uit volgens hem".
„Ach kom", hernam de heer Fanth. „Wie gelooft er nu in zo'n oplichtersblaadje? Ik heb er nog tegen gewaarschuwd in mijn krant".
„Dat was eerder een aanbeveling", zei de politiechef honend. Alles wat er in de almanak staat, zal zijn loop hebben, stond er in de krant. Ik heb dat hoog opgenomen, van politiewege. Vooral omdat ik om een waarschuwing gevraagd had".
De heer Fanth betrok. „Ik heb dat ook hoog opgenomen", verzekerde hij. „De betrokken journalist is ontslagen, hoewel ik hem eigenlijk niet kan missen wegens zijn cursiefjes. Maar de waarschuwing stond er boven".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01017 De heer Fanth verliet ontstemd de Kleine Club. "Het is wat moois", sprak hij tot zichzelf. "Heb ik me daar Argus ontslagen en nu blijkt dat hij gelijk had, omdat die almanak uitkomt. Hm, ik zou dat blad wel eens willen zien".
Hij schrok op door een rauwe kreet, die klonk als 'Aamnaak!', en toen hij opkeek, zag hij een donkere gedaante op zich af komen.
"U bent toch van de krant?", vroeg deze. "Kan u niet es een aardig stukje over onze almanak schrijven? Alles wat erin staat, heeft zijn loop; dat hebt u zelf in de krant gezet. En het is nog wáár ook".
"Zo, zo", mompelde de dagbladmagnaat. "Daar is hij dus. Wel, eh..."

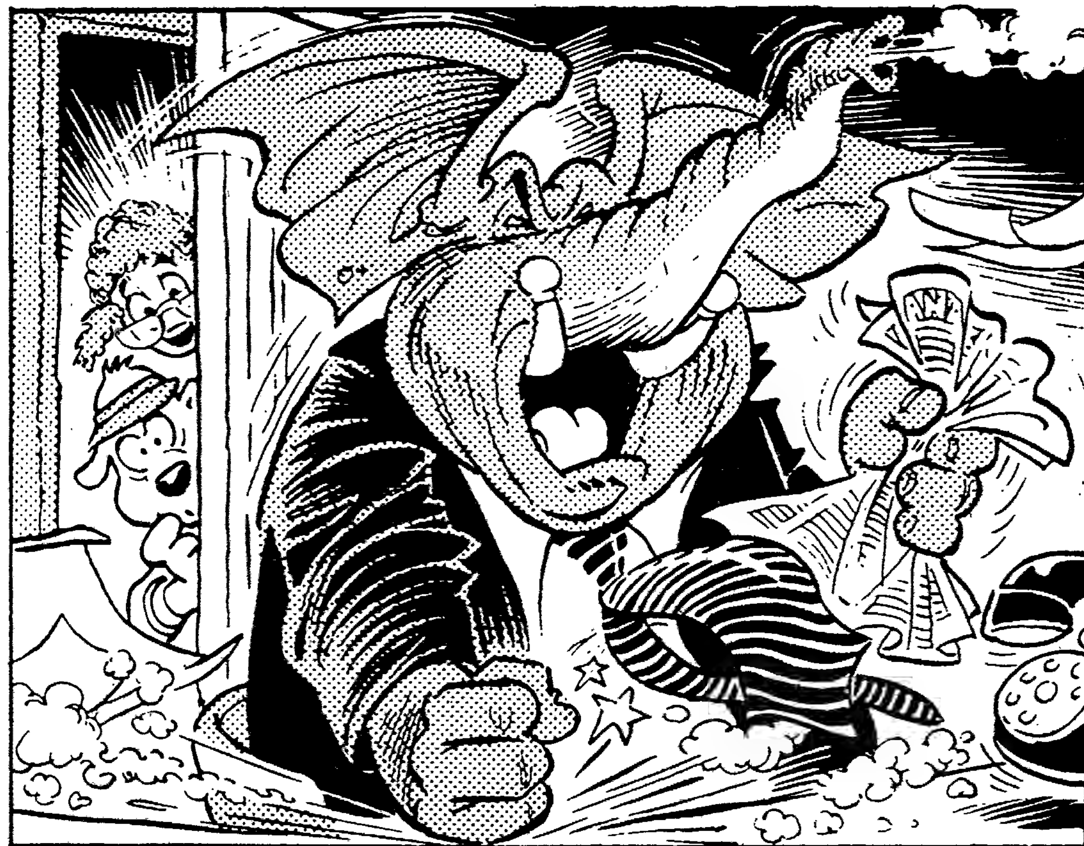
"Zeg maar wat u zoekt", vervolgde de verkoper. "Ik heb keus. En als u een beetje reclame voor ons maakt, krijgt u een exemplaar gratis voor niks".

"Keuze?", herhaalde de heer Fanth nadenkend. "Wel eh... Het abonnebestand loopt terug. Ik zoek oplage-vergroting. Ja, dat zoek ik".
"Dan moet u deze hebben", verzekerde de ander. Hij grabbelde in zijn tas en trok er een blaadje uit.
"De Meervoudige", zei hij, "Daar gaat het over. Alstublieft. Maar dan moet er wel over geschreven worden, denk daar aan".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



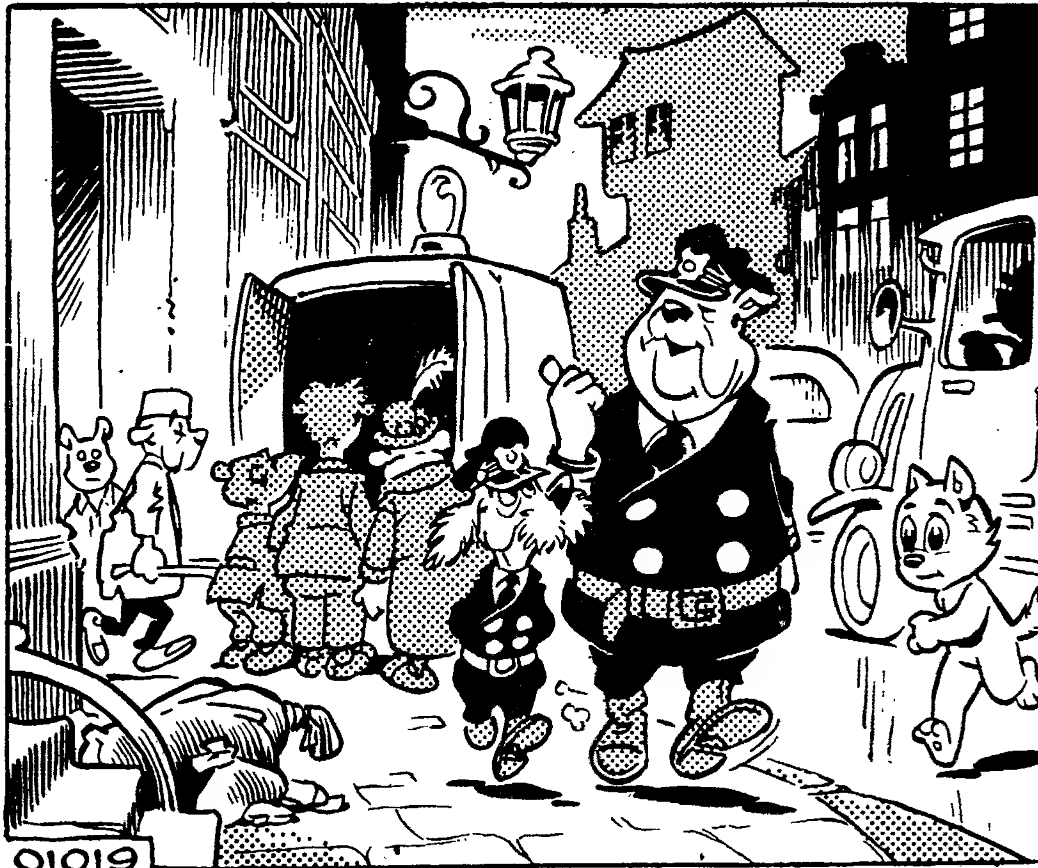



01018 Toen de heer Fanth op de krant kwam, trok hij zich terug in zijn kamer om de almanak te bekijken.
"Zo'n gelal heb ik zelden gelezen", prevelde hij ontstemd. "Duimelot en Likkepot maken eens zo veel. Dubbel en strubbel!! Geraaskal! Hm, het slaat trouwens op een tijdje geleden. Hier heb ik vandaag: Klein maar fijn moet het zijn! Nog nooit zo'n blabla gehoord! En daarvoor ben ik nu lid van de Kleine Club. Zulke leuterkool wordt door burgemeesters en politiebazen ernstig genomen. Daar wordt over gepraat. Daar maken ze zich dik over, terwijl ik mijn best doe om een verantwoorde krant te maken."
Het was duidelijk dat de hoofdredacteur zich opwond, want zijn gemompel zwol langzamerhand aan tot gepraat en ontstemd geroep. Buiten zijn deur verzamelde zich dan ook een ongerust groepje medewerkers, dat voorzichtig de deur opende toen hun chef begon te schreeuwen.
"Trompetten en gebral geven diepe val", bulderde de krantenmagnaat. „En die doldrammerij zou uitkomen? Moet ik daarover schrijven? Heb ik daar reclame voor gemaakt?"

Uitzinnig van drift gaf hij een vuistslag op zijn bureau en omdat het gebouw daar niet op berekend was, zakte hij met het meubel door de vloer.
"Hij is op de avondeditie terecht gekomen", riep de redacteur sport geruststellend boven het ondergrondse geschetter uit.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



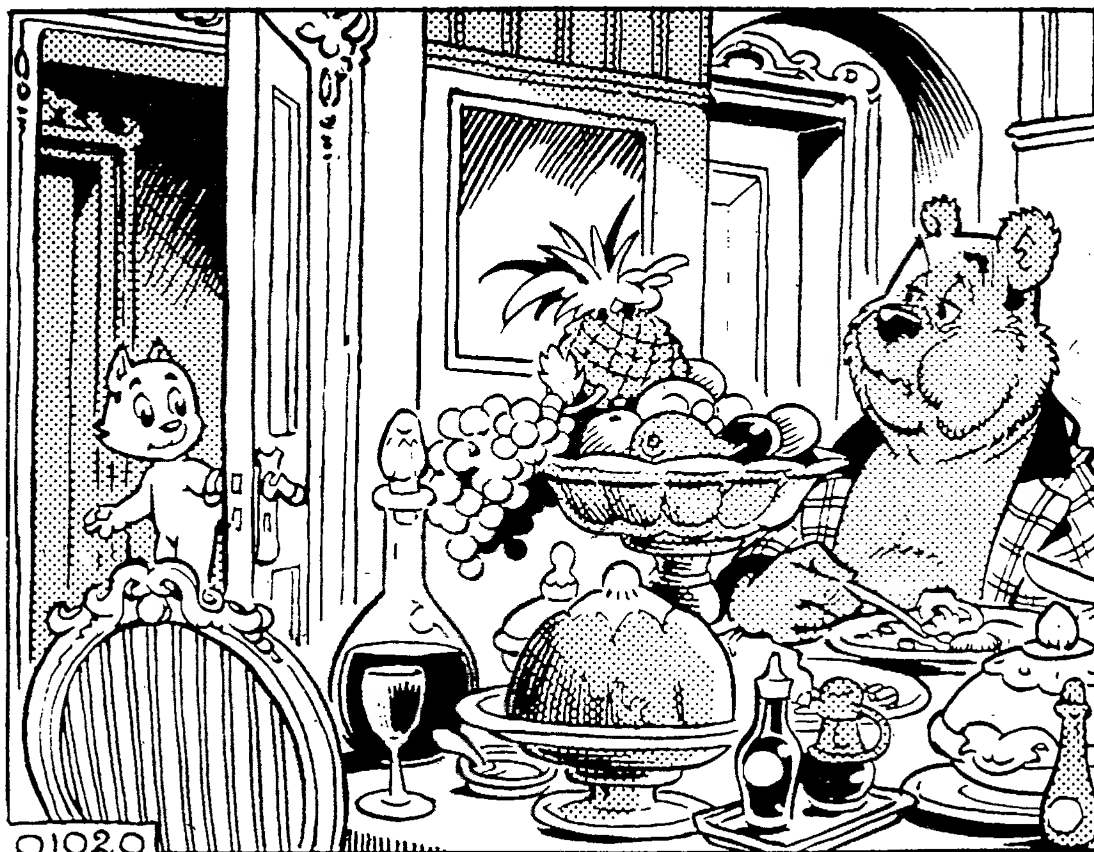


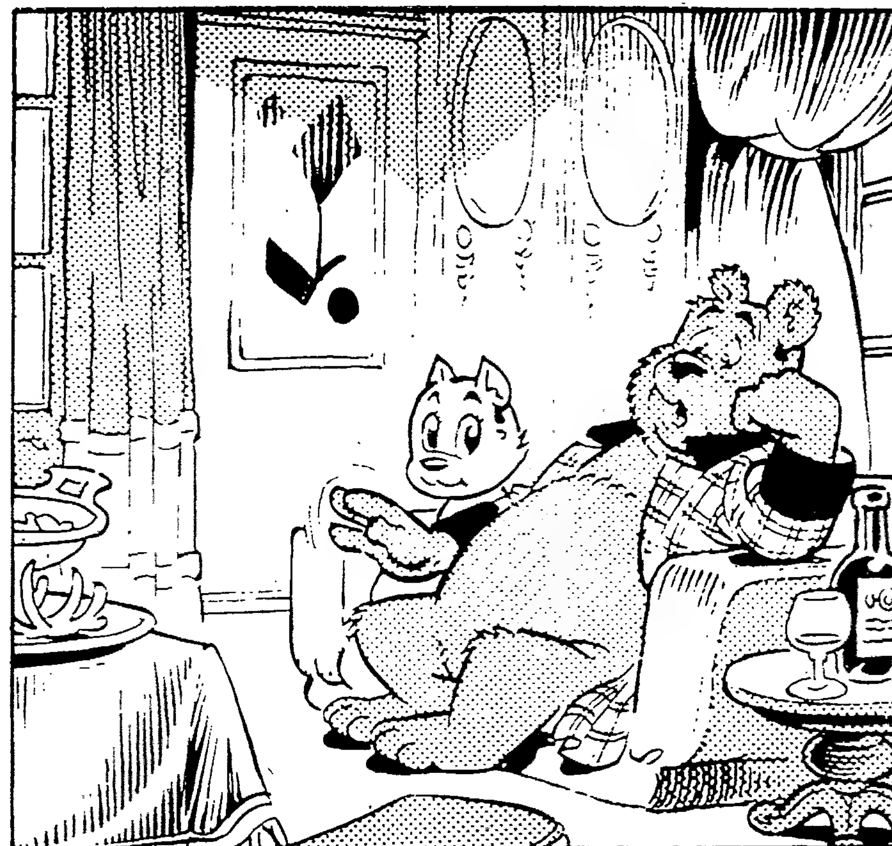
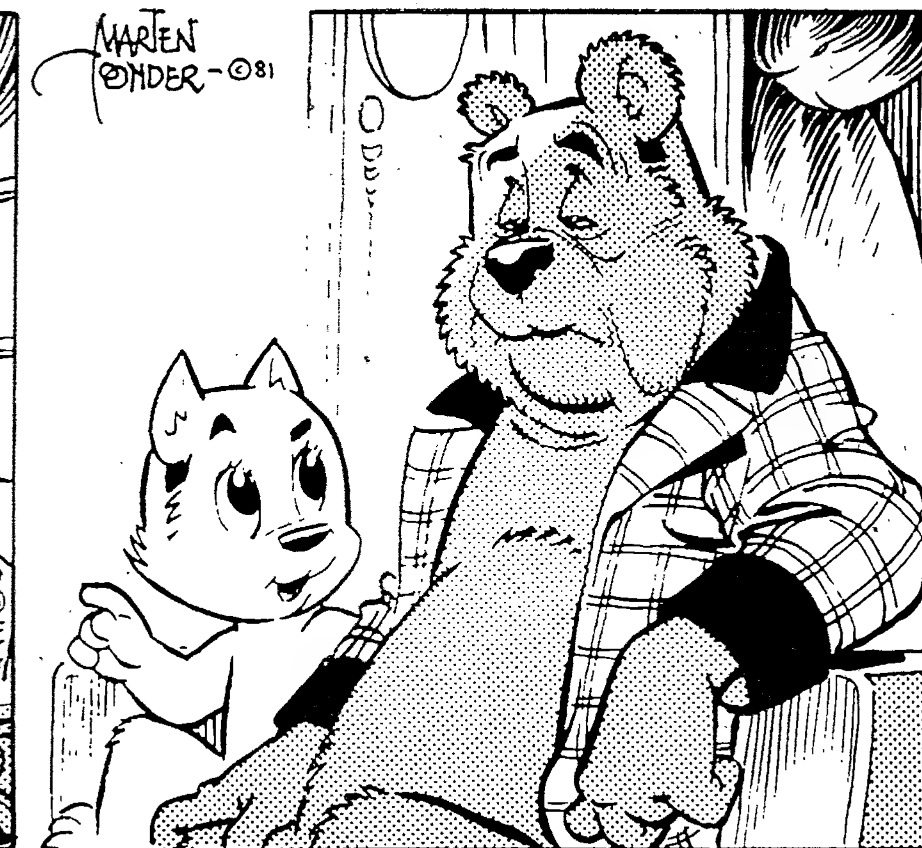

01019 Het gebouw van de Rommeldamse Courant ligt in het verlengde van de Prietstraat, zodat Tom Poes er recht op af liep, toen hij uit de Sofsteeg kwam. Zijn aandacht werd getrokken door een groepje voorbijgangers dat samendromde om een ziekenauto, en nieuwsgierig liep hij naar commissaris Bas.

"Is er een ongeluk gebeurd?", vroeg hij.
"De directeur is door de vloer gezakt", verklaarde de politiechef. "Hij is in de avondbladen terecht gekomen. Diepe val, dat stond in de almanak. Dat ding komt dus uit. Maar nu is het afgelopen. Ik ga er een eind aan maken."
"Hoe wilt u dat doen?", vroeg Tom Poes. "Ik dacht dat voorspellingen niet strafbaar zijn, zelfs niet als ze uitkomen."
"Dat is ook zo", gaf de heer Bas toe. "Maar wij van de politie zijn niet voor een gaatje te vangen. Snuf gaat die verkoper oppakken. Voorspellingen die uitkomen zijn niet tegen de wet, maar ze zijn wel gevaarlijk. Ik laat die venter arresteren omdat hij geen ventvergunning heeft. Dat kan zelfs de burgemeester niet tegenhouden".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



01020 Hotel De Gouden Karper lag tamelijk dicht bij het krantegebouw en daarom besloot Tom Poes heer Bommel even op te zoeken. Die had een eenvoudige maaltijd op zijn kamer laten brengen en daar zat hij lusteloos van te eten toen Tom Poes binnenkwam.

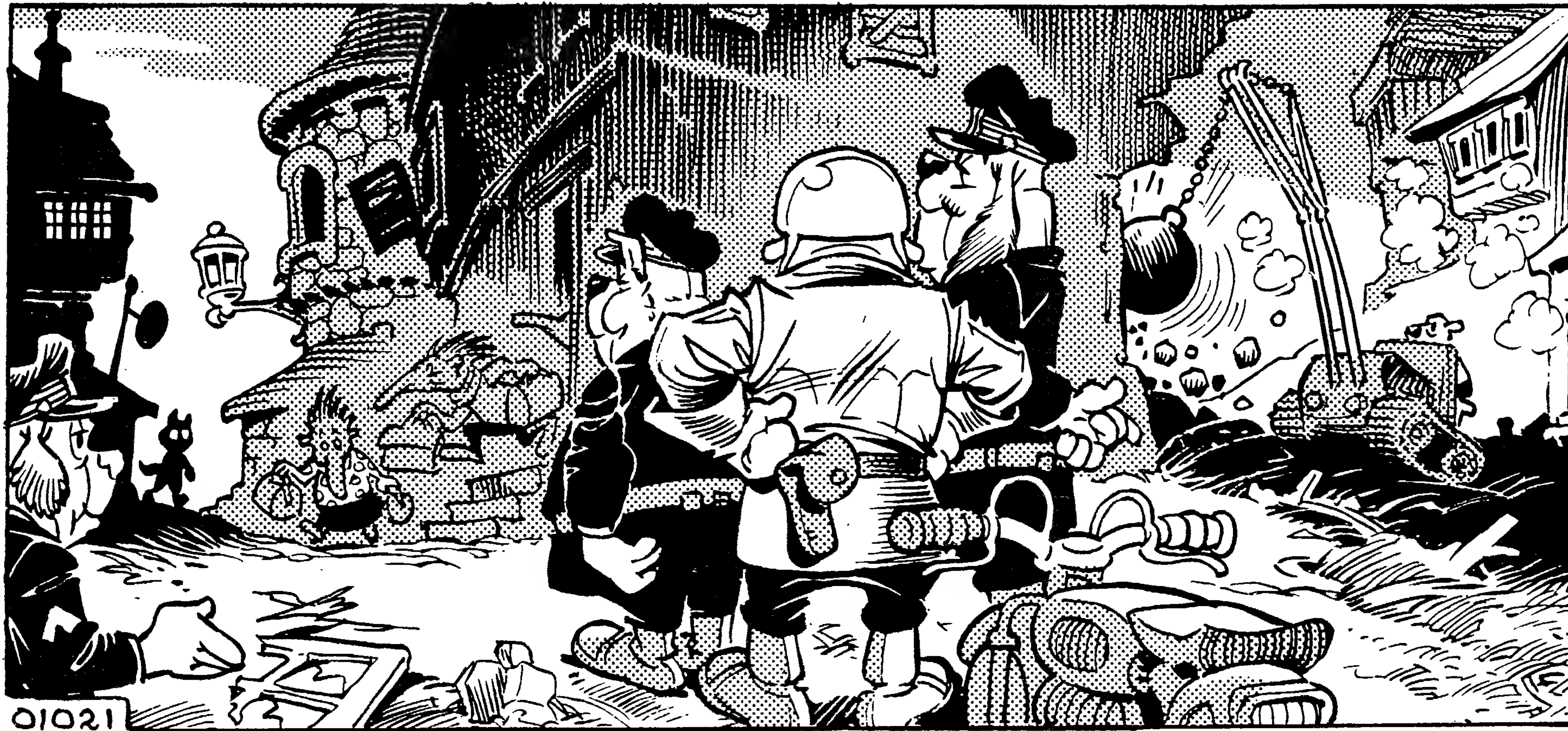
„Gelukkig dat ik je zie, jonge vriend", sprak hij. „Nu heb ik tenminste een reden om de rest te laten staan, want als men alleen is, eet men zo licht steeds maar verder, en dat is heel slecht voor een teer gestel. Het eten is hier veel te hoogpolig, zodat de gal me door het bloed slaat. Nee, dan het eten van Joost, die me in de steek heeft gelaten..."

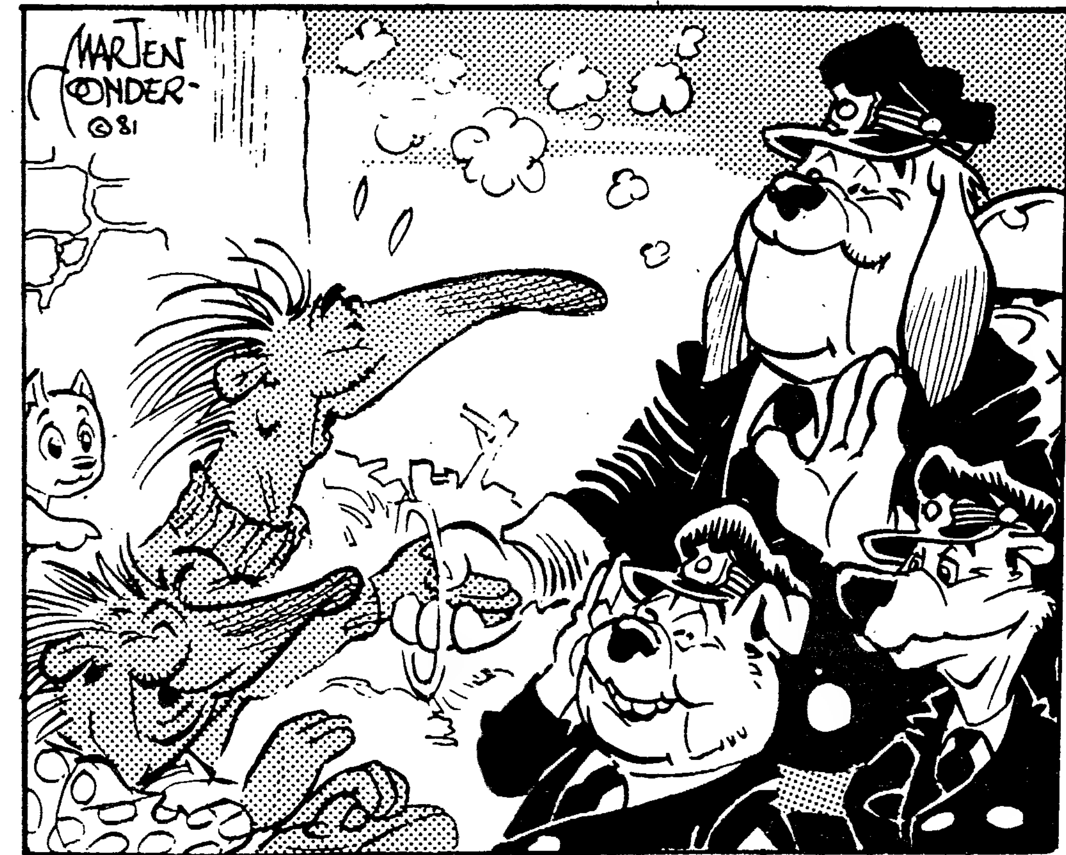
„Ja, Joost is in zaken gegaan", zei Tom Poes. „Het komt allemaal van die almanak. Fanth is bijvoorbeeld in zijn krant gezakt en ik herinner me dat iemand dat voorspeld heeft. Maar ik weet niet precies meer wie. Trouwens, kent u misschien iemand die Hakstroo heet? Ik weet haast zeker dat die de schrijver van de almanak is, maar hij staat niet in het telefoonboek. Ik voel dat ik een spoor heb, en ik dacht dat u me misschien zou kunnen helpen".

„Helpen", herhaalde heer Ollie met dunne mond. „Ik dacht werkelijk even dat je voor de gezelligheid kwam. Maar dat is natuurlijk te veel gevraagd. Je denkt alleen maar aan jezelf. Och ja, zo is de jeugd".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





01021 Het bezoek aan heer Bommel had Tom Poes niet veel verder gebracht en omdat hij het adres van de schrijver Hakstroo ook nergens kon vinden, besloot hij om met een list de uitgeverij van Swami Repus binnen te dringen.
Zodoende liep hij een paar dagen later opnieuw door de oude buurt waar de onderneming gevestigd was. Er was echter niet veel van over. Bijna alle bejaarde panden weren verdwenen en over de kale vlakte daverden pulver- en kwakmachines. Toen hij de Sofsteeg binnenkwam, verlieten enkele krakers juist een huis dat nog overeind stond, en een stevig gebouwde politie-eenheid zorgde ervoor dat ze niet gehinderd werden.

„Bedankt hoor", sprak de vader van het kraakgezinnetje. „Door jullie hebben we het hier echt gezellig gehad. Jammer dat we weg moeten".
„Daar is niets aan te doen, Okko", zei de moeder. „Als de nieuwe eigenaar ons er liever uit wil hebben, kunnen we natuurlijk niet blijven. Dat zou onbeleefd zijn".
„Och, er staan nog genoeg gebouwen leeg", zei de mobiele agent Brikjes. „U hebt vrije keuze, daar zorgen wij voor, hoor. En u moet maar denken dat hier mooie, nieuwe huisjes gebouwd worden, tot nut van het algemeen. Er wordt aan iedereen gedacht, mevrouwtje. En wij staan er voor in dat u de eerste keus hebt".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01022 Tom Poes begreep, dat het einde van de Sofsteeg gekomen was, en hij was dan ook blij, toen hij merkte, dat de almanakuitgeverij nog bestond. Swami Repus stond met gekruiste armen voor zijn stoep de politie te woord, maar vriendelijk was hij niet.

„Hebben jullie mijn verkoper begrepen?", vroeg hij. „Dat noem ik nou nog es vuile uitsloverij. Ik wist, dat hij niet deugde, want hij had een zwarte achtergrond. Maar mijn zegenrijk werk moet doorgaan, anders zouden de lezers geestelijk verhongeren. En Hiep leidt nu een oppassend leven onder mijn invloed".

„Ja, ja", zei commissaris Bas. „Dat heb ik gemerkt. Hij heeft me alles over je krantje verteld. Je kunt rustig die vermomming afdoen, Super. We weten wie je bent en we willen graag eens rustig met je praten. Kom mee naar het bureau, daar worden we niet gestoord".

„Je kan me niks maken", snauwde Super toen Snuf hem van zijn baard afhielp. „Ik heb niks gedaan".

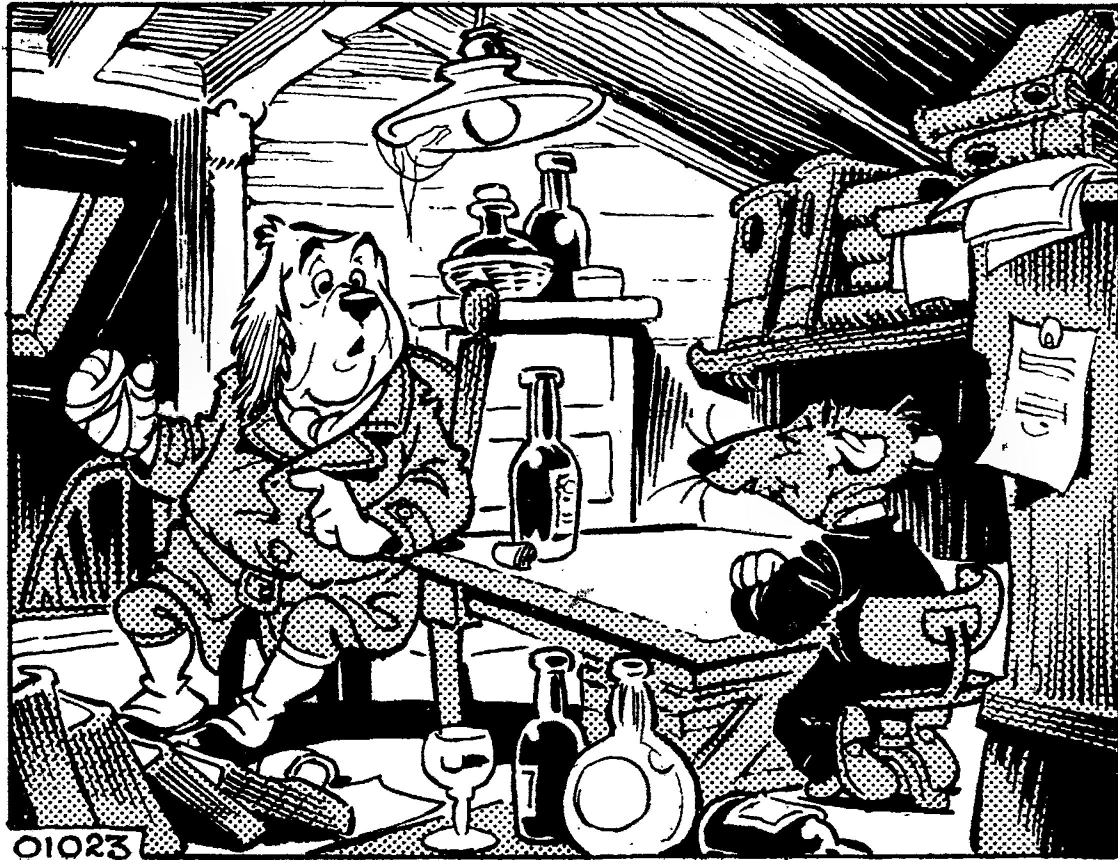
„Dat zeg ik toch ook niet?" vroeg de politiechef.

„Maar ik wel", riep Tom Poes, die het groepje dravend volgde. „Wat er in die almanak staat komt uit en dat deugt niet! Vraag hem waar Hakstroo woont!"

„Hou je hier buiten", zei de politiechef. „Jij bemoeit je te veel met dingen, die je niet aangaan".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





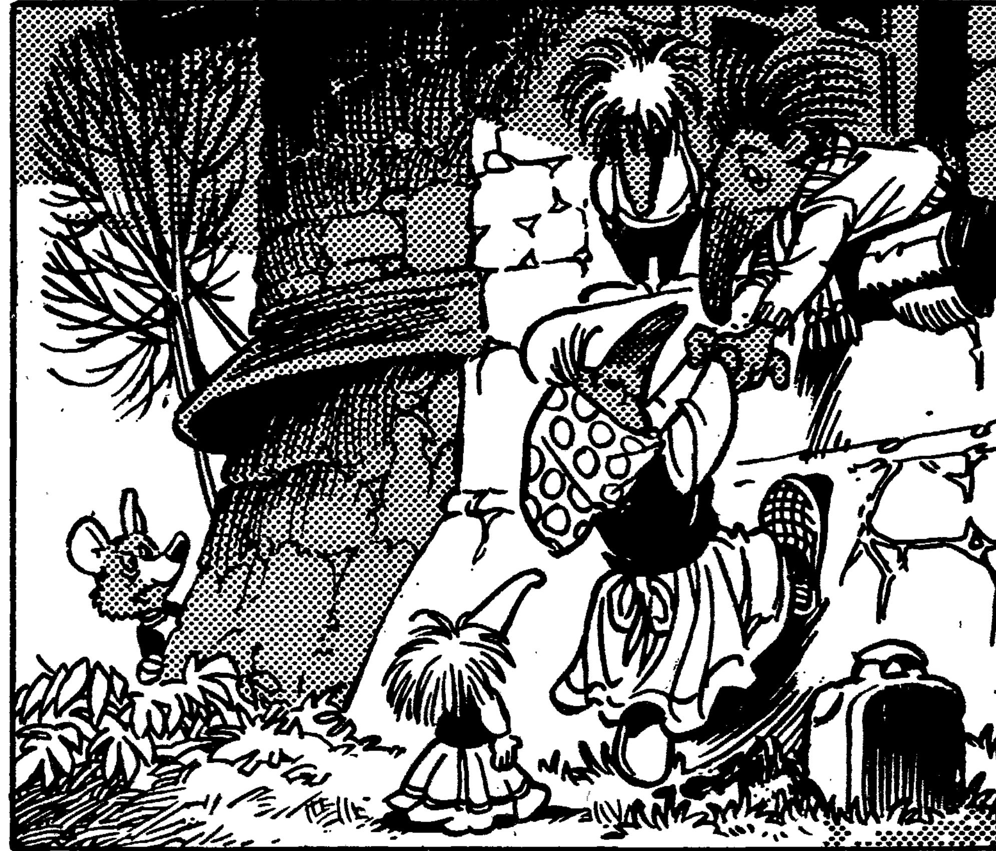


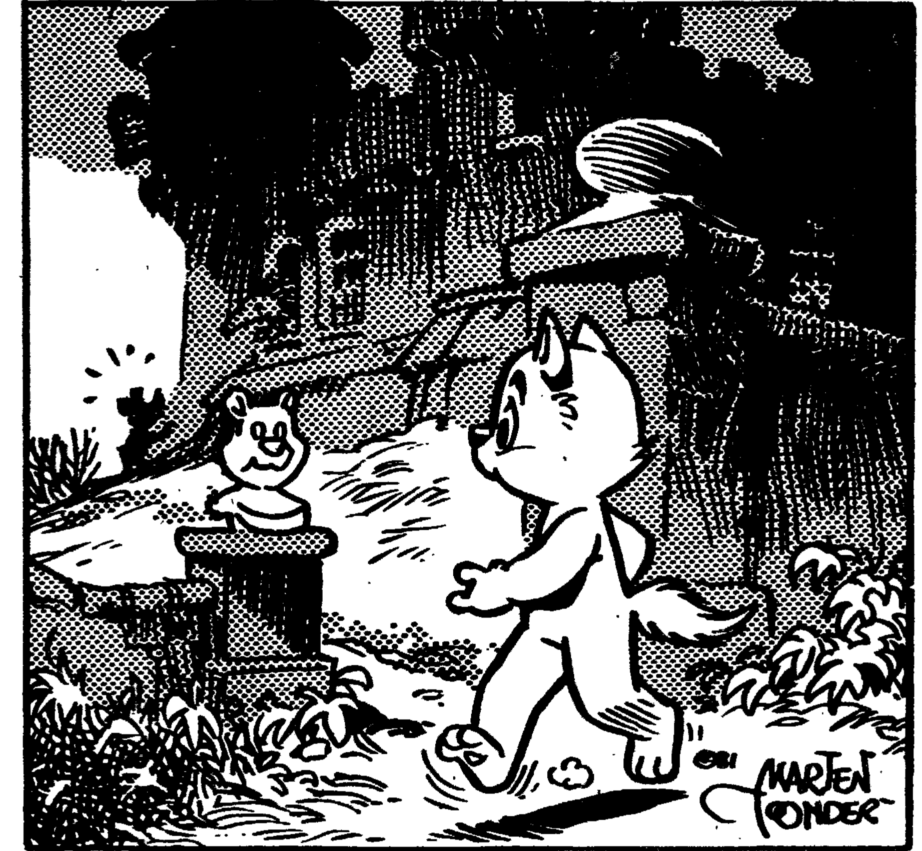
01023 Zoals we gezien hebben, was de bouwonderneming Tot Nut van het Algemeen druk aan het werk. Maar de directie zetelde nog steeds bescheiden in het eenvoudige kantoortje van meester Woordkramer.
„Niet lang meer", sprak deze. „Ik heb een geriefelijke ruimte op het oog, dat geeft meer vertrouwen".
„Maar wie moet dat betalen?", vroeg Joost een beetje zorgelijk. Hij wees op zijn verbonden rechterhand en vervolgde: „Duimelot is geheel verkrampt, met uw goedvinden. Het is heel betreurenswaardig, maar ik kan het kapitaal niet verder uitbreiden. Het kan nog wel even duren, zegt dokter".
„Maar dat geeft toch niet, amice", suste zijn compagnon. „De aandelen vliegen de deur uit en we hebben kapitaal zat. Ik heb meer grond met oude huizen gekocht, nu we de vergunning van de gemeente hebben".
„Toch maak ik me zorgen", zei Joost, de almanak uit zijn binnenzak trekkend. Pas op voor zeer, staat hier. Klein maar fijn moet het zijn. En zeer heb ik al".
De rechtsgeleerde luisterde echter niet. Hij begon door de bescheiden ruimte te ijsberen, terwijl hij zijn eigen gedachten volgde.
„De opdracht voor de bouw heb ik ook al gegeven", mompelde hij. „Kleine, fijne huisjes, die mooi duur in de markt liggen".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



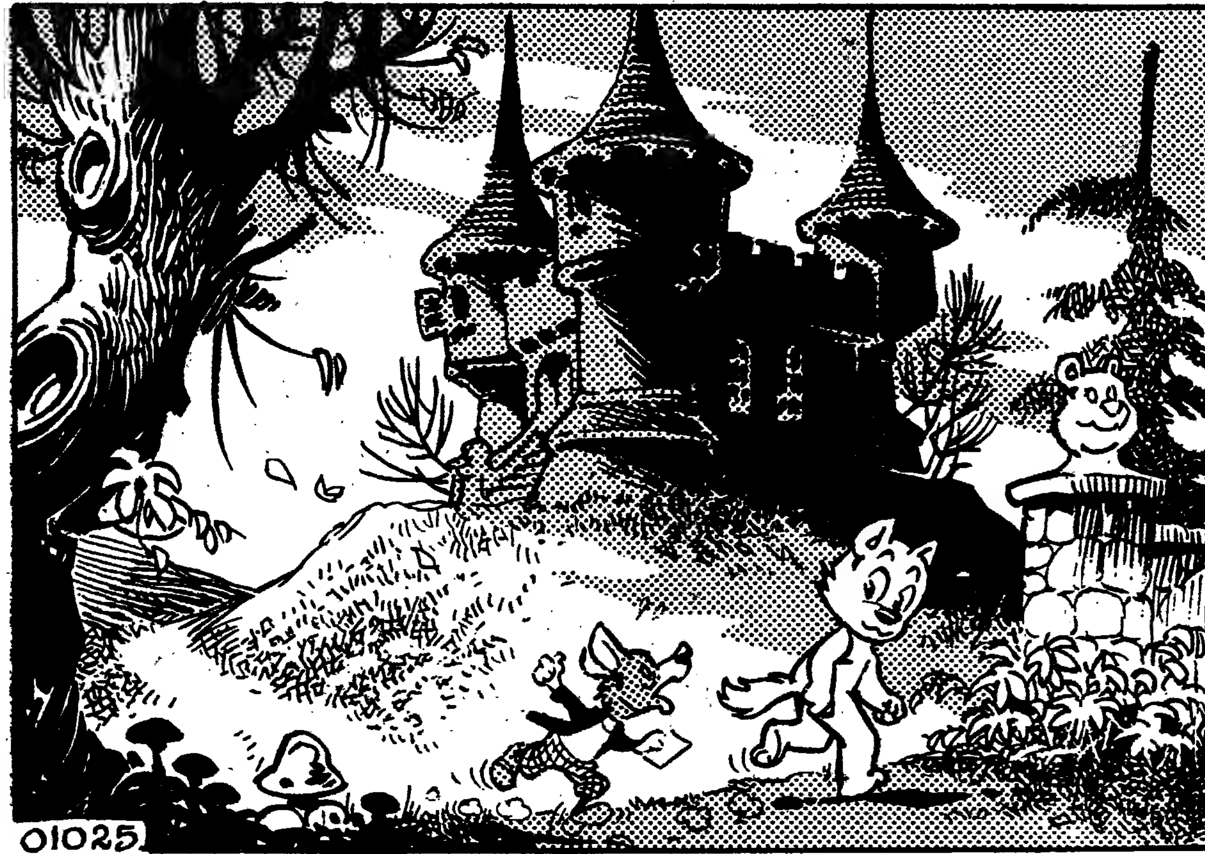




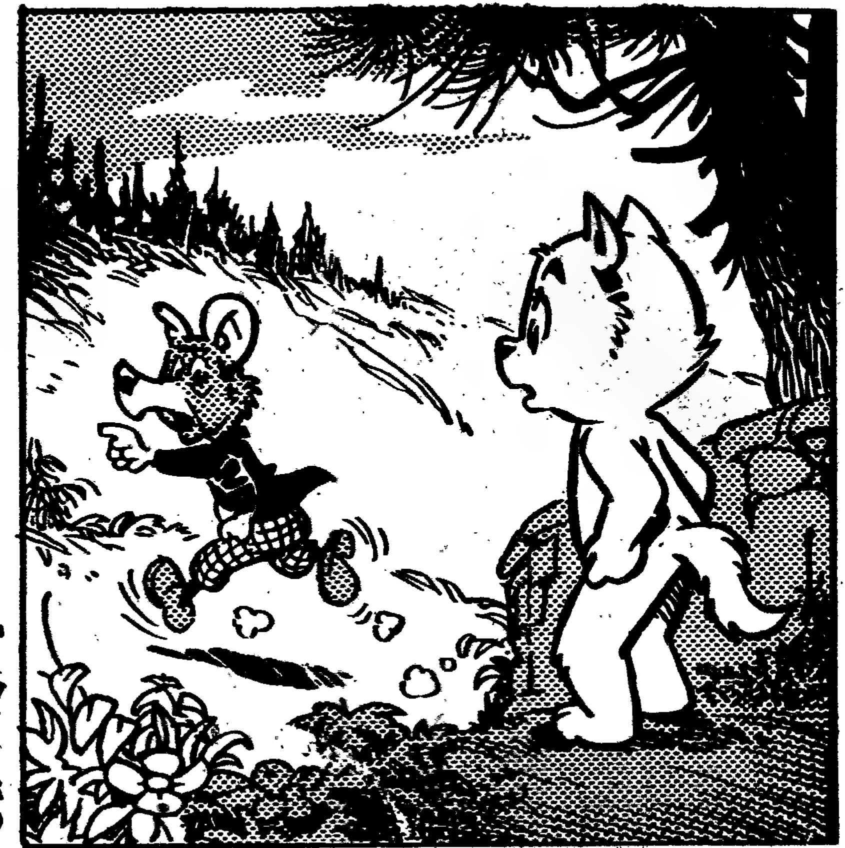
01024 Door de krachtige aanpak van de onderneming Tot Nut van het Algemeen moest iedereen die op last van de overheid een onbewoonbaar pand had gekraakt, verhuizen.
Zoiets geeft heel wat beweging dat spreekt. Overal kon men dan ook groepjes woningzoekenden waarnemen en het is te begrijpen, dat slot Bommelstein de aandacht trok.
"Dit huis staat leeg", sprak de vader van een gezinnetje dat al zoekende buiten de stad was geraakt. "Precies wat we zoeken, want het staat in de almanak die ik van mijn laatste uitkering heb betaald. Je weet wel: De dakloze vindt een onderdak. Vol gerief en gemak. Zelfs een kasteel. Maar pas op voor te veel. In korte tijd dreigt nijd en strijd".
De moeder schonk echter geen aandacht aan die laatste waarschuwing. "Wat een geluk!", riep ze uit. "Wat een ruimte! Dat is wat voor de kleintjes. En er is trouwens ook plaats genoeg voor Trijk en Saal. Er is vast wel een telefoon, zodat we ze kunnen opbellen".
Haar echtgenoot aarzelde niet langer en, nadat hij op geoefende wijze een raam geopend had, klom het groepje naar binnen. De journalist Argus die daar toevallig rondzwierf, spoedde zich ter plaatse. En toen Tom Poes op weg naar huis langs kwam, zag hij de verslaggever een praatje maken met de nieuwe bewoners.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



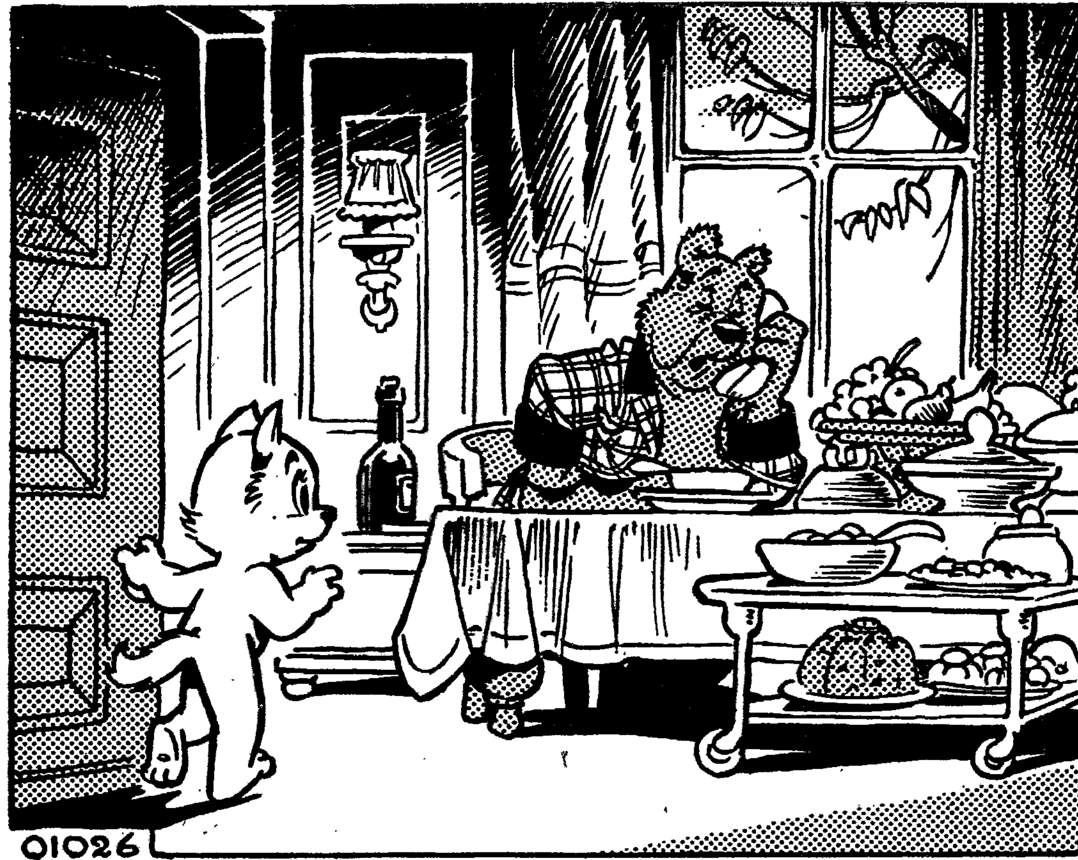


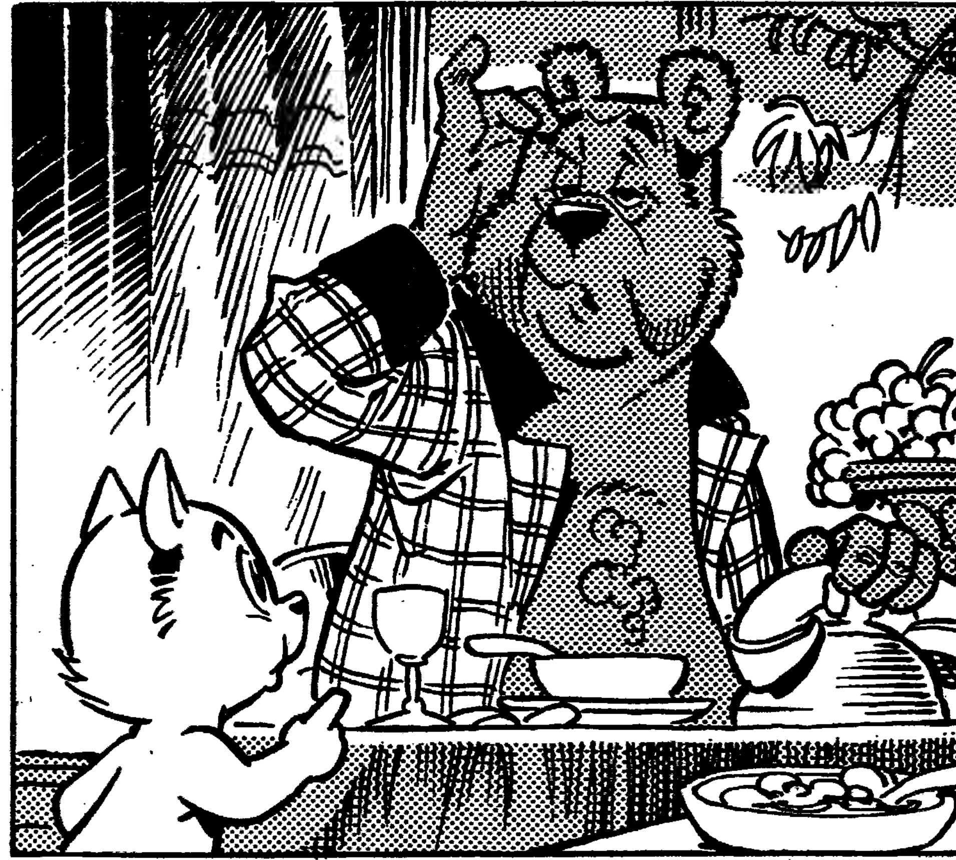


01025 Tom Poes vervolgde hoofdschuddend zijn weg, maar werd al spoedig ingehaald door Argus.
"Zag je dat?", riep deze uit. "Bommelstein is gekraakt!"
"Ja, dat was te verwachten", zei Tom Poes bekommerd.
"Ach, het is natuurlijk een nieuwtje van niks", gaf de journalist toe. "Maar ik kan niet kieskeurig zijn. Ik moet leven van dit soort schnabbeltjes, sinds ik mijn ontslag gekregen heb".
"Tja, het lijkt me moeilijk", gaf Tom Poes toe. "Maar je wordt vast wel weer aangenomen. Zo iemand als jij kunnen ze op de krant niet missen. Jij komt alles te weten. Hm, wat ik vragen wil: heb je wel eens van de schrijver Hakstroo gehoord?"
Er verscheen een onthutste uitdrukking op het gelaat van de nieuwsgaarder en hij stak zijn blocknootje haastig in zijn zak.
"Hakstroo?", herhaalde hij, terwijl hij zich omdraaide. "Daar heb ik wel eens van gehoord. Goed, dat je het zegt, want dat herinnert me aan een karwei dat ik moet opknappen als ik dit stukje verkocht heb".
En met die woorden zette hij het, tot [illegible]bazing van Tom Poes, op een lopen.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01026 Toen Tom Poes gegeten had, haastte hij zich terug naar de stad om heer Bommel op de hoogte te brengen. Hij trof deze aan in zijn hotelkamer, waar hij achter een warme lunch zat op te bellen.

”Een nieuwe uitgave?”, hoorde Tom Poes hem vragen. ”Nut-aandelen, zegt u? Koop maar als ze tot nut van het algemeen zijn. Het kan me niet schelen. Want in de almanak staat: 'Wie goed doet, goed ontmoet. Overvloed en voorspoed zetten het hart in gloed'. Dat is nu net waar ik behoefte aan heb in mijn verlaten omstandigheden, bedoel ik”.

Hij legde de hoorn neer en zuchtte.

”Dat was de bank”, sprak hij. ”Dag, jonge vriend. Het is aardig dat je me in mijn eenzaamheid komt opzoeken, terwijl er weer iets krakerigs in mijn soep drijft”.

”Het is niet zo maar een bezoekje”, zei Tom Poes. ”Maar er zitten krakers in Bommelstein, en ik dacht...”

”Ook dat nog”, mompelde heer Ollie getroffen. ”Maar ach, ik geef wat ik heb, hoewel ik niet veel goeds ontmoet. En inplaats van een bezoekje kom jij met narigheid aan. Soms wordt het me te veel, bedoel ik”.

Hij nam lusteloos zijn lepel op en Tom Poes verliet verontwaardigd het hotel.

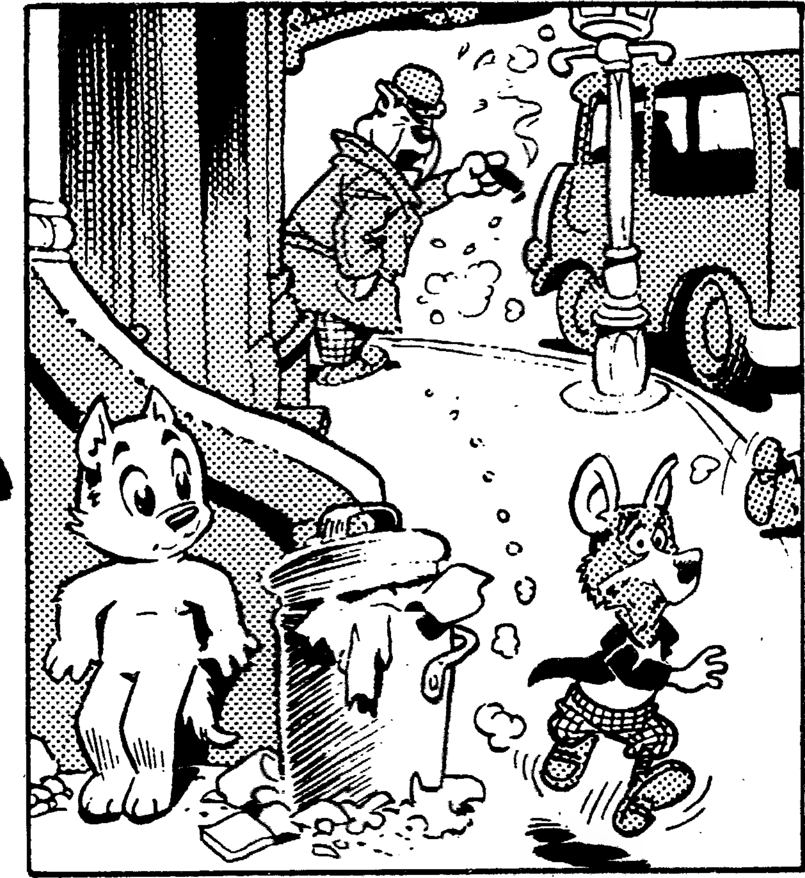
”Daarvoor ben ik nu met de bus naar de stad gekomen”, dacht hij. ”Een rare houding. Ik moet Hakstroo vinden, want het komt allemaal van de almanak”.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



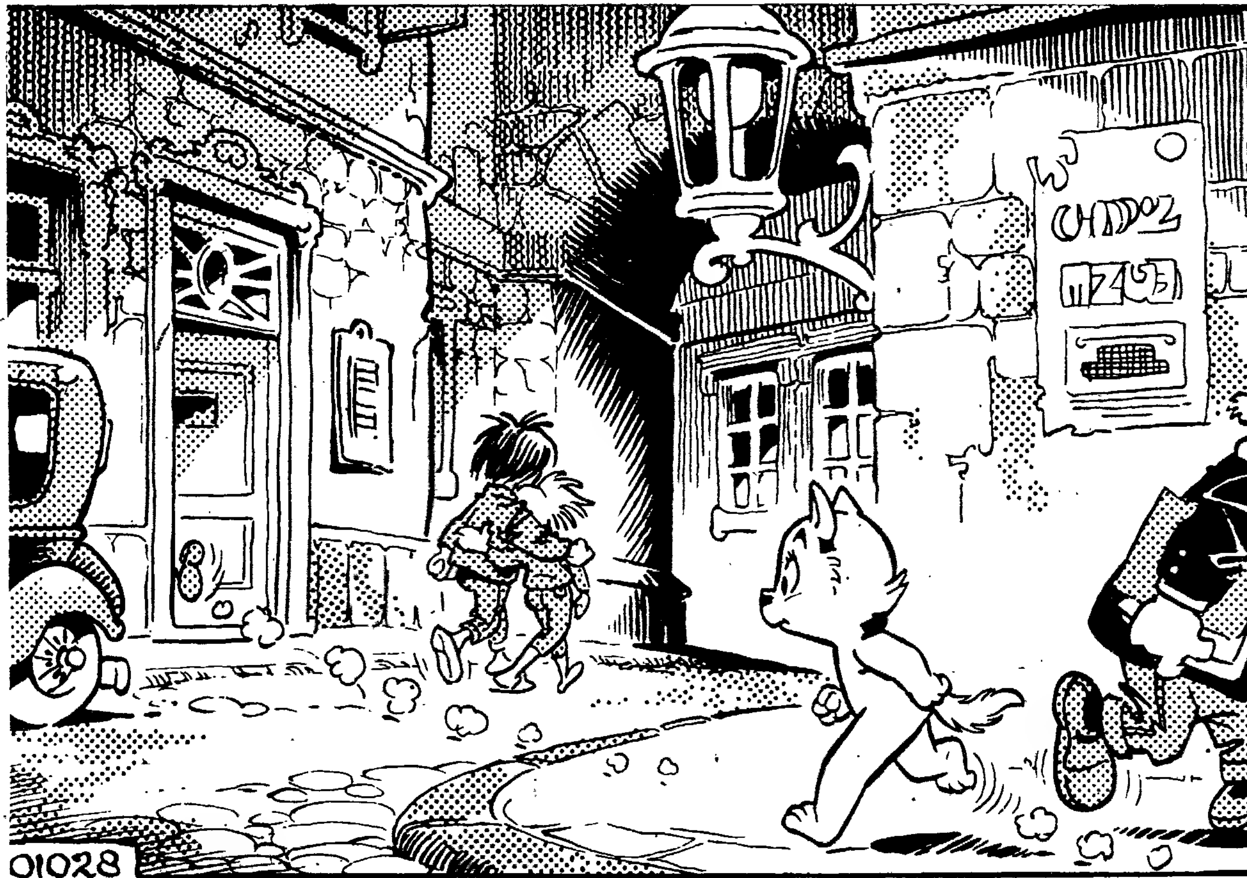


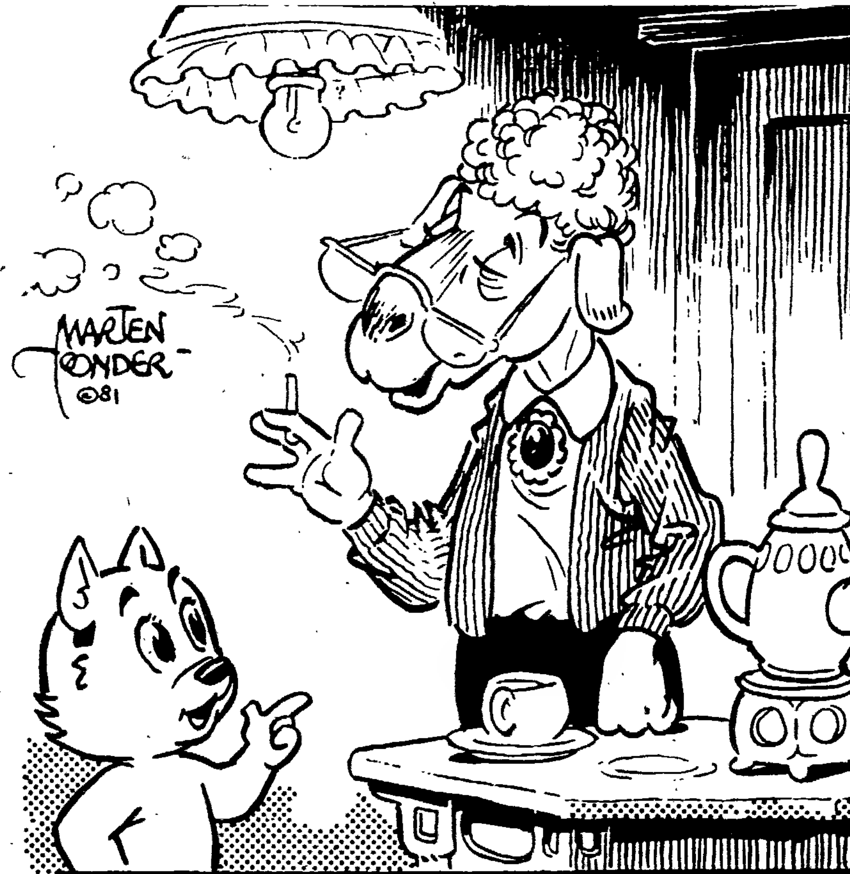


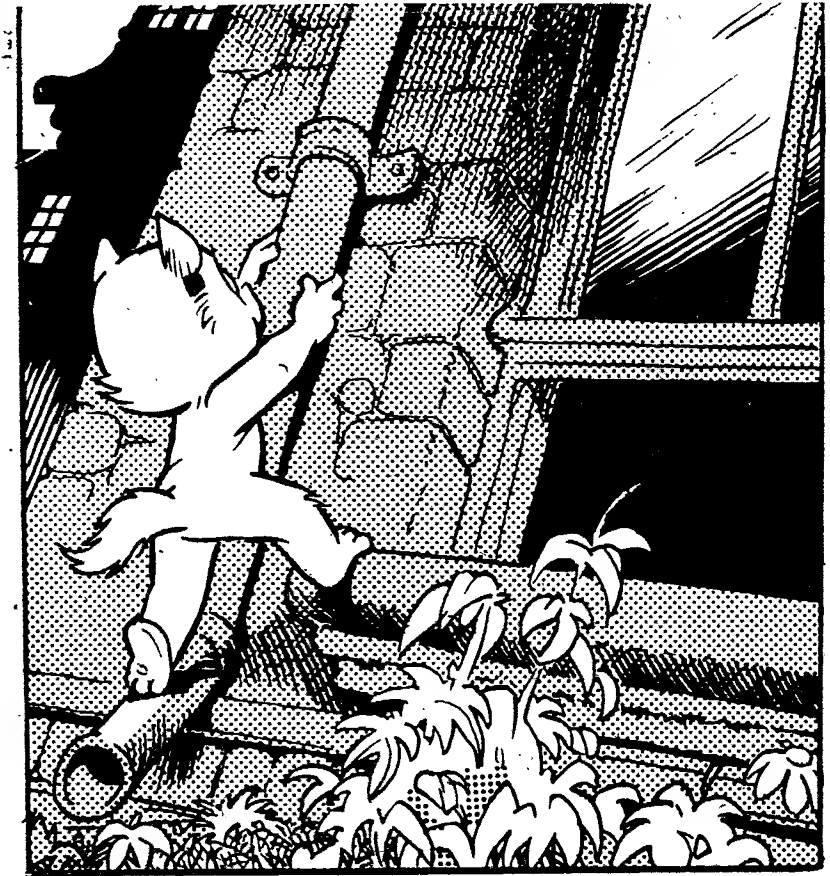
01027 — Toen Tom Poes buiten kwam, werd zijn aandacht getrokken door het geluid van een rauwe stem, die hem bekend voorkwam. Het was Bul Super, die niet ver vandaar woorden had met Argus.
„Niksen en rondlallen van mijn centen!", snauwde de eerste. „Dat kan je, hé? Dat neem ik niet, inktknoeier. We zijn al over tijd. Maar dat gaat je centen kosten. Ik eis schadevergoeding. Elke dag vertraging kort ik in je salaris met tien percent. Zaken zijn zaken".
„Dat is geen werk!", riep de verslaggever. Ik krijg nu al een schijntje voor al het werk dat ik doe. Schrijven en tiepzetten en..."
„Voor jou een ander", blafte Super. „En als ik morgen de boel niet in huis heb, kom ik persoonlijk een gehaktbal van je maken".
„Ik heb even een stukje aan de krant verkocht", piepte Argus. „Ik moet toch ook leven? Maar ik ga direct aan het werk".
„En doe het goed", waarschuwde de ander. „Door jouw geschrijf hebben we uren op het politiebureau gezeten; omdat het allemaal uitkwam. Dat kunnen we niet meer hebben, denk eraan!"
De beklagenswaardige journalist hoorde dat echter al niet meer. Hij had het op een lopen gezet en hij haastte zich zo dat hij Tom Poes niet opmerkte.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



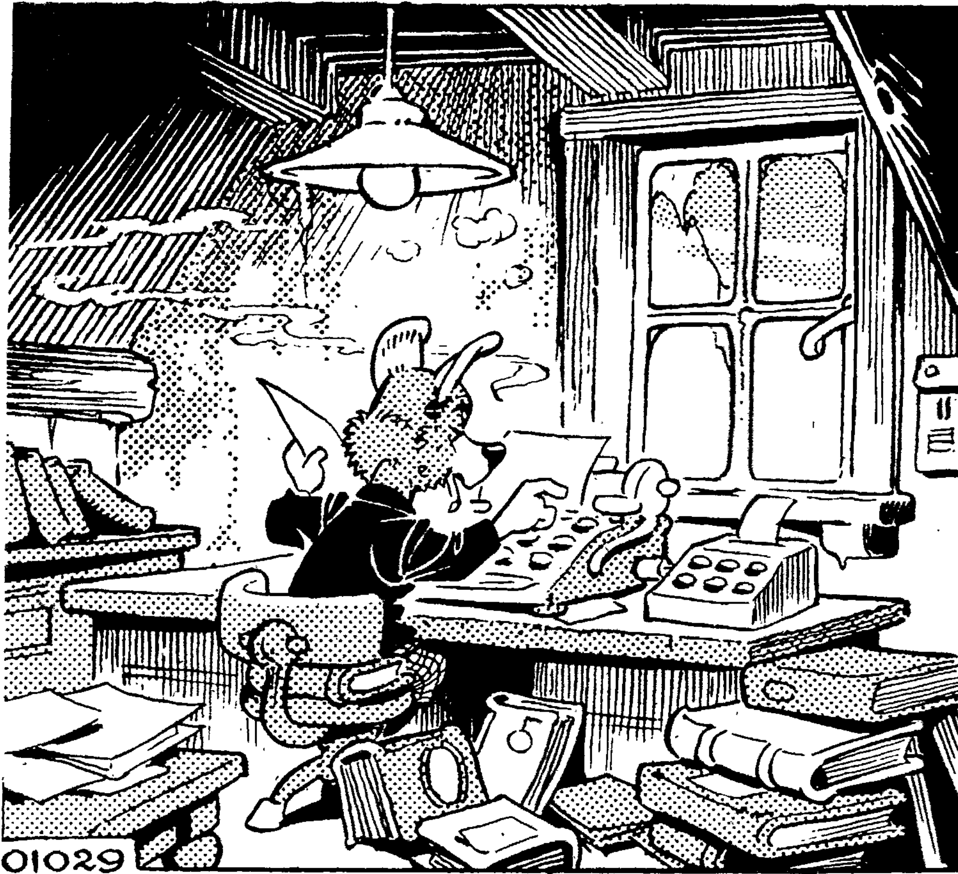


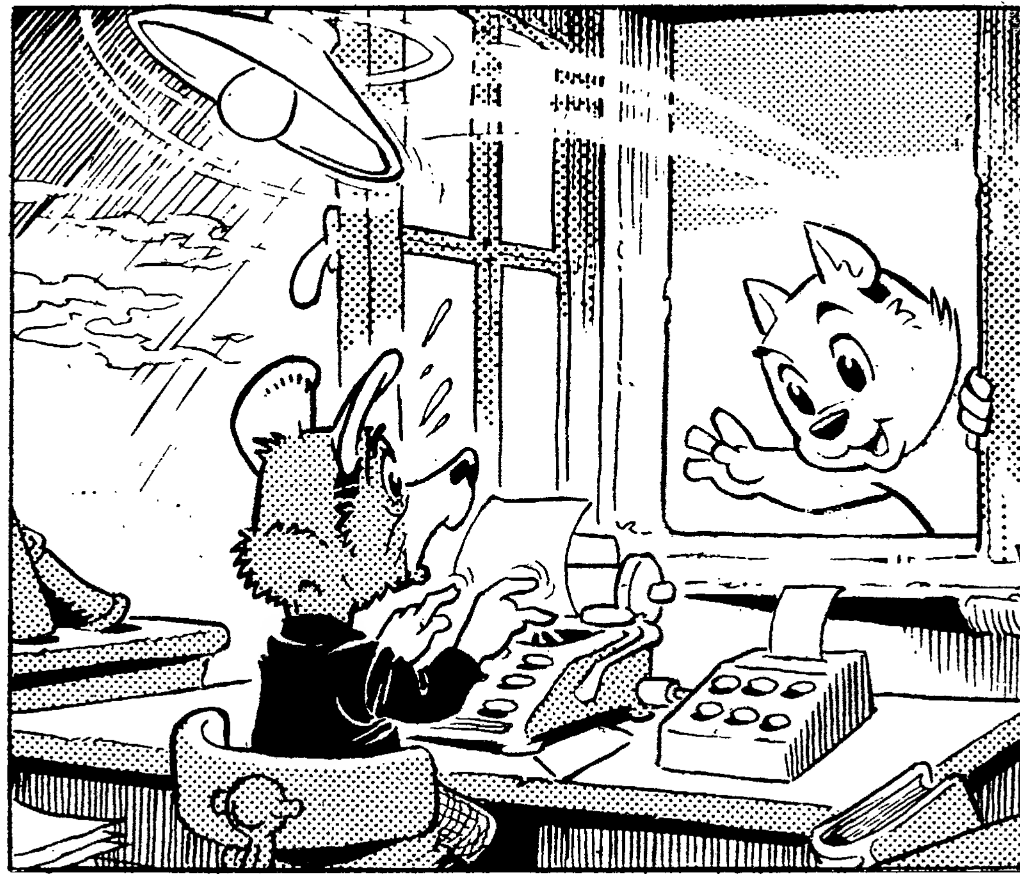


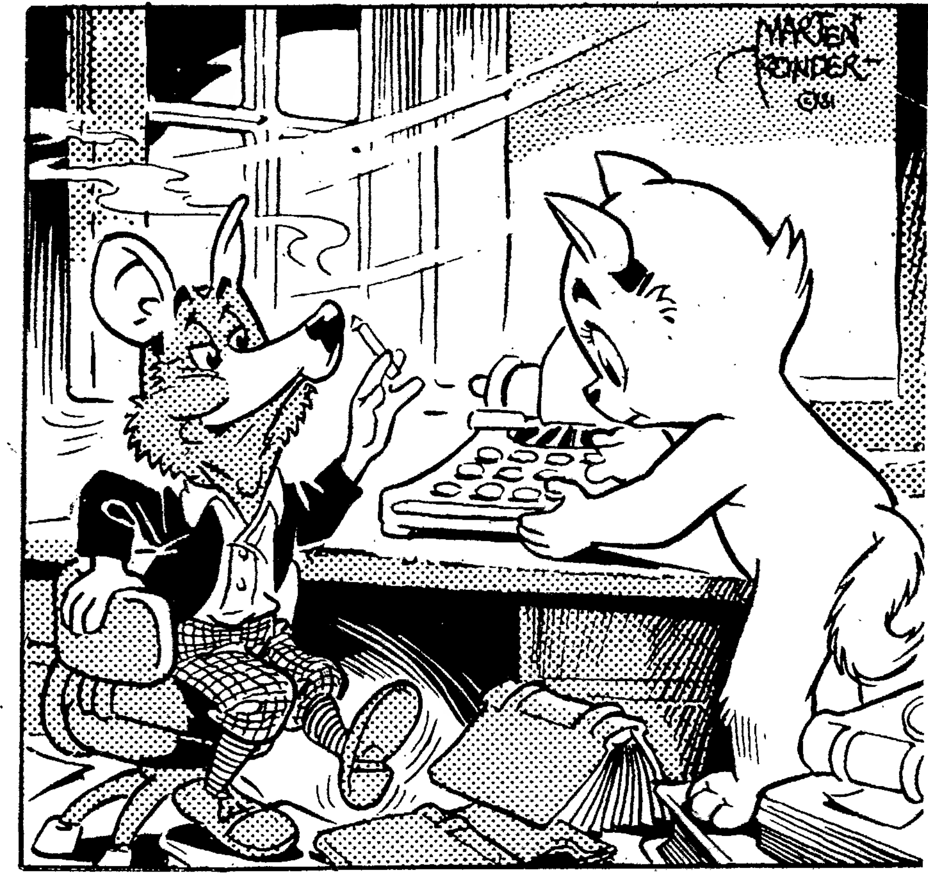
01028 Tom Poes had een gedeelte van het gesprek tussen Super en Argus gehoord, en toen hij de laatste zag weghollen, haastte hij zich achter de verslaggever aan totdat hij hem in een huis zag verdwijnen. De deur viel net voor zijn neus dicht, maar daardoor liet hij zich niet afschrikken en hij belde dringend aan.
„Woont meneer Hakstroo hier?", vroeg hij. „Ik moet hem even spreken".
„Meneer is boven aan het werk", zei de dame die opendeed. „Hij heeft het druk en hij wil niet gestoord worden".
„Maar het is belangrijk", verklaarde Tom Poes. „Ik zal hier wel op de mat wchten totdat hij tijd heeft".
„Dat hoeft niet, hoor", zei de pensionhoudster goedig. „Ga zolang maar in de eetkamer zitten, vent".
Ze liet hem in een vertrek dat naar spruitjes rook, en zodra ze de deur achter zich had dichtgetrokken, sprong Tom Poes op en schoof voorzichtig een raam open. Toen hij de ruimte had om zich naar buiten te werken, zag hij dat hij geluk had. Naast de vensterbank bevond zich een regenpijp en meer had hij niet nodig.
„Die voert naar boven", sprak hij tot zichzelf. „En dat is waar hij zit. Het moet raar lopen als ik hem niet kan vinden".
En met die gedachte begon hij te klimmen.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



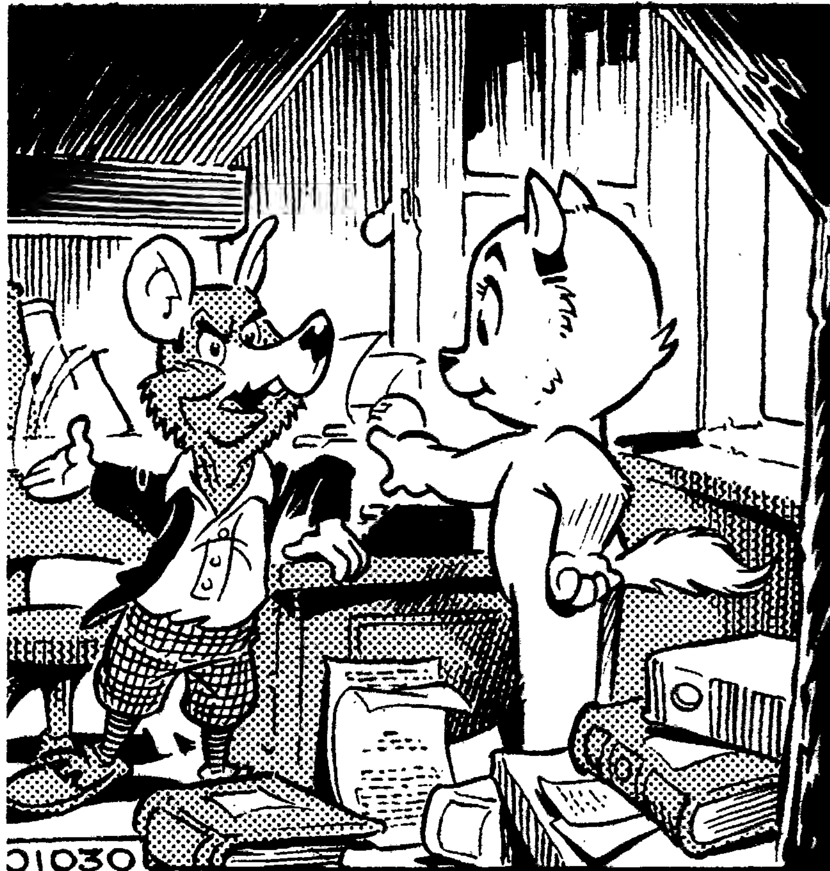


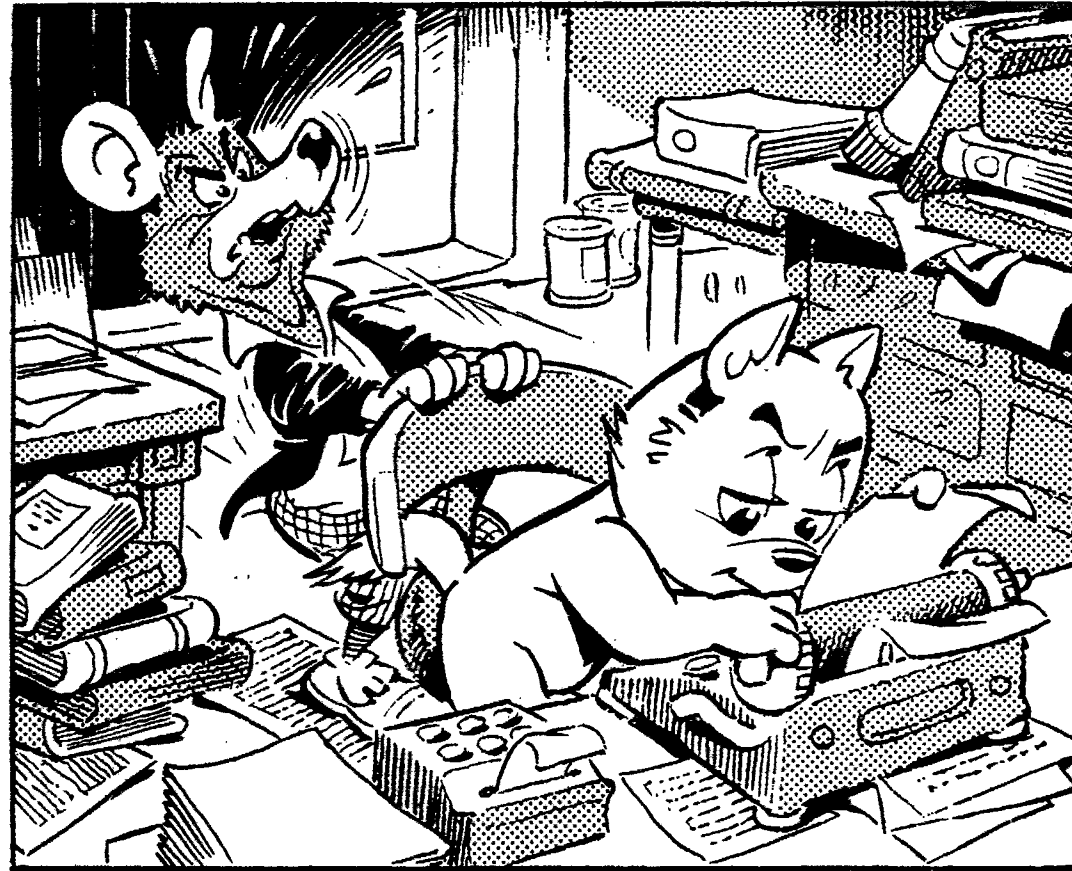


01029 — Op de zolderkamer zat de journalist Argus achter zijn schrijfmachine te werken. Veel moeite had hij er niet mee, want de gedachten kwamen vanzelf en hij hoefde ze alleen maar op te tikken.
„Wie veel wil bereiken, moet niet zitten kijken," typte hij. „Hij gaat over lijken/En hoeft slechts centen op te strijken/Zo wordt hij een der rijken/ Hij kent rust noch duur..."
„Het is een mirakel", mompelde de verslaggever voldaan. „Waar haal ik het vandaan, vraag ik me af?"
Doch op dat moment verstierf zijn glimlach en hij deinsde geschrokken achteruit, toen zijn kierend raam plotseling open werd gestoten.
„Dus jij bent Hakstroo", zei Tom Poes, op de vensterbank klimmend. „Ik had het kunnen weten, als ik slimmer was geweest, en jij schrijft de almanak. Gevaarlijk werk, hoor. Je weet toch dat alles wat je schrijft uitkomt?"
Hij sprong op de grond en begon de schrijfmachine te bekijken.
„Uitkomen?", vroeg Argus, die zich van de schrik hersteld had. „Onzin. Ik schrijf maar wat, zoals iedereen in dit vak. Uitkomen? Het idee! Maar wat doe je hier? Waar bemoei je je eigenlijk mee?"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01030 — „Ik bemoei me met de almanak", zei Tom Poes. „Omdat alles uitkomt wat erin staat, dat heb ik je al eens eerder verteld. Ik wil wedden dat je ook wel iets voor jezelf gewenst hebt".

„Kwezel!", riep Argus, die boos begon te worden. „Ik heb mezelf voorspeld dat ik een sterreporter zou worden. En wat ben ik? Kijk maar eens hoe ik hier zit te schnabbelen in de armoe".

Maar Tom Poes schonk geen aandacht aan hem. Hij was op het stoeltje gaan zitten en loerde in de schrijfmachine.

„Soms duurt het even voordat het uitkomt", mompelde hij. „Maar het geheim van dat uitkomen zit vast in dit toestel, want jij bent geen tovenaar".

„Ga van mijn stoel af!", riep Argus, aan de leuning rukkend. „Loerende gluip! Ik moet aan het werk. Vijf soorten voorspellingen en de waterstanden.... En alles moet vandaag nog af. Ga weg!"

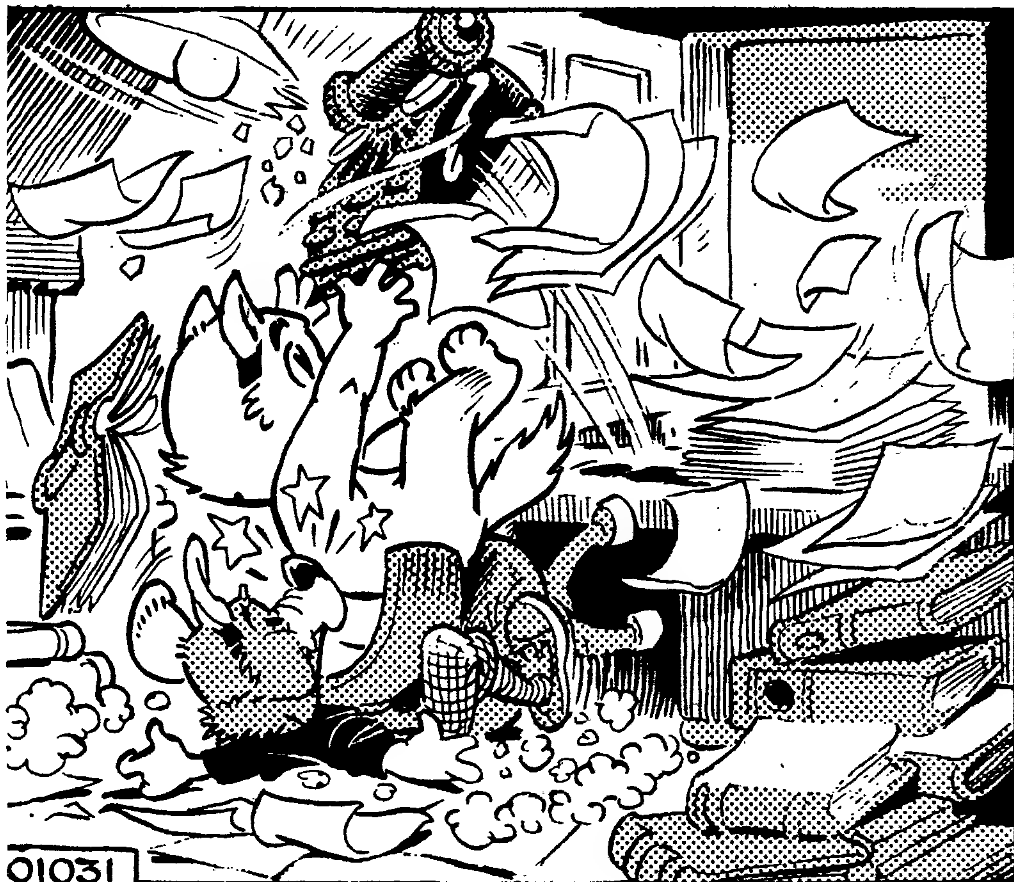
Tom Poes liet zich echter niet afleiden en begon in het inwendige van de machine te zoeken.

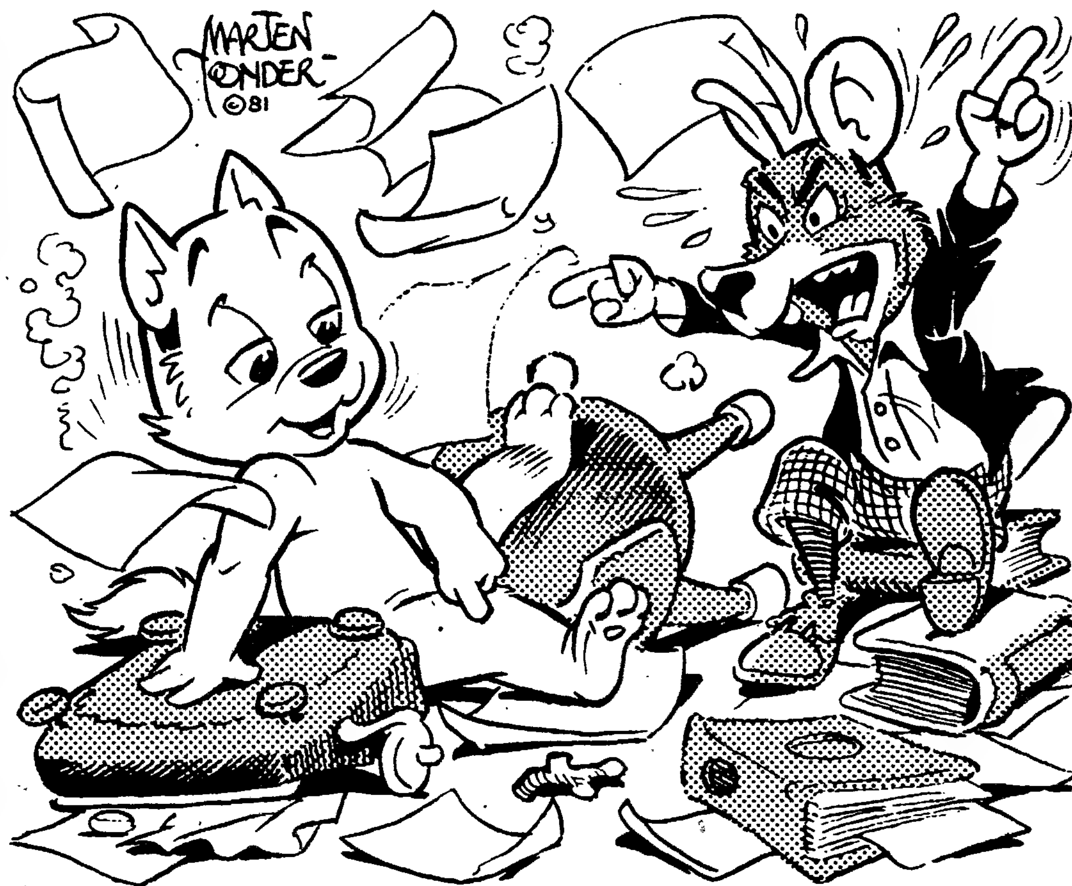
Het is te begrijpen dat de schrijver driftig werd. Hij rukte met al zijn kracht aan de stoel, zodat zijn bezoeker het evenwicht verloor en de boeken en papieren door het stoffige vertrek dwarrelden.

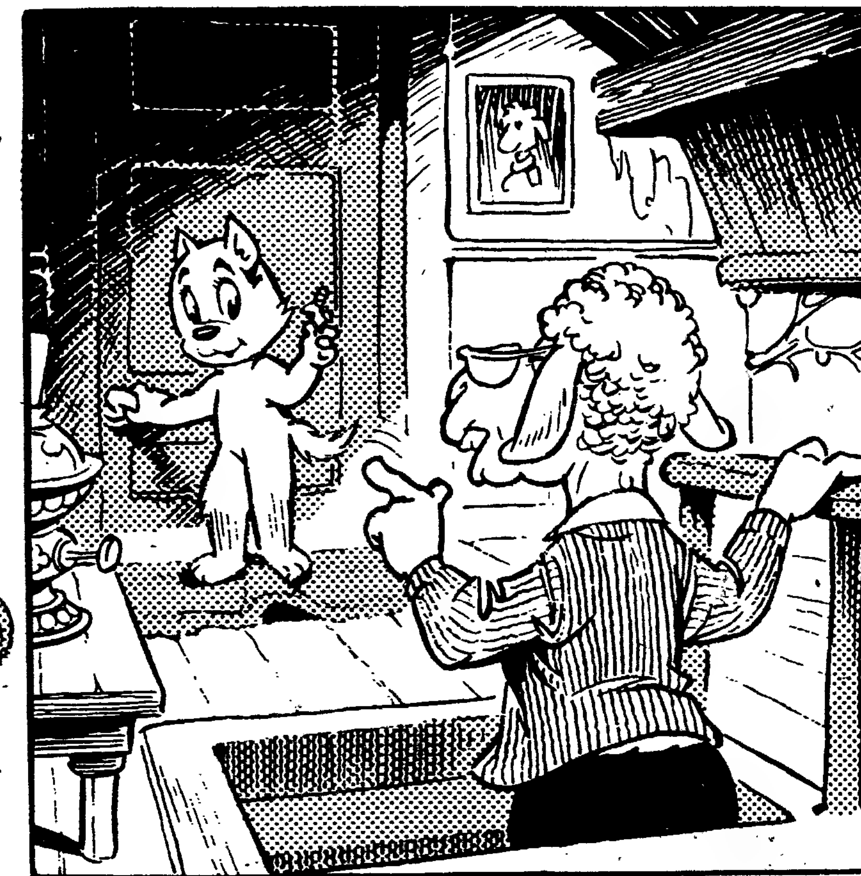
„Gniep!", tierde hij. „Blijf met je kleeftengels van mijn werk af. Maak dat je wegkomt, of ik eh.... ik roep mevrouw Geurtjes!"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01031Argus is tenger gebouwd, maar zijn woede gaf hem zoveel kracht dat hij het stoeltje achterover trok, zodat Tom Poes tussen de schrijfbehoeften van de auteur tegen de grond sloeg. De dreun deed de wanden van het pension trillen, maar het ergste was de schrijver zelf getroffen. Het duurde dan ook even voordat hij van de schrik bekomen was en zich uit zijn meubilair had losgemaakt. Het eerste waar zijn oog op viel, was zijn gast, die glimlachend naar een stukje hout wees.

„Dat is uit je machine gevallen", zei Tom Poes. „Een raar onderdeel, als je mij vraagt. Ik zal het meenemen".

„Als de schrijfmachine stuk is, moet jij betalen!", schreeuwde Argus. „Ik zal je weten te vinden, konkel! Hoe kan ik nu nog mijn oplage klaar krijgen? Eruit! Weg! of ik... of ik..."

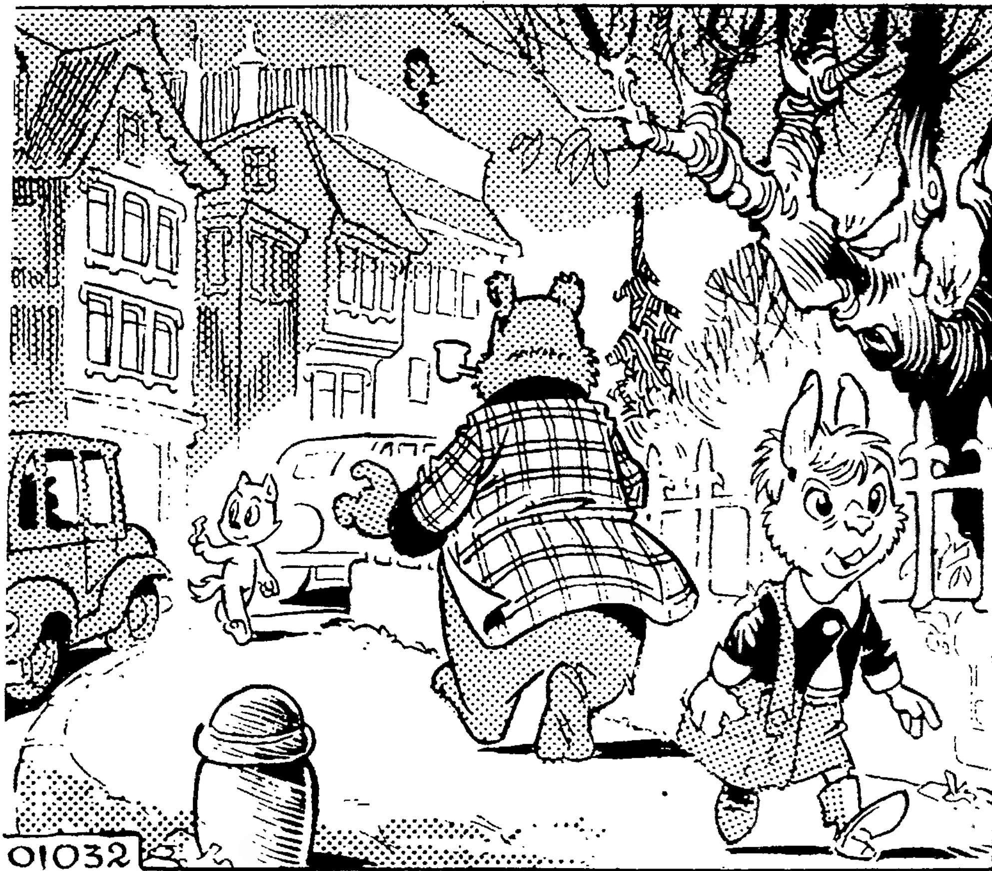
Tom Poes wachtte geen verdere bedreigingen af; hij greep het stukje hout en liep snel de kamer uit. Toen hij de deur achter zich dichttrok, zag hij de hospita naar boven komen, die hem wantrouwig aankeek.

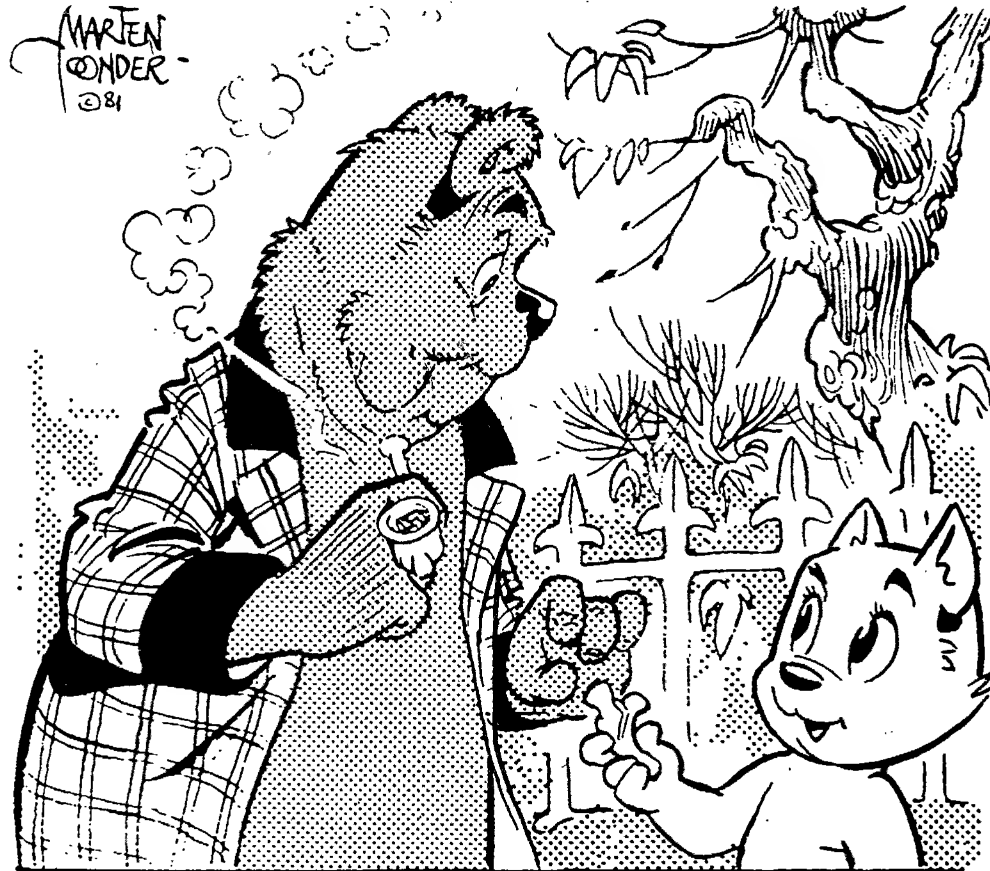
„Hoe kom jij hier?", vroeg ze streng. „En wat was dat voor een lawaai?"

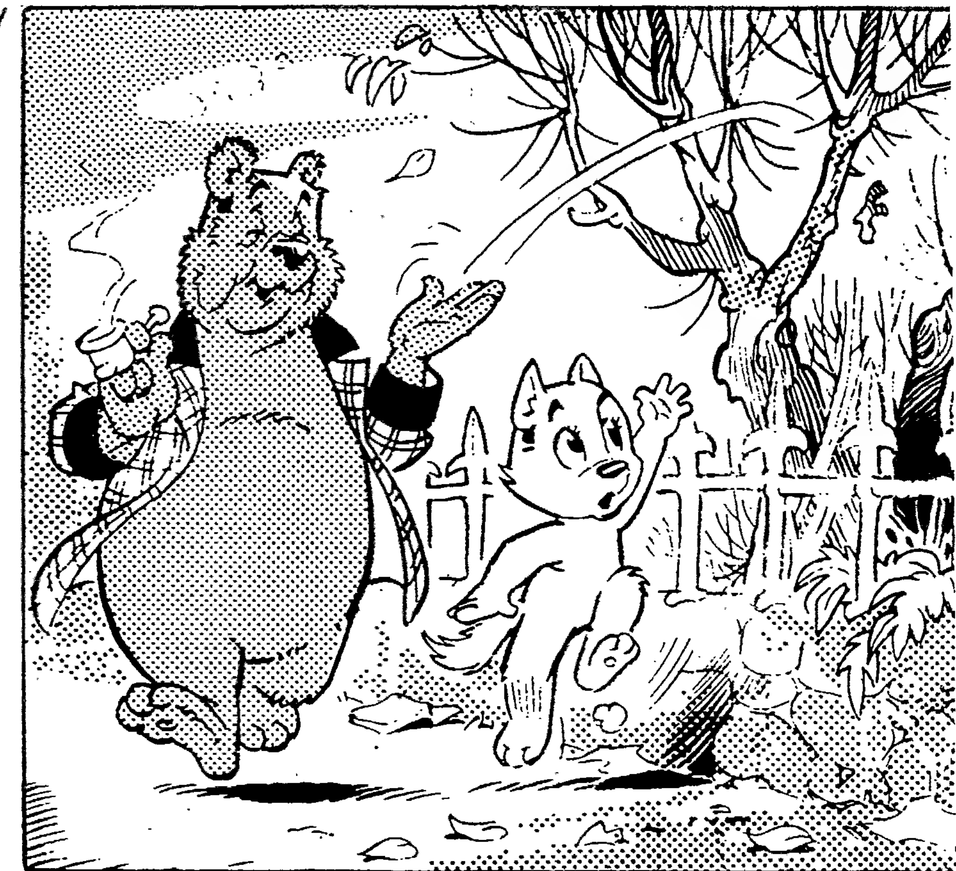
„Ik heb even de schrijfmachine van meneer Hakstroo nagekeken", zei Tom Poes. „Er was iets raars aan, waardoor hij niet goed tikte. Maar ik heb het al gevonden, het was een houtje dat tussen de toetsen zat".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





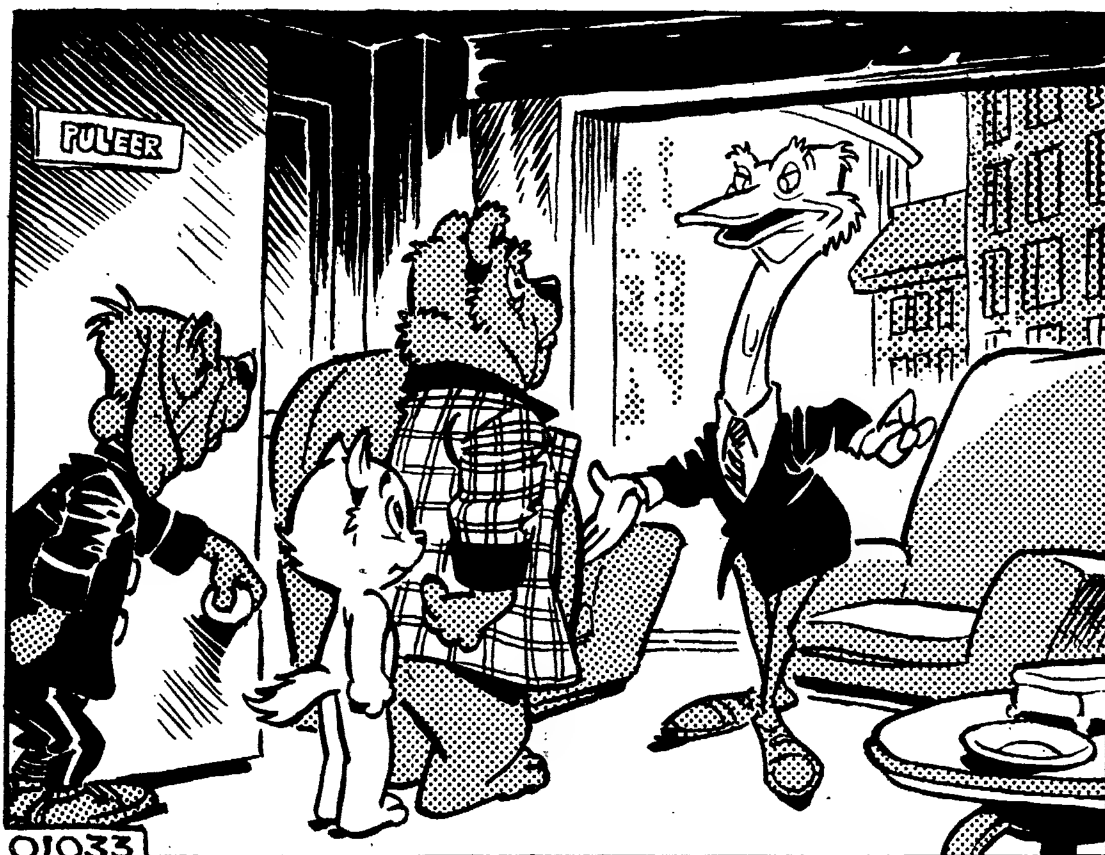


01032 Tom Poes verliet het pension van mevrouw Geurtjes en toen hij met het vreemde stukje hout langs het Dickerdackpark liep, kwam hij heer Bommel tegen.
„Kijk eens aan, de jonge vriend!", riep deze verrast uit. „Ik ben juist op weg naar de bank. Ze hebben me opgebeld wegens moeilijkheden. Ga je even mee? Twee weten meer dan een, wat jij?"
„Ik weet niet zoveel van bankzaken", zei Tom Poes. „Maar ik heb hier de oorzaak van al die uitkomende almanakvoorspellingen, denk ik. Kijk, een stompje tak. Ik ga het laten onderzoeken".
Heer Ollie nam het een beetje verbaasd aan.
„Waarom moet dat onderzocht worden?", vroeg hij. „Is het al niet erg genoeg dat alles uitkomt? Moet de wetenschap het nu ook nog gaan misbruiken? Heel onnadenkend van je. Je weet toch dat ik al diep in de zorgen zit door mevrouw Doddel en het ontslag van Joost, zodat ik me in een hotel moet behelpen? En nu zijn er volgens de bank ook als zwarigheden met het nut dat ik voor het algemeen doe. Nee, als dat stuk wortel de oorzaak is, maak ik korte metten. Weg ermee zeg ik, als heer met ervaring".

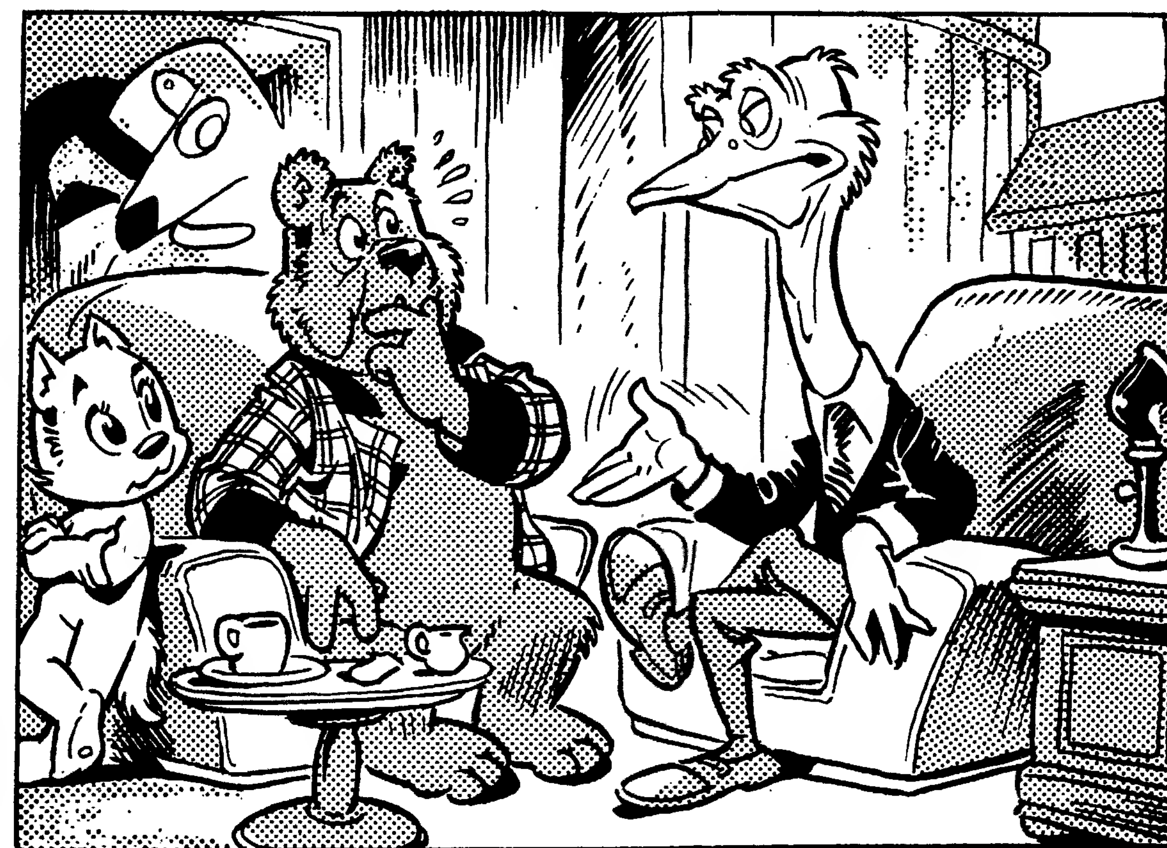
Zo sprekende wierp hij het houtje over het hek in het park, waar het ritselend tussen de herfstbladeren verdween.
Tom Poes greep er nog naar, maar hij miste. En omdat hij begreep dat hij het tussen de afgevallen takken toch niet terug zou kunnen vinden, liet hij het maar waar het was.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





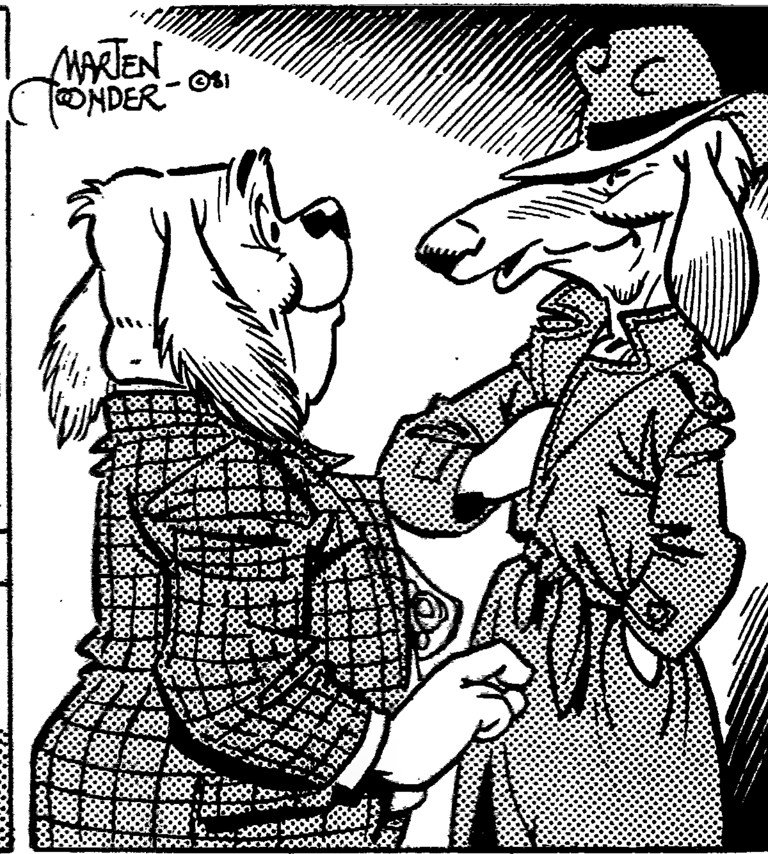


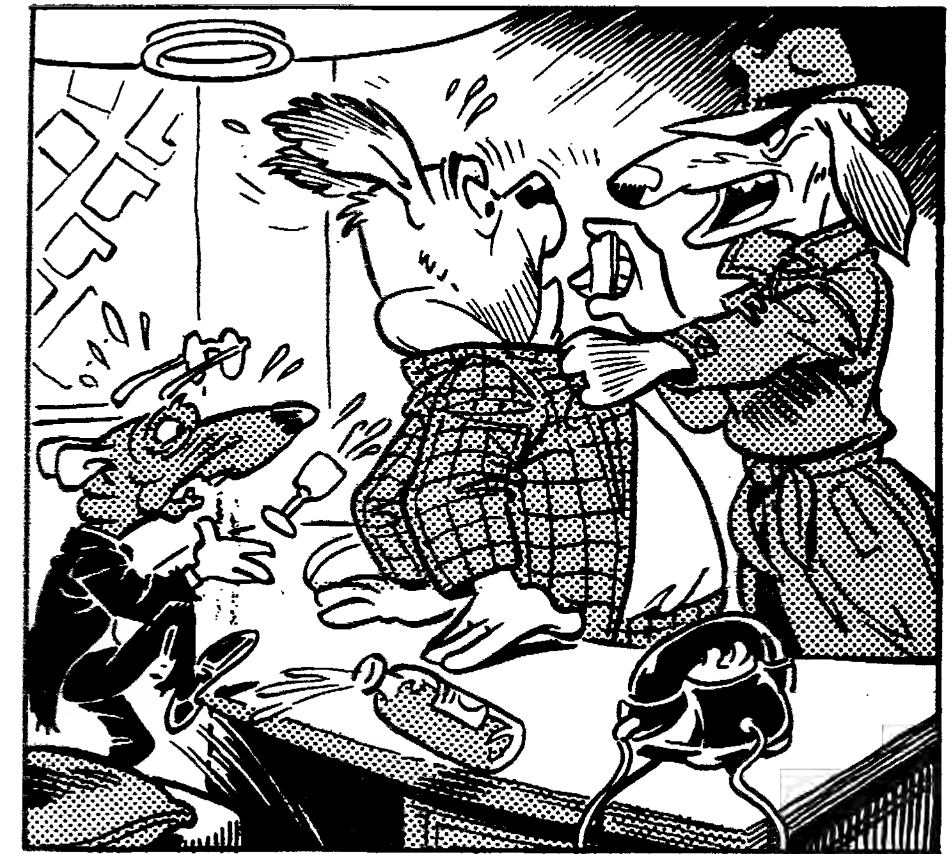
01033 De portier van de Rommeldamse Bank liet heer Bommel en Tom Poes in de kamer van de aandeloloog Puleer, en deze begroette hen recht hartelijk.
"Prettig, dat u even kunt komen", sprak hij. "Er is iets vreemds met de aandelen, die ik voor u gekocht heb, en het is mijn plicht daarop te wijzen. Gaat u zitten".
Heer Ollie gehoorzaamde en de bankheer vervolgde: "Het is namelijk zo, dat er iets mis is met uw mede-aandeelhouders. Een ernstige zaak, meneer Bommel. We hebben de politie moeten inschakelen, want het betreft de directie. En omdat u de grootste aandeelhouder bent, ziet het ernaar uit dat de onderneming in uw handen is. Wilt u room in uw koffie?"
Heer Ollie had met open mond zitten luisteren, want hij vond het moeilijk het gehoorde te verwerken.
"Mede-aandeelhouders?", herhaalde hij. "Hoezoe? Politie? Waarom? Grootste aandeelhouder van wat?"
"Van de NV Tot Nut van het Algemeen", legde de heer Puleer uit. "U hebt opdracht gegeven uw vlottende gelden in die onderneming te steken en dat hebben we dus gedaan. Maar nu de recherche met een onderzoek bezig is, zult u moeten ingrijpen en maatregelen nemen. Ik zal u het adres van de NV even geven".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







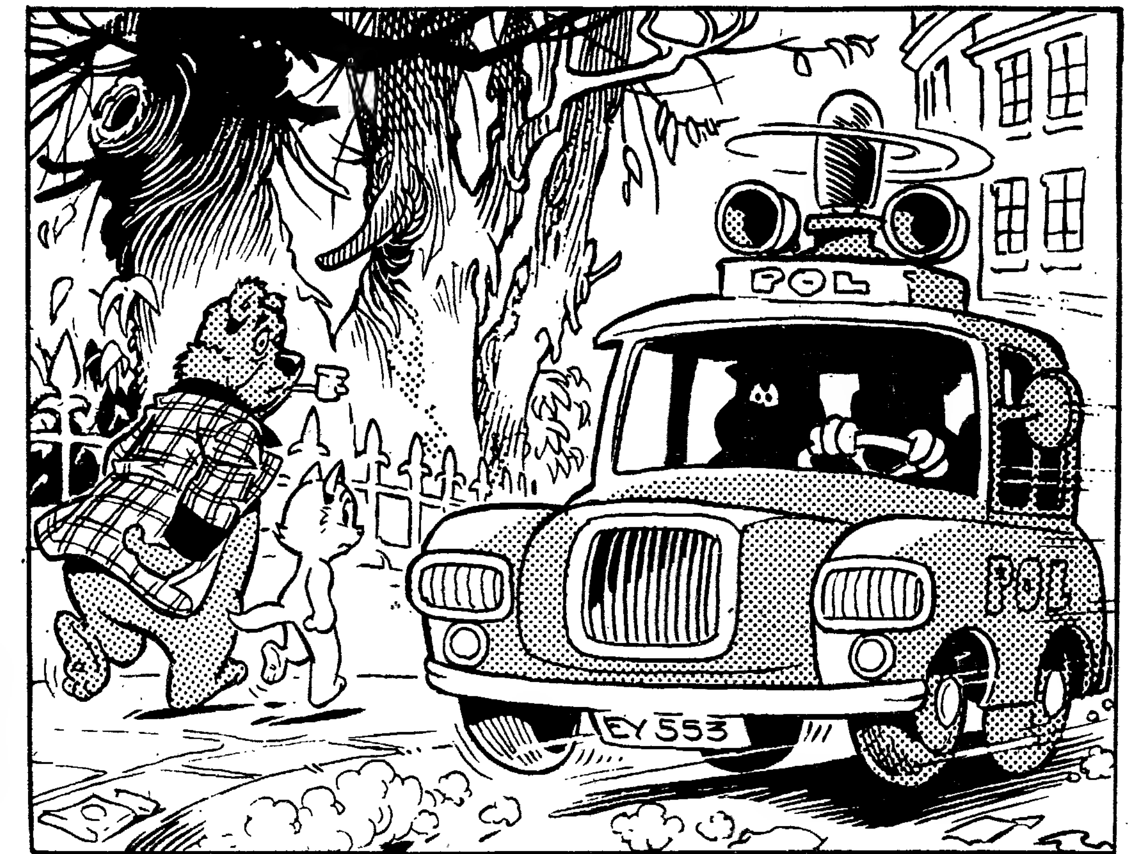
01034 De NV Tot Nut van het Algemeen had een kantoorruimte op goede stand gehuurd, en daarin zat de directie nu te overleggen.
"Ik heb de hand weten te leggen op een paar pandjes buiten de stad", sprak meester Woordkramer, een kaart te voorschijn halend.
Maar juist toen zijn mededirecteur zich er nieuwsgierig overheen boog, werd de deur geopend en trad er een bezoeker binnen. Deze wierp een snelle blik op het riante interieur en wendde zich tot Joost.
"Dit is toch de bouwondernening tot Nut van het Algemeen?", vroeg hij met een glimlach, die Joost een rilling over de rug joeg. Hij liet zijn ontroering echter niet blijken, en knikte vriendelijk.
"Zeker", zei hij. "Om u te dienen. Waarmee kan ik u behulpzaam wezen? We zijn net met de bouw begonnen, maar ik heb hier een mooie tekening van de architect, als u mij toestaat. En als u een klein maar fijn huisje zoekt, kan ik u vertellen..."
Hij zweeg verschrikt, want de bezoeker nam plotseling een barse houding aan en hield hem een kaartje onder de neus.
"Politie", snauwde hij. "Inspecteur Grip. En wat u me kunt vertellen is, hoe u aan het geld komt waarmee uw aandelen betaald zijn".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



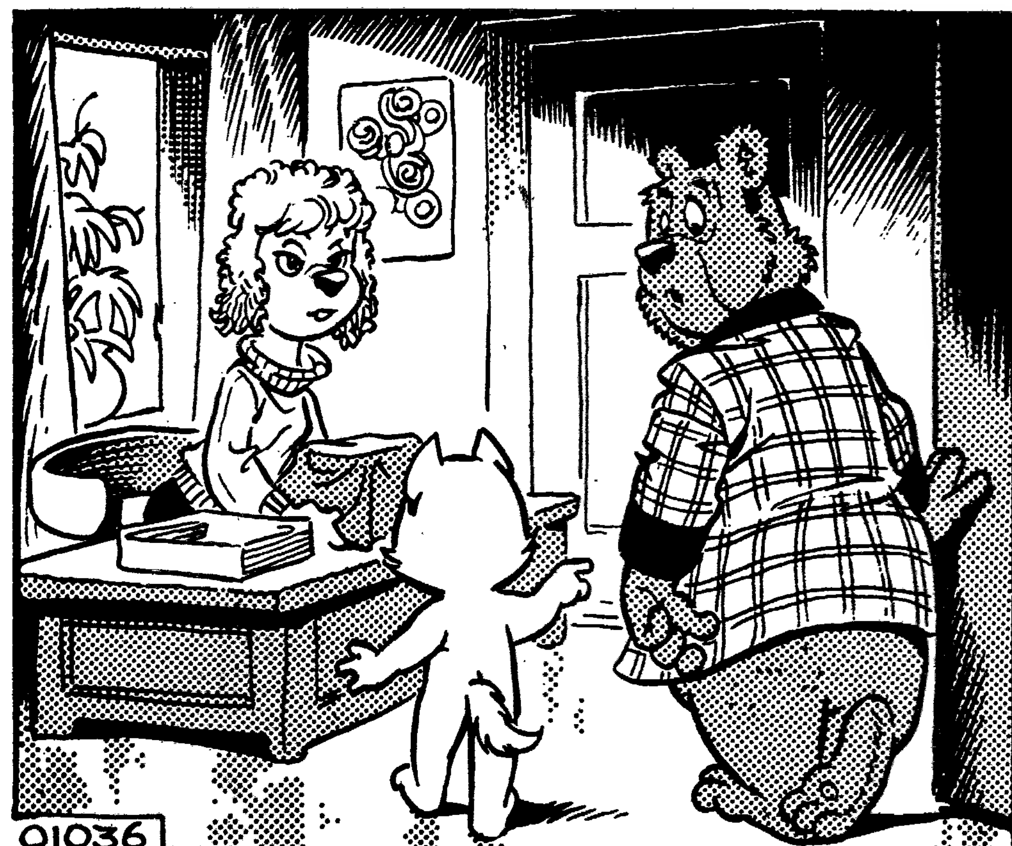




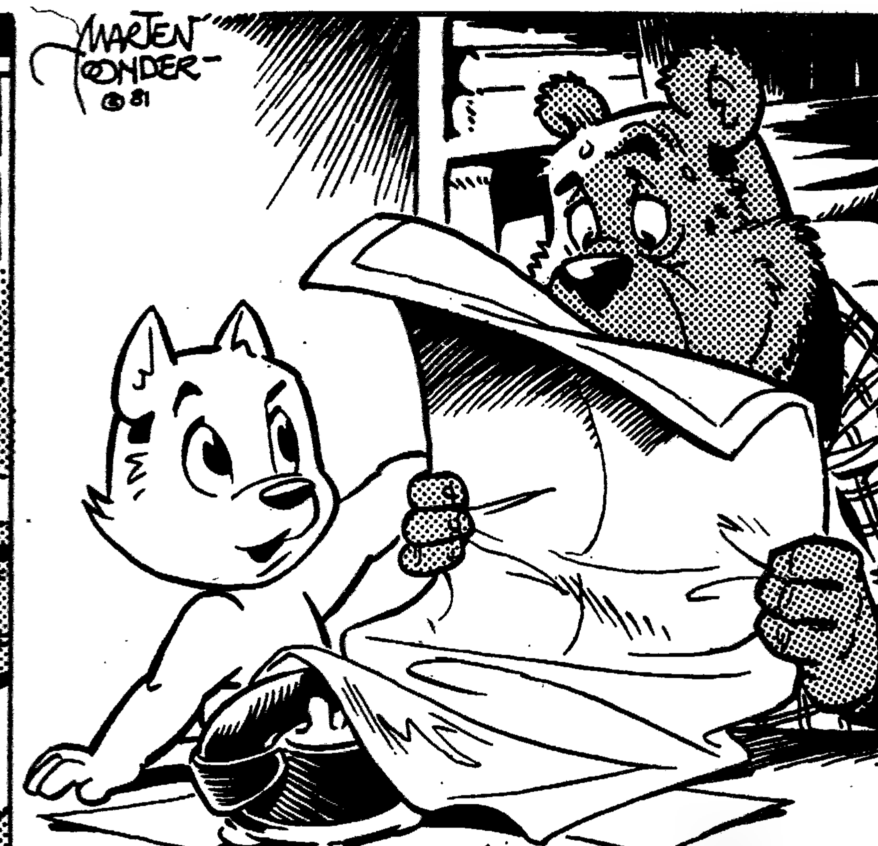
01035 "Ik b-ben eerlijk aan m-mijn geld gekomen, met uw welnemen", stamelde Joost achteruitdeinzend. "Z-zoals in de al-almanak stond, u weet wel".
"Hoe was dat?", vroeg inspecteur Grip dreigend.
Joost wierp een blik op zijn mededirecteur, maar die was net met iets anders bezig en hij begreep, dat hij er alleen voor stond.
"G-gewoon", verklaarde hij met trekkende mond. "Duimelot en Likkepot maken eens zo veel. Dubbel en strubbel. Hoe langs, hoe meer".
"Een nieuwe methode", verklaarde meester Woordkramer na zich gesterkt te hebben. "Er is niets tegen, Zeker niet strafbaar volgens de wet".
"Zo", gromde de inspecteur. "Dan zullen we eens uitzoeken, wat het wél is. In ieder geval is je geld niet geldig, want alle biljetten hebben hetzelfde nummer. Jullie kunnen beter meegaan naar het bureau voor een verklaring".
De beide ondernemers werden naar de gereedstaande politie-auto gebracht en even later suisde het gezelschapje langs het Dickerdackpark, op weg naar het hoofdbureau.
"Het is treurig hoe de misdadigheid in deze stad toeneemt", zei heer Bommel, die met Tom Poes op weg was naar het kantoor van de NV Tot Nut van het Algemeen. "Alweer zo'n overvalwagen met een zwaailicht en misdadigers. Neem daar een voorbeeld aan, jonge vriend".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01036 Na enig zoeken vonden heer Bommel en Tom Poes het kantoor van de bouwonderneming, waar ze door een secretaresse ontvangen werden.
"De heren zijn er niet", zei deze. "Ze zijn net vertrokken met iemand van de politie. Wil u hier even wachten?"
"Nee", zei Tom Poes. "Deze heer wil alle papieren inzien. Hij is de grootste aandeelhouder".

"Eh. . . ja; dat ben ik", zei heer Ollie. "Ik had het zelf niet beter kunnen zeggen. Alle papieren, bedoel ik".
De secretaresse begreep dat ze een belangrijk iemand voor zich had, en nadat ze de bezoekers in de directiekamer had gelaten, bracht ze een grote kaart naar binnen.
"Hierop staan alle percelen die aangekocht zijn", zei ze. "En al het andere kunt u in de kast achter u vinden."
Ze trok zich bescheiden terug en heer Bommel begon de kaart te beduimelen, terwijl hij er een glazige blik op wierp.
"Hij is groot", mompelde hij. "Er staan trouwens heel wat vierkantjes op getekend. Wat zou dat betekenen?"
"Dat zijn stukken grond die ze gekocht hebben", legde Tom Poes uit.
"Als ik het goed begrijp hebben ze dat van uw geld gedaan. En nu zijn ze meegenomen door de politie".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





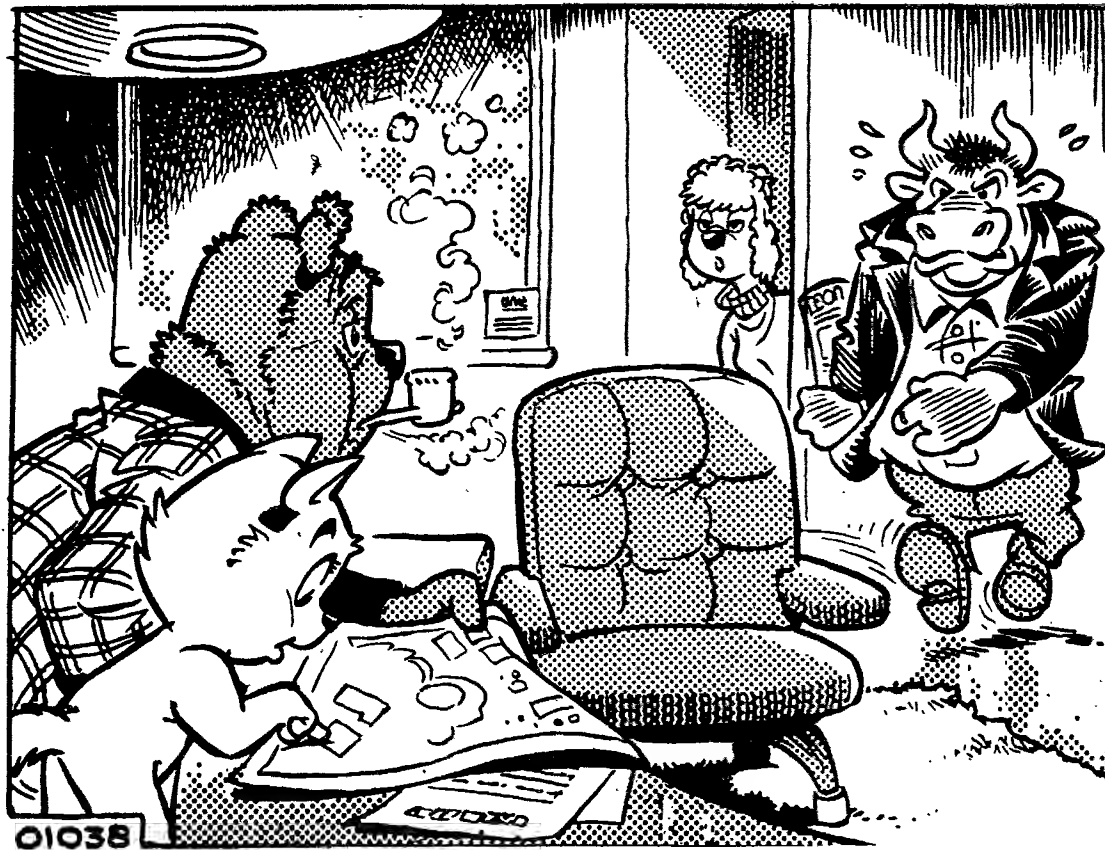


01037 Intussen waren Joost en de heer Woordkramer bij commissaris Bas gebracht, en die drong onmiddellijk tot de kern van de zaak door.
"Jullie geld is door de bank onderzocht", sprak hij.
"J-ja", zei Joost vanachter zijn hoed. "Dat heb ik meteen laten doen, met uw goedvinden. Het is echt, zei men mij. En daarom..."
"Het geld is echt", onderbrak de commissaris, "Maar omdat ze allemaal hetzelfde nummer dragen, zullen alle biljetten met dat nummer vernietigd worden. Er is dus geen strafzaak, maar jullie zijn je geld kwijt. Ik waarschuw maar even".
"Ho!", riep meester Woordkramer uit. "Dat gaat zo maar niet! Ik wil mijn advocaat spreken!"
"Wees blij, dat je er zo afkomt", snauwde de politiechef. "Wat voor spel jullie gespeeld hebben, weet ik niet, maar het stinkt. We zullen jullie in de gaten houden. Jullie kunnen gaan".
Zo stonden de beide ondernemers even later weer op straat, en daar barstte de rechtsgeleerde in woede uit.

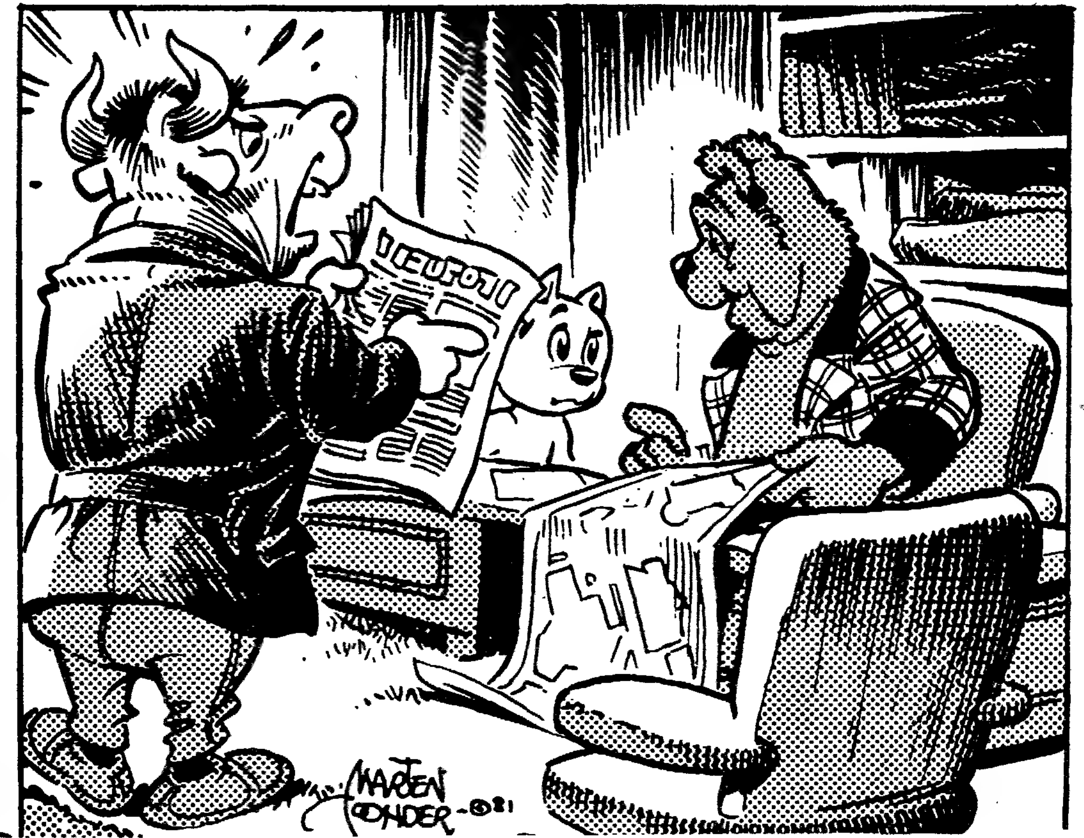
"Ik had me nooit met zo'n sufferd moeten inlaten!" tierde hij. "Te stom om de nummering te veranderen! Met jou wil ik niks meer te maken hebben. Gelukkige heb ik mijn oude kantoor nog".
"Ach, ik wist wel, dat het niet goed kon gaan", prevelde Joost bijna schreiend. "Ik ben maar een eenvoudig persoon. Maar wat nu?"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





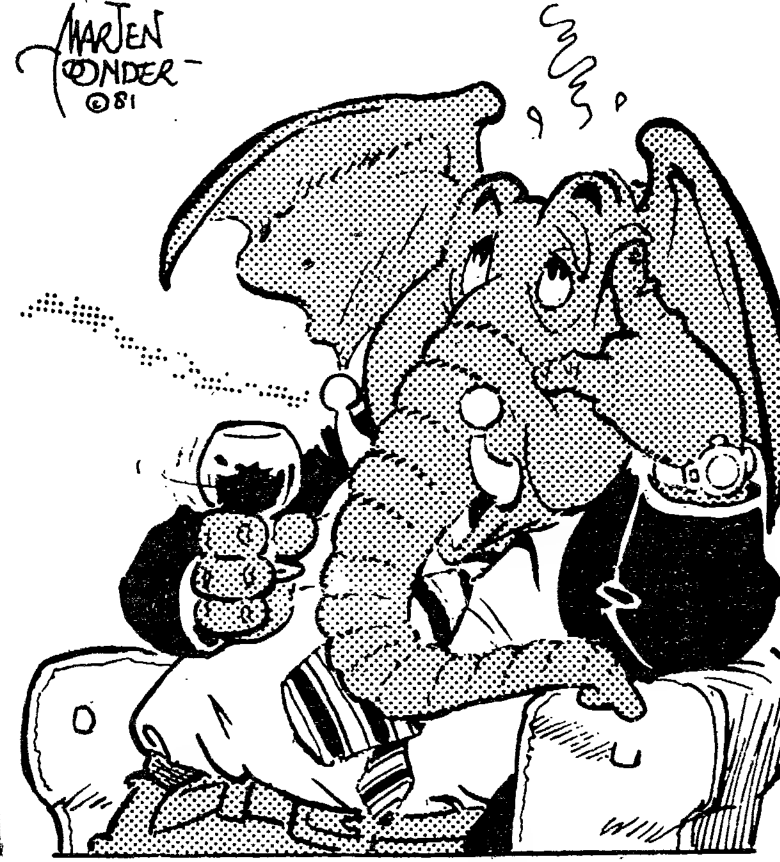


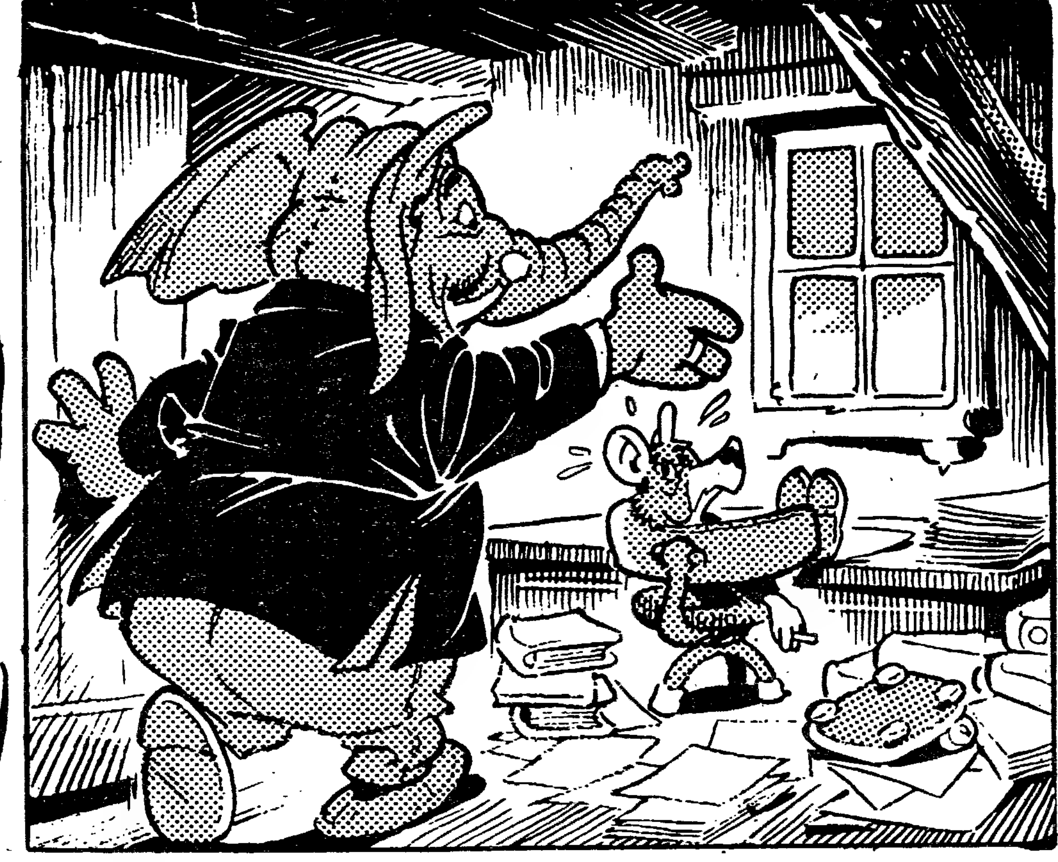
01038 Op het kantoor van de bouwonderneming zat heer Bommel de kaart te bestuderen, want door de uitleg van Tom Poes begreep hij nu waarover het ging.
"Ik zie het", sprak hij. "Dat daar is een stuk van de stad, en hier loopt de weg".
"Juist", zei Tom Poes. "En dat is mijn huis, en daar woont juffrouw Doddel. Maar Bommelstein staat er niet op, want dat is niet aangekocht".
Heer Ollie wilde iets zeggen, maar op dat moment stak de secretaresse haar hoofd om de deur en kondigde het bezoek van aannemer Blokker aan.
"Ik heb gehoord dat er knoeierij aan de gang is", sprak deze. "En omdat ik al met de bouw begonnen ben, wil ik nu wel eerst even echt geld zien. Anders zal je er van lusten!"
"Ik eh...Ik kan er niets aan doen", zei heer Bommel. "Ik hoor hier eigenlijk niet, bedoel ik. Met grote eenvoud ben ik met nuttige werken voor iedereen begonnen, terwijl ik eigenlijk op mijn gemak in Bommelstein had kunnen zitten".
"Bommelstein?", riep de bouwer uit. "Dat is gekraakt! Het staat hier in de krant".
Heer Ollie liet de kaart zakken, waarachter hij bescherming had gezocht en er verscheen een sluwe uitdrukking op zijn gelaat.
"Ga maar naar huis, jonge vriend", zei hij tegen Tom Poes. "Ik heb een list bedacht, die ik met deze heer wil bespreken".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



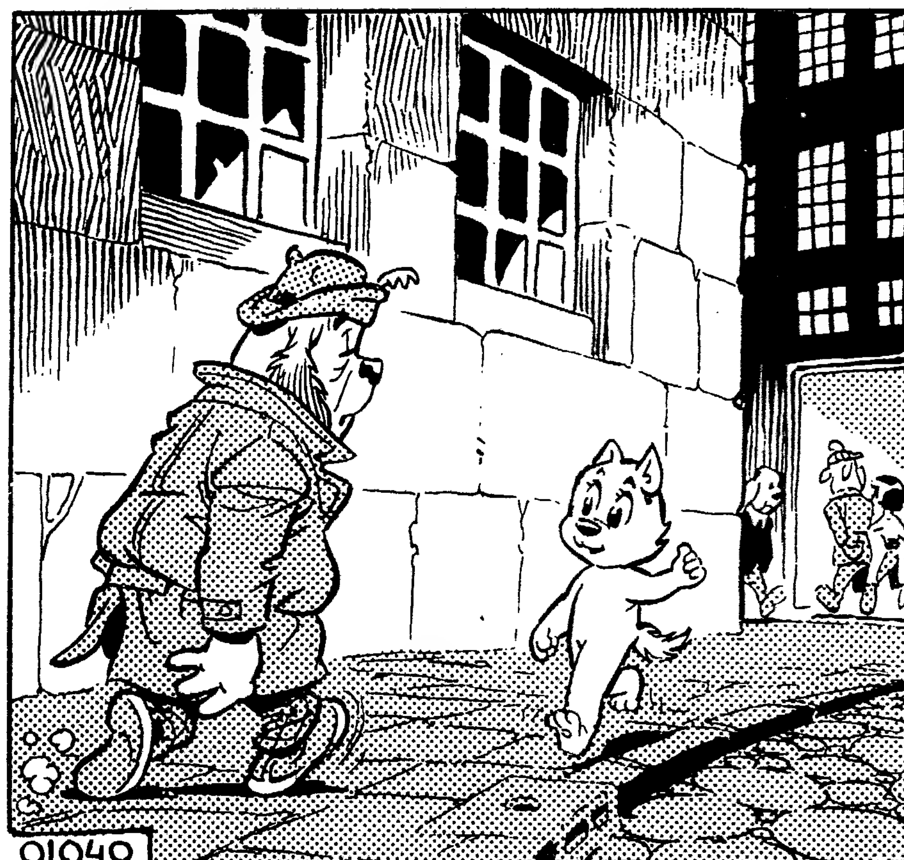


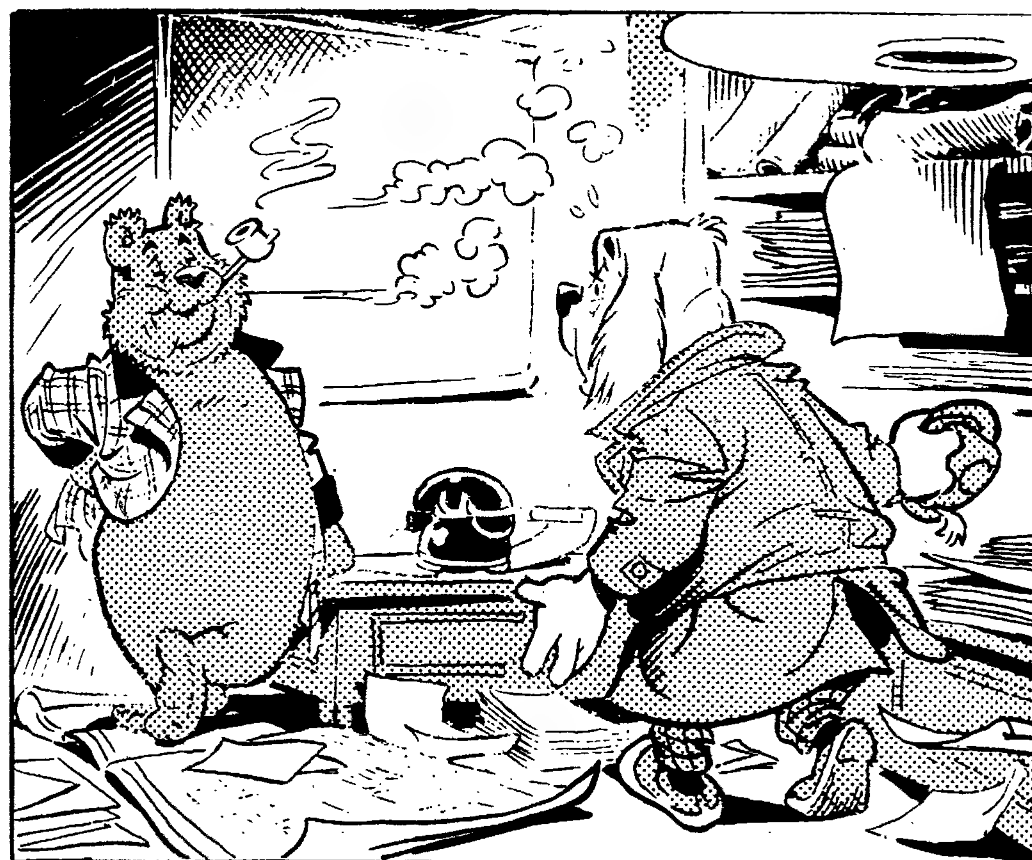


01039 — Hoofdredacteur Fanth zat in de Kleine Club en omdat hij zijn oog keurend door zijn krant liet dwalen, maakte een gedrukte stemming zich van hem meester. Hij werd dan ook aangenaam getroffen door een kakelend lachje van markies de Canteclear.
„Parbleu", prevelde de edelman vermaakt. „Een alleraardigst stukje over Bommelstein, amice. Mijn compliment. De bouwval is gekraakt, staat hier. Nu kan ik de gemeente voorstellen het te slopen, zodat mijn uitzicht niet langer bedorven wordt. Je hebt prima medewerkers; het stukje is allergeestigst geschreven - werkelijk! Een goede krant".
Deze woorden gaven de heer Fanth te denken.
„Een goede krant", sprak hij tot zichzelf. „Prima medewerkers... Maar dat stukje is geschreven door Argus, die ik ontslagen heb! Hm, misschien ben ik een beetje te voortvarend geweest. Ik moet dat recht zetten".
Met deze gedachte verliet hij haastig het Clubgebouw en niet veel later trad hij het rommelige vertrekje binnen waar de ontslagen verslaggever landerig in zijn stoel hing, naast de beschadigde schrijfmachine.
„Ha, die Argus", riep de krantenmagnaat uit. „We moeten eens even praten, jongen. Dat ontslag was natuurlijk een beetje overijld, zoals je wel zult begrijpen. Kom maar weer terug, dan bied ik je een baantje als sterreporter aan".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder

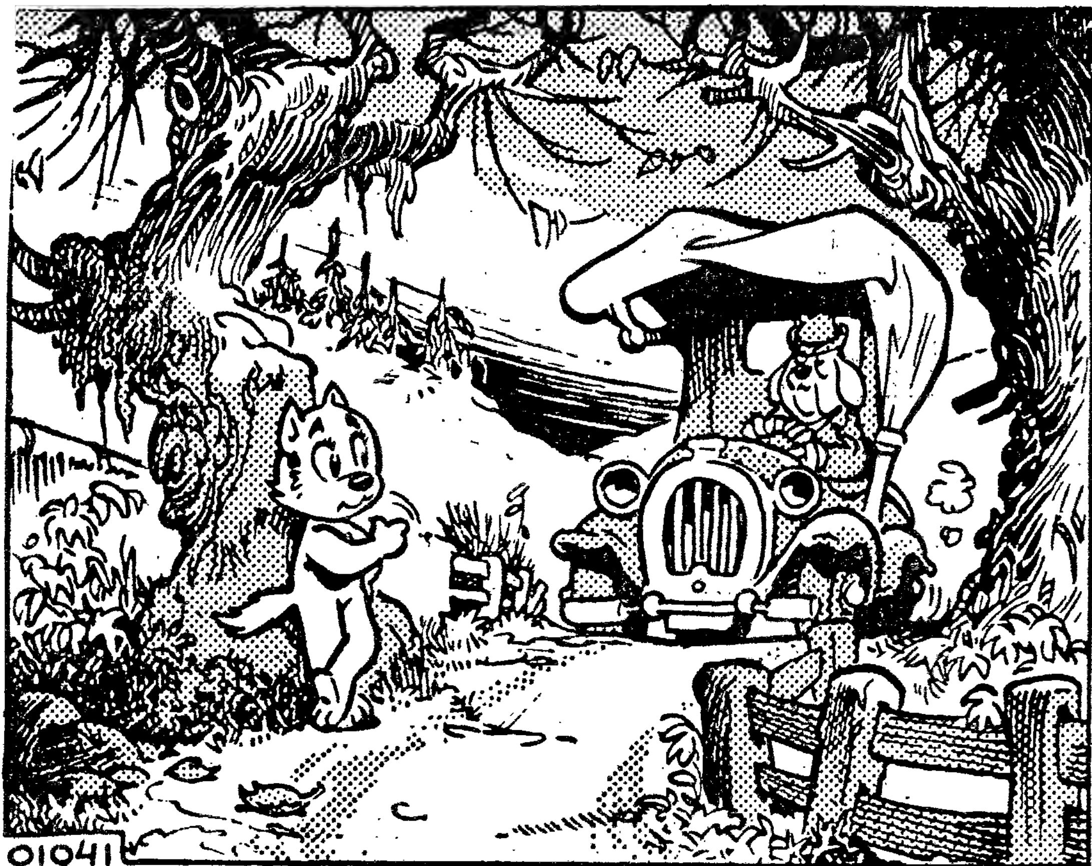


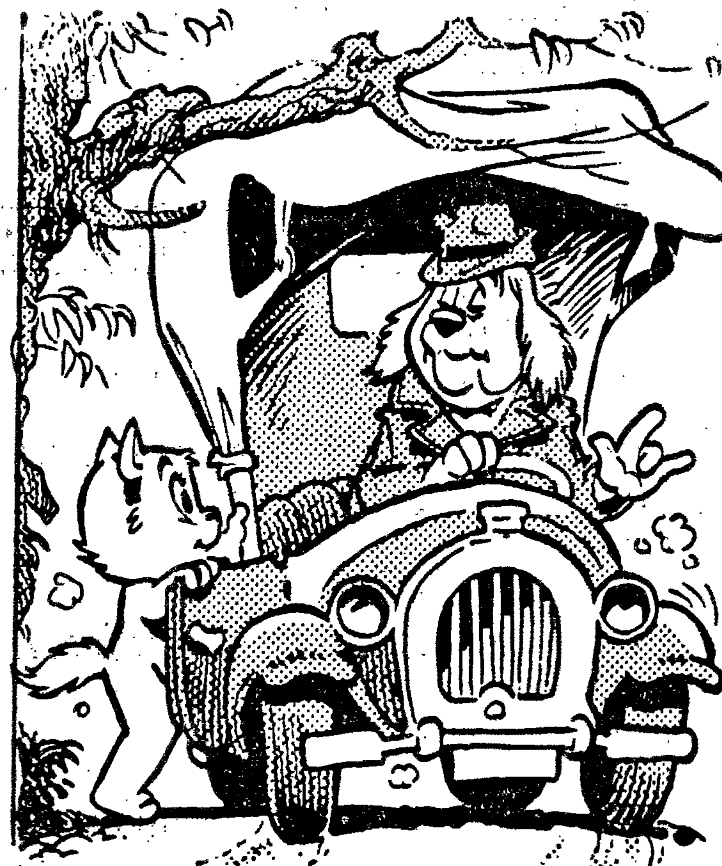


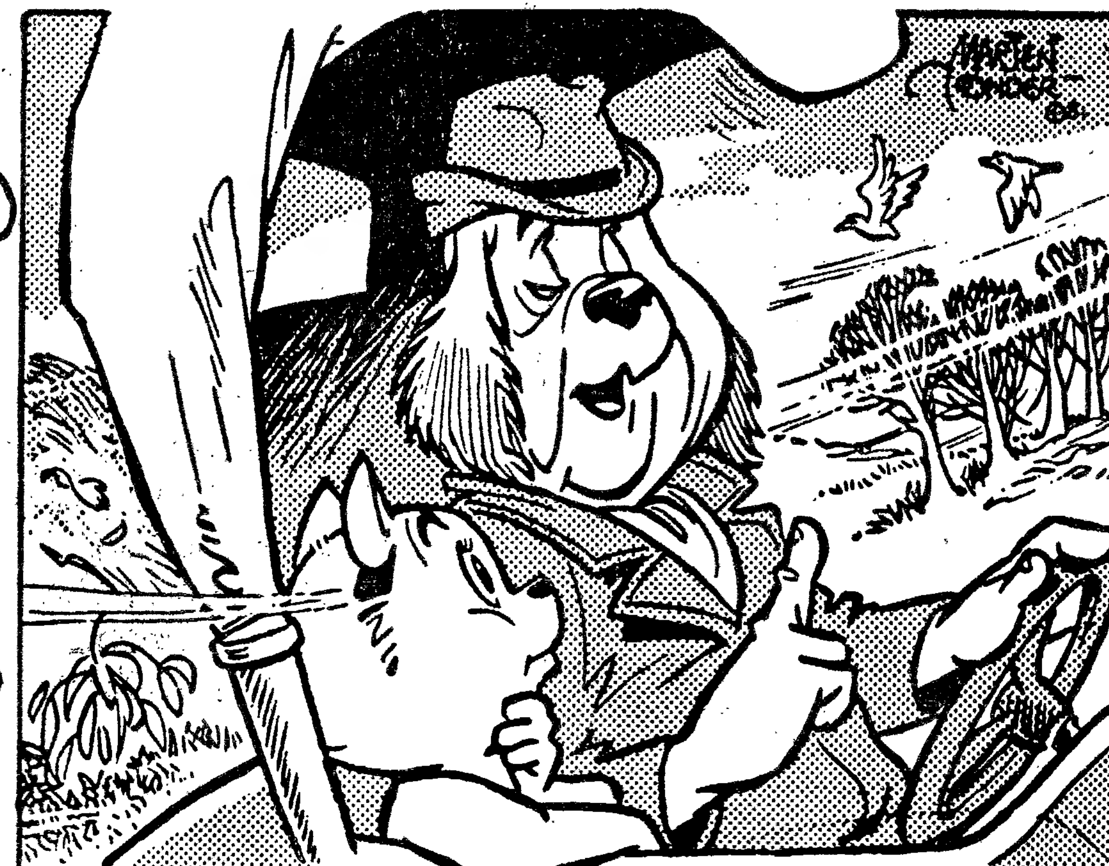

01040 — Op weg naar huis kwam Tom Poes Joost tegen, die in vervallen houding naar het Nut van het Algemeen slofte om de zaak netjes te sluiten.
„Alles is misgelopen", sprak hij bedrukt, toen Tom Poes hem staande hield. „Mijn eigen schuld, als ik zo vrij mag zijn. Ik heb niet gelet op: 'Pas op voor zeer'. Dat stond heel duidelijk in de almanak. Maar de nieuwe almanak is nog niet uitgekomen, zodat ik niet weet wat mij nu te doen staat".
„Prachtig", zei Tom Poes. „Heer Ollie zit al in je kantoor, dus alles komt wel goed. Vraag hem maar naar de nieuwe almanak".
Joost betrad met loden schoenen zijn oude directiekamer en inderdaad trof hij daar zijn gewezen werkgever aan.
„Alles is misgelopen, met uw welnemen, heer Olivier", begon hij, maar heer Bommel onderbrak hem.
„Je hoeft niets te zeggen", zei deze. „Ik heb alle papieren doorgenomen, waardoor ik de eigenaar van deze NV goed ken. En als je wilt, kan je weer bij mij in dienst komen".
„U bent wel goed!", riep de trouwe knecht oplevend uit. „Tot uw dienst, heer Olivier! En de jonge heer ried me aan om u naar de nieuwe almanak te vragen. Die is niet uitgekomen, zodoende".
„Niet uitgekomen?", herhaalde heer Bommel, getroffen door een nieuwe gedachte.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



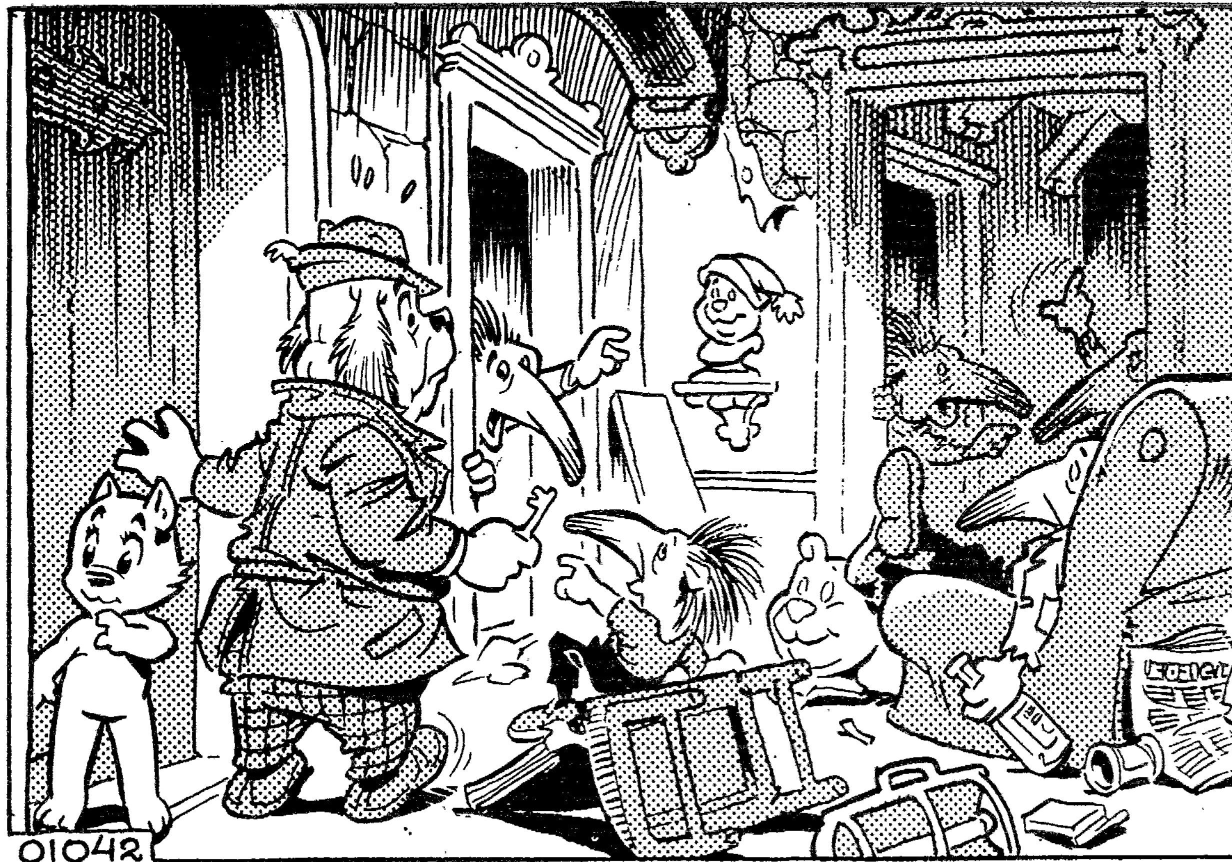


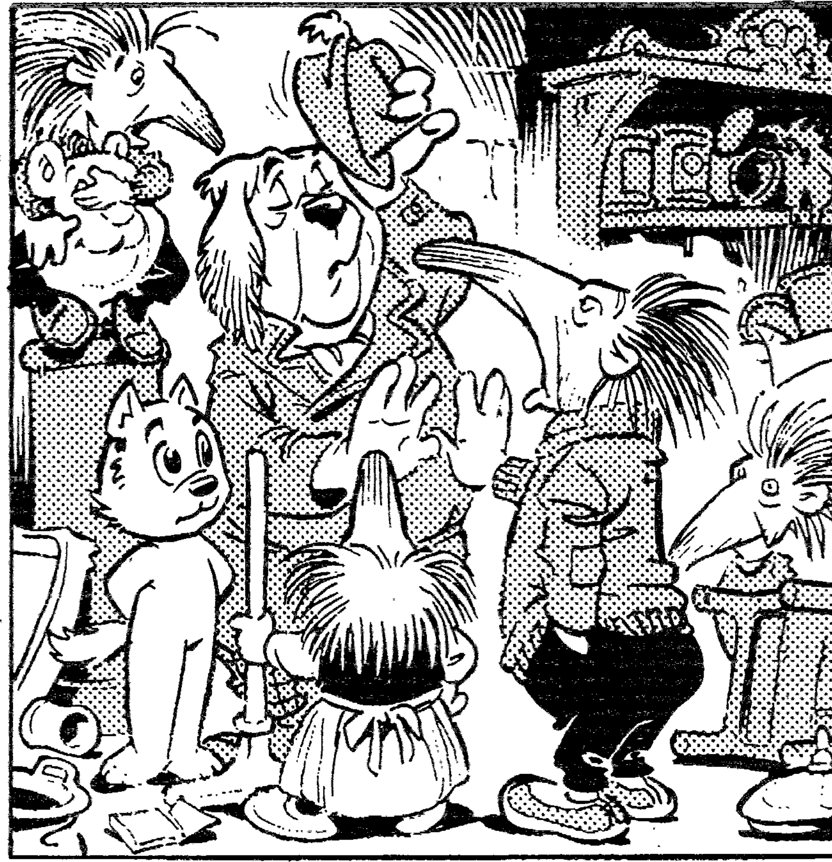
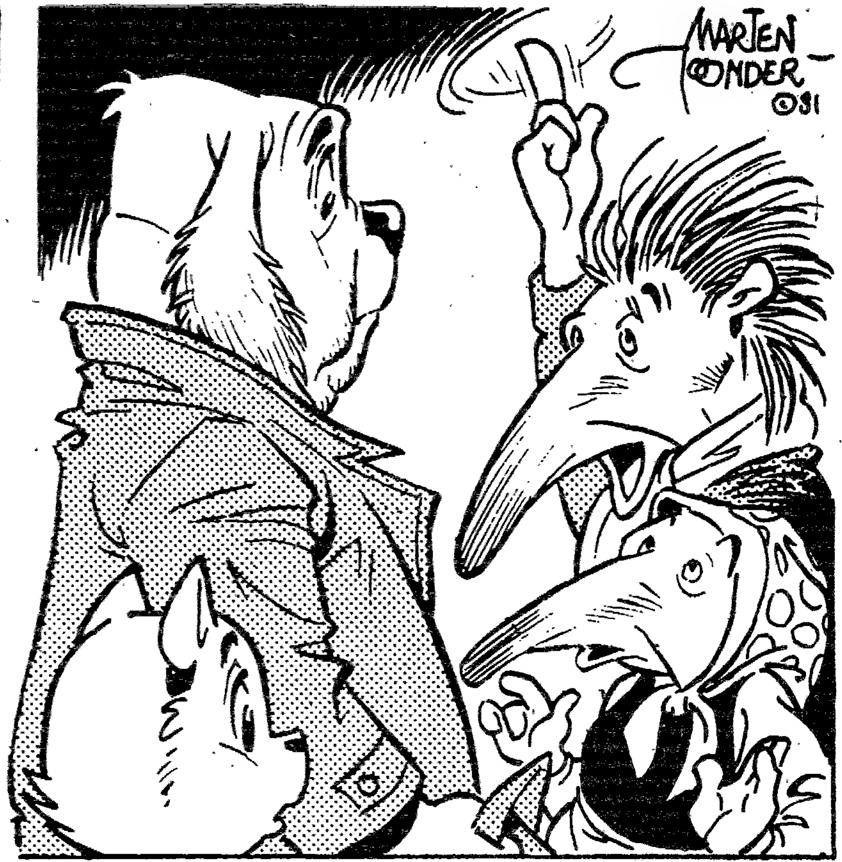


01041 Tom Poes had na een poosje genoeg van het lopen en toen hij een auto hoorde naderen, stak hij zijn duim op. Toen het voertuig remde, zag hij tot zijn verbazing, dat het de Oude Schicht was.
„Joost!", riep hij uit. „Wat doe jij in deze wagen? Waar ga je heen?"
„Ik rijd namens heer Olivier", legde de bediende uit. „U had gelijk, jonge heer; vóórdat ik mij een uitleg kon veroorloven, hoefde ik niets meer te zeggen, zoals hij mij mededeelde. Hij was zo goed om mij mijn oude positie weer aan te bieden, met een redelijke salarisverhoging met het oog op de toestand. En weet u wat het aardige is? Heer Olivier is zelf de onderneming tot Nut van het Algemeen, met uw goedvinden."
„Dat weet ik", zei Tom Poes. „Dat is hij geworden door de almanak en hij is de grootste aandeelhouder. Jullie hebben eigenlijk gewerkt met zijn geld."
„Het is zeer betreurenswardig", gaf Joost toe. „Maar heer Olivier was zo goed de schuld aan de almanak te geven. En daarom stuurde hij me naar Bommelstein om daar het nieuwe nummer te halen. Hij wil weten, hoe alles verder gaat, begrijpt u?"
„Nee", zei Tom Poes. „Uit die nieuwe almanak kun je niet veel te weten komen. En bovendien weet ik wel haast zeker, dat hij niet uitgekomen is."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



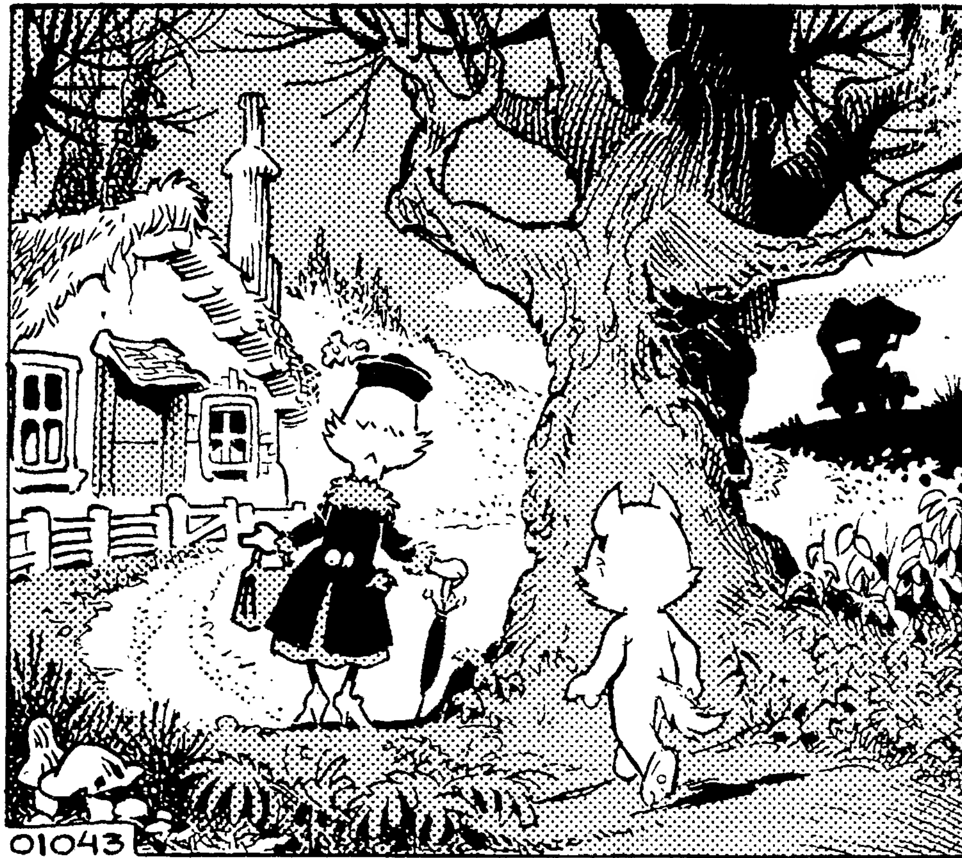



01042 Toen Joost en Tom Poes Bommelstein binnenkwamen, bleven ze verbaasd staan, want de eens zo stille hal was gevuld met geroep en ongeregeld meubilair, terwijl enige vreemdelingen ruzie maakten in de keukengang.

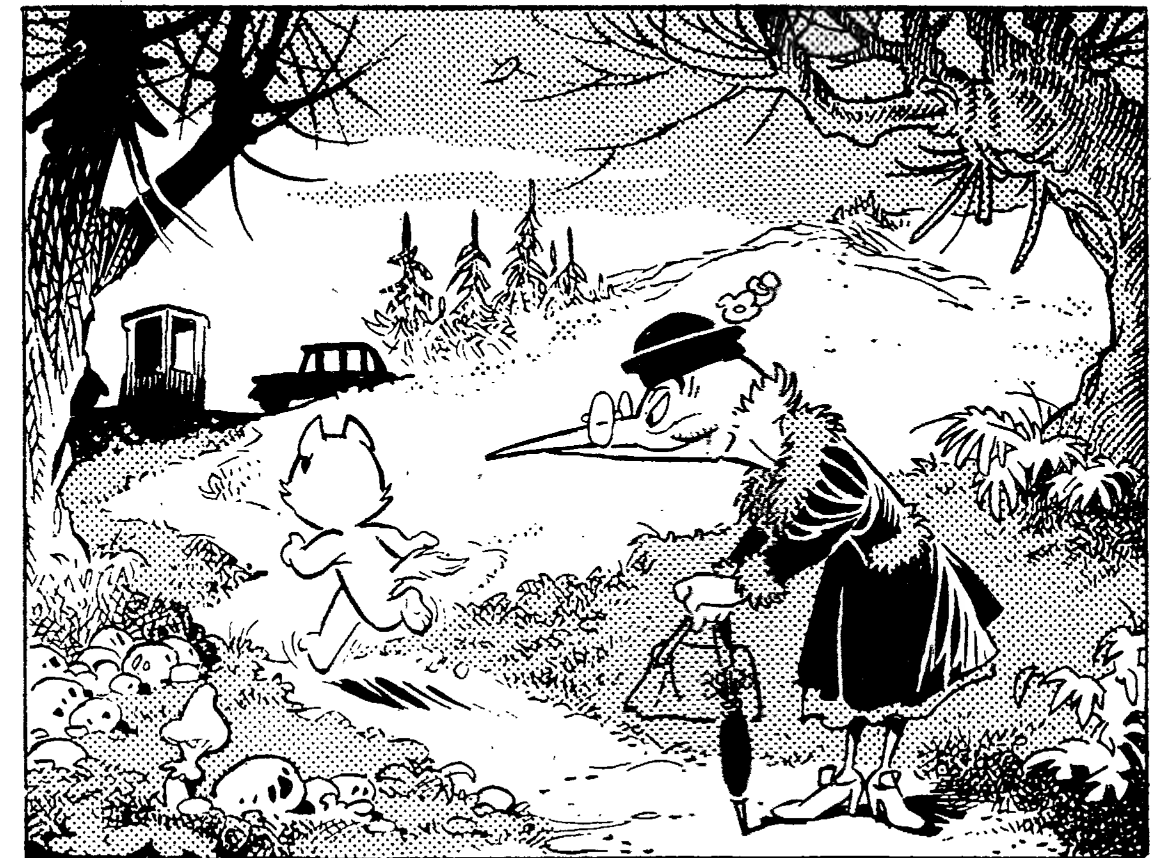
„Zeer betreurenswaardig", begon de bediende, maar hij kwam niet verder, omdat hij onmiddellijk omringd werd door bewoners.
„Wat komen jullie doen?", vroeg de grootste, die het gezinshoofd was. „Hoor es, jullie kunnen niet zo maar binnen stappen, meester. Wij zijn eerlijke krakers en we hebben belet."
„Excuseer", sprak Joost. „We willen niet storen. Maar heer Olivier wil graag het nieuwe nummer van zijn almanak hebben, dat hier door de post gebracht moet zijn."
„Het nieuwe nummer?", riep het hoofd uit. „Dat willen we allemaal wel!"
„Er zijn geen nieuwe almanakken gekomen", vulde zijn vrouw aan. „En nu weet niemand meer wat hij doen moet. Het is erg, hoor. Er is hier niet eens centrale verwarming."
„Daar houdt heer Olivier niet van", legde Joost uit. „Er gaat niets boven een knappend haardvuur, zegt hij altijd."
„Het is een schande!", riep de vader. „We zitten hier in de kou en het nieuwe nummer is er niet. Ze doen tegenwoordig maar, zonder rekening te houden met oppassende burgers!"

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder



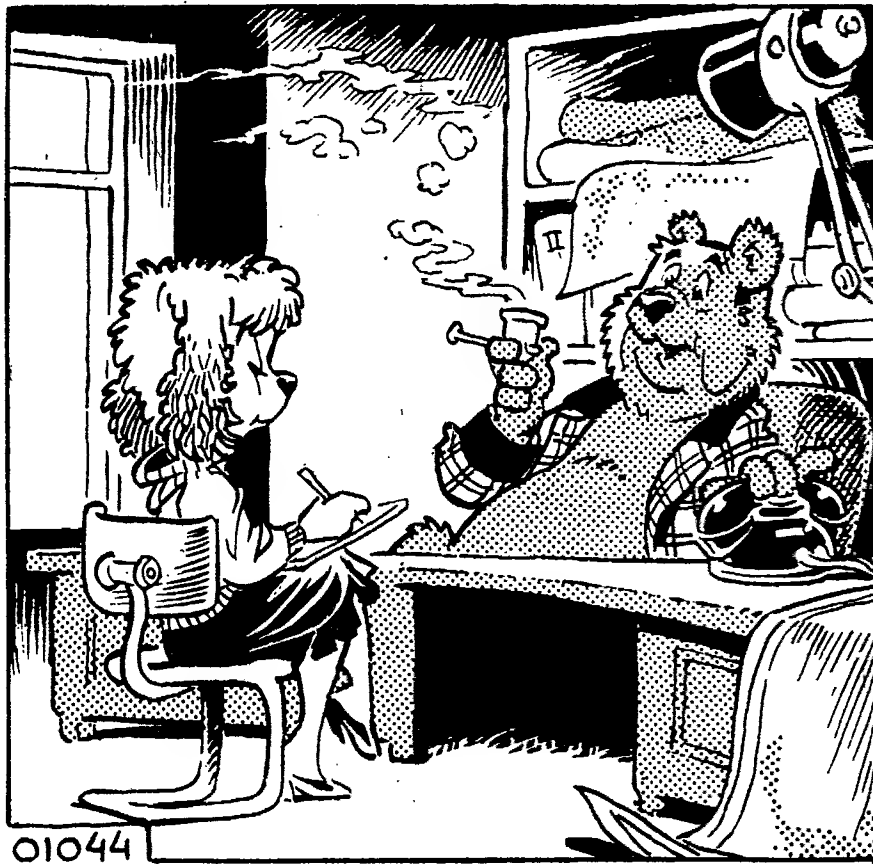


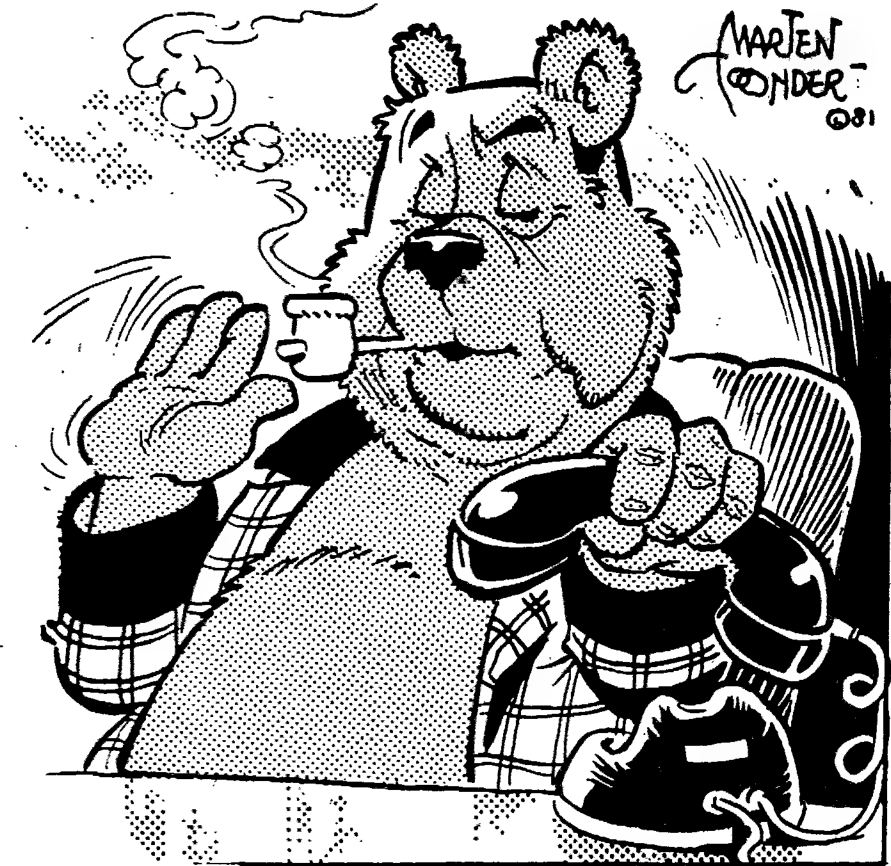


01043. Zo reed Joost dus onverrichterzake terug naar de stad en Tom Poes liep naar huis. Zodoende passeerde hij de woning van juffrouw Doddel, waar de weduwe Hooinaald nieuwsgierig naar stond te kijken.
„Ze is er niet meer", zei Tom Poes. „Het schijnt dat ze een erfenis gekregen heeft, en nu zal ze hier de huur wel opzeggen".
De weduwe keerde zich verrast om en er verscheen een vermaakt trekje op haar gelaat.
„Heb je het nog niet gehoord?", vroeg ze vriendelijk. „Die erfenis was een vergissing. Annemarie is verward met een ander vrouwspersoon dat ook A. Doddel heet. Nu is ze dus nog even ver. Armlastig, zo kan je het wel noemen. Dit huisje is verkocht aan de een of andere bouwonderneming, die het gaat afbreken. Ach ja, hoogmoed komt voor de val, dat zie je nu maar eens net. Wat jij?"
Tom Poes stond een ogenblik verbaasd te kijken, maar tot teleurstelling van mevrouw Hooinaald rende hij weg zonder iets te zeggen.
„Wat heeft hij zo ineens?", vroeg ze zich af. „Manieren ho maar. Helemaal geen belangstelling voor anderen".
Daar vergiste ze zich echter in. Tom Poes had zoveel belangstelling dat hij naar een telefooncel holde, die niet ver vandaar bij de hoofdweg stond.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder

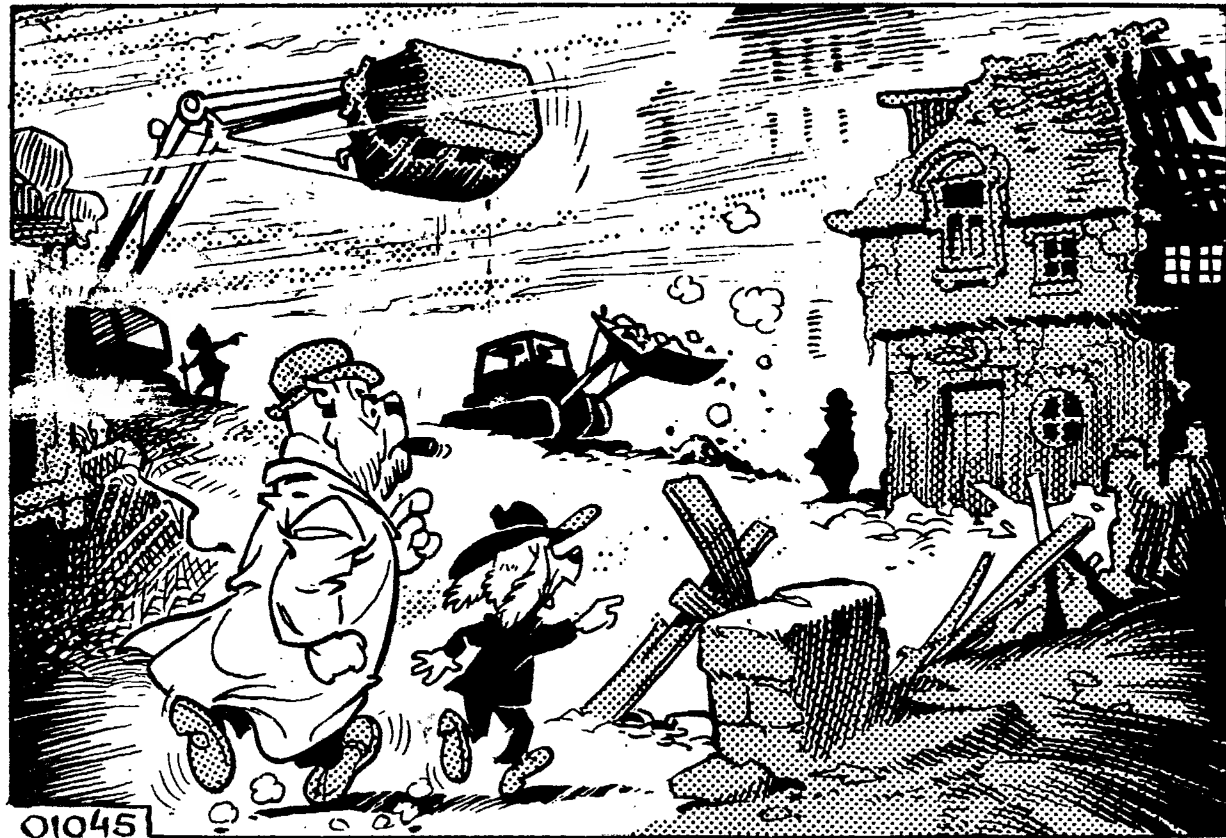


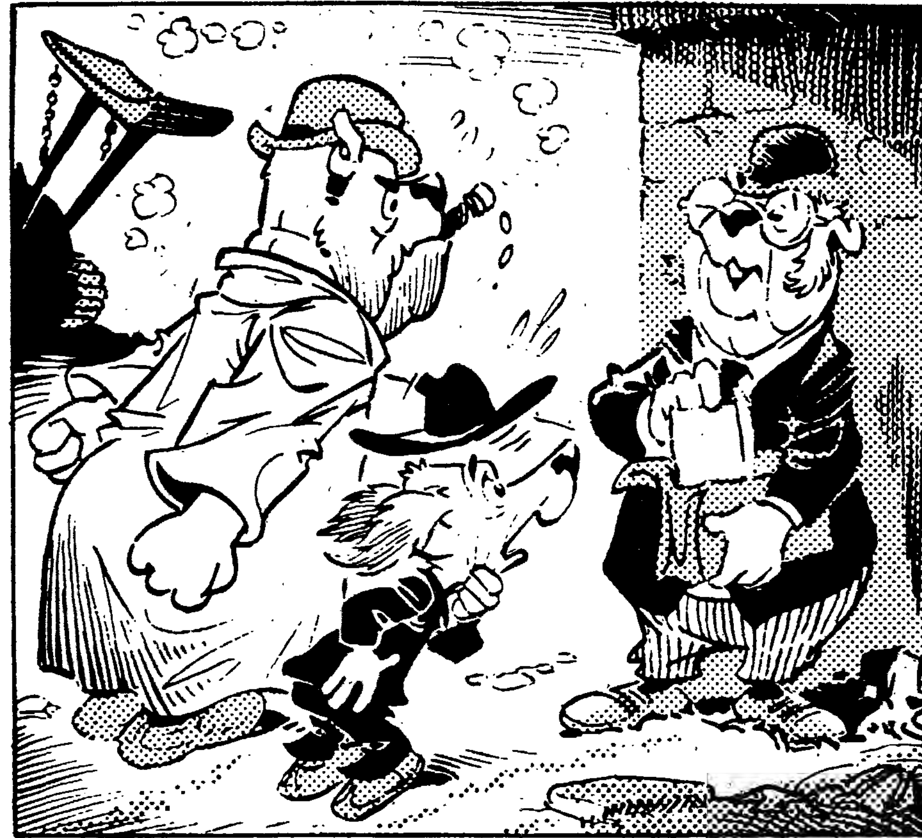



01044 Heer Bommel begon zich intussen steeds meer thuis te voelen in het directiekantoor van de bouwonderneming tot Nut van het Algemeen. Nadat Tom Poes hem had opgebeld, riep hij de secretaresse binnen en ging er gemakkelijk bij zitten.
„Dit wordt een belangrijke brief, juffrouw", sprak hij. „U moet hem adresseren aan mevrouw A. Doddel, waarvan ik u het adres zo zal geven. En dan moet u hem zelf ondertekenen. Eh... namens de NV tot Nut en zo. U weet wel, als u begrijpt wat ik bedoel. U moet mij vooral niet noemen, want ik wil onbekend blijven. Heel bescheiden, bedoel ik".
Daarop begon hij te dicteren en toen de secretaresse geruime tijd later het vertrek verliet, kwam haar voormalige directeur net binnen.
„Ik ben op Bommelstein geweest", zei deze. „Dat zit vol met krakers, heer Olivier. Héél betreurenswaardig. Maar de almanak is niet verschenen. Het is een schande. Men doet tegenwoordig maar en laat oppassende, eenvoudige lieden zonder handleiding zitten. Dat kan toch zo maar niet? Het is tenslotte vandaag al de 23ste en hij had op de eerste..."
„Laat het maar aan mij over, Joost", zei heer Ollie geruststellend. „Als heer met ervaring heb ik geen handleiding nodig. Het zweeft me haarfijn voor de geest wat mij te doen staat. Ik ga het gerecht opbellen en swami Super voor de hoogste raad slepen".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01045 Swami Super had het in die tijd niet zo gemakkelijk als hij zich had voorgesteld. Het nieuwe nummer van zijn almanak liet op zich wachten, zodat hij zich naar Kwerulijn Hakstroo had begeven om deze op zijn plicht te wijzen. De schrijver bleek echter verhuisd te zijn zonder een adres achter te laten en toen hij ontstemd met Hieper terugkeerde naar zijn uitgeverij, was de Sofsteeg nagenoeg verdwenen. De kale vlakte, die eens de oude buurt geweest was, werd slechts verlevendigd door slooptoestellen en een schrale wind, waartussen het vervallen pand zich eenzaam aftekende.

„Het staat er nog", gromde hij. „Zie je wel? Ze kunnen ons niks maken. Het is een eerlijke zaak en ons inkomen is veilig."

„Ik vind het hier niet zo veilig", riep Hiep klagend boven het geraas van de machines uit. „Allemaal afbraak, baas. En wat doet die streepjesbroek voor de deur?"

Hij doelde op de ambtenaar eerste klasse Dorknoper, die een ambtelijk schrijven uit zijn tas trok toen ze genaderd waren.

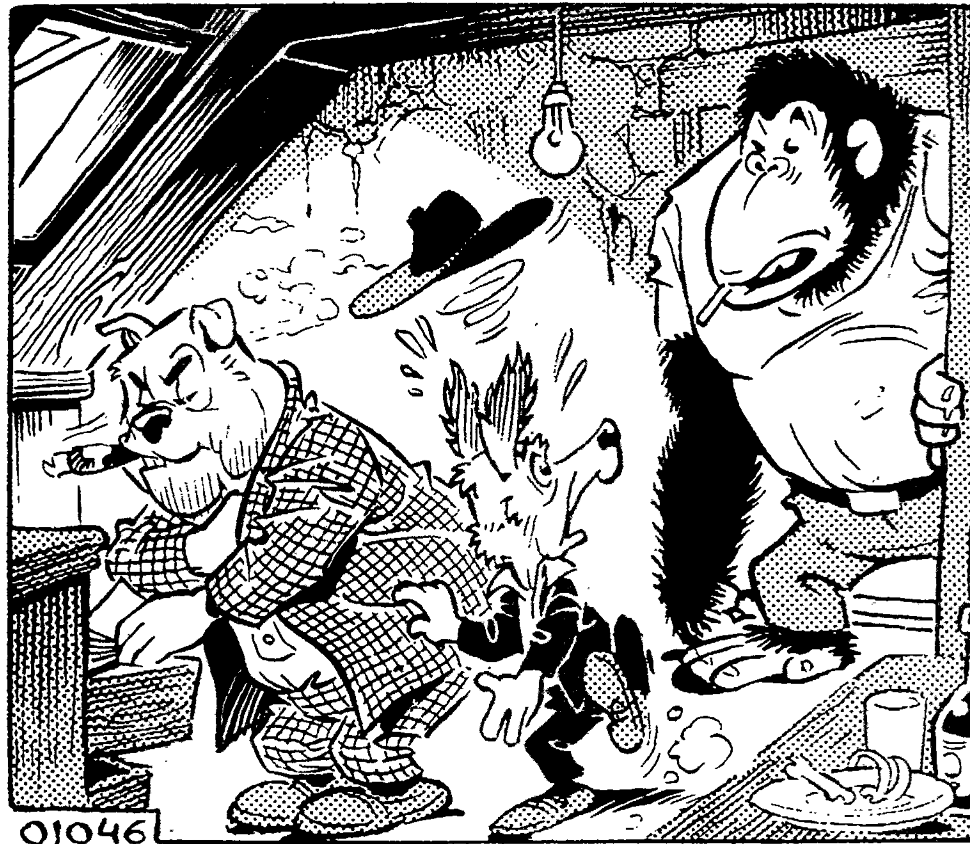
„Dit pand wordt onteigend", sprak deze. „Uw uitgeverij heeft trouwens geen reden van bestaan meer, omdat er sprake is van wanprestatie. De zaak is in handen van justitie."

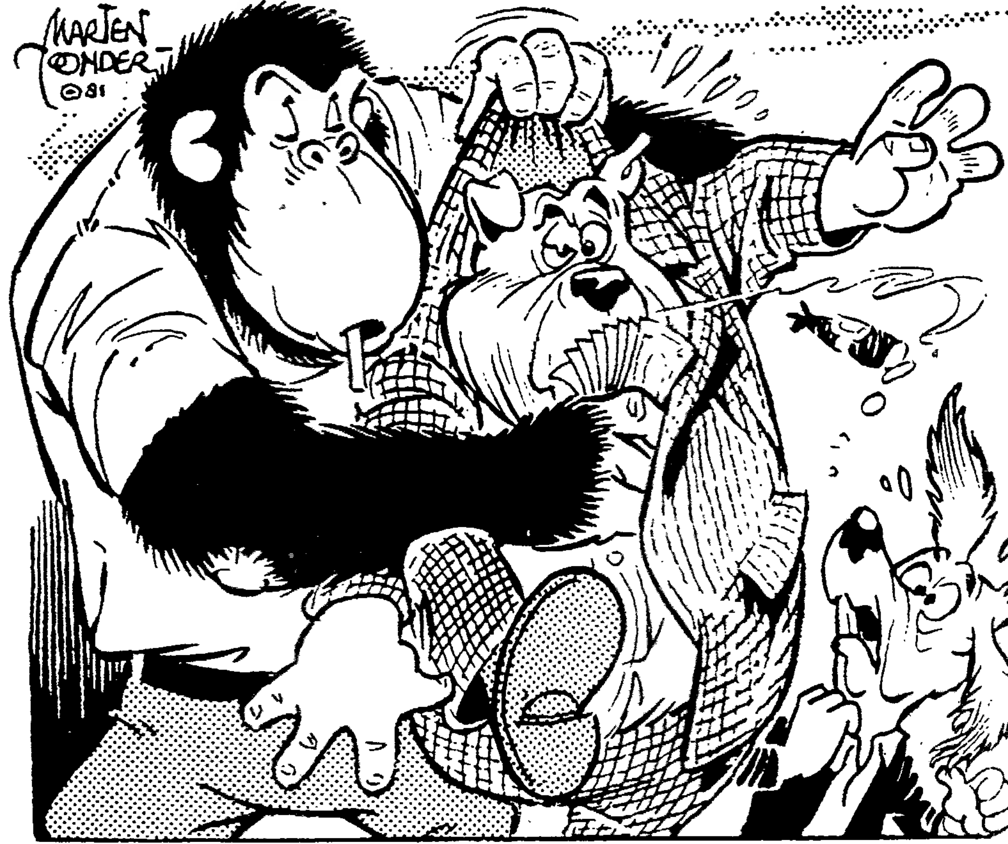
Super nam een dreigende houding aan, maar de beambte liet zich hierdoor niet uit het veld slaan.

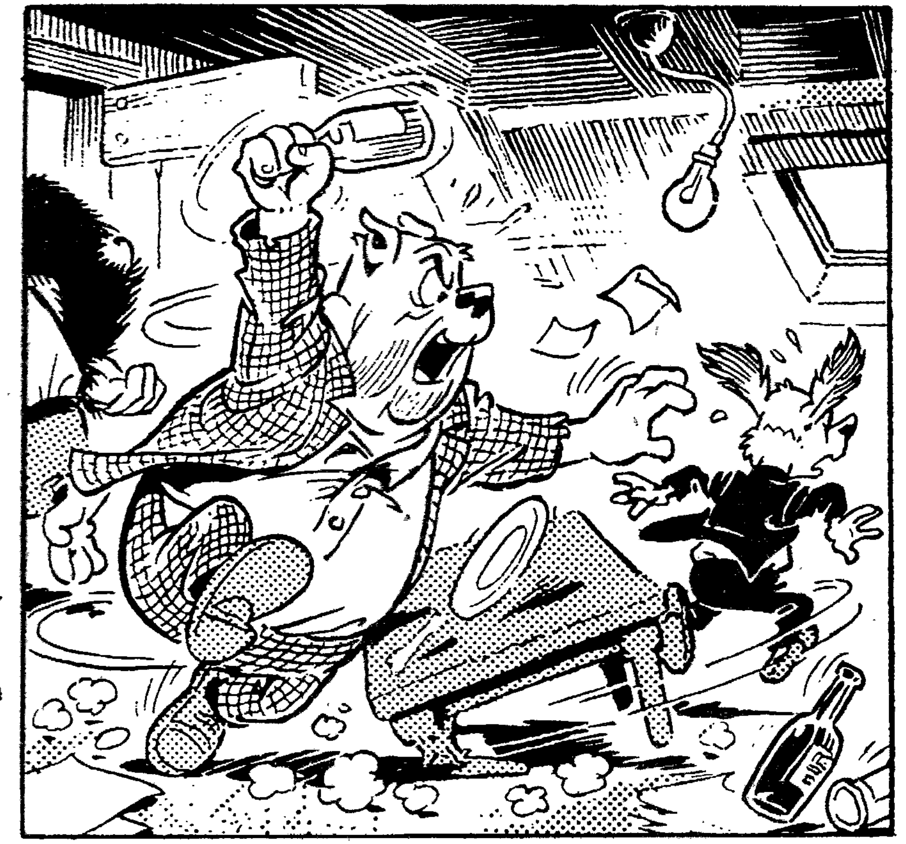
„Waarschijnlijk zal er beslag gelegd worden op uw middelen", hernam hij. „Maar de rechter moet nog uitspraak doen. Ik waarschuw maar vast."

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





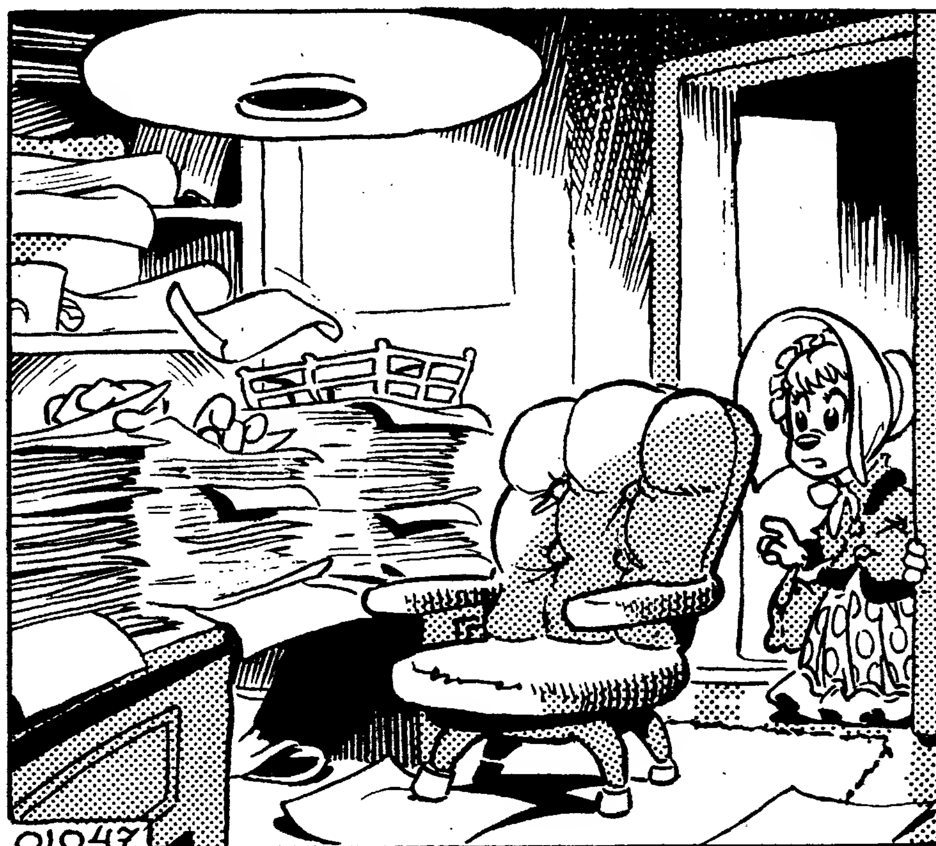


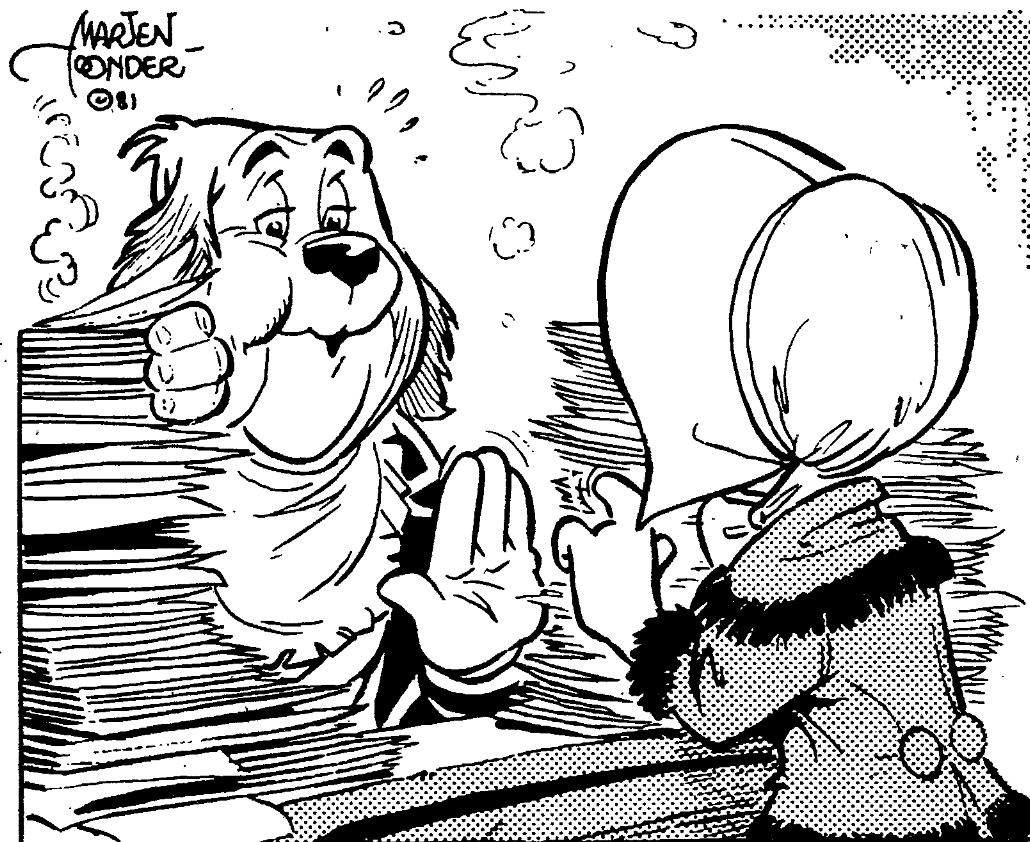
01046 — Toen de ambtenaar verdwenen was, stormde Super het afgebrokkelde huis binnen en haastte zich naar een kastje.
"Beslag leggen op mijn eerlijk verdiende geld", mompelde hij. "Dan moeten ze vroeger opstaan. Ik heb hier een jaar abonnementsgeld, jongen. En daar kunnen we rustig een poosje van leven".

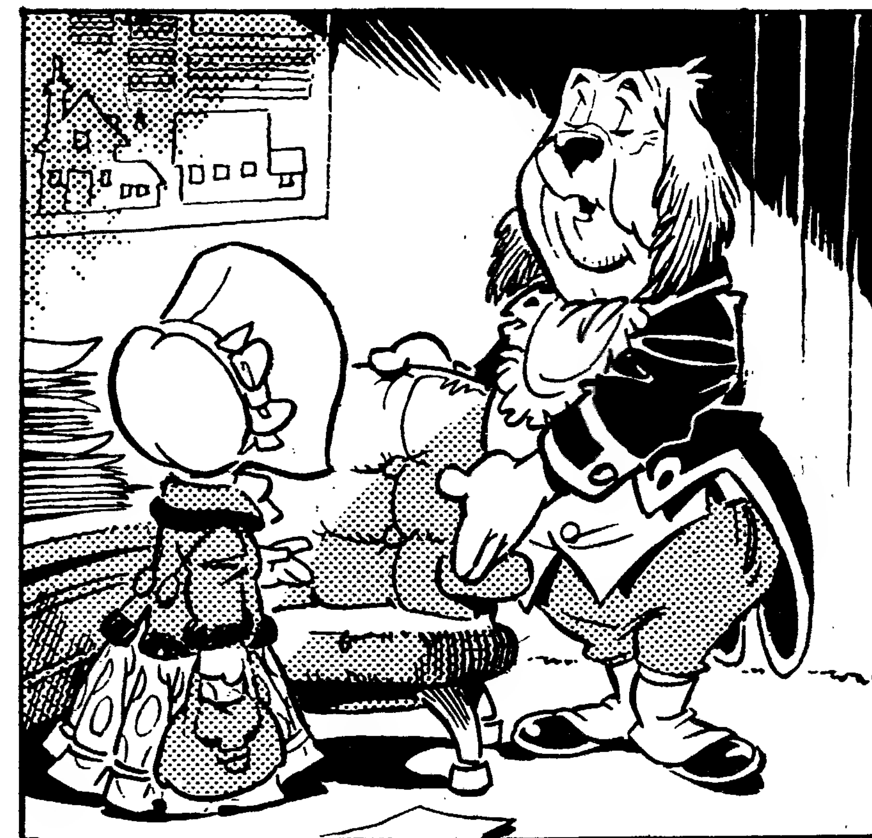
Zo sprekende trok hij een la open en begon bundeltjes bankbiljetten in zijn zakken te proppen. In deze bezigheid werd hij echter gestoord door zijn compagnon, die hem verzenuwd aan de jas trok.
"K-klop!", riep Hieper uit.
"Niks mee te maken", gromde Super, al proppend. "De uitgeverij is opgeheven en we smeren hem vóórdat. . ."
Verder kwam hij niet, want zijn adem werd afgesneden doordat hij in de kraag werd gevat.
"Even afrekenen graag", sprak de kwitantieloper, de bundeltjes geld uit de binnenzak van zijn werkgever trekkend.
Klop de Bonk frommelde ze in zijn eigen zak en verliet toen met rustige tred het rommelige kamertje.
"Ho! Halt!", schreeuwde Hieper. "Het is niet eerlijk! Daar zat mijn geld ook bij. Ik wil mijn aandeel hebben, baas!"
Nu werd het Super te veel. Hij greep een fles en op zijn medewerker afspringend, kwam er tussen splinterend meubilair en scheurende muren een einde aan de eens zo veelbelovende almanakuitgeverij.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







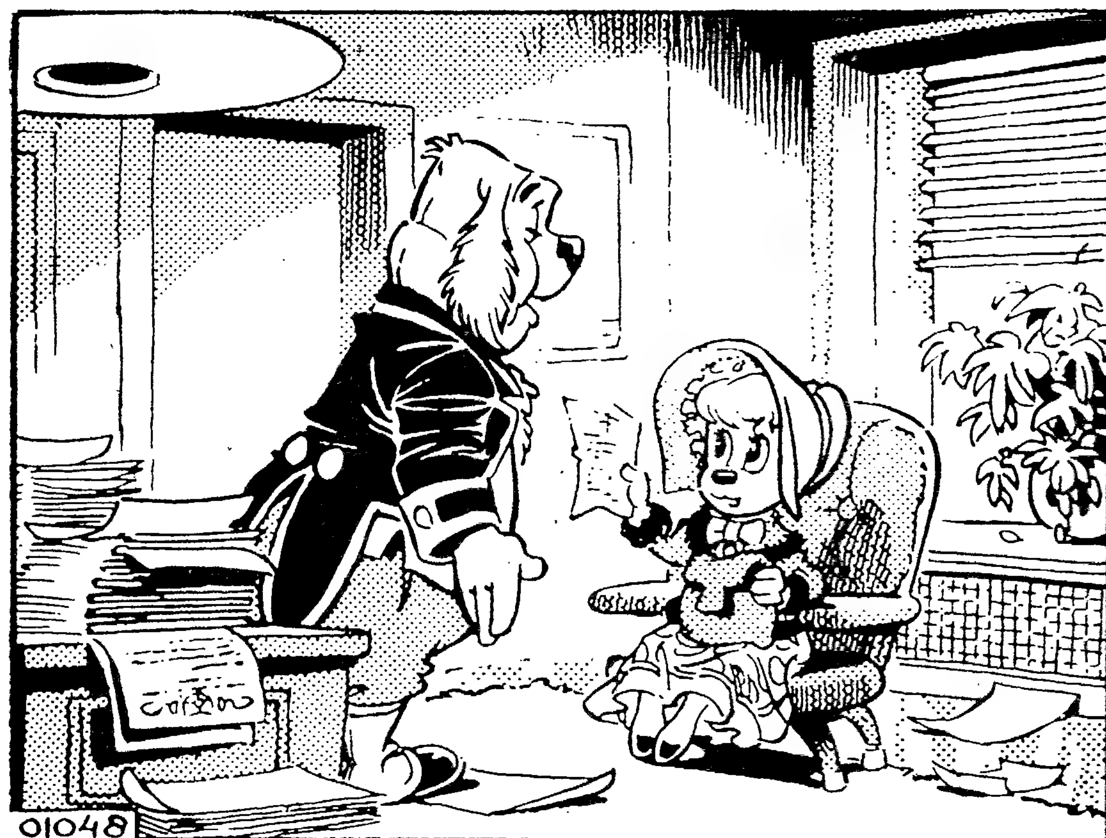
01047 — Op het kantoor van de bouwonderneming Tot Nut van het Algemeen werd nog steeds druk gewerkt, zoals men kon zien aan de stapels brieven en papieren die in de directiekamer werden afgehandeld.
Op een ochtend, geruime tijd later, werd deze bedrijvigheid gestoord door de komst van juffrouw Doddel.
"Neem me niet kwalijk", zei ze. "Ben ik hier terecht bij de directeur van het Nut?"
"De directie is er niet", sprak een stem achter de paperassen en toen die werden weggeschoven, werd het hoofd van de spreker zichtbaar.
"Joost!", riep juffrouw Doddel uit. "Wat doe jij hier?"

"Ik wikkel hier de zaken af die ik met mijn compagnon zo vrij was op te zetten zonder dat wij er het geld voor hadden", legde de bediende uit. "Maar neemt u toch plaats, mejuffrouw".
Hij stond op om de bezoekster een stoel aan te bieden, maar ze aarzelde.

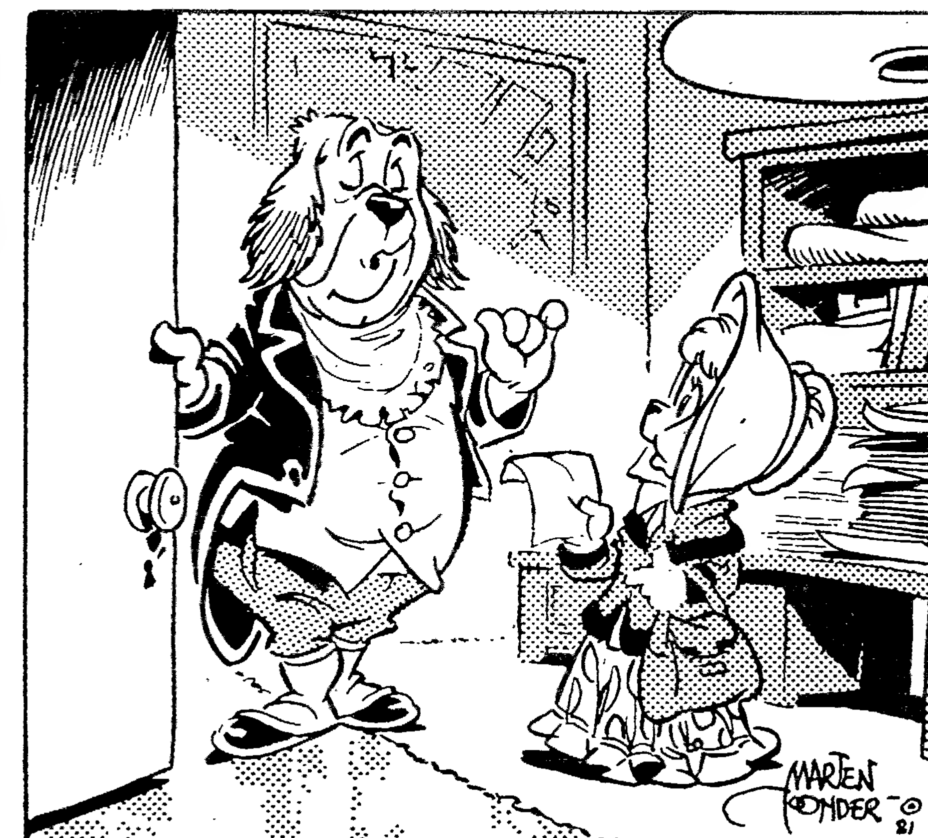
"Ik eh. . . ik moet de directeur spreken", zei ze.
"Die woont in hotel de Gouden Karper", verklaarde Joost. "Daar wacht hij totdat de woningen van de bewoners van zijn huis klaar zijn. Anders zouden die in ongelegenheid raken, als ik mij zo mag uitdrukken".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







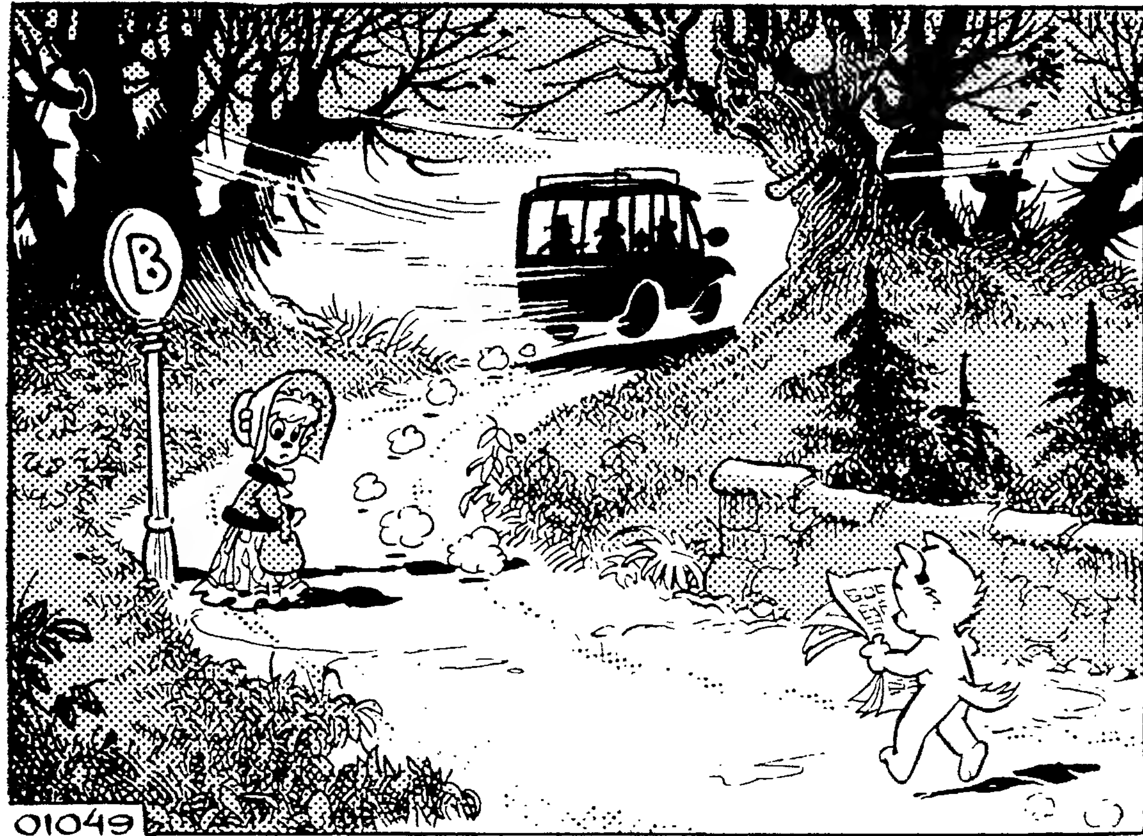
01048 — Juffrouw Doddel ging zitten en begon in haar tas te zoeken.
,,Ben je niet meer in dienst van Ollie?'', vroeg ze.
,,O ja'', zei de bediende. ,,Heer Olivier was zo goed mij weer aan te nemen, nadat ik een mispas gedaan had op aanraden van de almanak, zodat ik plotseling op straat stond, met uw welnemen''.
,,O'', prevelde de bezoekster, niet begrijpend. Ze had intussen gevonden wat ze zocht en hield een brief omhoog.
,,Kun je me dan zeggen wie dit geschreven heeft?'', vroeg ze.
Joost begon te lezen en er verscheen een verbaasde trek boven zijn wenkbrauwen.

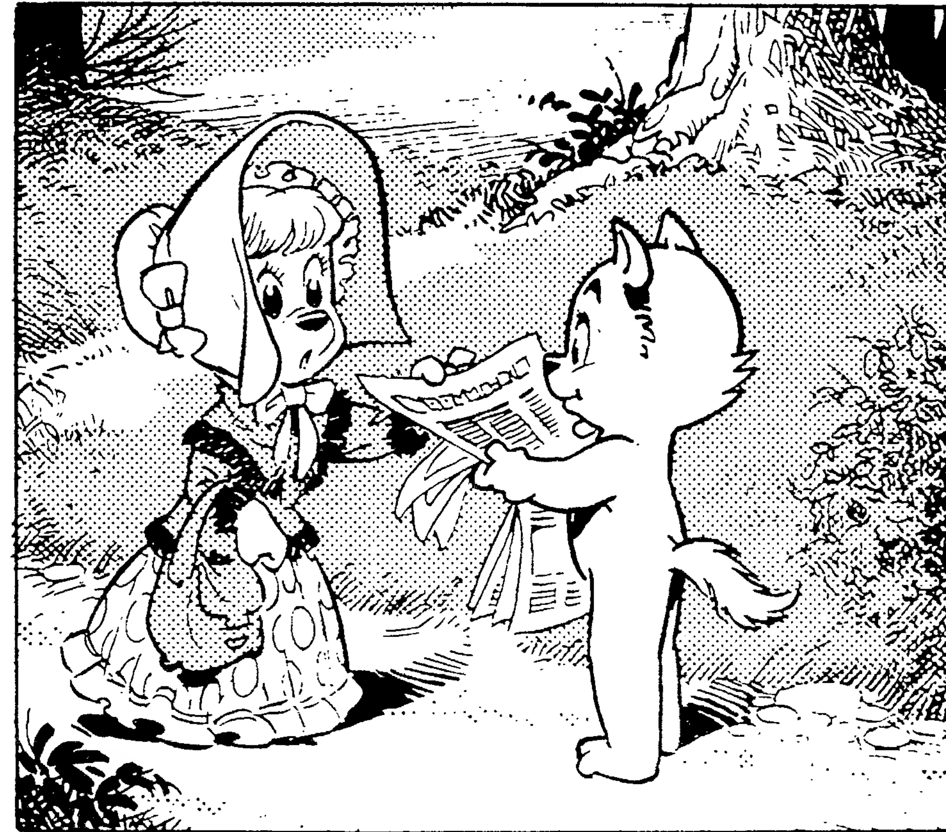
,,Nee maar'', sprak hij. ,,Het is toch wat. De NV Tot Nut van het Algemeen heeft het genoegen mevrouw Doddel haar woning in eigendom aan te bieden als blijk van hoogachting en vriendschap, terwijl haar meubilair, dat door een woesteling in elkaar is geslagen, door nieuw vervangen zal worden. Dat staat hier. Alleraardigst, als ik me zo mag uitdrukken''.

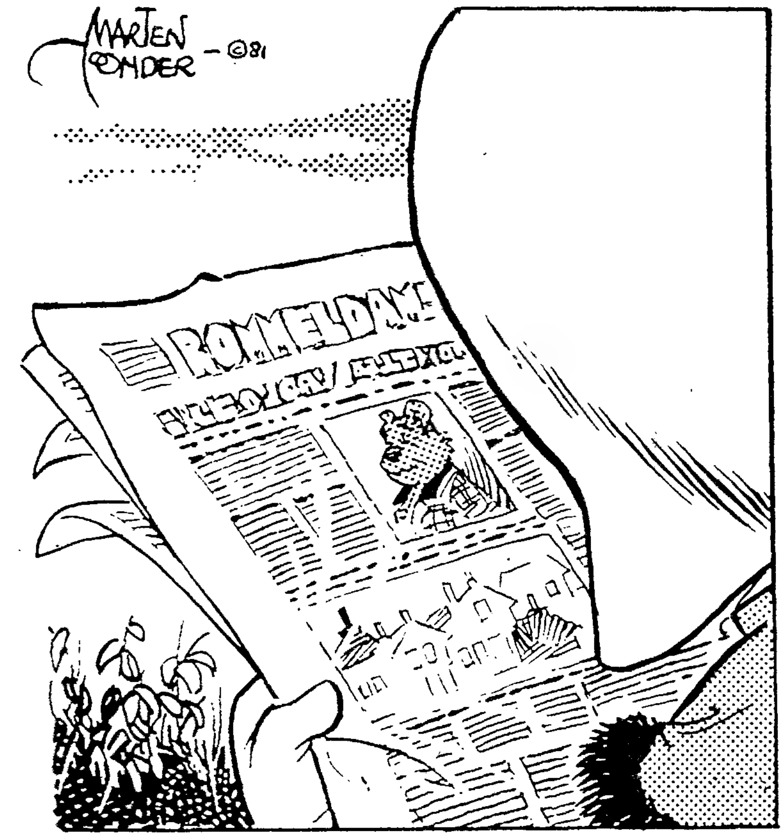
,,Dat is het zeker'', zei Doddeltje. ,,Maar wie heeft het geschreven?''
,,Juffrouw Truus'', zei Joost. ,,Maar die heeft haar ontslag genomen en is weg. Deze brief is van de directie tot Nut, die in het hotel woont. Dat weet ik wel zeker, als ik mij verstouten mag''.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder





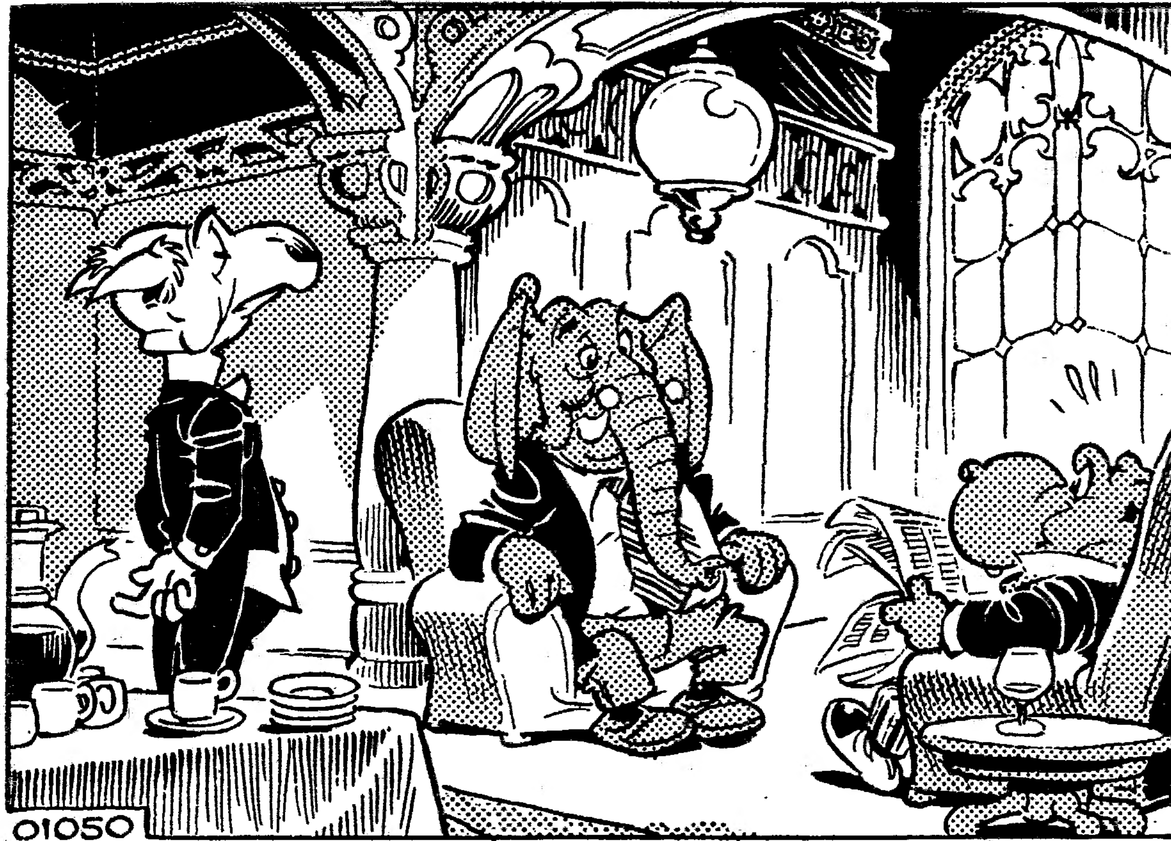


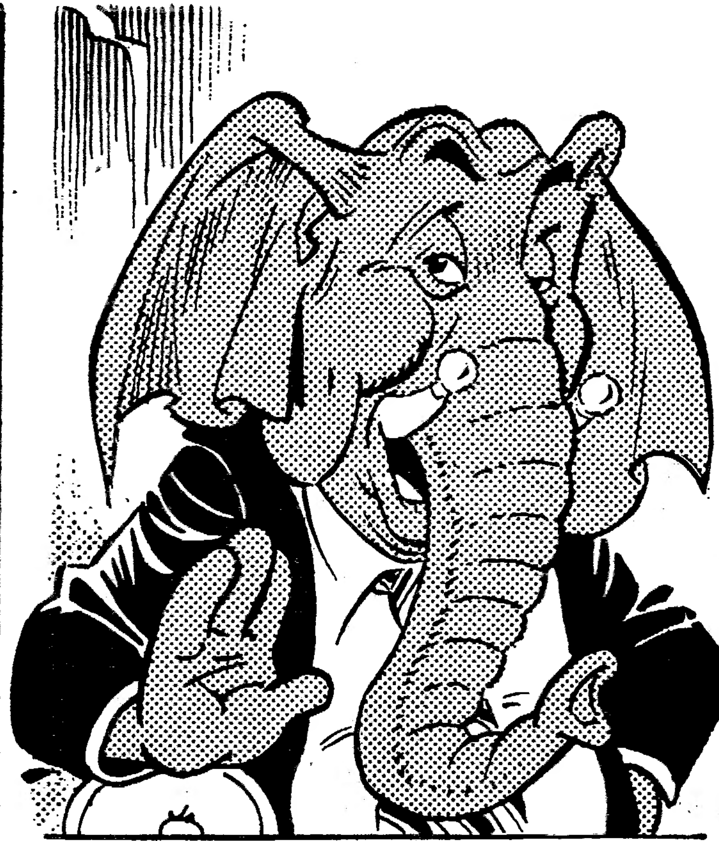
01049 Juffrouw Doddel nam de bus om het huisje op te zoeken dat zo onverwacht haar eigendom geworden was. Ze begreep er niet veel van en toen ze was uitgestapt, was ze blij dat ze Tom Poes zag aankomen.
"Jij weet altijd nogal veel", zei ze. "Weet je misschien ook wie de directeur van de bouwonderneming is die hier alles heeft opgekocht?"
"Ja", gaf Tom Poes toe. "Daar weet ik alles van. En toevallig staat er in het ochtendblad net een artikel over van de sterreporter Argus. Die onderneming heeft geen directeur, alleen maar een aandeelhouder, die bijna alle aandelen heeft".
"O", zei het vrouwtje teleurgesteld. "Ik heb niet zo veel verstand van aandelen. Wat betekent dat?"
"Dat weet die grootaandeelhouder ook niet", verklaarde Tom Poes. "Dat schrijft Argus tenminste en die kan het weten, want hij heeft een vraaggesprek met hem gehad. Hij vertelde hem dat er op dat kale stuk in de oude stad huisjes komen die gratis bewoond mogen worden door iedereen die dat graag wil. Want ze zijn tot nu van het algemeen, zegt die grootaandeelhouder".

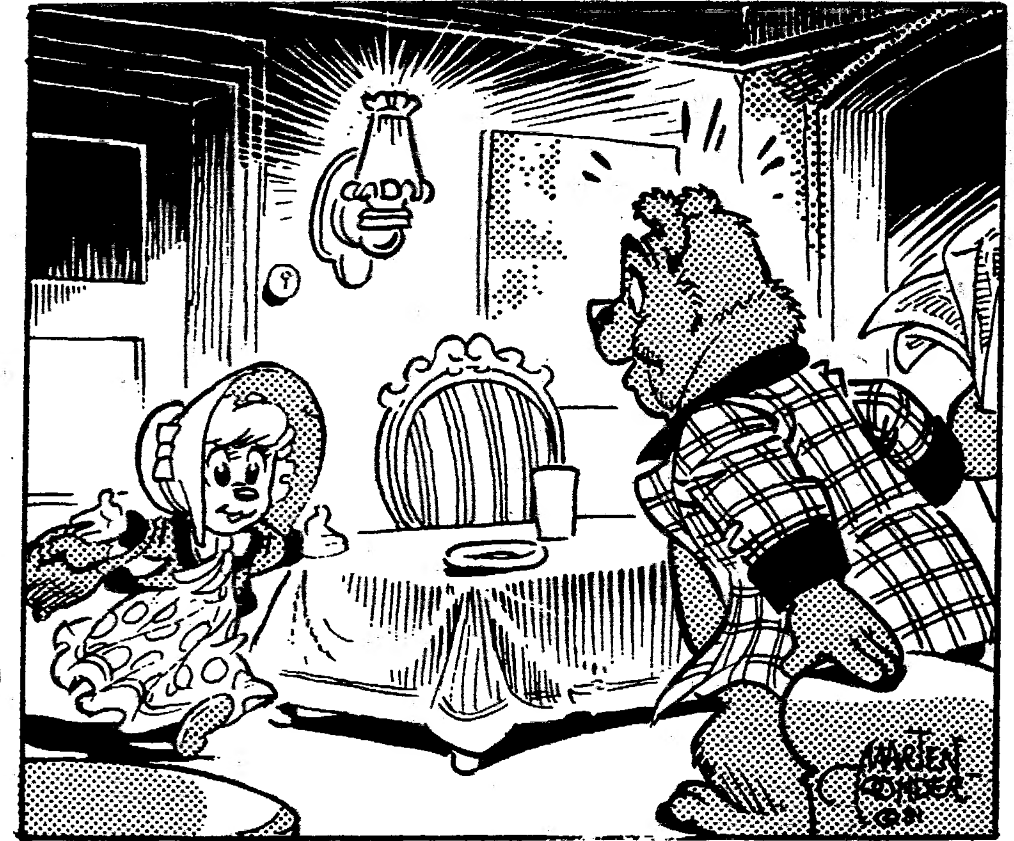
"Mag ik dat ook eens lezen?", vroeg juffrouw Doddel ongelovig.
Tom Poes overhandigde haar de krant en toen ze er een blik had ingeslagen, slaakte ze een verraste uitroep.
"Hoe laat gaat er een bus terug naar de stad?", vroeg ze.

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder

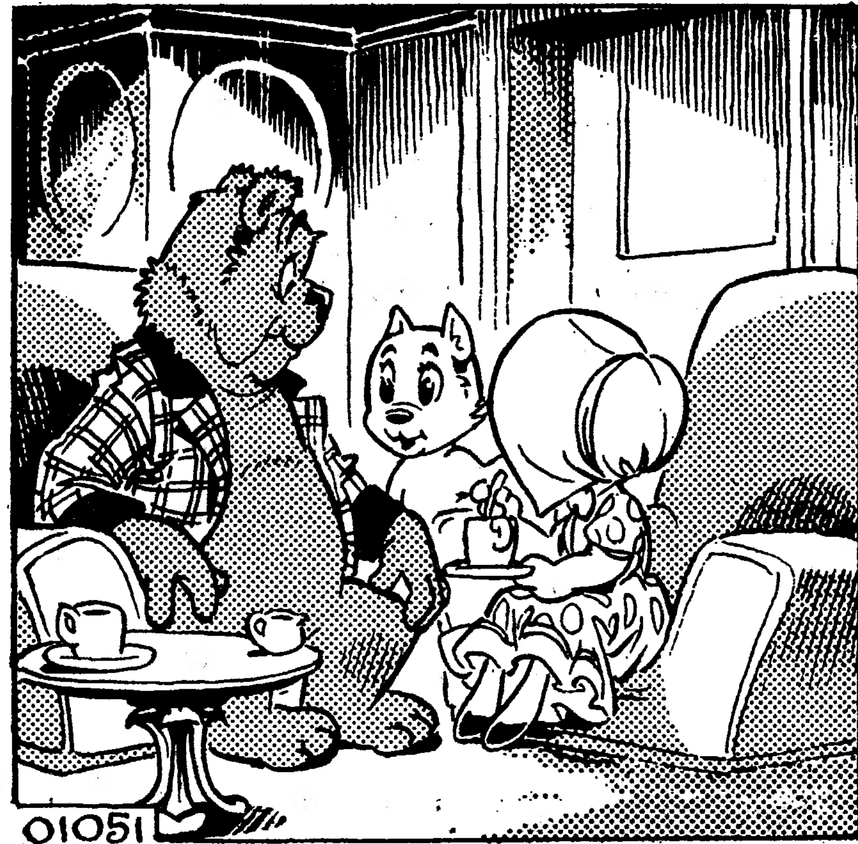


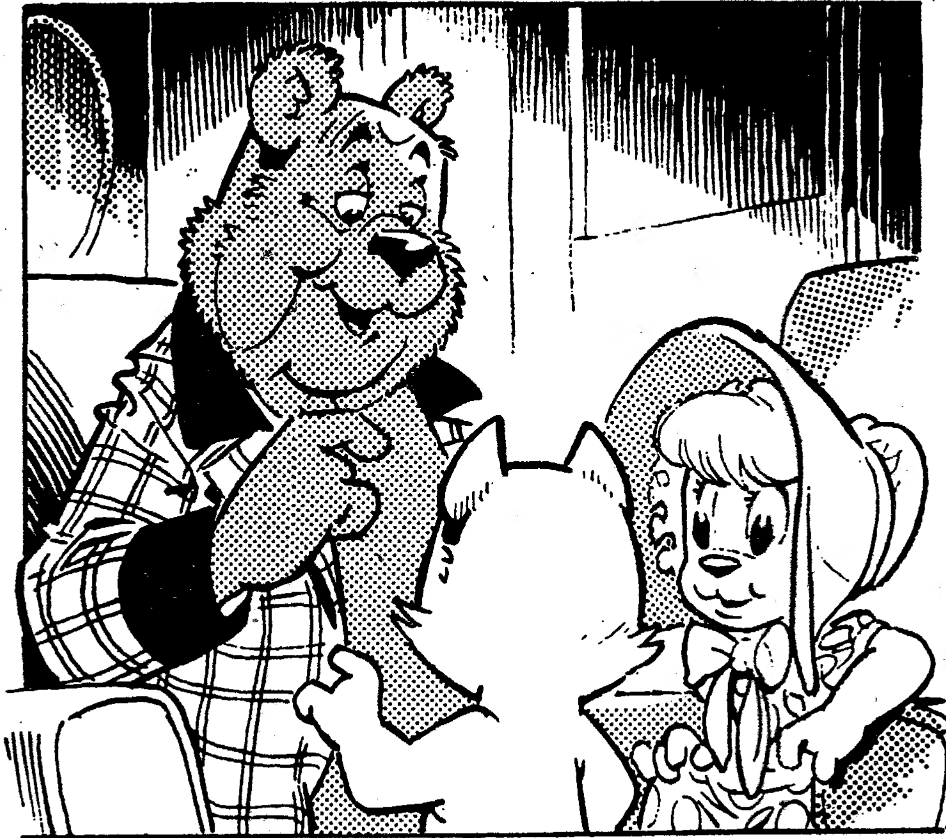




01050 De Rommelbode werd ook gelezen door burgemeester Dickerdack, die in de Kleine Club een versterking gebruikte, voordat hij naar de raadsvergadering ging.
„Heb je dit gelezen?”, vroeg hij, terwijl hij het blad liet zakken.
„Wat dacht je?”, zei de heer Fanth. „Het is mijn eigen krant en die lees ik altijd. Welk gedeelte bedoel je?”
„Ik bedoel dat stuk van je sterreporter over die gratis huizen”, sprak de magistraat. „Je kan zeggen wat je wilt, maar Bommel doet toch maar veel goeds voor de gemeente. De raad zal opkijken. We zouden hem eigenlijk erelid van de club moeten maken”.
De krantenmagnaat stiet een dor lachje uit.
„Onzin”, sprak hij. „Het is gewoon speculatie. De grond is nu het tienvoudige waard. Makkelijk voor hem om een gebaar te maken”.
Heer Bommel wist natuurlijk niet wat er over hem gezegd werd. Hij zat die middag in zijn hotelkamer het ochtendblad te herlezen waarmee hij zijn dag had doorgebracht, toen plotseling de deur werd opengerukt.
„M-mevrouw Doddel...”, stamelde hij verrast.
„Ollie!”, riep zijn buurvrouw uit. „Wat ben je toch knap! Jij kunt alles!”

Heer Bommel en de aamnaak







01051 Heer Bommel bestelde thee en toen ze gezellig naast elkaar zaten, legde hij uit hoe hij een grootaandeelhouder geworden was, die in stilte veel goed kon doen.

„Eigenlijk komt alles door die almanak", besloot hij toen de avond begon te vallen. „De Eenvoudige geeft wat hij heeft, zei die. Wel doen is zijn leven en geluk vindt hij in geven. Dat stond er, zodat ik mij vergaloppeerde door met grof geld het huisraad van een hoogstaande dame te verwoesten, terwijl ik het juist héél delicaat had moeten doen".

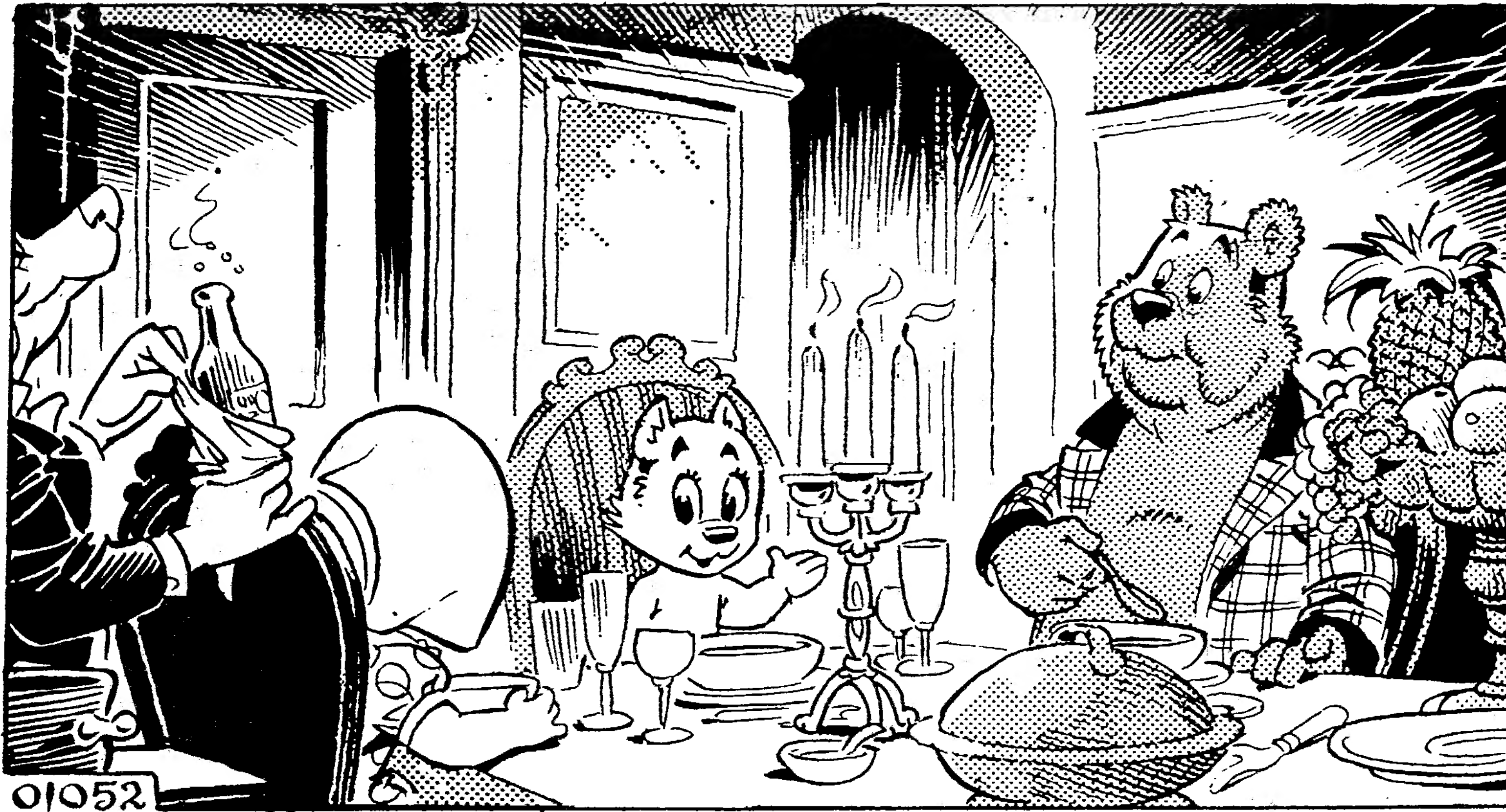
Juffrouw Doddel wilde iets zeggen, maar op dat moment kwam Tom Poes haastig de kamer binnen.

„De krakers zijn weg uit Bommelstein, heer Ollie", riep hij uit. „Ze zijn naar de nieuwe huizen gegaan die de bouwonderneming heeft laten maken. Vlug werk, hoor".

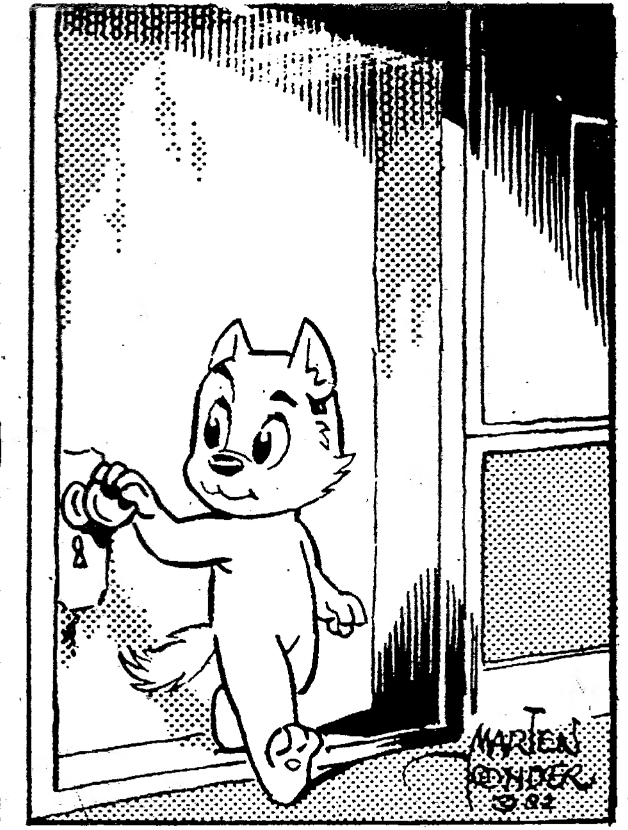
„Het is een nieuw soort priefep", verklaarde heer Bommel. „Dat heb ik in orde gemaakt met die aannemer, want de Nutonderneming had geld genoeg, merkte ik, zodat het geen rol speelde. Maar dat is goed nieuws, jonge vriend! Weet je wat? We gaan er een eenvoudig feestje van maken, want ik heb net een voedzame maaltijd besteld. Jij hebt in die almanakgeschiedenis een belangrijke rol gespeeld, al weet ik niet welke".

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







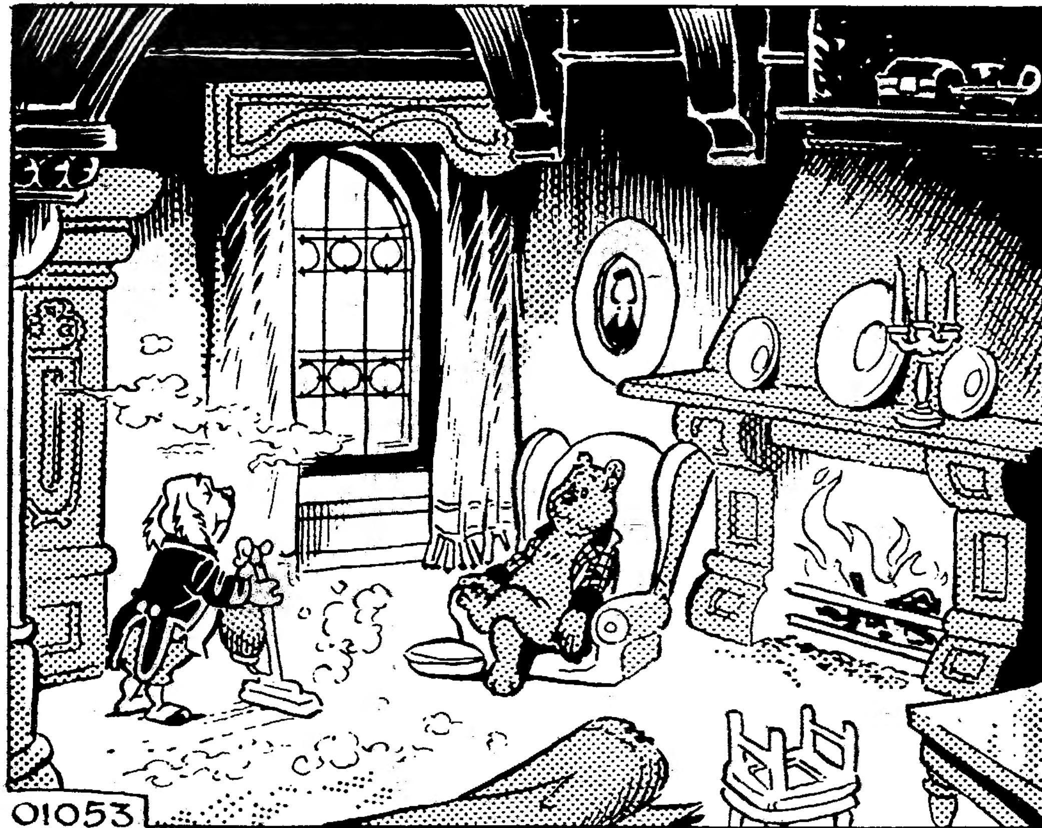
01052 „Wat had jij met die almanak te maken, Tom Poes?" vroeg juffrouw Doddel, toen ze aan tafel zaten. „Ik dacht dat Ollie alles alleen gedaan had, zoals gewoonlijk".
„Ja natuurlijk", zei Tom Poes. „Ik heb alleen maar ontdekt, dat Argus de schrijver was van al die voorspellingen. In het begin schreef hij maar wat, zodat alles onzin was. Maar op de een of andere manier is er een stuk alruiwortel in zijn schrijfmachine geraakt en toen schreef hij échte voorspellingen. Ik heb dat stukje wortel er weer uit gehaald, zodat het afgelopen was. Want alruin heeft vreemde krachten als het door het kleine volkje bewerkt is".
„Vreemde krachten", herhaalde heer Bommel peinzend. „Het kleine volkje bedoel ik. Ik vraag me af of dat niet het werk was van Kweetal. Die had van mij een paraplu gekregen, als jullie begrijpen wat ik bedoel. Maar dat doet er nu niet toe".
Hij stond op en hief het glas.

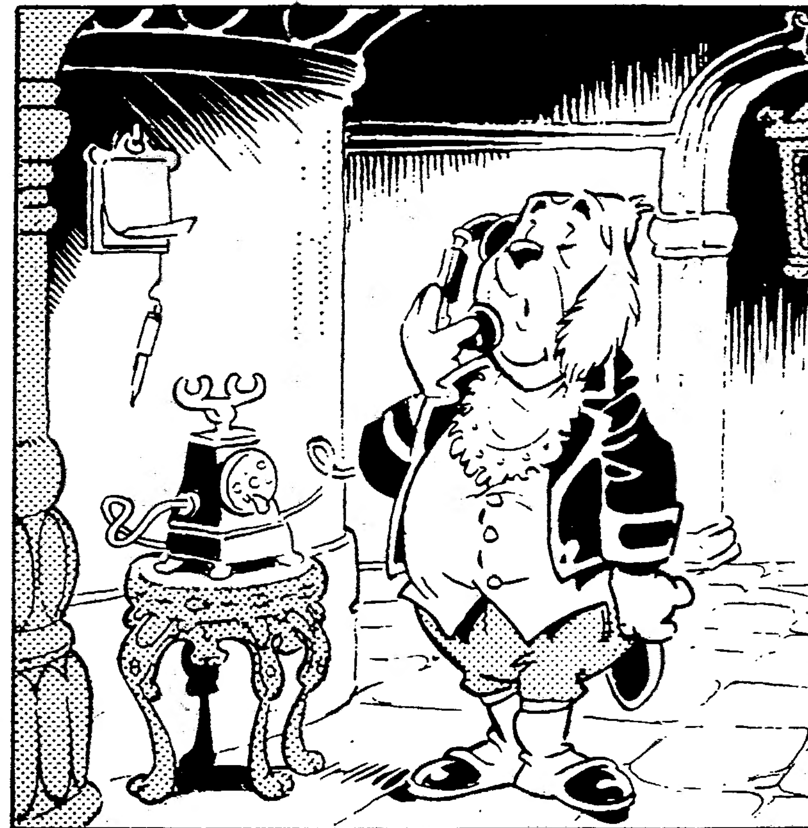
„De hoofdzaak is dat het geknoei met die almanak tot een goed einde is gebracht", hernam hij. „En daarom stel ik voor te drinken op..."
„Op jou natuurlijk", riep Doddeltje uit.„Het was verkeerd van mij om in die almanakvoorspellingen te geloven. Jij weet immers alles¿"
Dat deden ze en toen werd het verder een heel gezellige avond, vooral omdat Tom Poes vroeg naar huis ging. Einde van dit verhaal.

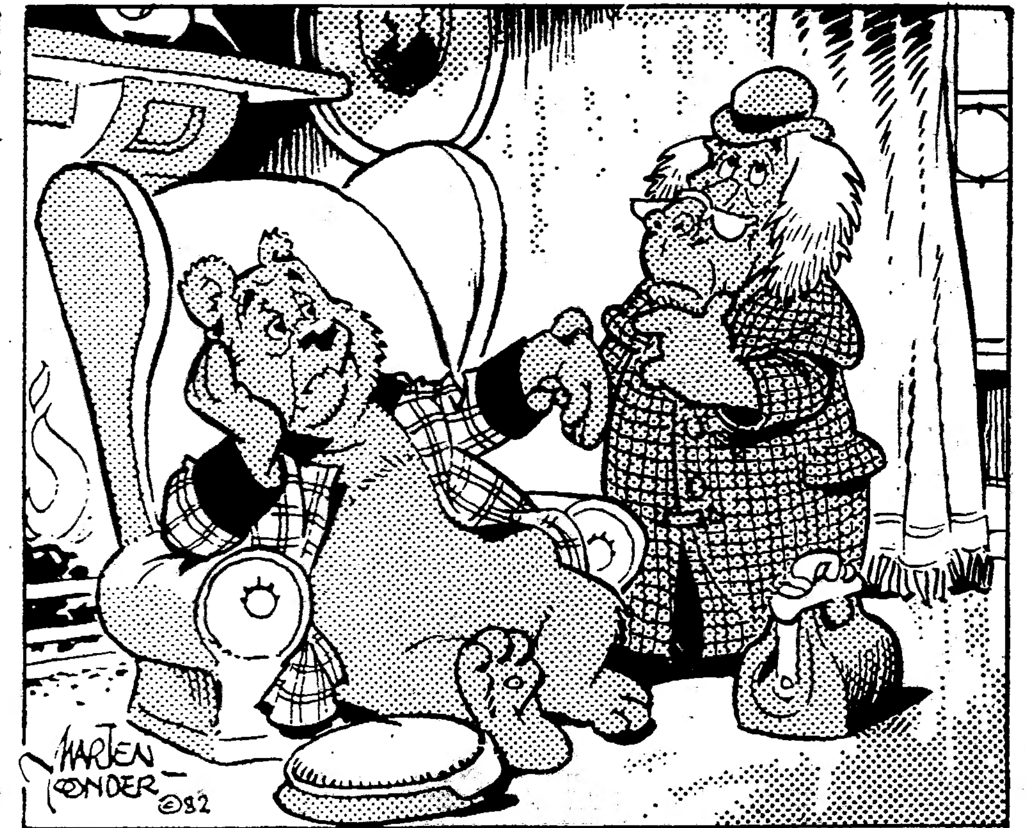
820105

Heer Bommel en de aamnaak

door Marten Toonder







01053-Heer Bommel nam weer zijn intrek in Bommelstein, en zo op het oog was alles bij het oude. Maar het verblijf van de krakers had natuurlijk zijn sporen nagelaten, zodat er voor Joost een drukke tijd aanbrak. Hij ontvlekte en plakte, stapelde meubelen en rolde tapijten op en veroorzaakte tijdens het stofzuigen zoveel geluid dat het heer Bommel te veel werd.

„Moet dat nu zo?", vroeg hij klagend vanaf de haard. „Ik had me de thuiskomst heel anders voorgesteld, zodat ik me lang niet lekker voel, terwijl ik al die drukte om me heen niet kan verdragen. Is er dan niemand, die zich om mijn tere gezondheid bekommert, vraag ik me af?"

Als geoefend bediende herkende Joost de verschijnselen, en hij haastte zich naar de telefoon om de geneesheer te ontbieden. „Heer Olivier is ingestort, met uw welnemen", sprak hij. „Wilt u zo goed zijn even te komen kijken?'

Dat deed de arts, en na een kort onderzoek schudde hij bekommerd het hoofd. „Ik was er al bang voor", verklaarde hij, „een oververzadiging van de aperatieflobben en cementering van de vleesklier. Rust en nog eens rust en voor het slapen gaan een drupje valeriaan. We worden tenslotte allemaal een dagje ouder, en dan moeten we het wat kalmer aan doen". Na deze woorden nam hij afscheid; heer Ollie geheel ontdaan achterlatend.

Maar omdat Heer Bommel zich ook moest bezighouden met een belangrijk filmtalent hield hij zich niet aan de voorgeschreven rust, waardoor Joost zo vrij was een verhaal uit het verleden uit te zoeken over een ander talent waarmee de redactie zo vriendelijk was in te stemmen. Zo volgt dus morgen de geschiedenis van heer Bommel en de erfpachter.

820106